

UDDRAG AF LIVETS BOG

VED

LAURS NIELSEN

2. rev. udg.
FORLAGET MYLUND
2013

UDDRAG AF LIVETS BOG

VED

LAURS NIELSEN

2. REVIDEREDE UDGAVE

RED. H.K. BOCK

FORLAGET MYLUND

2013

ISBN: 978-87-995002-2-2

FORORD TIL 2. UDGAVE

Uddrag af Livets Bog blev først udgivet i november 1931 på eget forlag. Laurs Nielsen havde længe leget med tanken om at udgive på eget forlag for at gøre bøgerne så billige som muligt, med dette nye manuskript kom også tilskyndelsen, idet Aquariansk Forlag, som *Følelse og Tanke* var udgivet på, i mellemtiden var ophørt, og Gyldendal der havde rettet henvendelse om køb af *Følelse og Tanke* opgav tanken og dermed også dette nye manuskript.

Endnu en tilskyndelse var, at mens manuskriptet til bogen endnu var under udarbejdelse, blev dele af det kopieret dels i hånden og dels på skrivemaskine og udbredt på denne måde, men disse kopier var både mangelfulde og fejlbehæftede, og dette bekymrede alle parter.

Lærerparret i Mylund tog så initiativ til at starte en indsamling til trykning af bogen, og forsøget med eget forlag blev gjort.

Det første udkast blev som sædvanligt revideret af lærerparret i Mylund, men ved selve trykningen var der afsat så kort tid til korrektur, at den måtte deles mellem flere. Dermed fik bogen ikke den sidste meget grundige samlede gennemgang, som var kommet *Følelse og Tanke* til gode. Denne anden udgave har derfor været igennem en langt mere omfattende tekstredigering end de to foregående bøger.

Yderligere oplysninger om bogens baggrund findes i brevene fra 1931, som forventes udgivet som et senere bind i denne samling.

Mens manuskriptet til bogen cirkulerede blandt interesserede læsere, skrev Laurs Nielsen i brev af 9. februar 1931 om deres reaktioner til lærer Frederiksens:

"Folk siger, der hører meget til at læse denne Bog. Det kan jeg ikke forstå. De siger, de kan kun læse et lille Stykke ad Gangen, så overvælder Tankerne dem. I har det vel ikke sådan?"

Men familien Frederiksen forstod, samtidig med at de fandt, at de ved arbejdet med *Uddrag af Livets Bog* havde haft den fordel at kende de to forudgående bøger *Den Ukendte* og *Følelse og Tanke*. I enighed med familien Frederiksen gav Laurs Nielsen derfor i sit forord det råd til læseren at læse bøgerne i nævnte rækkefølge. Lærer Frederiksen tumlede dog stadig videre med spørgsmålet og den 12. oktober skrev han til LN:

Lærer Lars Frederiksen, Mylund,
årstal ukendt.

Nøglen til forståelsen af den [Uddrag af Livets Bog] ligger i "Den Ukendte"; derfor kan det synes bagvendt og omsonst at læse "Følelse og Tanke" og "Uddrag af Livets Bog" før "Den Ukendte" er læst, men når det betænkes, at vi er født til delvis at læse livets bog bagfra, bliver det hverken bagvendt eller urimeligt at gøre det. Dine bøger falder da ind under den samme lov som enhver anden forfatters. Loven siger:

Hvad bog du begynder med at læse er ligegyldigt: du vil hurtigt finde ud af, hvor du skal begynde, og de leder dig alle ind i forfatterens tankegang, og den fulde forståelse af denne, som den foreligger i bøgerne, får du kun, når du har læst dem alle og har fået overblik over dem (d.e. har fundet nøglen til forståelsen af dem). Det bagvendte er at vilde begynde med overblikket for den, der ikke ejer det; han skal arbejde for at vinde det.

Lærer Frederiksens erfaring gives hermed videre til eftertanke og opmuntring for læseren.

December 2013,
Hanne Kirstine Bock

INDHOLD

Forord til 2. udgave	i
Indhold	1
Forord	3
To Livsveje	7
1. Den åndelige vej.....	7
2. Den legemlige vej eller legemets polaritet med jorden... ..	27
Da det, som er, blev til	48
Tidsånden og tiden, den føder	86
Vore fejl og ret kurs.....	129
Gud og menneskets følelses- og tankeliv	135
Om drømme	142
Syn på Johannes' Åbenbaring.....	145
Et syn	151
Livets sammenspil samt ordet almægtig.....	159
Følelsesbevidsthed og tankebevidsthed	190
Eksempler	227
Livets forunderlige skaberkunst	237
1. Jøderne.....	237
2. Arvelighed	259
3. Slægtsvejen til Jesus.....	269
Slutning.....	282

FORORD

Hvis nogen tilkommer ære for denne bog, da er det ikke et enkelt menneske som forfatter. Æren fordeler sig da på flere personer; men disse føler, at den tilhører livet.

De mennesker, der har arbejdet sammen på bogens tilblivelse, mener, at to tidligere bøger fra samme kilde bør læses før denne bog, nemlig *Den Ukendte* og *Følelse og Tanke*.

Nærværende bog vil blive til ufred for dem, der elsker at tro uden at tænke, at se og høre uden at føle for tingene og at være uden at handle, men til fred for dem, der søger, lider og længes.

Forinden læseren går ind i bogen for at ransage dens indhold, vil det være godt for ham at vende sin tanke mod menneskenes nuværende tankeliv med følgende spørgsmål til sig selv:

Er det tankeliv, som vort livs væren hviler på, som det bør være ifølge livets egen natur?

Vort følelses- og tankeliv er det fundament, individet og dets samfunds åndelige og materielle bygning hviler på. Er fundamentet sundt og godt, som livet selv er det, og i harmoni med tankelivets udvikling i det uselviske åndsliv og således sandhedsfølt, er der fred og fremdrift i alt. Er fundamentet derimod af løgnen og gennemhullet af sandheden, er der ufred; da føler de seende sig ængstelige og tvivlende samt stærkt søgende i tankebevidstheden om, at den bygning, hvis fundament er i opløsning, må falde – livets bog viser det.

Er tankelivet med sit mål i overensstemmelse med sandhedsføltheden,¹ ses det på freden og aktiviteten. Samfølelsen i ren livsglæde er da til stede i alt samvær; thi da har flertallet (mængden) i samme hjem, bedrift og samfund en ensrettet,

---

¹ Ikke sandheden i fuldkommenhed, thi denne er kun hos Gud, men i overensstemmelse med individuel samvittighedsfølt sandhed.

fællesfølt samfølelse i følelsesbevidstheden² om, at alt er, som det bør være. At det er sådan, ligger i selve livsnaturen; thi menneskene vil aldrig i evighed blive ens i tankeudvikling; de vil ifølge livets natur til held for livet altid være delt i korte og dybe tanker.³

Igennem samfølelse i følelsesbevidsthed bekræftet af samvittigheden om, at alt er, som det bør være, vil fremdriften få en ensrettet bane; dvs. den vil kun have én retningslinje for sin følelse, sin tanke, sin handling og sit mål. Deraf følger: der bliver kun én lære om livet, så intet menneske siger til et andet: "Således skal du tro om det!" Tankerne om livet vil blive lagt således til rette, at livets væren selv bekræfter tankerne i læren om sig; da skal – ikke mennesket, men – samvittighederne bekræfte sandheden i tankerne. Dette fører til, at som man tror og føler, vil man også handle, modsat vor tidsånds væren, som har én religion om sin Gud, en anden om arbejdet, hvorved den selv-ske tager først og lader Gud nøjes med stumperne.

Denne ensrettethed i følelse og tanke giver, hvis den er i overensstemmelse med livet, livssikkerheden, deraf livsroen og livsværdien med dens naturlige fredfyldte lykke; da taler man ikke om ret eller uret, thi man lever da kun i samvittighedens følte ret.

Hvis det er sandhed, at livets Gud kun er én, og at menneskelivet er den kilde, hvorigennem gudslivet formerer sig, kan der jo kun være én lære i sandhed om dette liv. Men se – er der nu f.eks. et tusinde forskellige lærdomme i politik og religion osv., da må de 999 (om ikke alle tusinde) mere eller mindre hvile i spekulative mennesketeorier, altså uden for livets egen væren i natur, med andre ord: i løgn. I så fald skal der være en samvittighedsfølt uret og ufred blandt menneskene. Er der det?

Da skal det tillige vise sig, at de menneskevisse sammen med autoriteterne søger at påføre andre deres lærdomme for at forme disse andres liv efter deres egen spekulative hensigt, og

---

² Tankebevidsthed er noget andet end følelsesbevidsthed – det omtales i bogen.

³ Se *Følelse og Tanke* herom – dens forord ikke at forglemme.

at de over for det ærligt søgende og stræbende liv roser hverandre den ene dag for den næste at nedbryde hverandres lære i et sprog, der ligger uden for det naturliges grænser. Gør de dette, da findes sandheden jo ikke hos dem.

En livets lære i sandhed behøver kun at forklares, til forståelse opnås; derefter lærer menneskene af indre drift selv sandhederne videre til hverandre. Det, der ligger i de to ord politik og religion, kan ikke i sandhed adskilles på grund af livets polære natur. Politik angår legemets behov, ligesom religion angår eller burde angå åndens behov; tilsammen giver de udtryk for livet. Hvis det, der ligger i ordet politik, føres i løgn, medens religionerne tier, er det, fordi dets polære modsætning, det, der ligger i ordet religion, har tabt sin livskraft. Derimod: hvad der lever i sandhed, kan vel angribes, men ikke tabe sin livskraft. Den dag mennesket går ind i sandhedens fællesfølelse, træder samvittighed i stedet for politik; thi da leder samvittighederne følelser, tanker og handlinger, og derudaf og i forhold dertil former menneskelivet sig i sit fælles samvær.

Føler du, min læser, at vort tankeliv behandles, som her antydet, af tidsåndens førende, såvel materielt som åndeligt, føler du, at disse ad alle veje og med alle midler søger at påtrykke deres næste en tro, der ikke kan stå for den i sandhed søgende tanke, og et livssyn, der er uharmonisk, sandhedsforladt og gennemhullet som en si, så livet vander sig i en sandhedssøgende trang, føler du, at disse derved sætter sig selv og deres lærdomme som livsledere i stedet for samvittighederne, ikke altid i tankebevidst hensigt, men fordi de lever i spekulative menneskeregler med eksistensbegær som fornemste trang og med ukendskab til livsnaturen, føler du dette, da kast alt det spekulative, teoretiske, farvemættede, følelsesbetonede menneskevæv over bord og følg med os ind i denne bog, der er uddrag af livets bog, og lad livet selv tale til dig, og lad din samvittighed frit og ene lede dig gennem dine følelser og tanker! Lad bevidsthedens velsignede tvivl følge og ransage dine følelser og tanker under læsningen! Men tvivlen skal for at være guddomsfølt have sit udspring fra ren trang til ren sandhed.

Livets bog er altets bog; det liv, vi kalder Gud, er dets bibliotekar. Alt livs væren og alt stofs væren og disse to med hinanden polære verdenerens sammenspil findes i den, og den åbner sig for vort øje i forhold til den åbne og rene gensidighed, der findes i mennesket selv, vendt mod de to polære dele livet og dets bopladser i stoffet.

At vandre i skoven er én ting, at se det, vi vandrer imellem, er en anden. Går vi mellem tingene for at begære dem, lukker de sig for os; men går vi imellem dem med kærlighed til det, vi ser, og vi i denne kærlighed gerne vil hjælpe og give uden at begære, åbner de sig for os. Det er det samme, som sker, når blomsten glad åbner sit inderste liv for solen, men lukker sig med sky følsomhed for mørket.

Intet menneske kan i tale eller skrift til fuldkommenhed gengive livets bog; dens indhold kan kun til fuldkommenhed ses, føles og tænkes; men ligesom blomsten med fryd åbner sit inderste liv for solen, således åbner livets bog sig for den uselviske; *han* kan frit læse i den i forhold til interesse, evner og anlæg og vokse i forhold dertil; men ligesom blomsten lukker sig med sky følsomhed for mørket, således lukker livets bog sig for den selvskes blik. Livets bog mætter den søgendes trang og tanke i forhold til behov, og samvittigheden leder til sandheden derom.

Ved livets bog taler livets styre direkte til mennesket gennem livets egen væren. Livets bog er derfor også biblens ophav; hvor ophøjet biblen end er, som bog betragtet, ifølge sit indhold, så er den dog skrevet af menneskehånd og bør derfor læses ud fra livets polære natur med det sete og hørte på den ene side og med Guds egen bekræftelse af tanken gennem samvittigheden på den anden. Den egentlige forståelse af den kommer først, når man gennem livets bog er blevet klar over følelses- og tankelivet og dets udvikling gennem tiderne; hvad et menneske da tror, betyder intet, men dette at være ærlig i sin tro er sagen.

Laurs Nielsen.

TO LIVSVEJE

1. Den åndelige vej

Alt liv vandrer ad to veje, den ene åndelig, den anden legemlig. Her omtales kun menneskelivet, og først dets åndelige vej.

Da alt liv er polært i sit væsen, både legemsliv og åndsliv, først legemsliv med jorden, dernæst legemsliv med sit åndsliv, dernæst åndslivet med sig selv, idet fludiet består af en legemsopbyggende og en ditto nedbrydende lov, har det altid i overensstemmelse med sit eget væsen to sideløbende veje for sin færden (sin udvikling), sit livs fremdrift; ad disse to veje skal gudsfrøet (sønnen i os) vandre med lige energi og påpasselighed samtidig.

Livet er som en vægt med to skåle, er vægten i balance, er alt normalt, lægger man mere i den ene skål end i den anden, taber vægten sin balance. Tilsvarende, vandrer livet individuelt eller samfundsmæssigt med behag på den ene vej, men forsømmer den anden, er livsbalancen brudt, straks indtræder tilsvarende smerter. At vandre den ene vej og ikke den anden medfører uvægerligt ufred, legemlig og åndelig nedbrudthed, sygdom, synd, forbrydelse, både mod individet selv og andre, åndelig og legemlig tilbagegang.

Med henblik på vort polære åndsliv kan siges: Den, der er født til at styre, skal styre. Den, hvis natur er at tjene, skal tjene. Her tænkes på gudsfrøet i os, styret, og hans følelsesliv, vort fludie, den uden tanke i sit væsen udelukkende ad følelsens orienterende veje stadigt villende og virkende fælles skaberlov for alt legemsliv; denne lovs virken er så omfattende, at den foruden at være alt legemslivs skaber tillige ifølge sit åndelige væsen skaber alle tanker ud af sit eget liv.

Dens natur er for sin egen eksistens' skyld ad kortest mulig vej at afhjælpe enhver trang i det legeme, hvortil den er bundet; med denne natur i sit væsen, fremkaldt i sin evige, ubændige skabertrang gennem alt det skabte, er den en almagtslov i sin tjenende stilling for sin egen søn, gudsfrøet i os, den lille

hvide stjerne, der er indskudt i vort fludie og sidder over vort hoved, vort bevidste jeg; den er derfor i stand til at betjene denne til en sådan fuldkommenhed, at ingen tanke kan tænkes, uden at den også kan skabes og betjenes, ja endog aldeles uden hensyn til tid, rum og afstand. Det er den, der bl.a. bygger huse, træer og slotte op for os i et nu i det, vi kalder for drøm.

Drømme er en følge af et forhold, der fremkalder en trang i legemsliv eller åndsliv. Det er kun legemslivet, der sover. Åndslivet er i stedse værende aktivitet. Årsag til drømme er derfor enten en ubekvem stilling for legemet under søvnen, der generer blodets naturlige kredsløb, eller en fejl stilling, hvorved enkelte dele af legemet hindres i en naturlig hvile. Ethvert misbrug af legemet ved føde, drik, sport, modegalskab, kønsdrift m.m.m. fremkalder i reglen ganske tilsvarende drømme. Drømmenes årsag kan også være åndelig ved forhold, der er oplevet i følelse, tanke eller handling, men ikke bragt i åndelig ro før søvnen. Til den side er f.eks. vrede, glæde, had, hovmod, trang, angst, længsel – alt, hvad der henhører under følelseslivet og ikke er afsluttet med dagen – de vigtigste faktorer ved fremkaldelse af drømme. Længsel og trang kan give varslende billeddrømme om det, der vil komme som følge af trang og længsel.

Vi kan have en rigtig, åndelig instinktiv forståelse af en drøm, der endog kan medføre, at ulykke eller legemsdød undgås.

Dette ligger i, at sønnen i os, styret, vort bevidste jeg, er stærkt frigjort fra legemet under dets søvn, men ikke helt, thi da ville blodomløbet i legemet standse og legemsdød indtræde; men under legemets søvn frigøres så meget fludie, at han kan arbejde ret selvstændigt i det og således beskæftige sig med tanker, der er skabt i dagen eller dagene, der svandt. Disse tanker, sammenholdt med den i fludiet værende trang og længsel, hvorefter legemets færden sker, kan give ham en ofte sikker forudseenhed for begivenheder i dagene, der kommer;

derfor er det altid godt at sove, før en vigtig bestemmelse tages.

Når legemet vågner, tilhylles som oftest denne under dets søvn oplevede åndelige bevidsthed.

Opnår sønnen i os i denne sin virken med tanker, sammenholdt med trang og længsel i os under legemets søvn, et udsyn for tiden, der kommer, og dette spænder hans interesse ud over det almindelige,⁴ kan hans forbavselse fremkalde stærk trang og vilje. I samme nu skaber følelseslivet en tanke om sagen, som sønnen opfatter den. Denne Tanke ses og føles som drøm under søvnen; den kan være så skarp, at legemets opvågning straks sker. Er anden person indblandet i affæren, kan åndslivets spænding under drømmen være så stærk, at denne anden person ved følelsers og tankers overføring mellem individerne ifølge trang samtidig kan tilføres den samme drøm.

Gennemslaget kan være så fuldendt, at trods det, at kun én har drømt, er der to, der tror at have drømt den samme drøm.

At spå er i sit inderste væsen af samme arkitektur som drømme. Den, der søger spådommen, åbner sit følelses- og tankeliv for den spående. Kort eller andet, der søges spået i, er kun et middel til at samle de to individers hele åndsliv til ét i fælles føling, hvori den søgende i sin nysgerrige urenhed giver sig hen.

I den søgendes nu åbne åndsliv roder og ransager den spående i sit eget uhyggeligt urene videbegær efter tanker, følelsesindtryk, trang og længsel for at finde ting, som er i det skjulte, og som burde forblive i det skjulte, indtil dets ejer selv oplevede sit skjulte i sit eget åndelige dagslys. Ved sammenhold af disse fire åndelige driftslinjers indhold, følelse og tanke, trang og længsel, dannes spådommen, lig drømmebilleder, som et slutresultat af de fire driftslinjers indhold.

En spådom kan virke så stærkt ind i den spåedes tanke, tro og følelsesliv, at den kan medføre forkerte retningslinjer for

---

⁴ Det kan, som sagt gælde glæde, sorg, liv, død.

individets attrå og villende færd samt medføre skuffelser, der kan blive meget vanskelige at bære.

Disse spådomme i urent videbegær er at lægge sten i vejen for den Helligånds ledelse af individet og er således en synd mod denne, derfor kan den, der spår, ej heller være i besiddelse af samvittighedsledelse og er således et i selvskhed levende, urent individ.

At mennesker i fællesskab søger at forstå drømme og disses natur og væsen, er en gavnlige ting, en sag for sig. Men den, der udgiver sig for drømmetyder, er lig den, der spår.

Skaberen har i sin visdom kun indrettet én vej, ad hvilken den søgende menneskeånd kan mættes i sin søgen, denne er Helligåndens vej ved vor samvittighed. Går mennesket andre veje med sin søgen, såsom spådommens, drømmetydningens, ensidige sekters og religioners samt andre organiserede, menneskeligt spekulative retningslinjers vej, er det at antage fremmede guder. Den i individet indlagte, åndeligt søgende, higende trang mod viden i ren sandhed kan da ikke mættes, men medfører skuffelser, der indtræder straks i forhold til sagens karakter.

Åndeligt som menneskeligt gælder: Den, der er født til at styre, skal styre, og den, hvis natur er at tjene, skal tjene. Ingen kan styre, før de kan tjene; ved at adlyde lærer man at styre, og ved Guds ledelse gennem Helligånden ved vor samvittighed lærer vi at tjene den magt, vi derigennem møder, i lydighed samt ved den at styre livet, når den tid er, i kærlighed til livet og i den ånd, at man giver sig selv for livet, om så skal være (gudslivets åndsnuance).

Denne synsmåde, angående styret, må også overføres på det rent åndelige, på gudsfrøet i os. Herren (styret) over sit arbejdende følelsesliv bør også være dets styrer ifølge sin medfødte opgave, sin natur og i sin lysende renhed, om vort liv skal forme sig normalt.

Arkitekturen i hans villen bør forme sig ud fra hans sans for system og organisationstalent, og hans tankes ræsonnement bør forme sig ud fra hans egen uforanderlige stofrenhed, og

drivkraften i hans inderste væsen over for hans følelsesliv bør være den i ham selv indlagte rene trang til sjælsrenhed, den af skaberens i ham indlagte higen mod sit væsen. Den er det også ifølge sin natur, hvis han ikke som følge af sin barnlige nyfødt-hed lader sig vildlede af sit urene følelseslivs impulser til at være efter dets behag.

I dette væsen, Gud, er den højeste fred og den højeste kraft. Kraften er en følge af fællesfølelsen. Fællesfølelsen er igen en følge af fludiets væsen og fælles renhed i følelse (Guds følelseslivs fælles renhed). Denne kraft (almagt), der er indlagt i fludiets villende væsen lig elektricitet, medfører igen guddomsro for gudslivet, en guddommelig sikkerhed i dets væsens villen som følge af fællesmagten.

Denne fred (guddomsro) i tillid til almagten bærer i sit følge en i denne ro uden tvivl ren kærlighed til alt liv og skaber igen livsglæden.

Dette gudsfrø i os, der som sagt er et nyfødt væsen i en gammel trænet, villende livslov, vort fludie, ejer derfor ikke i sin menneskelarve før Guds fred det fuldkomne tankens omdømme og derfor heller ikke straks individuel klar, åndelig målbevidsthed, idet den indlagte higen er rent følelsesmæssig, altså uden tanke, og opnår derfor kun successivt bevidst klarhed over årsag og følger. Ved at følge sit rige, villende, impulsiv følelseslivs impuls til tanke og handling, og ved at anvende sin evne gennem den tvivlende, ræsonnerende tanke til at retlede sit tankeløse følelseslivs impuls kan klarheden efterhånden opnås, men ikke fuldkommengøres før gennem Guds fred. Det kan derfor ej heller selvstændigt skelne mellem renhed og urenhed i drifter, og ved i længere tid blindt at følge sin tankeløse, følelsesmæssige impuls til nydelse, drift og handling kan individet endog opnå at hade sin egen tankes omdømme samt andre menneskers udtalte tanker, der berører vedkommendes forhold, endog hade dem uden hensyn til ord og indhold, blot fordi de er tanker, der føles modsatte hans følelseslivs attrå.

Til den side har derfor Gud i sin visdoms vidunderlige skaberkunst til fordel for sin søns udvikling i hans fødselsstadium (menneskelivet) indført systemet den Helligånds ledelse gennem samvittigheden, en i Guds fred og fællesfølelse levende åndsperson, der engang selv har været menneske.⁵

De menneskelige spekulative trosformer og regler om Gud og hans væsen er nærmest aldrig i overensstemmelse med Guds væsens naturlighed og har da for den enkelte den skæbnesvangre følge, at disse trosformer engang skal nedbrydes i en sjælskrise (et krak), hvorved menneskeguden bliver smidt ud. Først når huset derved er blevet tomt (det tomme kar) og således frigjort for al mystik, kan Gud selv komme direkte til mennesket gennem Jesus og den Helligånd ved vor samvittighed (sproget).

Når således alle det selviske åndslivs styrevillende, herskesyge, spekulative troskunster (menneskeguden) i et krak er smidt ud, forener Gud sig direkte gennem Helligånden med sin søn i os, opdrager og hjælper os på alle måder, former os succesivt gennem vor udvikling ind i sit væsen og formerer derved sit rige. Man kan med sandhed sige: Gennem sten, jord, plante-, dyre- og menneskeliv formerer Gud sig.

Perioden fra sin menneskefødsel til den periode, der indtræder med at blive født på ny gennem kampen om Guds fred, kalder jeg for menneskeåndens søgende tid; den kan også, billedligt talt, kaldes for en ørkenvandring.

---

⁵ Kan også kaldes engel, men dette ord er uheldigt, for den naturligt, uselvisk tænkende, fordi der til dette ord knytter sig så megen af religiøse, spekulative mennesker opblæst, svulmende fantasi, ellers er ordet godt nok. Ordet skytsånd kunne anvendes, hvis der ikke til dette ord knyttede sig bestemte menneskelige autoritetsmæssige trosregler, der søges påtrykt menneskelivet, og da enhver trosform, sekt eller regel er en hindring for den Helligånds fri ledelse af individerne, er det en afgørende grund til ikke at bruge sekternes og trosformernes tilvante ord, for disse ord vil (ligesom ordet engel) drage den menneskelige fantasiopfattelse med ceremonier og alt det, der i den retning er bundet til dem, med sig og i tankerne sammenvokse dermed.

Mennesket kan ikke i sin søgende tid over for det øvrige liv ud af sit eget tale fuldkommen sandhed, men ved udelt ærlig trang til sandhed med sandhedstrang som højeste trang i sig kan det ske ved Helligånden. Individet taler da af kærlighed til livet uden hensyn til sig selv.

Den fulde dybde i guddommelig sandhed nås kun gennem den treenige tankes dybde og efter, at den er modnet i sin udvikling en tid lang i Guds freds stadium eller med andre ord: Guds fred skal opnås på et så tidligt tidspunkt, at individets tankeliv kan modnes i dette åndelige udviklingsstadium. På dette stadium står Jesus endnu ene blandt menneskene. Dette ligger i, at så længe individet ikke har opnået den treenige tankes dybde i Guds freds renhed, kan det ej heller skabe en tilsvarende tanke angående gudslivet, som den, Helligånden giver det ved sin tankes overføring; tillige ligger det i, at en overført tanke "dør" (opløses), straks modtageren har gennemskuet den, en overført tanke kan ikke blive et individs ejendom, medmindre dette straks kan skabe en tilsvarende ud af sit eget skaberliv. Det samme gælder også for et menneske, der sidder som elev i en skole.

I åndslivet kan en person ikke blive ejer af mere tankeliv, end han selv kan skabe. Skabemuligheden står i forhold til hans udvikling, energi og sjælsrenhed. Vælger man sjælsrenhed i Gud, hjælper og vejleder Gud os ad Helligåndens vej med vort tankelivs opbygning, men ingen kan besidde mere tankeliv, end han evner at gøre brug af. Ingen har ej heller brug for mere.

Dette, at eje sandheden i sig selv i forhold til sit åndelige anlæg og sin udvikling gennem sin samvittighed, er en individuel ting, en sag for sig. Denne sandhed kan forandres (udvikles, vokse) fra dag til dag; at leve åbent i den og derved gennem sit eksempel være et eksempel for sin søgende næste er en sag for sig. Dette velgørende åndelige stadium ejer mange, men i vor tid forholdsvis dog alt for få, så få, at det selviske åndsliv nu i sin udvikling har bragt vore samfund i en rivende opløsning.

Den fuldkomne sandhed findes kun på tre felter, nemlig: 1) åndeligt ved Jesus selv i samhørighed med ham samt i de ord, han har talt som menneske,⁶ 2) ved den Helligånds vejledende følelsesindtryk i mennesket og 3) gennem et menneske, der er i besiddelse af den treenige tankes dybde, udviklet i Guds fred, og i så fald skal dette menneskes ord falde sammen med Jesu ord og det rene, samvittighedsfulte i ethvert dertil udviklet menneskes indre, der er frigjort fra alle spekulative menneskeguder. At tro er én ting, men at være er sagens kerne.

Menneskets søgende tid (dets ørkenvandring) er som en jakobsstige, hvis nederste ende står i det groende, villende følelseslivs mørke, og hvis øverste ende går ind i Guds fælleslivs lysende renhed. Følger nu sønnen i menneskelarven sin indlagte higen til livs fremdrift i sjælsrenhed ifølge trang og længsel mod sit ophav, sin Gud, sker hans åndelige udvikling ligesom i skridt, i tempi, med visse mørke mellemrum trin for trin op ad stigen.

Er et trin betrådt, foden sat på det næste, føler personen sig ligesom i det åbne uden bånd af nogen art, føler sig, billedligt talt, ligesom hvilende i det åbne gudsliv med ligesom en lysende frigjorthed om sig og i sig. Dette sker bedst på et ensomt sted, hvor personen i sin længsel er ene med sin Gud. Denne for hvert trin opad stedse mere lysende frigjorthed varer i begyndelsen af vandringen kun få sekunder; efter hvert trin opad bliver disse øjeblikke af stedse længere varighed, og det giver for hvert trin opad ligesom et stedse større udvidet overblik over alt liv, parret med en ligesom stedse varmere, for hvert trin stigende kærlighed til alt liv. Man føler i et sådant øjeblik, man med glæde kunne tilgive alt og alle.

Det er i dette vort frigjorte øjeblik, som om vor Gud har taget os under armen, ja ligefrem som om han har favnet om os og i sin vidunderlige nænsomhed løftet os varligt op på det betrådte trin. Vi føler da vort syn over livet udvidet og vor

---

⁶ Jesus har altså to veje for sin sandheds overføring: det åndelige samliv med ham gennem følelse og tanker, samt hans ord som menneske.

kærlighed til det forøget. Derefter lukkes der for nuets lykkelige stund, og mørket i os ligesom favner os på ny. Alt er da ligesom gået i stå på dette trin; men erindringen om vort udviklede udsyn og vor forøgede kærlighed til livet vedvarer og fremkalder i os en længsel og trang til at betræde det næste trin. Efter som vandringen sker opad, stiger vor længsel og trang til stadig større udvikling mod stadig større renhed, men samtidig stiger i samme grad vor følsomhed mod eller for det urene, mørket i os.

Mørket i os har foreløbig sin ret og sin opgave; det er til i os, for at vi skal kæmpe mod det og derved vinde i selvstændighed. Det er så stærkt, at ene kan vi ikke stå for det; men gudsmagten over det kan fås gennem den Helligånd ved vor samvittighed, hvis vi vender os til den. Dog, kan mørket i os forhindre os deri, da gør det det ved alle mulige illusioner og løgne i os. Det er dets ret, hvis det kan, og derved udvider det sit liv i os og fører os nedad i stadig større og stærkere opløsning, enten til forfærdelsen griber os, og vi derved vender om gennem et krak, eller til fuldstændig åndelig opløsning, der medfører, at vort fludie går tilbage til jorden, hvorfra det kom, og Gudsfrøet går tilbage til Gud, som gav det.

Denne vor stadig stigende følsomhed under vor vandring op ad stigen mod det villende urene i os vil til slut føles som levende åndsliv, fordi det også er det. Det er nemlig levende arter i vort fludie (følelsesliv). Når foden er sat på det øverste trin af stigen, føler vi, som om to personer i os kæmper for deres liv. Det føles klart: disse to kan ikke vedblivende leve sammen side om side i os; vi føler det med hele vort livs sikkerhed, gudsstemmen i os ved den Helligånd, at den ene må dø, og den anden leve. Men det store og svære ved situationen er, at det er gudsfrøet i os, der selvstændigt ifølge sin trang skal tage suveræn beslutning om, hvem af de to liv, der skal dø. Det er Guds vidunderlige skaberkunst, at derved tvinges sønnen i os frem til en selvstændighedsbeslutning, der, når den er taget til fordel for ham selv, trods mørkets flagrende løgne, gør ham til en personlighed i sin Gud gennem kampen om Guds

fred. Andre individer kan guddommen ikke have i sit væsen, derfor virker de såkaldte mørkets magter i Guds livs fremdrifts tjeneste, først ved at lægge sten i vejen for gudsfrøet i os og derved tvinge dets tankelivs udvikling og selvstændighed frem og dernæst, hvis dette ikke lykkes, ved fuldstændig at opløse og optage det opløste igen i sit eget kredsløb.

Gud tager det stærke, som hører ham til, og former det i sit væsen, og mørket tager det svage, som hører det til, og opløser det i sit væsen. Livets bog viser os den samme arkitektur i alt liv. Dette er livets lov.

Den, der i sin samvittighed kan føle dette som sandhed, vil også føle sit ansvar med hensyn til børnenes og ungdommens vejledning i naturlig sandhed, ganske uden hensyn til alle menneskelige spekulative autoritetsregler for tro, idet han vil forstå, at dette: alene at tro er intet, men at være er alene sagen.

De mørke magter er, Guds ske lov for disse, uden ansvar for deres væsen; thi dette er udelukkende virkende efter eget behag i følelse, er altså følelsesliv uden tanke. Tanken fremstår først, hvor det lykkes følelseslivet at vinde (overtale) gudsfrøet i os for sin villen.

Men hvorledes kan den, der kan se åndeligt, da se en person eller personer, der kan opfattes som det, der betegnes med ordet djævel? Jo – ifølge personens eller personernes synlige urenhed. Ingen kan i åndslivet danne et legeme, der er renere end deres eget fludie. Dette er en guddommelig umulighed. Det ligger i, at ingen kan bygge af andet materiale end det, de ejer, her fludiet, som det er i renhed. Årsagen ligger i, at som vi lever, så dør vi. Den dybe harmoniske tanke, men selvisk som menneske, lever efter sit legemes død videre i sin åndeligt urene tilstand ifølge sin harmoniske åndsmagt og kan da ses i sin søgende, orienterende iver. Men indflydelse på menneskeligt åndsliv har disse personer ikke. Også heri ses vor Guds vidunderlige skaberkunst; thi de er bundne af egenkærlighedens lov i sig selv, og uden for dens art for higen kan de ikke røre sig, før de engang i forfærdelse over at føle deres

egen åndeligt døende tilstand vender sig mod den Gud, de hidtil i deres egenvilje har villet skyde fra sig.

Efter Guds fred ser den frigjorte menneskeånd først sin Guds storhed og dette livs vidunderlige skaberkunst; han føler sig selv så uendelig lille over for al denne storhed og dog så guddomsfast og sikker i sig selv ved sin Gud, idet han føler sig som ét med ham.

Hans lidenhedsfølelse er en følge af at føle sig selv som en er af dette liv.

Hans storhedsfølelse i beskeden renhed er en følge af, at hele dette gudsliv åbner sig for ham, som om alt dette kun var til for hans skyld. Han ligesom vil skyde det fra sig i følelsen af ikke at have fortjent det, og dog føler han nu, at han virkelig lever i det som sit eget; da vender han sig til aktiv tjeneste for det groende liv med hele sin sjæls energi i sin Guds kærlighed.

Følgende vendinger bruges ofte: "Jeg ville gerne gøre noget for Gud," eller: "Jeg ville gerne gøre Gud en tjeneste." "Ja, jeg ved ikke – tror ikke, det nytter, men for Guds skyld ville jeg gerne gøre det." "Ja, kan jeg gøre Gud en tjeneste, så – vær så god!"

Dette grundsyn er aldeles fejlagtigt og i sin natur selvisk og volder kun åndelige smerter.

Gud behøver aldeles ingen tjenester af mennesker. Ja, vi kan på grund af hans fuldkommenhed i livslovene aldeles ingen tjeneste gøre ham; men vokser vi op i uselvisk åndsliv, får vi ved ham og ligesom han kærlighed til det liv, der ligger under os i udvikling. De gerninger, vi gør, drevne af kærligheden til livet, medfører da, at vi udvikler os i Gud. Det ligger i, at den åndsnuance, der passer for gudslivet, da er i os. Åndeligt set høster vi selv de største fordele derved, men agter ikke derpå, fordi det er i kærlighed, de er gjort, et offer bragt af kærlighed. At vi selv derved får den største fordel, er et følgemoment, en sag for sig – livet.

Gud kan lignedes ved en fabriksejer. Der tilgår ham mange forskellige arbejdere i hans virksomhed. Dem, der passer for virksomhedens åndsnuance, antager han, og de bliver i hans liv

og hans brød; de andre antager han ikke, så længe de er egenrådige og derfor ubrugelige; men magter de at omvende sig, kan de godt komme til ham.

Sig mig: gør menneskene ikke det samme? Og – sig mig: er der nogen, der vil eller kan afstå fra denne ret i sin bedrift?

Gudslivet kan lignedes ved vandet, hvori fiskene svømmer, hver især efter sin trang og vilje. Vandet er en samhörighedens lov for fiskene, som gudslivet er det for sønnen, der "svømmer" i Guds væsen.

Ligesom vandet er fiskenes element, er Guds hvide, rene, lysende fludie det element, hvori sønnen færdes, alt efter sin trang og vilje; hans trang og vilje er dog styret af samvittighedens følelsesindtryk. Styret er nødvendigt for sønnen, fordi sønnen er et handlingens individ på grund af sin bevidsthed, og da ingen handling kan foregå, uden at den berører andet liv, er samvittigheden den retledende strømpil, den sirene, der får sønnen med hans tanke, villen og handling retvendt i Gud over for det øvrige liv. Dette ligger så igen i, at vort åndsliv er polært i følelsesliv og tankeliv; deraf følger igen at vor åndsperson har to retningslinjer for sin væren, nemlig trangen og styret, modsat fisk og andet liv, der kun er ensidigt følelsesliv og derfor kun lever efter sin trang.

Ligesom fisken ikke ville kunne leve i vandet, hvis ikke dens natur var for vandet, kan sønnen ej heller leve i gudslivet, hvis ikke han er ret vendt i det; men det udvikler han sig til at blive, hvis han har trang til sandhed og renhed og som følge deraf lader sig vejlede af sin gode samvittighed, ja- og nejstemmen i sig.

Det samlede gudsliv er polært på alle måder gennem livslovene og kan kun virke gennem det polære. Den første og dybeste polaritet, den, der er gudslivets dybeste væsen, er polariteten, hvor følelseslivet er polært med sønnen i sig. Følgen deraf er, ligesom i menneskelivet, tanken, og denne er jo, som bekendt, igen alle ords og handlingers ophav. Ligesom menneskelegemet med sit åndelige liv danner personen og er det åndelige livs larvestadium med polaritet mellem legems- og åndsliv,

således danner det menneskelige åndelige liv, der i sig selv er polært i følelsesliv med sønnen (styret) i sig, ved legemets død den bevidste personlighed, jeg kalder for åndspersonen. Polariteten mellem følelseslivet og sønnen har tanken til følge, akkurat som i menneskelivet. Ligesom tankerne i menneskestadiet er helt ud et åndeligt produkt, ganske uafhængigt af det jordiske legeme, har legemets død aldeles ingen indflydelse på åndspersonens tankeliv efter døden.

Derfor kan det til fuldkommenhed siges: Som vi lever, så dør vi.

De åndspersoners fludie, der fra menneskelivet eller i åndslivet renses til Guds renhed gennem kampen om Guds fred, danner tilsammen den "verden", det element, det "vand", det lysende "luftlag", hvori sønnen, der har viklet sig ud af løgnens element, færdes. Når det ses åndeligt, ses det som et lysende luftlag, der er overalt, men samtidig ses også mørket, det urene fludie. Dette sidste kastes som skygger henover lyshavet, ikke ulig skyernes færden i luftlaget, hvorved det gøres muligt for en menneskeånd at se det, men altså ikke i dets fulde renhed; thi dette ville ikke kunne tåles i vor menneskelige, ikke helt rene tilstand, selv om også Guds fred i menneskelivet er et tilbagelagt stadium, tåler vi dog ikke, medens vi er i menneskelivet, at se gudslivets fulde renhed. Når jeg ser det, og det er ofte sket, lader min samvittighed mig vide, hvad jeg ser, men den fulde renhed i Gud kan ikke forklares, ej heller ses. Jeg formoder, jeg kan ane den; men jeg tør ikke engang sige, at jeg kan ane den til fuldkommenhed.⁷

Hvorledes åndslivet kan arbejde for at hjælpe menneskelivet ved sine oplysninger, skal jeg her give en forklaring på, der kun hviler på egne oplevelser.

Jeg er nu 62 år, og det er 38 år, siden min samvittighed talte med mig, som skrevet i *Den Ukendte*⁸, og hvor han sagde:

---

⁷ Se *Den Ukendte*: En rejse anno 1902, lyshavet på bakken, 2. udg. s. 29, 3. udg. s. 26.

⁸ 2. udg. s. 16-18, 3. udg. s. 13-15.

”Hidtil har du troet, herefter skal du vide, og jeg skal vejlede dig.”

Dengang forstod jeg ikke disse ords dybde og betydning, jeg var nærmest som bange for dem; men hvad der er sket i de følgende 38 år, får mig nu til at føle med ordene. Der er i korte træk sket følgende: Før *Den Ukendte* blev skrevet, er der forud for den sket og oplevet de i den forklarede forhold og mange flere, men fordi disse har været tilsvarende det skrevne, er de ikke alle medtagne.

Efter at *Den Ukendte* var skrevet, gik der ca. ½ år i nærmest stille ro. Derefter begyndte åndslivet at røre på sig igen. Jeg følte, at en ny opgave ville komme, men hvilken kunne jeg ikke forudse. En meget stor energi kom da over mit åndsliv. Jeg følte mit tankeliv blive beriget med en hel mængde nye tanker dag for dag. Da dette forundrer mig, skaber jeg uvilkårligt en spørgende tanke til min samvittighed derom. Jeg ser da i lang tid hver morgen, idet legemets opvågning begynder, mit åndelige jeg, siddende i sit fludie, meget energisk optaget af at læse i blade af folioarks størrelse, ikke bog, men blade. Bogstavtyperne var latinske, men sprogformen var ikke menneskenes.⁹

Sprogformen var, at en sætning indeholdt en tanke, og det ord, sætningen hvilede på, stod sidst i læsningen. Dette førte med sig, at når en sætning var læst, måtte jeg standse og tænke. Jeg måtte ofte læse sætningen om og om igen; thi jeg skulle samle alle sætningens ord til et hele om det sidste ord, før jeg var i stand til ud af mit eget liv at skabe den tanke, der var tegnet i sætningen. Når en tanke var færdig, var den skabt for mig selv, gled da ind i mit fludie, hvor tanke ved tanke opbevarede som perler på en snor, for derfra senere at springe frem for mit åndelige syn, min bevidsthed, når den tid kom.

Denne læsning varede i flere måneder, og jeg blev så kendt med det, at jeg kunne trække legemets opvågningen ud, så jeg i min legemlige bevidsthed kunne optage det læste på indtil halve sider af det folioark, jeg sad med, og bevare tankerne

---

⁹ Dette bidrog til, at jeg kunne konstatere, at det ikke var drøm, men ren virkelighed.

deri til langt op ad dagen; men før aften var tankerne gemt hen – for den næste nat at fortsætte på ny. Denne energiudfoldelse fremkaldte ikke træthed, men forøgede mit åndsliv i kraft, bevidsthed og ro.

I samme periode anvendtes ofte en anden måde for mit tankelivs udvikling. Under søvnen ser jeg først gudslivet som et lyshav, imedens vågner jeg, men synet fortsættes. Foran lyshavet kastedes mørke skygger frem og tilbage; uden disse ville jeg ikke kunne have tålt at se gudslivet. Jeg følte, at disse mørke skygger var mit eget fludie med dets menneskelige urenhed, der her betjente mig og kastedes over lyshavet, lig nordlysets bevægelse.

Er denne min antagelse nu rigtig, hvad jeg selv føler, den er, da skal jeg altså have set gudslivet, altså Guds hvide, rene fludie¹⁰ i forhold til min egen renhed eller, om man vil, urenhed.

Imens jeg iagttager dette gudsliv, altså i vågen tilstand, fuldkommen frigjort fra søvnen, sker der noget åndeligt med mig, som jeg kun kan forklare ud fra min følelse deraf. Det var, som dette gudsliv ligesom favnede mig ind i sit liv, og alt, hvad jeg havde af mit tilvante daglige følelsesliv, blev skudt til side eller på en eller anden måde bundet, derpå dæmpedes gudslivset, og i en læsestillings afstand fra mine øjne ser jeg som to mørke fingre af størrelse som to voksne menneskefingre, håndens to længste, som om håndfladen var vendt ind mod mig, lig to mørke streger, med godt en centimeters åbning mellem "fingrene". Ind i denne åbning skydes nu et bogstav. Alle bogstaverne var også her latinske og alle en centimeter høje med tilsvarende harmonisk bredde. Bogstaverne var af ilds farve, ikke hvide, men rødlige; det, der var rødt, var rent i farve. Der kunne gå fra tre til fem bogstaver til et ord; men typerne i et ord kunne ikke læses samlede, idet et sådant ord kunne fremstilles af f.eks. B.P.R.

Læsningen foregik således: Det første bogstav skydes sindigt ind til håndens flade. Idet det står stille, fæster jeg mit syn på det og ser nu, at der over den rene, røde farve er flere mør-

---

¹⁰ Men ikke samtidig bevidsthedsindividerne i fludiet.

ke streger, undertiden som fine penselstrøg, og disse kunne føre i forskellige retninger. Den røde bundfarve var altid ens og ren i sit væsen, men det mørke overtræk var altid forskelligt i hvert bogstav, og ud fra dette bogstav sprang nu ligesom færdige tanker ind i mig; men efter dem måtte jeg straks skabe ganske tilsvarende tanker ud af mit eget liv for at eje dem. Når det første bogstav således var aflæst, kunne jeg i mine tanker se, der manglede noget i en hel forklaring. Da gled type nr. 2 ind og stilledes med ca. 3 millimeters afstand fra den første. Efter dennes aflæsning ser jeg, at der mangler endnu noget, da glider nr. 3 ind, og når denne er aflæst, ser jeg, at forklaringen er fuldendt. Igennem mit følelsesliv blev mig da spurgt, om jeg kunne tage mere. Følte jeg mig ikke mættet af tanker, svarede jeg ja, og et nyt ord begyndte og så fremdeles for hvert ord.

Var der f.eks. tre typer i det første ord, var der som regel fire i det andet og muligt fem i det tredje. Så kunne der komme et ord igen med tre osv. Der kunne ikke være mere end tre ord mellem "fingrene". Kunne jeg tage mere, gled det første ord ud, og de to næste skød ind til håndens flade, så der blev plads til det fjerde ord ude ved fingerspidserne, og så fremdeles, men jeg kan ikke erindre at have aflæst mere end fem ord, altså fem forskellige forklaringer, på én nat; som oftest måtte jeg nøjes med tre.

Når jeg følte mig mættet af ordenes tankeliv, gled fingrene bort med de tre sidste røde ord i sig. Jeg lå da lidt og følte sammen med mit nyerhvervede tankeliv og hengav mig da roligt til søvnen på ny.

Da denne inspirationsperiode var endt, følte jeg mig drevet til at skrive bogen *Følelse og Tanke*. Idet jeg skriver, springer tankerne frem for mig i den rette sammenhæng. Idet jeg aflæser dem for at skrive dem ned, ser jeg samtidig tankernes indhold åndeligt; fejltagelse for mig selv personligt føles som helt udelukket. Spørgsmålet for læseren og mig er kun, om jeg i mit sprog evner at fremstille mit tankeliv og det sete på rette måde i de mest egnede ord.

Den samme inspirationsmåde foregår også, når nogen stiller spørgsmål til mig om åndslivet; men hvad enten jeg skriver eller svarer på et stille spørgsmål, føler jeg min samvittigheds tagen del deri med en ligesom kontrollerende indflydelse, som om han vil bære mit ansvar for mig.

Åndslivet er kendsgerninger i tanker, et liv i væren. Menneskets ord er som billeder, der i sin rette sammenstilling skulle kunne vise kendsgerningerne, tankerne, men i så fald beror rigtigheden på personens evne til oversættelsen, dvs. til at forklare tanken, som den er. Er denne synsmåde den rette, er det nødvendigt at overføre den også på bibelske inspirationer og under læsningen føle sammen med sin samvittighed for at finde det rette. Man vil da ofte føle den skrivende person udskilt fra stoffet, han behandler, så man føler menneskets og åndslivets forklaring som noget hver for sig, hvis forskellen (uoverensstemmelsen) da ikke ligger i de mange omskrivninger fra tid til tid og fra sprog til sprog, thi selve åndslivet hviler fuldkomment i livslovenes natur og er uforanderligt i sine stier og veje. Derfor er den fuldkomne sandhed kun én, men hver ting har sin sandhed.

Da mennesket uden hensyn til, hvad det selv tror, lever fuldstændig åndeligt ved følelse og tankeliv, er der ingen større velsignelse tilbudt livet end kendskabet til dets stier og veje; derfor: Ve over de mennesker, der gør denne viden professionel for derved at høste personlig vinding; thi sandheden er da ikke i dem!

”Lyshavet”, Guds rene hvide fludie, er i samling polært med det urene fludie, der vokser frem af jorden gennem plante- og dyrelegemer og samler sig i mennesket, hvor det kommer i strid med sønnen i mennesket, og hvor sønnen ved samvittighedens hjælp overvinder det, får det rensat til Guds renhed og får da selv liv ved det, det evige liv.

Det skabende fludies urenhed er en følge af dets voksende, groende liv, derfor er det mørkt imod Guds rene fludie.

Ligesom mørket ikke kan gøre lyset til mørke, kan det urene fludie ej heller forurene Guds rene, lysende fludie, trods det, at

de har samme udspring, den samme natur i deres væsen og kun skilles ved at være rent eller urent ifølge Guds vilje og følende natur.

Ligesom lyset kan gøre mørket til lys, således kan også Guds rene fludie forandre det mørke, groende fludie til sin egen lysende renhed gennem sønnen i os, og ad sin bevidstheds vej kan sønnen gennem sit rensede fludie gøre det til sit tjenende følelsesliv og derved styre de døde livslove gennem det og ved det.

Styret over de døde livslove giver igen styret over hele universet med dets groende liv. (Herom senere).

Gudslivet er, som det ses og føles, også polært i livslove, hvor den ene støtter sig til sin modsætning; og ved deres bevægelses sammenspil fremstår loven om årsag og følger eller (med andre ord) formering, lig en fysiker i sit laboratorium, der blander to dele sammen og får en tredje ting ud deraf.

Alle disse livslove er igen indirekte polære med sønnen i os, der igen, som før sagt, er direkte polær med sit eget fludie, sit følelsesliv, hvorved og hvorigennem han handler ifølge sin bevidsthed, endog så dybt og sandt, at han som menneske ikke kan klø sit legeme med sin hånd, når trang dertil opstår, uden at det sker ved hans fludies strøm igennem det ifølge hans vilje, der igen er en følge af den trang, der i den retning føles.

Det er altså fludiet, der bevæger legemet efter sønnens vilje. Tanker og vilje er et udslag af følt trang. Trang er i åndslivet et udslag af de levende livsloves sammenspil i individerne¹¹ og den bevæger sig på de døde livsloves stier og ligner disse som et barn sine forældre.

Når sønnen nu er i sit fludie, og disse to samhörige, i sig selv polære livslove kun har legemet til fødested og midlertidig boplads 1) for ved fødsel at forenes til ét deri og 2) for, at sønnen gennem livserfaringer kan udvikle sig til at styre sit fludie, mens der yngles videre, da bliver dette at fødes den egentlige hovedsag ved menneskelivet. Tidlig død spiller ingen rolle, da udvikling også kan ske som åndsperson, når de to love blot er

---

¹¹ I legemslivet det samme i forbindelse med atmosfærisk indflydelse.

forenede ved menneskelegemets fødsel og er i harmoni med hinanden.

Det burde da kunne forstås, at åndslivet er det egentlige liv, og efter legemets død har åndspersonen ikke mere interesse for legemet, end sommerfuglen har for sin larve, men der er den forskel på sommerfuglen og åndspersonen, at den første er udelukkende ensidigt følelsesliv, mens vort jeg er et polært bevidsthedsliv, der fører sit følelses- og tankeliv med sig ind i åndslivet, hvis det er rensat igennem samvittighedens lov og derved egnet til at leve i samfølelse med andre, hvad den selvske ikke er.

Det, tidsånden kalder gudstjeneste, er en mærkelig ting. Sammenholdt med en bestemt betinget måde at tro på, der søges påtrykt menneskelivet, med dertil svarende regler, former og ceremonier, er det ikke just let at forstå, hvad tidsånden egentlig mener med den. Gudstjeneste i sandhed kan det bestemt ikke være; thi er man endelig færdig med sin "gudstjeneste", føles det almindeligvis som en lettelse. Tonen er igen fri, og man skynder sig af sted til sin næste "hestehandel", og Gud er ikke der, hvor der "filmes", men der, hvor der arbejdes.

At tjene Gud kan kun ske ved at være i Gud og stadig gennem følelse, tanker og handling ved sin samvittighed føle, om man nu også er ret vendt i ham. Kun dette er gudstjeneste.

Man bygger kirker, ofte til mange millioner, prydet med guld, sølv og marmor, giver dem følelsesmæssigt klingende navne og lader dem som i en altopslugende dumhed stå pralende midt i tidsåndens arbejdsløshed og fattigdom.

Denne tidsånd synes ikke at være vidende om, at Gud med velbehag ville være i en kirke, der i udstyr svarede til de fattiges kår, og at han med velbehag vil se kirkens overflødige rigdomme omsat i arbejde for dem, der søger arbejde og hjem.

Er der ikke sagt: "Hvor to eller flere samles i mit navn, vil jeg være midt iblandt dem." Samvittigheden vil vidne i mennesket, at dette kan ske for dem, der i hans navn samles, om så det er i en vejgrøft.

Gudstjeneste kan tænkes, hvor enhver frit kommer i sin tro for i fællesfølelse at bede til eller glæde sig i Gud; men dette er også godt, thi det befordrer følelselivets følsomhed over for åndslivets renhed, og da følelselivet både giver impuls til tanken og skaber tanken ud af sit eget liv efter de af sønnen i sig dragne linjer, vil en samling af mennesker, der kan glæde sig i Gud, være befrugtende for gudslivets udvikling.

Vel skaber fludiet tankerne efter sønnens dragne linjer, men det kan kun give impuls til og skabe disse i forhold til dets egen renhed, og derefter lever menneskene.¹²

Når de døde vågner, vil der blive et sted, hvor de kan gå hen, der ønsker at lære Gud at kende, og et sted, hvor de kan gå hen, der i samling ønsker at tilbede eller lovsynge ham for livet; da vil måden at tro på ikke mere skille.

---

¹² Som vi nu ved, kan vort fludie kun renses gennem den af Helligånden givne og af sønnen i os accepterede følelsesstrøm.

TO LIVSVEJE

2. Den legemlige vej eller legemets polaritet med jorden

Den anden vej for livs fremdrift er legemets polaritet med jorden, først og fremmest gennem fødemidlerne, dernæst gennem arbejdet.

Livslovene kræver for deres fremdrift af alt liv fuld energiudfoldelse, og hele livets bog vidner for os derom som med et bankende hjerte.

Menneskelivet er det eneste, der ikke villigt følger sig efter dette princip, og dog er dette i lige så høj grad som alt andet liv undergivet livslovenes natur.

Det er med os mennesker som med alt andet liv: Søger vi ærligt at følge de livsloves natur, der er indlagt i os, ejer vi og føler vi livets fremdrift i os. Omvendt: søger vi ikke ærligt at følge den, opløses vi i et forpint legems- og åndsliv.

Den, der jævnt og ligefremt kan forklare mennesket dets livs natur i samklang med de livslove, der rører sig i os, har givet det nøglen til det evige liv samt til jordelivets fælles lykke.

At holde (deltage i) de såkaldte gudstjenester, hvor der prædikes og synges om Gud, er én ting, men at eje Gud er en anden.

Sandheden kan ikke komme ind i kirkerne, hvis vi ikke har den med hjemmefra.

Jesus har engang sagt: "Intet er skjult, som ikke skal åbenbares."

Hvis Jesus lever endnu, må hans ord jo dog engang gå i opfyldelse; men det kan ikke ske, før vort tankeliv er så udviklet, at vi kan forstå livet; da vil forklaringen komme i jævne, simple ord på en måde, så den Helligånd i hvert uselvisk, åbent menneske kan bevidne ordenes sandhed.

Jesus står som den ypperste, der har talt til livet. Han er ikke Gud, men tjener i Gud; vi kan også sige: medlem af Gud, samt sin Guds og vort menneskelivs tjener, eller vi kan sige: vor Herre; thi faderen har givet ham ja- og nejret over os og stillet sin magt til hans rådighed. Dette kunne faderen gøre, fordi

Jesus elsker ham i renhed og derfor styrer sin kurs med os gennem samvittighederne efter det tankeliv, der er i faderen.

De oplysninger, der ventes, vil være i overensstemmelse med Jesu ord og med livet, som vi ser det udfolde sig for vore øjne (livets bog); thi det liv, vi ser, der leves på vor jord, har alt sammen været en tanke, skabt i guddommen, med hver enkelt arts begyndende liv, hele natur og livsteknik i sig, før det blev liv på jorden. Da livsarkitekturen er ens for Gud og hans børn, ligesom den er det for en jordisk fader og hans børn, følger deraf, at ligesom et menneske skaber en fuldbåren tanke ud af den situation, hvori det står, og giver den liv igennem sin virken, således gør også Gud. En skovl, en stol, et hus har hver for sig været en tanke, før de blev skovl, stol og hus.

Disse oplysninger gives ved et menneske;¹³ de kan kun gives til et menneske, hvis tankeliv er dybt og rent nok til, at det guddommelige tankeliv kan åbne sig for og overføres direkte til det. Det vil med andre ord sige: Oplysningerne gives ved tankers overføring mellem individerne og bekræftes af den Helligånds følelsesindtryk gennem samvittigheden.

Dette tankeliv skal, som sagt, være i overensstemmelse med Jesu ord og give nøglen til forståelse af bibelske udtalelser; endvidere skal de være i overensstemmelse med de grundtanker, der ligger på bunden af alle sandhedsfødte idealer. Disse grundtanker i idealerne vil komme til syne, når de menneskelige, naturstridigt idealistiske, følelsesmæssigt opsvulmede tanker og retningslinjer, som ofte har et selvisk præg og mål i sit væsen, og som virker ligesom et løgnens tågeslør, der tilhyller idealets guddommelige grundtanke, skæres bort.

Det er da den i åbenbaringen nedsvælgede bog, der kommer til syne. Da vil alt det, som er, ligge åbenbaret for de dybt uselvisk tænkende mennesker, uden hensyn til rang, stand og stilling; men da vil menneskene blive nødsaget til at forme deres materielle og åndelige samliv derefter, og det menneskeliv, der ikke vil eller kan lade sig omforme i det nye tankelivs væsen, vil blive fejlet bort, som livets bog allerede viser os. Den

---

¹³ Senere bekræftes og uddybes de af andre mennesker.

nedsvælgede bogs tankeliv har igennem idealerne, så godt det har været muligt, indstillet tankelivet på det ny, der ventes.

Hvad er da Gud?

Gud er på sit sted og er en samling af de højst udviklede ånder, der ifølge deres renhed og deres tankers dybde kender livslovenes natur, og som derfor hersker over disse gennem deres fludie ud fra deres trang, tanker og vilje med kærligheden som drivkraft. Derfor viser Gud sig aldrig som én person, men ses og føles som en mængde og altid i sin egen farve (lig rødlig ilds). Når Gud ikke mere er ene, ligger dette i, at han har givet riget i arv til sine efterkommere; selv føles han som magt, kærlighed og visdom i fuldkommenhed.¹⁴ Altså: Gud er mange, men ingen er mere end en ener i Gud.

Med denne indledning i tankerne vil vi slå op og læse lidt i livets bog.

Et træ bøjes ud af sin retsstilling af stormen, men vender igen selv tilbage i sin naturstilling. Hvad er årsag til dette? Mennesket vil svare: spændkraften i træet. Ja – men se, denne spændkraft er næsten helt væk, når træet er dødt, og den forsvinder så lidt efter lidt ligesom fludiet fra et legeme, der er dødt; det varer tre døgn for det sidstes vedkommende, længe tid for træets, men ligheden er der.

Er det da ikke den levende livskraft i træet, der bringer det i retstilling igen, efter at stormen har bøjet det? Er det ikke de usynlige, livgivende og livsbeskyttende og i fællesfølelse samvirkende fludiearter, der fører træet tilbage i retstilling igen? Er det det, er det da ikke den samme magt, hvorved hesten flytter sine ben? Hvis ikke det er det, hvad er det da? De livsopløsende elementer i fludiet kan det ikke være, thi disse har kun rovdrets adspredte natur i sit væsen og er åndeligt polære med deres modsætning, de livgivende elementer. I så fald er det jo Gud, der ifølge sin vilje gennem sit arbejdende fludie trækker bondens plov og vognmandens læs; hvis ikke, da måtte man jo lige så vel kunne køre med en død hest som med en levende, og det døde træ måtte lige så vel kunne stå for stormen som

---

¹⁴ Hvad Gud har givet, er følgelig givet i fuldkommenhed.

det levende. "Sludder og vrøvl," siger videnskaben, "Man kan nøjagtigt beregne, hvor megen havre der skal til til én hests kraft." Ja, men hvorfor skal havren så gennem hesten? Kunne vi ikke lige så godt spænde havren for vognen, så kunne vi måske spare pishen? Nej, foderet er legemets slid, kraften er en anden. Alt er i polaritet. Det synlige og det usynlige liv er polært med hinanden gennem legemslivet og udvikler sig således ved hinanden.

Er det nu ikke hestens jordiske legeme, der skal have den varmende ild, der er i havren, med tilpas vand til? Når legemet da er tilpas, kan gudsmagten, det levende, livgivende, samfølende og samvirkende fludie udfolde sin magt gennem legemet ifølge sit livs trang til virken; ved legemets tilpashed er den rette indstilling i orden. Men menneskelegemet lever i den samme skaberlov og livsteknik.

Er dette rigtigt, da er det jo Gud, der besidder magten gennem vort livgivende og samfølende fludie, når alt er i den rette tilpashed, trods dets modsætning, det opløsende, urene fludie. Gud viser os derved, at han, når alt er i den rette plan efter sin natur, har magt over livs fremdrift og samtidig magt til at holde de livsopløsende elementer på afstand. Men i så fald skulle mennesker for at være ret vendt i Gud leve i samfølelse med hverandre og ikke som nu i selvsk adspredthed og i indbyrdes kamp; men dette kan ikke opnås gennem politik, det opnås kun ved, at vi omvender os.

Brænder vi træet, kommer der tre dele frem, nemlig: Ild, røg og aske.

Er nu ikke disse tre dele i familie med menneskets ånd, fludie og legeme? Brændes dets legeme, udvikles: ild, røg og aske.

Ilden kalder vi et element og anser den for ren i sig selv; kommer vi den for nær, brænder den os; men dette kunne jo tænkes som et varsko til os (uden tankes indhold) om at holde vore fingre hos os selv, så længe vi ikke er rene nok til at røre ved den.

Jesus og Helligånden er altså ikke Gud, men tjenere i Gud med fuldmagt hver for sig på sin vis. Dem kan vi se som enkelt-personer og se, at deres fludie er rent, hvidt lysende, noget i retning af nordlys eller elektricitet, man kan sige: ligesom en flydende mængde. Det omslutter og styres for hver enkelts vedkommende af sin endnu renere hvide stjerne, deres jeg, gudsfrøet i individet.

Man siger, at Gud er i alt, om alt og over alt. Det har, så vidt jeg ved, ingen bestridt, og så kan vi jo godt være bekendt at tro det. Det vil da være naturligt, at vi søger at forstå Gud i alt, og Gud ses virkelig i alt. Polær, som han er, i åndsliv som vi, ser vi hans teknik (systemerne) som udslag af bevidst visdom, dernæst fludiemagten, der er i alt og driver alt ifølge hans bevidste vilje. Ethvert legeme har sit eget fludie, der giver det sin egen natur og egen aroma, og dog er alt fludie en fælles skaberlov i Gud, ren eller uren, det vil sige: livgivende eller livsopløsende, således er fludierne polære i sig selv.

Vort fludie er af blandet farve, medens vi er mennesker, og bundet til legemet, men frit i sin bevægelighed, så det kan give sig udslag uden hensyn til afstand ifølge vor trang og tankes adresse. Efter Guds fred bliver det nærmest lysende hvidt. Dets lysende evne står i forhold til individets renhed eller urenhed i Gud.

Se, er ilden nu ikke Guds fludie eller rettere sagt en art af dette? Som det udløses fra livet, giver det indtryk af at være urent og i ubunden form, hvorimod det, medens det virker sammen med livet, er i bunden form, altså bundet til noget. Det er ligheder, der taler!

Når ildskrift læses som ildrøde bogstaver, der skydes ind mellem to mørke fingre, som før beskrevet, har vi ilden igen, men i bunden ro og ren. Hvem binder den? Det gør Gud ifølge sin tankes klarhed og vilje, idet han lader sine tanker om sit liv springe over fra små porer i ildbogstaverne til den, der læser. Her tænkes ikke på at gøre ilden til Gud. Vi dyrker og med rette en visdommens og kærlighedens Gud. Men Guds tjenende ånd, hans arbejdende fludie, er det, vi skal kunne finde i alt, og den

vil blive fundet, både i ren og i uren tilstand, både bunden og ubunden; thi for livets skyld længes Gud efter, at vi skal kende ham; men vi skal føle ren uselvsk trang dertil i kærlighed til livet, før Gud kan meddele sig til os gennem sine tanker.

Disse små porer i ildbogstaverne ser ud, som var de trykte med en afbrudt nålespids og bygget op som et månekrater med en skarp, rund, ophøjet kant om sig med ligesom et mørkere hul i midten. Idet øjet fæstes på dette krater, springer tankerne derfra og ind i ens åndsliv, og der tilstrømmer samtidig den, der ser den, fornøden kraft til at skabe tilsvarende tanker ud af sit eget åndsliv.

Så skulle der jo kunne gives tanker i det uendelige. Muligt nok kan de gives i det uendelige, men de kan ikke modtages i det uendelige. Når jeg følte mig mættet af tanker, lå dette i, at mit jeg (stjernen) ikke i sin åndelige udvikling evnede at arbejde med flere tanker den gang. Men ved at arbejde ihærdigt med de modtagne tanker vokser jeg til at kunne modtage flere næste gang. Man skal ligesom fordøje det, man har spist, før man kan spise mere.

Det næste forhold med ilden falder sammen med ordene: "Salige er de rene af hjertet; thi de skal se Gud."

Dengang jeg havde tilkæmpet mig Guds fred, viste Gud sig for mig. Han viste sig som rødlig ild, nøjagtig lig den røde stjerne på himmelbuen; igennem følelse og tanke forklarede han selv, at det var ham, jeg så.

Når træet står og gror i jorden, er ilden altså i træet i stor mængde, men i bunden form. Var der ikke engang en, der så en busk i ildslue og hørte én tale derudfra uden dog at se nogen person? Nå, det er jo længe siden, så det kan være opfindsomhed, men ligheden?

Når Gud er i alt, om alt og over alt, og det, vi kalder for alt,¹⁵ lever op og dør, kommer igen i nyt liv, opløses igen og så fremdeles i et kredsløb, som det siges, hvad det for menneskeøjene at se også er, så må der også være noget af det, vi

---

¹⁵ Altså alt uden for gudsfrøet i os.

kalder for Gud, der udløses ved omskiftningen fra død til opløsning og igen binder sig i nyt liv.

Hvis ilden er en art af Guds fludie, skal den være levende liv (følelsesliv), der ejer udviklingsmuligheder (formeringssevne) i sig, og så snart betingelserne for dens livsudvikling er til stede, skal den formere sig ifølge alle livsloves natur; men gør den ikke også det? Gør alt det myldrende liv, der kredser i vort fludie og bor i vort legeme, ikke det samme? – i så fald har vi ligheden igen.

I menneske- og i dyrelegemer er ligesom i trælegemer megen ild bundet; så snart betingelserne for dens udløsning er til stede, udløses den.

Når nu det ene legeme æder det andet, må ilden vandre fra legeme til legeme i bunden form, men opløses et legeme ved ild, hvor megen næringsværdi er der så tilbage?

Så skulle jo Guds fludie være ildrødt, medens det fludie, vi ser i det rene gudsliv, er hvidt lysende og tilhørende, enkeltvis og i fællesskab, de i Gud rene og frigjorte åndspersoner. Ja, hvis man ikke vidste bedre, måtte man tro det og tillige tro, der var en tilsvarende forskel på de i Gud levende individer og på Gud selv. Men livets bog viser noget andet.

Den viser, at jo renere ilden er, des hvidere er den, og jo hvidere den bliver, des varmere bliver den, des større afstand er da nødvendig mellem den og mennesket.

Når vi nu ved, at det fludie, vi mennesker lever i, hver især, er rent eller urent i forhold til vor åndelige renhed eller urenhed, og at det ved Helligåndens hjælp kan renses til et hvidt lysende fludie (jo større forskel i renhed, jo større afstand mellem parterne), så har vi ligheden igen.

Er ilden, som vi ser den, underlagt Guds fludie eller en art deraf,¹⁶ er Elias's ildvogn samt personerne i ildvognen intet under; der vises bare, at de personer, der omtales, har levet helt i Gud. At Gud antager sig sit og beskytter sit som de selvske deres, turde være rimeligt nok.

---

¹⁶ Det sidste, føler jeg, den er.

At de selviske ser noget forfærdeligt i døden, er naturligt for dem.

At de uselviske ikke regner døden for noget, men ofte ser den i møde med glæde, er naturligt for dem.

Jeg ser ingen død nogen steder, men derimod, at det ufuldkomne opløses og forvandles til det mere fuldkomne.

Jo renere et menneske bliver i Gud, des større afstand bliver der imellem dette og de urene; det ligger i selve livslovenes natur. Afstanden kan være så stor, at de urene vil slå den rene ihjel, fordi de ikke kan tåle hans renhed; de føler, som noget i dem vil forgå (brændes op), hvis de kommer den rene i Gud for nær. Her har vi ligheden igen. Som ilden ses af det menneskelige øje, er den løssluppen uden bånd på sig, og den fortærer da i sin grådighed alt, hvad den kan omforme i sit væsen. Sig mig – ligner den så ikke løggen? Er Gud i alt, er han så ikke også i løggen? I så fald må han være i løggen på grund af nødvendigheden.

Mennesket er altså i den situation på den ene side at hige og trakte efter Gud og på den anden side med agtpågivenhed at værge sig imod ham - - - igen polariteten: på den ene side renheden, på den anden urenheden; men er det ikke også sagt: Du skal elske og frygte din Gud? Nå ja, men vi burde glæde os over denne sandhed, at Gud er i og over alt. Men så følgerne af denne åndelige polaritets sammenspil? De kan udtales således:

Det er nødvendigt for mennesket i dets barnlige opvækst at stå som en kasterbold mellem de to polære livslove; thi derved tvinges dets individuelle selvstændighed frem for til slut at nå individuel bevidsthed i handling under Guds egen vejledning gennem samvittigheden.

Når Jesus eller den Helligånd lader sig se af os, kan de omskygge deres legemer, så vi kan tåle at se dem.

De urene åndspersoner, der lever uden for samvittighedens renhed,¹⁷ kan kun vise sig i den urenhed, de besidder.

---

¹⁷ Se min 18-årige periode i *Den Ukendte*.

Dette viser os, at de rene i Gud hersker over livets urenheder. Da livsarkitekturen overalt er ens, fordi livslovene er uforanderligt de samme, siger dette os, at når Gud viser sig igennem ilds farve, kan det være af to grunde, først fordi vi ikke kan tåle at se ham i sin renhed, og dernæst: fordi Gud ikke er én person, men flere på et samlet sted (sit sted), kan en person ikke lade sig se og sige: "Jeg er din Gud." Men som i en ildslue fra en busk, hvor "Ilden" skjuler personen, kan den stemme høres: "Jeg er din Gud." Han kan således blive i sandhed med de ord, han er udsendt for at sige. Når derfor Gud lader sig se, er det i ilds farve (hans egen farve); han ses da og lader sig føle som en samlet mængde, der består af og føles som den højeste magt, kærlighed og visdom. Når Gud virker direkte på mennesket, sker det altså igennem ilds farve, f.eks. i ildskrift – andre har talt om ildtunger og ildsøjler –, derudover går vejen til Gud gennem den Helligånd og Jesus. Når man ad den vej er nået ind i Gud, kan han altså vise sig direkte uden mellemed, som Jesus har sagt, de rene af hjertet skal se ham.

Er det egentlig så galt, hvis der tales om de urene i den evige ild? "Ilden" ser jo ud til at være rigtig nok, at den er evig, så langt dette ord kan fattes, er sikkert nok; men derfra og til at tro, at den urene aldrig kan komme derfra igen, er et langt spring. Som mennesker lever vi jo dog i den, og i denne tilværelse er der mange, der føler med vished, at de skal blive frigjort for den. Vort urene fludie er den ild, der brænder os på grund af vor urenhed, indtil vi lærer at frigøre os for den eller tvinges dertil af omstændighederne.

Alt tyder på, at Gud vedligeholder og formerer sit fludie direkte fra jorden, fra andre kloder og fra liv i plante- og dyreriget i jord, luft og vand og renser det samfølende, livsopbyggende fludie fra de livsopløsende elementer til sin egen renhed efter behov¹⁸ og forbliver derved i besiddelse af den arbejdende, levende åndslov, der betjener hans ånds kerne overalt i universet, uden at dette behøver at passere menneskelivet. Er dette syn fra min tankes inspiration rigtigt, som alt tyder på,

---

¹⁸ Sønnen i os har den samme opgave med sit fludie.

det er, da ved vi nu, hvorledes Gud kan være i alt og dog med sit tankeliv, sin bevidstheds og sin visdoms kerne være på sit eget sted; vi kunne da kalde alt det voksende, ufuldkomne liv uden for gudsfrøet i os en formeringsanstalt for vor Guds arbejdende fludie. En kendsgerning er det, at menneskers, planter og dyrs fludie er en fælles skaberlov for alt liv. Menneskets fludie (følelsesliv) virker i og uden for vort legeme, uden hensyn til tid, rum og afstand, for tanken og efter den i denne indlagte adresse og skaber alt efter tankens tegning.

Skulle Gud da være mindre end mennesker? Nej, men ligheden taler for, at vi (gudsfrøet i os) er børn af ham.

Der taltes før om de urene åndspersoner, der lever uden for samvittighedens renhed.

Som vi ved, søger mennesker igennem spiritistiske cirkler forbindelse med de i ufred med Gud levende for at omvende disse. Trangen, som driver dem dertil, er ofte parret med en menneskelig nysgerrighed, der dog aldrig tilfredsstilles, og viser, at disse ikke forstår Gud i forbindelse med begreberne magten, kærligheden og visdommen, men lever i en forfærdende vildfarelse. Har Gud givet hvert enkelt menneske en Helligånd for at vejlede det, hvor meget mere skulle han da ikke sørge for dem, der dybest set, på grund af uvidenhed, løgnens indflydelse og deraf følgende vildfarelser har fjernet sig fra hans livs renhed! "Jeg dømmes dig heller ikke," sagde Jesus til kvinden; thi Gud ejer ikke dom i sig over nogen, men kun kærlighed til alle. Hvert enkelt menneske er en selvstændig ener i Gud, og Gud sørger selv for hvert enkelt individ i forhold til dets natur, derfor er en kollektiv indgriben i de levende dødes rige en ulykke og størst for dem, der gør det.

Spiritisterne tillægger ånder skyld for alle deres egne åndelige foreteelser. Er disse onde, får en ånd skylden, ligeså når noget er godt, derved borteliminerer de deres eget jeg, stik imod deres livs skønneste opgave, nemlig den at finde sig selv som centrum og herre i alle åndelige foreteelser, og hvis de ikke kan det ved egen hjælp, da ved deres Helligånd. Spiritismen bliver derved som en åndelig sygdom, der selv viser sin

karakter ved nu og da at skyde frem for derefter igen at dø hen uden nogen sinde at efterlade sig et eneste håndgribeligt fastbygget bevis for sine påståede "sandheder".

Selv om spiritisterne søger at fastbygge tingene på såkaldte fine videnskabelige kongresser, synes sandheden dog ikke at ville rodfæste sig hos dem af den grund.

En anden sag er det, når fader-, moder-, søster- eller broderkærligheden til et individ, der formodes tvivlsom død i Gud, driver dig, da vil din menneskekærlighed berettige dig til at bede for den eller dem, du har kærlighed. Der sker da det, at den bedendes følelsesstrøm og tanker går til både den, der bedes for, og til den, der bedes til, ifølge den i tankerne indlagte adresse. En sådan bøn kan for mange være vanskelig at bede, fordi den bedende skal have to poler i sin tanke, både den, der bedes for, og den, der bedes til; derfor bør den bedende først bede til sin egen Helligånd om hjælp dertil og vente, indtil der føles en stærk moden trang til bønnen. Gå da hen på et ensomt sted og kast dig ind i din Guds favn!

Det er ikke dine ord, der gør det, men din trang, dine tanker og følelser, derfor: vær ganske uselvisk i din trang og klar i tanke og følelser! Da vil din tanke og følelse ifølge din trang give sig gennemslag både til den, du beder for, og til den, du beder til, og derved ligesom knytte et bånd mellem disse to poler. Så snart dine følelser og tanker er blevet opfattet af den, du beder for, vil din trang til bøn efterhånden ophøre, fred og glæde gives dig i stedet. Det er taknemmelighedens følelse fra den, for hvem du bad, der giver sig gennemslag til dig. Kan du i lige så inderlig følelse for de andre i samme liv, der ingen uselviske pårørende har, slutte din bøn med at sige: Herre, hjælp så også alle de andre! Da er det godt. For enhver bøn gælder: den bedende skal være – i det, der bedes om – ren i trang, ren i følelse, klar i tanken og nøje føle sig for, om disse tre indstillinger er, som de føles at skulle være, da vil Jesu ord gå i opfyldelse, hvor han siger: "Hvad som helst I beder faderen om i mit navn, skal han give eder."

Bønnen er vejen for den naturlige, ensomme kvinde uden børn til at udløse sin ifølge sin modernatur rige kærlighed og således tjene livet; at hun selv, åndeligt set, bliver glad, rig og lykkelig med et ikke påtaget, men naturligt, sjælsrent, levende smil til alle, er et følgemoment, en sag for sig, lønnen.

Den enlige kvinde, der dirigerer sin modernatur til hunde og katte, får ikke naturligt åndeligt gensvar på sin udøste og spildte "kærlighed"; hendes åndsliv er hungrende og forpint, hun opløses. Derimod ville et fattigt eller forældreløst barn give den ensomme kvinde åndelig sundhed ved naturlig livsglæde, idet hendes slumrende moderkærlighed ville komme i naturlig anvendelse og få et naturligt gensvar gennem barnet, hvilket dyret, ifølge sit ensidige åndsliv ikke formår at give; thi dets natur er ikke menneskenatur. Barnet kan give åndeligt gensvar, der mætter; det kan dyret ikke.

Vi går nu tilbage til ilden igen gennem fødemidlerne.

Sprit indeholder ca. 93 pct. ild, den drikker vi meget af, vi kan som bekendt let drikke så meget, at vi taber styret over os selv. Dens polære modsætning er vandet, men i dets naturtilstand ringeagter tidsånden dette. Vi har ganske rigtigt begge dele behov gennem mad og drikke, men livets køkken tilbereder begge dele for os efter vor oprindelige natur. Det blev første gang sagt os i Første Mose Bog, men siden er vi kommet på afveje. Nu er der dog mennesker, der begynder at se faren, at føle og se følgerne og at søge at finde tilbage til vor naturs oprindelige ståsted i fødemidler.

Ethvert legeme er skabt af det fludie, der er i det og kredser om det. Alt fludie er levende liv,¹⁹ hvad enten det tilhører de legemsopbyggende eller legemsopløsende elementer. Dette er ilden i bunden form, dens polære modsætning i alle legemer er altså vandet.

Derfor skal der i alt legemsliv være polær balance mellem de to arter af føde: spise og drikke.

Er denne balance ikke til stede i plante- og dyreliv og tilpas efter livets natur, begynder livet med at tabe sin formeringsev-

---

¹⁹ Dette fører tanken hen på den nu så moderne vitaminlære.

ne og dør derefter bort i forhold til omstændighederne. Er det samme forhold ikke gældende for menneskelegemet?

Da alt liv uden for mennesket kun er ensidigt i sit åndsliv, altså udelukkende følelsesliv, lader dette liv sig til fuldkommenhed lede af sine følelsesindtryk angående valg af føden; dets individer træffer da altid det bedste valg i forhold til deres natur hver for sig, hvor mennesket ikke griber ind; de har derfor, set fra deres livs behov, ikke synderlig brug for politi – slet ikke for fængsler –, læger, hospitaler, sygekasser eller sindssygehuse o.lign. Deres livs sundhed taler et andet sprog end menneskets.

Menneskets åndsliv er altså polært,²⁰ nemlig, som sagt, polært i følelsesliv med sønnen i sig, da det er disse to livslove, der skaber tanken, bliver tanken følgelig et åndeligt barn, der ingen forbindelse har med legeme eller hjerne, og da åndslivet er den førende faktor for alt liv, er det det også for menneskelivet. Det vil altså sige: alt liv uden for mennesket følger sine følelser, vejledes af disse i alt og ejer ikke anden vejledning; deraf følger, at det kun har lige retningslinjer for sin væren.

Mennesket skulle nu for at leve i samme natursundhed og livsglæde som dyret lade sig vejlede i lige høj grade af sit polære åndslivs to poler: følelseslivet med sit indlagte gudsfrø i sig (styret, vort jeg), således at der i alle tanker var harmoni mellem de to love, og tillige, fordi mennesket er et gudbestemt væsen, af sin samvittigheds ja- og nejstemme; men dertil er menneskene, hvad mængden angår, ikke nået, og de forholdsvis få, der er nået dertil, har ikke øjensynlig indflydelse på mængden; derimod er de i det skjulte livets "salt".

Mængdens åndelige tilstand, hvorefter samfundet former sig, følger af, at den enten lader sig bestemme af tanken alene uden hensyn til følelsen eller af følelsen alene uden hensyn til tanken. Dette forhold medfører fejl i alt: fejl i føden, der er en hovedbetingelse for et sundt legeme, og et sundt legeme er igen betingelsen for et sundt åndsliv; fejl i følelser, fejl i tanker, fejl i handling, fejl mod sig selv, fejl imod sin næste og fejl imod

---

²⁰ I modsætning til det øvrige liv, der er ensidigt.

sin Gud, – fordi mennesker i denne egenrådige, selviske tilstand ikke kan og ikke vil modtage deres samvittigheds vejledning i følelsesindtryk. De lever derfor udelukkende i vildfarelser, uden harmoni i noget som helst.

Eksemplet fra mængden er den åndsretning, hvorefter de styrer deres væren og væsen. Deres øjne er som åndeligt tilkukkede; de sanser kun sig selv og det, der behager dem. De ejer ingen personlighed i sig selv; jo mere de ejer i materielle værdier, des større tanker nærer de om sig selv; men de ved intet, at leve i velvære er dem nok; de føler, at de lever, men ved ikke hvordan eller hvorfor; at livet skulle have en hensigt med dem, falder dem ikke ind; al følelse og tanke i den retning ønsker de sig frabedt. De holder af selskabelighed på den måde, at de klæder sig og i forhold til, som de gør dette, spiser og drikker de, uden hensyn til, hvad der tjener deres legemes naturlige behov. Har de i forbindelse dermed en pæn præst, der kan holde en køn, stemningsfuld tale over dem, når engang de er døde, er deres livs begær i orden.

De har i denne åndelige tilstand, set fra åndslivets side, ikke større værdi end dyret; de dør derfor dagligt, såvel åndeligt som legemligt, indtil de enten opløses eller i fortvivlelsens smerte vender om. Med henblik på førnævnte sammenligninger med ilden kan man sige: Tidsånden svælger i den urene ild gennem føden, men skyr vandet.

I stedet for at leve for hverandre i åndelig harmoni ifølge deres gudbestemte livs natur, har de stærk brug for at beskytte deres livs væren mod hverandre gennem lovgivere, soldater, politi, dommere, fængsler, læger, sygekasser, hospitaler, sindsygehuse, hjælpe-kasser, fattigforsørgelse, fagforeninger og truster.

Hvad der som følge af deres livs færd ophober sig uden for nævnte retningslinjer i beskyttelsesmidler, såsom børnemyrderi, sygdom, fattigdom og al anden nød, anser de for noget, der ikke vedkommer dem. Denne åndsudvikling er nu så udbredt i alle samfundslag, at den kan benævnes som tidsånden.

Denne vor tidsånd har nået sin modenhed og udvikler sig med rivende fart bort fra sit livs naturlighed, såvel i føden som i alt andet, så nærmest intet måltid indtages uden med rigeligt kød og tilsvarende krydderier og drikke.

Kød har sikkert været en nødvendig spise gennem meget lang tid, menneskeligt set. Jeg ser således på det: Når et dyr slagtes, udløses straks ved døden de livgivende og livsbeskyttende elementer i fludiet (sammenholdets lov), straks indtræder legemslivets opløsende elementer i stedet (adsprethedens lov) ifølge loven for livet, der siger os: Hvor betingelser for liv er til stede, er livet der straks og tager disse i besiddelse. I samme grad og i samme nu, det livgivende fludie forsvinder ved død, træder de opløsende elementer i funktion, hvert på sin plads, ifølge deres art, ret og natur.

De opløsende elementer er til stede i rigelig mængde i ethvert levende legeme og er, som sagt, det livgivende fludies polære modsætning. Polariteterne fremkalder ved sine modsætninger den nødvendige agtpågivenhed, det nødvendige sammenhold og den nødvendige livsenergi.

Når kødet tilberedes, tilintetgøres en del af de svageste af disse elementer, men de kraftigste følger med i føden og optages i menneskelegemet. Disse har i kamp med menneskets rene, livgivende fludie og, hvad de uselviske angår, tillige reguleret af deres samvittigheds rene, levende og livgivende følelsesstrøm nedbrudt det stive dyriske i vort legemsliv, der er fulgt med som arv fra dyrelivet. Fra det øjeblik gudsfrøet blev indskudt i vort fludie, hvorved vi individuelt blev gjort gudbestemte, var det nødvendigt at omdanne det dyriske legeme efter det åndslivs behov, der nu havde taget bolig i det. Den nævnte art af føde falder derfor sammen med åndslivets udvikling i os fra den dyriske tid til vor tid. Med kødspisen fulgte stærke krydderier, fylderier og stærke drikke. Vore legemer bærer synligt præg deraf, således i blodets mørke, urene farve, men særligt i vort nervelivs følsomhed, der er en følge af det stive dyriskes nedbrydelse.

Nervelivets følsomhed er hovedgevinsten, som nu er nået til at blive pinlig og smertefuld for mange, og som er fremkaldt af tidsåndens føde og ved fastholdelsen af denne. Dette viser os, at denne føde har nået sin likvidatoriske tid; men den dag, de nervelidende vender sig til den levende føde, vil følsomheden i nervelivet blive dem til velsignelse, idet samvittigheden ved den forøgede følsomhed bedre end før kan arbejde med menneskelivet og gøre dette samvittighedsbevidst.

Ved levende føde forstås plantelivets frugter, som de er tilberedt os i livets eget laboratorium. Ved brug af denne føde tilgår disse frugters levende og livgivende fludie os, modsat kødets opløsende elementer, efter samme livsregler, som musens tilgår katten, når denne æder musen levende. Disse frugters fludie indgår da i vort fludie og bidrager straks til vort livs balance og dermed til dets velvære; men hvad der skal spises, må afgøres af den enkelte ved smag, lugt og følelse som hos dyret. Mennesketeorier om føde giver anvisning på kollektivmæssig føde, men da hvert enkelt menneske er en hel lille verden for sig med egne anlæg, både åndeligt og legemligt, skal den enkelte selv afgøre sit behov ved smag, lugt og følelse og helst i samfølelse med sin samvittighed, kun da er alting godt. Dermed skal ikke være sagt, at hvor der er fem i én familie, skal der også være fem forskellige husholdninger. Der er i reglen så megen forskellig føde i et hjem, at enhver i beskedenhed kan følge sin smag efter sit behov.

Der foreligger allerede mange erfaringer for, at når mennesket med et forpint nerve- og åndsliv på grund af kødspiserens indflydelse på legemet vender sig til levende føde, indtræder straks ro i dets nervesystem. Blodet, der før var mørkt, tykt og tungtflydende, bliver lyst og letflydende, og hvor der før var forpinthed, indtræder ro og livsglæde; samtidig med, at roen i nervelivet indtræder, udvikles følsomheden. Den levende føde afvikler anlæg for stærke drikke, der derefter bliver en modbydelighed, hvorimod vand bliver en velsignelse.

Overgangen fra kød til levende føde vil næppe for mange kunne ske pludseligt. Der foreligger teorier med hensyn til

overgangsføde, men så vidt mig bekendt, er de videnskabelige tabelrækker, der vist ofte er kommet til verden i et laboratorium med mange glas, en bøf med løg og en gl. Carlsberg. Disse teorier, føler jeg, falder aldrig helt sammen med livet, fordi livet er sig selv i hvert enkelt individ. Teorierne er det godt at kende, men de, der udelukkende lever efter deres tabeller, går fra den ene smerte over i den anden, uden nogen sinde at finde ro i sig selv. Tabellerne kan vel være vejledende, men det enkelte individs fornemste vejledning er, som før sagt, dets smag, lugt og følelse og helst i forbindelse med dets samvittigheds følelsesindtryk – man kan også sige indskydelser.

Med det stive dyriske i vore legemer menes den dyriske ufølsomhed over for alt – uden for egen trang.

Fra det øjeblik vi som gudsfrø blev indskudt i det dyriske legemes fludie, vender (som sagt i *Følelse og Tanke*) fludiet sig fra udelukkende at betjene legemet efter dets trang til hovedsageligt at betjene gudsfrøet, for så vidt dette evner at gøre sig gældende over for sit følelseslivs impuls til tanke, og retter nu sin skaberkunst i legemet efter gudsfrøets skønhedssans og organisationstalent samt dets trang til samvittighedsfølsomhed.²¹ Efter disse i gudsfrøet indlagte egenskaber, skønhedssans, organisationstalent og styrevilje, der tillige giver det styreevnen over livet, både menneskeligt og åndeligt, efter dets anlæg, måtte fludiet (skaberloven) ifølge sønnens trang og vilje omskabe det dyriske legeme mere og mere, til vort nuværende menneskelegeme blev nået, og enden er ikke endda: Udviklingen forsættes nu på et nyt plan gennem den levende føde.

Derved blev mennesket oprejst, så det nu går på to ben, forhen gik det vel sagtens på fire. Hårene faldt af dets krop og lemmer; det blev tvunget til at skaffe sig klæder, men ved arbejdet, dettes finesser og modgang udviklede dets tænkeevne sig.

Men hensigten med legemets omdannelse var at gøre det brugbart for gudshjælpen gennem den Helligånd ved vor sam-

---

²¹ Trangen til denne er et udslag af den i gudsfrøet indlagte higen mod sit ophav.

vittighed, og dertil krævedes et fint følelse nerveliv i legemet. Til denne store omskabelse fra det stive, åndeligt ensidige dyrelegeme til et alsidigt virkende menneskelegeme (alsidigheden opstår ved samvittighedsfølelsen) kræves hjælpen fra de kraftigst opløsende elementer i de døde dyrs kødlegemer – deraf kødspisen med tilhørende stærke krydderier og tilsvarende drikke.

De, der føler sig stærkt tiltrukket af denne føde en tid endnu, vil – set fra et rent samvittighedsudviklet synspunkt – i åndsliv svare til deres føde, hvad deres åndelige renhed angår.

Da man nu ved, at det er åndslivet gennem vort jeg, med eller uden den gode samvittighed, der således er herre over og leder af menneskelegemet og dets liv for sin udviklings skyld med gudsriget på jorden som sit mål, kan vi sige: Alt, hvad vi ser, er rigtigt – at forstå det er en sag for sig. men på grund af livsudviklingen mod Gud er det, vi ser, kun rigtigt til en vis tid. Det ligger derfor i livslovenes natur, at det, som ikke kan eller ikke vil vige for livsudviklingen, når tid er, må ved sin undergang give plads for det nye.

Det er igennem vildfarelsernes smerter, vort jeg, både individuelt og samfundsmæssigt, lærer at lede efter sig selv. Forinden mennesket lærer at finde sig selv på sin egen "køkkenhylde", slår det meget "porcelæn" i stykker; dette kunne det befris for, hvis det fra barn af lærte sin samvittighed at kende på en jævn og naturlig måde.

Så snart mennesker fjerner sig fra deres samvittighed, er de, billedligt talt, ude at svømme, og deres følelser og tanker kan ikke finde ro i nogen ting; thi da står begreb mod begreb, menneskeord mod menneskeord, og alt er forvirring. Jesus sagde: "Kun ét er fornødent." Hvad er da det fornødne? Det er at hengive sig til samt at virke for sin tanke i nuet med den Helligånd som vejleder ved vor samvittighed; men er vi egenrådige (selviske) i vor villen, kan den Helligånd ikke vejlede os til det gode for os selv. Følgerne deraf, livet eller døden, er en sag for sig uden for menneskelig rækkevidde.

Den levende fødes livgivende fludie renses blodet, idet dette renses, virker det rensende på fludiemængden, så denne kan passere nervenettet uden at irritere dette; heraf følger renere følelser og renere tanker.

Vort nervesystem er et ledningsnet, der har sin fornemste central i hjernen, for fludiets strøm igennem legemet og er bestående af levende livs celler; er vort fludie urent, virker det irriterende i cellernes liv.

For hver følelse, tanke og bevægelse med og i legemet passerer en tilsvarende strøm af fludie gennem nervenettet ud i hele legemet og gennemløber de mindre, ensidige centraler (kirtler). Jo renere fludie, des større ro og åndsmagt. Jo urenere fludie, des større uro; livsnedbrydende smerter med tilsvarende urenhed i følelse og tanke, tvivl om og ufred i alt følger med. Man søger hjælp hos videnskab, læger, præster, kloge mænd og koner, men den hjælp, der virkelig betyder noget, gives ad to veje; den ene er fødemidlerne, den anden er samhørigheden med den Helligånd gennem vor samvittighed; ad disse opnås den livgivende og livrensende, levende fludie- og følelsesstrøm igennem os; den dræber, for hver gang vi føler den, nogle af de åndelige urenheder i os; men samtidig stiller den betingelser gennem sine indskydelser til os om at rette vort livs færd i føde, følelser og tanker og derigennem handlinger – kort sagt: hele vor væremåde kræver den ændret efter sit væsen.

Samtidig påfører den os gennem tanken en voksende forståelse af vort åndelige livs mål og opgaver. Den giver os derved at indse, hvorfor vi er mennesker, og hvilket mål vi har som mennesker. Man kan sige: derved virker den samme lov (den samme livskraft) i os, der virkede fra Jesus til dem, han helbredte. Det er i den retning såre betegnende, at Jesus før helbredelsen erkyndigede sig om den søgendes tro; thi enhver har guddommelig ret til at være og leve, som han vil, så langt han selv kan; derfor kræves der for at få vor Helligånds hjælp, at vi med trang vender os til den; uden dette kan den ikke give os sin livsbefrugtende hjælp. Det er, som vi ser, den rette åndelige

indstilling, det beror på. Der ligger derfor meget i de ord, der engang skal være udtalt: "Farer ikke vild, Gud lader sig ikke spotte." Vort liv er et rent enten – eller.

Den samme ro, der er i blodet, findes også i fludiet og omvendt.

Den ro, der er i fludiet, findes også i tankelivet, fordi det er fludiet, der giver impuls til og skaber tanken ud af sit eget liv ifølge sønnens organisatoriske tegning, dvs. de linjer, han drager for tanken ifølge den modtagne impuls, når denne har passeret revy for hans bevidstheds ræsonnement.

Men da den ro eller uro, der føles i fordøjelsesorganerne, føles tilsvarende i blodet, fører dette tanken hen på vor ernæring. Det viser os da, at den rette ernæring for vort legeme er den ene af de to veje, vi har at vandre for at nå til Guds fred i Menneskelivet. Man ser deraf åndslivets polaritet med jorden igennem vort legeme.

Mennesket kan vel finde relativiteten og derefter centret, men det kan ikke finde bund i noget som helst, før det finder sig selv midt i centret (gudsfrøet i sit fludie); thi det er kernen, hvorom alting drejer sig.

Mennesket taler om at tænke abstrakt, og det at kunne tænke abstrakt føles som fint; men der er ingen bund i nogen tanke, der ikke har samvittighedens ståsted som udgangspunkt; med det som udgangspunkt kommer der først bund og kerne i tanken. At den derved bliver vidtrækkende (abstrakt) er et følgemoment.

At tænke således føles ikke som fint, men det giver glæde og tryghed; thi man føler, at årsagen til tankens rækkevidde skyldes en anden. Dette ligger i det rene åndslivs fælles samhörighed gennem fællesfølelsen som følge af fludiets ensartede renhed, der åbner vej for følelsers og tankers overføring fra individ til individ i dette livs renhed, såvel i menneske- som i gudslivet.²² Heraf har ordene. "Hvad I har fået for intet, skal I give for intet," og: "banker, så skal eder oplades," sit udspring.

---

²² I denne forbindelse bør erindres, at rent og urent åndsliv frastøder hinanden ifølge livets natur.

Det ligger i: uden trang fås intet. Man kan også sige: uden trang kan intet gives, åndeligt set. I gudslivet ødsles ikke med tingene, men enhver tilfredsstilles efter sin trang, derefter kommer hvilen og glæden i handlingen. Dette kan læses ud af det åbne barns liv, som det regelbundne voksne liv endnu ikke har nået at få påtrykt sin maske. Derfor kan det siges: "Bliv som børn."

DA DET, SOM ER, BLEV TIL

Jeg har i min tanke den forståelse, at det er de døde livslove, der er den dybeste årsag til altet. Døde livslove kalder jeg svingkraften, spændkraften, magnetismen (tiltræknings- og frastødningskraften), kulden, varmen o.lign. og dette, at en medalje ikke kan have mindre end to sider eller med andre ord: at en del ikke kan være ene – alt er polært. De døde livslove har den natur, at de er ikke og er dog. De findes kun (virker kun), når noget, det rette, rører ved dem.

Følgen deraf må være, at vor Gud er et resultat af de levende og de døde livsloves sammenspil.

Denne tanke føler og ser jeg i min samvittigheds ro, og livets bog vidner derom; men – hovedsagen er ikke, hvorledes Gud blev til. Hovedsagen er, *at* han er, og *at* han vidner om sig selv i alt og alle, mest for os igennem samvittighed, følelsliv og tankeliv, men også igennem alle levende og døde ting. Den, der når til at kunne se Gud i en urtepotte, har føling med ham. Derfor bør Guds tilblivelse kunne drøftes i sandheds trang og uden lidenskab og i den forståelse, at Gud i sin kærlighed til os længes efter, at vi skal kunne forstå ham.

Alt liv er et udslag af årsag og følger og hviler endnu den dag i dag trygt i denne sin moderlov.

Da livets Gud lærte livets love at kende, tog han styret over dem. Gud er derfor et liv i væren og ikke i teori; men hvis det selviske liv tror, at det som selvsk kan gøre ham skabelsen af nyt liv efter, da tager det fejl.

”Ordet var hos Gud, og ordet var Gud,” således indleder Johannes sit evangelium, og denne indledning rummer, bortset fra Jesu ord, en af de mest fuldkomne af alle forklaringer. Erkendelsen heraf giver stor tillid til Johannes som forklarer af åndslivet. Så vidt jeg forstår åndslivet, tør jeg udtale, at han har været så udviklet i sit tankeliv og ren i følelser, at han har været meget nær ved at kunne modtage og forklare Guds eget

fuldbårne tankeliv, som det er i sin fuldkommenhed.²³ Hans indledningsord må dog for sandhedens fuldkommelse forstås således:

Før ordet blev, skal der have været en tanke, hvorfra ordet kunne udgå, og før tanken kunne blive til, skal der have været en person, der kunne skabe tanken, altså en bevidst Gud med sit følelsesliv; men da livets bog viser os, at følelseslivets åndslov (alle legemers levende fludier) formerer sig gennem det legemsliv, det skaber, og bliver i sit samlede hele en fælles skaberlov, fremgår deraf, at sol og jord skal have været til, før legemslivet kunne fremstå. Deraf følger: Først var der mørke (rummet), så kom kloderne og gav ildens lys, i farve lig den røde stjerne på himmelbuen; derefter kom gudslivet med sit rensede fludie, der gav os solens og de hvide stjerners lys, som det nu er. Livets bog viser os endvidere, at det følende liv kan bestå i eget kredsløb, uden tanke, uden Gud og uden gudsfrøet (vort jeg) i sig, og at vort jeg (Gud eller gudsfrøet i os) ikke kan bestå uden ved sit følelsesliv, der er identisk med det øvrige livs fælles skaberlov. Alt liv lever i denne følende lov, og derudenfor er intet liv. Siden Gud tog styret over livet, blev arterne mangfoldiggjorte og stærkt forandrede, men herom senere i forbindelse med omtalen af Guds tankeliv.

Dette viser os, at før den Gud, vi nu tjener, og hvis børn vi er, blev Gud, var det følende liv ene skaberlov i sit eget kredsløb og af en efter vor forståelse meget rå og hårdfør natur. Dette liv var fremkaldt af de døde livsloves²⁴ sammenspil uden at have det nuværende gudsstyre i sig, og som følge deraf havde det ej heller tankernes retningslinjer i sit liv. Det bestod alene ved sin følende orienteringsevne, som vi ser det den dag i dag; men ud af sin følende trængsel, kampen for livet, og ud fra sin følende trang til et bevidsthedsstyre (herom senere), skabte en af de i fællesfølelse levende arter et gudsfrø i sig.

---

²³ Om tankers overføring mellem mennesker og mellem mennesket og dets Gud, når betingelserne er til stede, se *Den Ukendte*: "Den søgende Åndsperiode".

²⁴ F.eks. kulde, varme, magnetisme.

Dermed fremstod vor nuværende Gud – en Gud i egen renhed og visdom. Visdom er en følge af at kunne skabe tanker i overensstemmelse med livet og af at kunne bruge dem, dvs. frugt-bargøre dem gennem handling, og denne evne giver så igen magten. Da visdommen og magten var forenede i fuldkomnethed, opstod kærligheden og dermed styret over livet gennem den almagtslov, som vore fludier er i deres skabende, villende trang; men uden den døde livslov magnetismen²⁵ var intet liv muligt, ej heller solsystemer. Med Gud kom tankens system i alt.

Alt følelsesliv er, som før sagt, levende liv, nemlig den ene side af vort usynlige åndsliv, den følelsesmæssige. Da legemslivet kun er dets fødested og midlertidige boplads under dets udvikling, er det vort væsentlige liv. Bortset fra gudsfrøet i mennesket er alt følelsesmæssigt. Følelseslivet rummer alt uden for tanken, er en fælles skaberlov for alt liv og virker udelukkende efter den trang, der opstår i et liv, uden hensyn til renhed eller urenhed.

Trang er altså den dybeste årsag til skaberlovens indgriben, derved kommer alle livs foreteelser til at hvile i loven om årsag og følger.

Men hvad er da trang, og hvorledes opstår den? Det er sagt et andet sted, men bør gentages her.

Da livet er polært, dvs. har to sider, i dette forhold en legemlig og en åndelig, for sin væren, og disse to betinger trangen, har trang også to poler, en legemlig og en åndelig, for sit udspring.

Trang fremkaldes af den situation, hvori et liv befinder sig, samt af livs eller livslovenes sammenspil i eller om det. Trang er altså en livsvirkelighed lig en udfoldet kønsmoden blomst. Den giver sig udslag i "bøn". "Bønnen" tiltrækker sig øjeblikkeligt de af åndslivets utallige arter af liv, der passer for trængens livs art og aroma, og det er nu det usynlige, levende og stedse

---

²⁵ Ved hvilken alt følelsesliv - individuelt eller artsmæssigt - kan enten tiltrækkes eller frastødes og for mennesket tillige tankelivet ifølge trang og behag.

virkende åndslivs opgave at lede det pågældende liv med dets trang, indtil denne ophører. Når trang mættes, fremkaldes handling, der medfører livs styrkelse, livs fremdrift, livs formering eller livs opløsning. Trang er så agtet, åndeligt set, at man føler, som om hele universets livsopmærksomhed vækkes og sættes i bevægelse blot ved trang i en lille blomst, som en hunds pote kan nedtræde, eller som to ubetænksomme menneskefingre i næste nu kan plukke. Men frygt ikke for dem, der slår legemet ihjel! Thi dette er kun det uvæsentlige liv; det væsentlige liv er det, vi ikke ser og derfor endnu ikke agter. Ja, man føler endog, det er, som om mennesker almindeligvis ringeagter alt liv uden for deres eget, som de ikke kan se og ikke endnu forstår, ofte endda med en sønderknusende, rå brutalitet.

Trang i mennesket observeres som i alt andet liv øjeblikkeligt af legemets fludie (skaberloven) med dets følelsesmæssige orienteringsevne over for trangen, og så handler det derefter. Dyret handler altid ret, fordi det er ensidigt følende åndsliv, kun polært i legeme og fludie (uden tanke), har derfor ikke som mennesket en retningslinje for godt og ondt, men har udelukkende sin trang til ophav for sit ensidige følende åndslivs orienterende vejledning til handling, hvad der er overmåde let at se for den iagttager, der evner at forstå forskellen i tankelivs og følelseslivs førende resultater i menneske- og dyreliv.

Mennesket derimod handler ikke ret ved blindt at følge sin trang. Det skal først lade sin trang og de af den følgende følelseslivsimpulser i os til tanke og handling revidere, kritisere, ændre og godkende af gudsfrøet i os med dets lysende bevidstheds oversigtsevne. I det dets opgave er at styre og vejlede sit følelsesliv sammen med sin samvittighed, der er dets gudbestemte, vejledende retssans 1) over for sig selv, 2) over for det øvrige liv. Menneskets livsførelse er således ikke så ligetil som dyrets; dets vanskelighed ligger i dets tosidige (dets polære) åndsliv, modsat dyrets ensidige ditto. Mennesket er et gudbestemt bevidsthedsindivid (dyret ikke), bestemt til at vejlede og styre det følende liv, derfor skal det revidere sin

trang og bringe den i harmoni med vor faders (Guds) væsen og væren over for det øvrige liv gennem sin samvittighedsfølelse. Gør mennesket det, er det evige liv dets løn, modsat bliver dets liv som dyrets; det er da uskikket for gudslivet og må dø som dyret.

Det åndsliv, vi kalder følelseslivet, fludiet eller skaberloven, er den tjenende og arbejdende af de åndelige livslove. Det kan også kaldes de tjenende, levende livslove i os og om os. Det betjener alt livs trang samt vore tanker. Dets styrer og leder er eller skulle gudsfrøet i os være, ligesom vor fader, Gud, er styrer og leder af sit fludie. Det ikke alene kredser om de legemer, det skaber, men visse arter af det binder sig inde i de skabte legemer i cellevæv og kirtler og danner væsker, hver især ifølge sin arts natur og for dens eksistens' skyld og hver med sin egen vagtsomme opgave i den samlede livsfunktion i det legemsliv, hvortil det har bundet sig.²⁶

Det betjener da det samlede livs væren, hvori og hvorved det selv lever, derved bliver den ene arts liv en betingelse for de andre arters, og livet består således i indbyrdes harmoni med sig selv, hver art med sit eget væsen og sin egen aroma. Aromaen er en betingelse for andet livs beståen eller fjernelse. Iblandt følelseslivets arter er det altid aromaen, der betinger arternes samliv og dermed samvirken eller adskilthed. Heri ligger tillige årsagen skjult til arternes regelrette formeringslinjer, dette, at hund avler hund, grantræ grantræ. Hvor to arters egenskaber kan føjes sammen til en tredje, ligger dette i, at arternes aromaer er så nær beslægtede, at de kan gå op i hinanden. Hvor to livs aromaer frastøder hinanden, kan de ikke forenes til et tredje.

Ligeledes betinger aromaen i vore fødemidler disses anvendelse som sådanne. Aroma er levende, udskilt følelsesliv fra levende eller døde legemer. Derfor kan det siges, at der går tre

---

²⁶ Et om os kredsende lille fludieliv kan også være bundet til et støv-lignende stof, et støvfug med flere liv i og om sig; dette ligger i en livslov, der kan udtrykkes med de ord: Intet liv uden Boplads; man kan også sige: Et liv kan ikke være ene.

døgn, før gudsfrøet har draget alt sit fludie til sig fra det døde menneskelegeme, idet fludiernes liv skal have den tid til at udskille sig fra de stoffer, hvormed de i legemerne var forbundne. Er der balance mellem et legemslivs mangeartede fludielivs aromaer, er dette legemsliv i velbefindende og fremdrift.

Nedbrydes et enkelt livs aroma i et legeme, fremkalder det trang, upasselighed, sygdom. I alt liv uden for mennesket skal trangen i almindelighed kunne afhjælpes, bortset fra kønsdrift, ved føde, kulde, varme, lys, mørke og lægende urter.

Det legemsliv, der bærer trangen i sig, vil af sit samfølende, fælles fludieliv (altså sit åndsliv) blive ledet gennem sine sanser: Syn, hørelse, smag og lugt, samt for menneskets vedkommende tillige gennem gensidig belæring og erfaring og ad sansernes veje frastøde eller tiltrække sig de forskellige livs aromaer, indtil det rette findes; da griber legemets liv ind med sit begær, og trangen stilles. Planten skal finde sin manglende aroma i jord, luft eller vand på den plads, den står; kan den ikke det, må den dø. Dyret kan løbe eller på anden måde bevæge sig fra sted til sted og lede efter sin manglende aroma.

Dyr og planter har kun deres legemslivs balance i aroma at tilstræbe. Mennesket har det samme for sit legemslivs vedkommende, men tillige en åndelig balance at tilstræbe, fordi dets åndsliv er polært derved, at gudsfrøet er indskudt i dets fludie. Dets åndelige balance findes, som sagt, i dets samvittighedsfølelse og kun der, og det bliver aldeles ikke anderledes, hvor meget menneskene så end i deres spekulative religioner og uden for dem filosoferer i andre retninger. Samvittigheden er nu engang guddomslov for dem, der længes efter sandheden, og den kan løgnens apostle ikke bortjoglere.

Ethvert legemsliv ejer således sammen med sit usynlige åndsliv i sig selv, følt ud fra sit eget indre, en ufejlbarlig vejledning til enhver trangs afhjælpning (livsbalancen). Over for denne viden, opfattet på en jævn, naturlig måde, kommer vor tids forreste lægekunst, autoriserede præsteskab og ditto viden-skab angående fødemidler m.m. til at tage sig ud som naturfol-

kenes medicinmænd og disses hokuspokus. Den ene slags viden repræsenterer livet selv, den anden mennesketeorier om det. At livet kan bestå uden mennesketeorier, viser det selv gennem planters og dyrs liv. Når menneskene har ædt og drukket, dovnnet og sultet, snydt og myrdet, står det øvrige liv i sit skønneste flor, som om der intet ondt var på jorden.

Til følelseslivet hører alt liv uden for gudsfrøet i os (samt uden for tanken, så længe den er en tanke), såsom sorg, glæde, vrede, fristelser osv., og alt sammen er det levende liv, hver i sin art, der vil til udfoldelse i os, når trang eller tilfældet giver det anledning dertil; det består både af rene og urene følelsesimpulser, hvorimellem vort gudsfrø bevidst skulle vælge og vrage.

Alle de utallige arter af følelsesliv har en lynlignende overføringsevne fra liv til liv og en fænomenal formeringsevne og udslagskraft enten efter styrets vilje eller, hvor styret (vort jeg) glemmer sig selv, uden den, og de tjener, som før sagt, til livs skabelse, livs opretholdelse, livs fremdrift og livs opløsning. Alt i vort fludie er parat til brug til given tid og på givet sted ifølge trang, såvel for vort eget legeme og åndsliv som over for andet liv, vi kender og frastøder eller længes imod og tiltrækker, og virker uden hensyn til tid, rum og afstand.

Det holdes i orden af gudsfrøets vilje ved hjælp af den døde, tvedelte livslov magnetismen, der tiltrækker eller frastøder ifølge individets trang og deraf følgende vilje. Guds og gudsfrøets vilje er den lov, alt følelsesliv adlyder, men viljen skal have en bestemt styrke, før den adlydes; en tvivlende, vaklende vilje adlydes ikke. Deraf turde fremgå, at de levende livslove vandrer på de døde livsloves stier og med disse som deres polære modsætninger; vi vil da kunne forstå, hvorledes Gud kan styre alt og livet efter sin tanke ved sin vilje gennem sit til ensartet renhed rensede fludie, dvs. de levende livslove, ved hvilke de døde fås til at virke.

Gud støtter sig til sin tankes klarhed, deraf hans vilje, samt til sit rene fludies orienterende, følelsesmæssige indtryk og

impuls til tanke og til den villende skabertrang i dets tjenende væsen.

Det samme åndelige forhold er nedlagt i menneskene. Derfor burde de søge at udvikle deres tanke- og følelsesliv i samhörighed med deres samvittighed; da ville de hurtigt lære at kende deres Gud, hvis væsen de alle besidder. Kender menneskene først sig selv, kender de også deres Gud. Dermed vil livets bog åbne sig for dem, og det tankeliv, som er skabt af Gud, angående vort og hans liv, og som hviler i hans fludie, vil tilgå dem, hvis følelsesliv er rent nok i ham, og hvis tankeliv er dybt nok, til at modtage det.

I stedet for at agte på livet og rette sig efter dette, gør menneskeautoriteter en af menneskehånd skrevet bog til uan-gribelige sandheder, som ingen må røre ved eller tvivle på. Derved og ved hjælp af tillærte fortolkninger skaber de trosregler og trosformer, som de søger at påtrykke livet for derved at forme det efter deres menneskelige autoritetsmæssige beregninger til fordel for det selviske samfundsstyres behov; derved skaffer de sig mange og gode embeder.

Dette værk er ikke Guds værk. Derom vidner det selv tydeligt nok for den, der kan se, høre og forstå; det vidner mere om åndelig død end om åndeligt liv; men ud af døden springer nyt liv frem, når livet er modent til død. Gud er polær i sig selv på alle felter, men det polære har i hans liv skarpe grænser. Vi ser det bedst på det rene og det urene i Gud, især hvor det rene i følelser og tanker frastøder sin modsætning, det urene, og omvendt. Det ligger i, at Gud er fuldt udviklet, medens mennesket endnu er i sin grotid; dets polære linjer skiller sig derfor ikke så skarpt ud fra hverandre som hos Gud. Mennesket kan på grund af denne forskel ikke komme ind i Gud, før det er rent nok dertil, og før kan gudslivet ikke åbne sig helt for mennesket; dette kan kun modtage fra Gud i forhold til sin udvikling i tankens dybde og renhed. Det er først ved Guds fred, at foreningen med Gud gør mennesket fuldkomment som sådant, før den tid er det søgende og vakkende.

Den menneskelige polaritet skal ses gennem mand og kvinde hver for sig og derefter i samling. Dette ligger i, at som mennesker er vi undergivne formeringsforhold, derfor køn; i Gud er derimod ikke køn, kun personer.

Manden og kvinden ser jeg som udtryk for to forskellige livslove, der i deres samspil giver barnet, ligesom gudsfrøet i os med sit følelsesliv giver os tanken.

Hvor alt er naturligt, virker kvinden gennem det følelsesmæssige ad kærlighedens lægende, trøstende og udjævnende veje til fordel for barnet, til hjælp i strid, i sygdom og i sorg. Forstår hun sin natur ret og bruger den ret, er hun det stærke og ikke det svage køn, åndeligt set; thi hvor kærligheden er ren, viger alt for den. Kærligheden skal ikke styres af tanken, den er en lov i sig selv, er derfor ikke beregnende, og virker den i sin rette natur, da ejer den magten, eller rettere sagt: magten viger for den. Derfor ligger det følelsesmæssige for kvinden i hjemmets hygge og skønhed. Følger hun sin natur, er hun den tilgivende, som Gud er det, og hjemmets skinnende og varmende sol. Heri har hun sin lykke.

Hvis manden er naturlig og retvendt, repræsenterer han den søgende, skabende tanke. Tankens lys er hans glæde. Derfor er han følelsesmæssigt mere kold end kvinden. Kvinden må ikke derfor skyde manden til side eller omvendt; de bør i forståelse med livet favne hverandre i samvittighedsfølt sjælsrenhed. Hvor de to køn således kan virke sammen i fælles følt interesse, har vi menneskelivets højeste harmoni i nødvendighed og livsglæde. Hvor de to køn udelukkende ser på hinanden og føler sammen ud fra deres kønslige drift, viser livet selv følgerne deraf, og de er alle mørke.

Det almindelige er altså, at kvinden er stærkere følelsesbestemt end manden; og derfor orienterer hun sig væsentligst ad følelseslivets veje, mindre ved tanken. Er hun en naturlig kvinde, føler hun sig tiltrukket af barnet og af de syge og lidende, som trænger til hendes kærlighed. Hendes højeste lykke er endog at give sig selv gennem sin kærlighed. Hvad hun derved

vinder, er hende ikke foreløbig bevidst; dette, at hun føler sig åndeligt lykkelig, er hende nok.

Manden er almindeligvis dybere i tanken, mindre dyb i følelser. Dette ligger i, at enhver af hans tanker lægger beslag på sin del af hans følelsesliv. Uden følelseslivet kan tanken ikke blive tanke og ikke komme til udfoldelse; thi foruden at tanken skabes af følelseslivets liv, går dette altid forud for tanken og bereder den vej, så langt dens adresse når; derfor orienterer manden sig særligt ved sin tankes lys, er derfor langsommere i sin orienteringsevne end kvinden, men til gengæld grundigere. I fællesskab og i fælles interesse er manden og kvinden et samlet hele.²⁷

Mennesket er tresidigt polært. Dets polaritet består først af legeme, følelsesliv og gudsfrø, dernæst (efter dets død) af følelsesliv, gudsfrø og tankeliv. Alt andet liv er kun tosidigt polært, idet det består af legeme og følelsesliv (fluidie) og intet derudover.

Læser man i livets bog og lader sig lede af livsarkitekturen i denne samt af sin samvittigheds tanker og følelsesindtryk, tegner skabelsesforholdene sig således:

Ser vi ud i rummet, vil tanken sige os: Før det, vi ser, var, må der have været et intet. Ja – og livslovenes arkitektur siger os, at når et noget findes, må der også være et intet, hvortil det støtter sig eller med andre ord, hvori dette har plads. Ja, men i det øjeblik et intet fremstod, ville der straks være noget, der udfyldte dette intet og dermed udslettede det; thi et intet kan ikke være ene ifølge livslovenes natur.

Skal man med henblik på altet forklare ordet intet, må svaret blive af åndelig natur og vil da være: Et intet findes ikke, men er dog.

Et intet kan lignedes ved tiden vi ikke har nået; den er ikke, men er dog.

---

²⁷ Se *Følelse og Tanke*: "Kvindens og mandens åndsliv".

De døde livsloves uforanderlighed og natur viser os, at de var, før de levende blev til;²⁸ dette taler for, at det er de døde livslove, der er altets ophav. Svingkraften viser os sin almagts natur derved, at den er og virker øjeblikkelig i forhold til mængden, der rører ved den; men derudover er den ikke og er dog.

Rummet var ensartet; men i samme nu, det var, kunne det ikke være ene; derfor delte stofferne sig. Straks kom der bevægelse i tingene, selv om det kun var en slags luftart, en livløs ting, der delte sig. Allerede ved denne første deling var – uden hensyn til, om det var liv eller ikke liv, der delte sig – den første strid opstået.

Denne første deling resulterede i to halvdele; jeg kalder den ene halve del for adspredthedens lov, den anden for sammenholdets lov. Disse to livslove strides endnu, og deres strid vil aldrig i evighed ophøre, hvad der så end sker i universet. Deres strid er så fuldkommen, at intet liv fødes, uden at det har sin plads enten i den ene lov eller i den anden, endog både legemligt og åndeligt. Bierne tilhører sammenholdets lov, katte adspredthedens lov. Det uselviske åndsliv er sammenholdets lov, det selviske den anden. Så vidt jeg skønner,²⁹ tilhører alt kødædende liv adspredthedens lov, alt frugt- og planteædende sammenholdets lov. Jeg er klar over, så langt mit kendskab rækker, at det kødædende og det planteædende liv er to forskellige verdener, der i åndsliv er hinanden stærkt modsatte. Dette fører tanken hen på, at Gud ifølge Første Mose Bog skal have sagt til mennesket, at det skulle æde af jordens sæd og træers frugt.

I vort menneskelige fludie, altså også i alt legemslivs fludie, træffer vi igen de to love. De arter af liv, der opbygger, vedligeholder og beskytter vort legeme, er sammenholdets lov; de opløsende elementer er adspredthedens lov. Livets bog viser

---

²⁸ Man kan sige om dem, som nogle siger om Gud: De er uden begyndelse og uden ende.

²⁹ Jeg har ikke menneskelærdom nok til at udtale det som en kendsgerning.

os til slut, at sammenholdets lov er den førende, den stærkeste; når betingelserne for livet er, som de skal være, kan den til fuldkommenhed beskytte det liv, den bygger op, samt tilføre det liv, som ernæres efter sin natur, en svulmende livsglæde, der giver dets liv en høj værdi. Det i vort følelsesliv, der kaldes fristelser og synd, er et udslag, et angreb af adspredthedens lov; samvittighedsfølsomhed er sammenholdets lov. Deraf følger: Gud er sammenholdets lov; alt liv, der ikke vil lade sig forme i hans væsen, tilhører adspredthedens lov. De to love kan altså ikke forenes til én, selv ikke ved et menneskes omvendelse; ved denne besejres det urene.

Gudsfrøet i mennesket har frit valg med hensyn til, hvilken af de to love han vil tilhøre; det øvrige liv har intet valg. Vælger han adspredthedens lov, går han tilbage til sit ophav som et nul; vælger han sammenholdets lov, kommer han tilbage med et rige (en bolig), sit rensede fludie, ved hvilket han kan bestå og leve selvstændigt i egen bevidsthed i Guds fludies fælles renhed og i al den glæde, bevidstheden i fællesfølelse kan give.

Da sammenholdets lov og adspredthedens lov begyndte striden med hinanden, kom et tredje forhold frem – dette, at svingkraften og spændkraften trådte i virksomhed. Dermed var der fire livslove i funktion. Vi må stadig fastholde i vor tanke: hvor to halvdele af en livslov virker sammen, kommer et tredje forhold frem (formering).

Kulden var, men bevægelsen, der nu var i tingene, fremkaldte dens modsætning varmen. Vindstille var, men kulde og varme fremkaldte dets modsætning blæsten.

Langsomt gik det til at begynde med, så langsomt, at selv de højeste tal af menneskeår som mål for udviklingen i tid ikke kan sidestilles med et sekund af vor tidsregning. Men bortset fra udviklingen stod alle ting og deres bevægelser i forhold til hverandre som i vore dage.

Livets bog indeholder i sig selv beviserne for, at alt foregår ved udvikling gennem livslovenes pro-et-contra-natur, gennem årsag og følger.

Den dag videnskabens dyrkere bliver samvittighedsfølelse, vendes deres øjne og ører, tanker og følelser fra læreanstalternes ensidige og ofte selviske dogmer til livet selv. De vil da opnå at kunne gøre rede for altets og livets oprindelse og at kunne opstille regler for den efter samme jævne principper, som en kokebog skrives.

Man vil se, at de to halvdele af livsloven, tiltræknings- og frastødningskraften, udfører en tjenende stuepige gerning i altet. De gør rent og støver af og holder alt på plads både i følelser og tanker – ja, endog i livets inderste kroge, så det rene bliver for sig og det urene for sig. De holder orden i jorden, i luften, i havet og holder alt i solsystemerne på sin rette plads. Man vil opdage gennem sine følelser og tanker, at disse love (eller denne lov) adlyder gudsfrøet i os (vort jeg), ja, at de adlyder endog trangen i alt liv. I forhold til vor indre trang udspringer vor viljekraft, ren eller uren, som vor trang er det, og i forhold dertil virker øjeblikkelig tiltrækningens eller frastødningens lov individerne imellem, således at det rene frastøder det urene og omvendt, og således at det søgende tiltrækker sig det søgte. Også i individet selv virker loven, både legemligt: sygdom kontra sundhed, og åndeligt: renhed kontra urenhed, i vort inderste følelses- og tankeliv. I forhold dertil viger, kommer eller kæmper livet.

Livets bog vil selv vise os, at vor nuværende Gud, den alvise³⁰ ikke har skabt altet ved et kommandobliv, men at han selv er vokset ud af det følelse liv med hele dets samfølelse natur og arkitektur i sit væsen. Hans renhed består i, at han ved sin viljekraft ifølge sin klogskab har rensat sit fludie fra adspredthedens lov i dets væsen, ligesom en husmoder vælger det rene vand og kaster det urene bort, så han besidder en fuldkommen, ensartet, lysende renhed, og har derved frigjort sig for det i kredsløb værende liv. Dette at frigøre sig for adspredthe-

---

³⁰ Alvis, fordi han ejer al kundskab i sit fuldkomne tankeliv om alt livs natur og om alle livsloves sammenspil - og råder over følgerne deraf - samt den højeste renhed i fludie (følelsesliv), og som følge deraf styret over altet.

dens lov betyder det samme som ved sin magt, viljekraften, som fludierne adlyder, at herske over den. Vandrer vi, der er hans børn, ikke som uselviske på de selv samme stier med målet Gud for øje eller som selviske mod kredsløbet på ny?

Efter den samme arkitektur, som bierne viser os ved selv at skabe deres forskellige individer med køn og arbejdsevne i forhold til deres samlivs behov,³¹ er det, vor Gud er skabt.

Bierne, vi ser, er stoflegemer, som skabes af og for at tjene deres åndsliv, der udelukkende er levende følelsesliv; det vil altså sige, at de udelukkende orienterer sig ad følelselivets veje uden tanke i deres liv. Fludiet, der skaber og leder bierne, udvikler sig ved deres legemer. Alt fludie, der lever i samfølelsens lov og kredser omkring legemerne, kan udveksles mellem de forskellige arter ifølge trang; derfor kan, ifølge min forståelse, bien medvirke til at befrugte en blomst. Liv i samfølelsens lov kan ikke befrugte liv i adspredthedens lov eller omvendt.

Det ligger i, at alt liv uden for mennesket er bundet i og artsmæssigt adskilt ved disse to love. Den ene bygger op, og den anden river ned. På grund af denne forskellige natur kan individer i den ene lov ikke befrugte individer i den anden. En anden sag er det med mennesket; thi dette ejer begge disse love i sit væsen og har frit valg imellem dem, men kun den ene har styret over individets karakter og væsen. Styret kan dog i menneskets søgende tid være skiftende, snart vaklende til den ene side og snart til den anden; derfor kan et uselvisk menneske befrugte et selvisk og omvendt.

Jeg formoder, det er disse to love, der fremkalder vore legemers tvedelthed, så vi har to øjne, to ører – kort sagt: en højre og en venstre legemshalvdel, hver med sit eget sjælsudtryk i sin ansigtsdel.

Ved at fotografere de to ansigtsdele hver for sig og derefter sammenstille billederne til et hele, vil vi finde os selv som to vidt forskellige mennesker, det ene en Kajfas, det andet en

---

³¹ Således som kampen for legemslivets tilværelse byder dem gennem deres ledende fludie, der giver den enkelte dens åndeligt følende orienteringsevne og samtidig retleder deres samfølende samfund.

Jesus, det ene at ligne ved ulven, det andet ved lammet, det ene ved lyset, det andet ved mørket, det ene ved adspredthedens, det andet ved sammenholdets lov.

I Biblen nævnes lammet, der blev slagtet. I almindelighed opfatter vist de, der studerer dens indhold, fejlagtigt det slagtede lam som et billede på Jesus. Lammet, der slagtes, er det uskyldige Guds lam: Guds søn³² i os. I gudsriget grædes der ikke over Jesus, men der sørges over det Guds lam, der bliver opædt af ulven i menneskelivet.

Folk, der som Jesus og profeterne bærer sandheden frem, er ikke at beklage, selv om de skal korsfæstes, brændes eller sulte ihjel, eller selv om deres hoved skal bringes på et fad som løn for en dans; thi de har sejret over "ulven". For dem betyder døden intet.

Tilbage er da kun spørgsmålet: Hvem af de to love skal sejre over individets liv, og hvem af de to har magten i samfundet? Valget træffes af gudsfrøet i os ifølge dets trang. Vælges den gode side, kan gudshjælpen fås. Den anden, rå og brutal, er da kun en ener imod fællesmagten. Men gudsfrøets vilje skal være fuldkommen, før den af Jesus omtalte nye fødsel kan finde sted, den, vi nu kalder for Guds fred.

Vore legemers tvedelthed ligger altså, ifølge min forståelse, i disse to loves gensidige sammenspil i livet; man kan vredes over det urene og omtale det ilde, som så mange gør; men ophæver vi den ene lov, er den anden heller ikke til mere, og da vil liv heller ikke være at finde mere. Derfor: vredes vi over det urene, er det kun at spille tiden; thi vi skal udvikle os til at herske over det ved vor sjælsrenhed. Dette kan vi mennesker kun opnå ved vor Helligånds hjælp; men når vi dertil, da adlyder det urene os, eller også viger det for os ifølge vor vilje, jf. Jesu undergerninger.

Gudsfrøets strålende lys viser sig gennem vore øjne og giver i forhold til vor udvikling vort sjælsudtryk dets hovedkarakter. Viljekraften ligesom føles og udstråler gennem synet. Dette lys gennemlyser hele vort fludie uden hensyn til legemet,

---

³² Også kaldet gudsfrøet, vort jeg.

det ligesom lyser ud i rummet, alt i forhold til vor renhed. Jeg, der har haft evne til at undersøge dyrets åndsliv,³³ kan udtale, at dyrene aldeles mangler dette lys i deres åndsliv; det viser sig ikke gennem deres øjne, der kun, modsat menneskets, afspejler åndeligt mørke, ej heller i deres ombølgende fludie.

Da dette er livets væren, kan det ikke så godt beskrives; det kan bedst ses og føles og derudfra bedømmes. Det er ikke alle mennesker, der kan se det, og selv om de kan se det, kan de ikke alle fatte det, men ellers er det overmåde tydeligt, når vi først får øje på det, så tydeligt endog, at det ligesom fremkalder forfærdelse.

Det er foran omtalt, at de to stridende livslove tegner sig stærkt gennem fotografi af menneskets ansigt. Det samme skal de efter min mening ikke kunne gennem fotografi af dyrets ansigt³⁴ – i hvert fald ikke med så tydeligt udslag. Er denne opfattelse rigtig, skal dyrets ansigtsuforanderlighed ligge i, at det som udelukkende fludieproducent åndeligt er ensidigt lovbundet. Mennesket er derimod fludieaftager. Hvis gudsfrøet kan styre i Gud, da renser og aftager det den fludiemængde, det i forhold til sin udvikling kan styre, og lever da som åndsperson af og ved denne; derfor er de to love: lyset og mørket, åndeligt talt, i menneskelegemet stillet lige over for hinanden til gudsfrøets frie valg, deraf personligheden. Mørket driver den største valgagitation i individet, men svarer dette ikke netop til, hvad vi ser foregå i folkets mængde i vor tid?

De foran omtalte ansigtsfotografier viser, at de to stridende love er sidestillet i os. Vort gudsfrø, som er eller burde være styret i os, har frit valg imellem dem. Den ene skal vi overvinde, med den anden skal vi leve. Følgerne af valget har Jesus bedst forklaret os. Vælger vi lammet og besejrer ulven ved vor samvittigheds hjælp, bliver vi hver især til en personlighed i Gud; vælger vi derimod ulven, kan man, billedligt talt, sige, at ulven æder lammet til sidst. Det er lammet, der slagtes. Det er kampen, der gør os til personligheder, vi bør derfor takke Gud for,

---

³³ Se *Følelse og Tanke*.

³⁴ Trods det, at dyret som alt legemsliv har de to love i sit fludie.

at lejligheden til kamp er givet os; men den, der viger for kampen, viger livet fra i samme grad. Derfor: vig bare, men kun for kærlighed og visdom og ikke for noget som helst andet – end ikke for legemets død.

Er nu alt, som det skal være i forhold til biens (dyrets) natur, sker der ingen ændring, fordi der da ingen følende trang kan opstå dertil; thi følelseslivet retter sin skaberkunst efter legemslivets følende trang³⁵ ifølge fludielivets impuls.

Giver f.eks. arbejdet for føden legemet træthed i benene, så der opstår trang til stærkere ben, begynder det følende, skabende åndsliv straks at tilføre benene en større styrke og fortsætter dermed, indtil den følende trang til større styrke i benene er udløst. Således med alt legemsliv. Stofferne tages fra og i legemet og føres rundt i det efter behov.

Skabermagten retter eller vejleder straks sin skaberkunst efter den i individerne opståede trang, hvad enten det gælder enkelte lemmers eller hele legemets behov, eller det gælder hele legemets successive forandring hen imod stedse større fuldkommenhed i brug og skønhed.

Viger derimod individet for besværlighederne – de være sig af hvad art tænkes kan -, udebliver trangen til større kraft; i forhold dertil slappes viljekraften, og degeneration begynder, medførende legemlig og åndelig opløsning.

Når et menneske spørger et andet: "Hvorfor vil du ikke dette?" svares der gerne med et fornemt minespil og i overlegen tone: "Jeg gider ikke." Undertiden mødes den initiativrige eller pligtopfyldende med et: "At du gider!"

Hvis mennesket vidste, hvad dette betyder legemligt og åndeligt, ville sådan tale ikke mere være fin; angst for den ville indtræde, og skamrødmænd ville farve kinderne på dem, der tilfældigt fik sådan tale at høre.

Naturhistorikerne studerer plante- og dyrearter og giver dem videnskabelige navne; men de synes ikke at vide, at det, deres øjne ser, kun er de stoflegemer, som dannes af det liv, deres øjne ikke kan se – ikke just for at danne dem, som de ses;

---

³⁵ I mennesket efter gudsfrøets accepterede trang.

thi set fra åndslivets side er formerne ligegyldige, blot legemslivet fungerer på en sådan måde, at det er tjenligt som boplads og formeringssted ifølge trang for det åndsliv, der danner arten.

De forskellige livsaromaer synes at være en individuel hovedsag, som udspringer fra fludiearten, og som sikkert står i forbindelse med farver og frugt. Jordbund og klima, der svarer til aromaen, leder fludiet sig til, det er jo før sagt, at alt liv uden for mennesket er ensidigt følende.

De enkelte livs aromaer er en betingelse for andre livs fremdrift eller opløsning, deraf følger samlevetheden; dette, at den ene æder den anden, skader ingen, men fremmer fludieudviklingen i sin helhed.

Vi vender nu vor tanke til tidernes morgen, da vor nuværende Gud ikke var til. Livsarkitekturen viser os da en art af følende liv uden tanke; thi ingen steder fandtes den lov, der kunne dirigere (vejlede) følelseslivet til at skabe en tanke.

Lad os nu for at tilfredsstille andre søgende mennesker kalde dette følende liv for en abeart – navnet er fuldkommen ligegyldigt -. Denne har levet sit liv i stærk trængsel og i samfølelsens lov. Dette har affødt trang til større orienteringsevne, end følelseslivet alene kunne give.

Denne trang fremkaldte en følelsesmæssig forståelse af, at en tanks beregning (bevidsthed) ville fremkalde den savnede orienteringsevne og dermed forbedre legemslivets eksistensmuligheder for denne art.

Så snart denne følelsesmæssige attrå ifølge trang var opstået, begyndte det skabende og følende åndsliv at orientere sig i den retning og ud af sit eget liv at vælge, fremkalde eller skabe det stof, der sammen med dets eget væsen kunne skabe de orienterende tanks liv og dermed forbedre det legemslivs orienteringsevne, hvortil det selv for sin udviklings skyld var knyttet.

Det samfølende åndelige liv af alle arter i denne lov var stærkt trængt af arterne fra adspredthedens lov, men set fra vor nuværende Guds fludierenhed var alt åndsliv urent i attrå

og vilje, derfor splidagtigt i sig selv. Alt dette fremkaldte en uhyre trang i alt liv, der levede i samfølelsens lov, til større fred og retvendthed i sit væsen og til større ledelse i orienteringsevne for sit livs beståen.

Dette i trang værende følelsesliv skabte da ud af sit eget liv ved en af sin dertil mest egnede arter,³⁶ som det rensede dertil, en ensartet i sig selv bestående, lysende renhed, der i sin egen bevidsthed kunne give retningslinjer for en tankes skabning angående de forhold, denne art af individer i deres legemsliv traf på.

Denne åndsarts renhed blev lysende ren, lig hvidt elektrisk lys. Den blev det følende livs diametrale modsætning, en ny livslov, skabt, som den var, for at betjene det følende, villende åndsliv i dets skabertrang. Ved sin lysende, bevidste oversigtssevne kunne den give sit ja eller nej eller retlede følelseslivets impuls til handling ved at tegne en tankes linjer, hvorefter følelseslivet da skabte tanken ud af sit eget liv og tog denne tanke som retningslinje for sin skaberkunst eller for sin beskyttende vilje ifølge trang. Trang er den dybeste årsag til alt; den fremkaldes efter omstændighederne ad to veje enten i legemslivets eller i følelseslivets sammenspil som følge af en indre eller en ydre årsag, som før er sagt.

Denne lysende ånd havde (eller fik) som alt andet følende åndslivs arter sin egen formeringsevne, der stadig fulgte og endnu følger det legemsliv, hvori den første gang fremkaldtes.

Den fik sit sæde over det legemslivs hoved, i hvis følelsesliv den blev fremkaldt.

I samme øjeblik forandrede dette legemslivs fludie (følelsesliv) sin virkemåde. Før virkede det udelukkende i forhold til den i legemet opståede trang, nu vendte det sig til at betjene den bevidste trang hos den lysende ånd, som det havde fremkaldt i sit væsen. Den trang, som denne ånd accepterer ifølge sit følelseslivs impuls, går da over til også at blive dens trang.

Nu arbejdede det på at forme legemet efter den lysende ånds organisationstalent og skønhedssans ifølge dens i denne

---

³⁶ Et legemslivs fludie består af en mængde arter.

retning iboende trang. Således fremstod mennesket, som vi nu kender det.

Dette lysende, ensartet rene åndsfrø havde nu styret, fordi det blev ejer af tanken, hvis arkitekt det blev, og dermed af magten over det groende, urene følelsesliv, der havde skabt det. Det rensede nu, efter som det udviklede sig, de arter af følelsesliv, der tilhører sammenholdets lov, til sin egen renhed og voksede i forhold dertil i magt over, indsigt i og kærlighed til det liv, der havde skabt det, og hvorved det bestod, og er nu det, vi kalder Gud.

Menneskelivet, som det er på vor jord, vandrer ganske ad den samme sti, både med hensyn til sin tilblivelse og målet for sin udvikling. Vi har blidere kår, end Gud har haft for sin udvikling. I menneskelivet foregår ikke stort andet, åndeligt set, end åndspersonens tilblivelse. Udviklingen foregår egentlig først efter legemets død for dem, der er ret vendt i Gud.

Livets bog og mine tanker viser mig, at Gud har haft en lang og trang udvikling – i forhold til vort begreb forfærdende lang og trang, modsat menneskets i vore dage, set med vor tids øjne, og dog må vi erindre, at for den selviske står følsomhed i forhold til magtfølelse.

Gennem kampen i og med den rå magt uden åndelig støtte fra nogen side udviklede han sit tankeliv.³⁷ Først da livet og livslovene var kendt af ham gennem tankens fuldkommenhed, indså han kærlighedens nytte, så han fremkaldte og rensede den ud af det følende liv; men da og først da magtede han at vende livet om for mennesket, således at kærligheden for den uselviske nu kommer efter magten og sidst visdommen. Dette skete ved helligåndssystemet, der gør vor udvikling langt kortere og meget blidere, end vi er i stand til at begribe.

Dengang var der altså, som der er endnu, åndspersoner i det urene åndsliv, men i fri bevægelse ifølge trang. Deres livs adfærd og levetid stod i forhold til deres åndsmagt ligesom åndspersonernes nu. Først da Gud havde rensat sit fludie til en

---

³⁷ Dengang var seminarierne og de teologiske lærestalter ikke opfundet, livet levede i sin naturlige væren.

ensartet samlet magt, tog han magten over alt liv og bandt da det urene åndsliv i åndspersonernes egen individuelle trang ved hjælp af sit rene fludies frastødningsevne, så menneskeånden nu står frit over for sin Gud ifølge eget valg og kan endog få samvittighedens hjælp til sin udvikling, hvis den vælger den.³⁸

Da Gud blev til, levedes livet i sin naturlige væren efter livsvilkårenes retningslinjer i sædvanemæssigt samliv, og gennem tankelivets udvikling skal det vende tilbage dertil igen og indrette sig med opfindelserne og erfaringerne fra adspredthedens samliv til hjælp. Lovene for sædvanemæssigt samliv er de strengeste. De kan udtrykkes i de ord: loven eller livet. Det pengelovmageri, menneskene har i adspredthedens tid, er et udslag af selvisk spekulationspolitik og skaber ikke personlighed i renhed, men det modsatte.

I Guds tilblivelsestid var det kun de gudspersoner (mennesker), der ejede den allerskarpeste tænkeevne, der kunne nå frem til liv efter legemets død. Årsagen dertil er, at magten over livet ligger i at kunne skabe tanker om det, ikke om fortid eller fremtid, men angående situationen i nuet, således at disse passer ind i livsnaturen, og så handle efter dem. Som vi ser deraf, er de korte tanker, før vor Gud fik magten, blevet opløst i adspredthedens lov. Nu kan de korte uselviske tanker, dels ved de dybe uselviske mennesketanker og dels ved Helligåndssystemet, også udvikle sig til Gud – et stort gode for gudsmagtens udvikling, men et endnu større og glædeligere for det korte og det almenmenneskelige tankeliv.

Følelselivet, der, som vi nu ved, giver impuls til tanken og skaber den ud af sit eget liv efter gudsfrøets givne linjer, følger med tanken og retter sin skaberkunst og magt efter den, ja giver, om det skal være, endog sit liv for den; derfor har det gudsfrø, der ejer den klareste oversigt, også de klareste og for

---

³⁸ Menneskets åndelige udvikling mod dets Gud står – i forhold til min evne – beskrevet i *Den Ukendte* samt i *Følelse og Tanke*.

følelseslivet mest passende tanker og dermed magten;³⁹ en tilsvarende fludiemængde står da til rådighed.

Magten hviler altså i det bevidste gudsfrøes klarhed;⁴⁰ dertil svarer fludiemængden, der rådes over. Ingen kan have større fludiemængde til sin rådighed, end han på en naturlig måde kan anvende, resten viger af sig selv bort på grund af sit uop-hørligt villende væsen; men al den fludiemængde, vi kan sætte i funktion, kommer af sig selv villigt til os ifølge vor trang og giver gerne sit liv for os, om nødvendigt.

Fludiet, der i sin natur er en tjenende, villende og adlyden-de skaberlov, udøver som følge af sin lydighed mod Guds vilje magten, og dets magt står i forhold til Guds vilje, og Guds vilje står i forhold til tankens klarhed, skarphed og dybde – ligeså hos mennesket.

Den dybeste årsag til en tanke er den situation i nuet, hvori bevidsthedens jeg befinder sig. Situationen fremkalder i forhold til oversigtsevnen en tilsvarende trang til en tilsvarende tanke, og i forhold dertil skabes tanken. Kender vi først livet, kan Gud og mennesket ikke skilles fra hinanden, deres forhold er nøjagtigt ens, bortset fra udvikling og renhed. Den, der fuldkommen går op i tanken for nuet, har ingen føling med tiden, men med energien og livsglæden

Jeg går ud fra, at det er forstået, at det er tanken, som fludiet virker med og efter, der giver magten; men det er Guds evne i bevidst klarsyn, der er tankens tegner og ejer, derfor adlydes hans viljekraft i forhold til dens styrke.

Når jeg så frimodigt kan forklare dette, er det, fordi Gud har givet mig fri adgang til sit tankeliv, ikke for min egen, men for menneskelivets skyld. Jeg har da den opgave at forklare det, så godt jeg kan i menneskeord efter min Helligånds sandhedsføjte vejledning, idet jeg, når jeg forklarer en tanke eller tankerække, stadig har samføling med Helligånden.

Ligesom Tanken giver Gud magten, giver sværdet krigeren magten; men uden fludiet kunne sværdet ikke svinges, og uden

---

³⁹ Viser menneskelivet ikke også dette?

⁴⁰ Skarphed i tankens linjer ved fuldkommen at gennemskue livet.

krigeren og hans vilje er sværdet og dets arbejdende fludie intet værd; thi da hviler det i adspredthedens lov.

Ja, men hvorledes udvikler så tankelivet sig? Ved arbejdet: ved f.eks. at sy klæder, lave mad og bygge huse eller med andre ord: ved at arbejde med problemer og omsætte sine tanker i handling, så de passer efter livet, og ved vedblivende at ændre ved en tanke så længe, til den virkelig passer ind i livet på uselvvisk grundlag i kærlighed til det, så gror der græs i individets fodspor, og det udvikler sig selv i samme grad, som dette sker; men det samme nås ved med interesse at arbejde med og efter tanker, andre skaber.

Dette at måtte lave en ting om, der ikke er god nok, til den bliver god, bærer en udmærket udvikling i sig; men der skal en forstandig lærer til, at eleven ikke taber modet og dermed tilliden til sig selv; thi da er så godt som alt tabt. At få sine mangler ved sit arbejde forklaret på en klar og deltagende måde er godt. Stor bliver den, der kan indse og modtage en naturlig rettelse med glæde.

Et eksempel: Jeg føler trang til en stol, jeg vil selv lave den, men er ikke faglært. Uden at jeg nu er vidende om, hvad der sker med mig, fordi jeg ikke kender åndslivet og derfor ikke ved, at jeg som menneske allerede lever fuldkommen åndeligt og kun er bundet til mit legeme væsentligst for min åndelige fødsels skyld – skaber jeg først stolen i min tanke.

Det kan tage dage og uger at nå så vidt, men endelig er jeg tilfreds med den. Jeg lægger nu al min energi ind i at omdanne min tanke til en stol; da jeg er halvt færdig dermed, ser jeg i tanken gennem erfaringernes tyngde, at den udføres nemmere og bliver kønnere og bedre på en anden måde. Jeg slår da straks den første itu og begynder på den næste, og således bliver det ved at gå for mig, indtil den tiende stol; først da er jeg tilfreds med resultatet i min følelse og tanke. Nu er den både smuk og solid, jeg kan slet ikke tænke mig den kønnere eller bedre. Men hvorfor måtte mit arbejde med den kasseres og gøres om igen ti gange? Den første stol kunne jeg lige så vel have siddet på som på den sidste. Jo, det ligger i den higen

mod fuldkommenheden i Gud, der er indlagt i vort gudsfrøes natur.

Men hvad er så resultatet? ”Ja, det er stolen”, siger mennesket. Så – å! Hvis det ikke var andet, var jeg jo et fæ, at jeg ikke beholdt den første og nød livet i den i stedet for at slide med de ni andre. Nej! Stolen forgår, men den udvikling i tænkeevne og skønhedssans, jeg på grund af min higen vandt ved arbejdet med stolen, er et uforgængeligt åndeligt fremskridt; thi allerede fra det øjeblik, den tiende stol er færdig, kommer den udvikling i et dybere tankeliv, jeg vandt ved stolen, straks mig selv og derefter også livet til gode i alt andet, jeg får med at gøre, ja følger mig endog ind i åndslivet som et uhyre stort fremskridt. Men så følgen af ikke at have slidt med de ni? Ja, den må blive, at den, der viger for omsættelsen af egne eller andres tanker i handling, viger evnen til at tænke bort fra. Følgerne deraf igen ses i tidsåndens livsførelse.

Dette fører tankerne hen på vore børns skoleliv. Vi ser, at det selviske samfundslivs skoleundervisning er skematisk, at den ikke tager hensyn til barnets åndelige livs natur, men kun er indrettet på at forme barnet ind i og efter det selviske samlivs behov, så det passer ind i dette samlivs handelsånd, erhvervsånd og ikke mindst i dets krigsånd; især tilpasses det efter denne ånd gennem sange og historie. Ungdomsbevægelsen ledes bevidst i samme retning.

Dette ungdomsarbejde og skolevæsen er virkeligt – set ud fra tidsåndens synsmåde endog fuldkomment – men med livets natur og med gudfølt sandhed har det intet at gøre.

I de højere skoler tildannes de tænkte ledere i forhold til penge, men ikke i forhold til evner, og i de lavere skoler uddannes trællen.

Åndsevner tages der ikke skyldigt hensyn til. Er de for kraftige på sine steder i de nederste befolkningslag, holdes de nede ved sammenslutninger, ringe og truster, hvor dette ikke forslår, stilles magten imod dem med knipler og fængsler eller med kugler og krudt.

Tankelivets udvikling ses af tidsåndens opløsning; med tankelivets udvikling kommer samvittighedernes bevidsthedstid. Hvorledes disse arbejder i folkelivet og skiller det ad, endog familiemæssigt, er allerede meget synligt. Trods tidsåndens store bestræbelser for at holde samvittighederne nede, ses det, at den er ganske magtesløs over for dem, og dens adfærd og talemåder viser i høj grad, hvorledes den føler sin magtesløshed. Der kommer derfor snart en dag, da den griber til krigen og hilser den med glæde; men dette er dens eget og ikke Guds værk.

Ifølge samvittighedernes inspiration i folkelivet er mange idealer fremme. Et ideal stammer fra en tanke, og idealernes ophav (tankerne) stammer fra det i Johannes Åbenbaring omtalte nedsvælgede tankeliv (bogen i bugen), der i dem bryder frem. Altså er disse tanker guddommelige, om end ikke altid afklarede; derfor smerter de i bugen og er søde i munden. Men ved samvittighedernes hjælp afklares de efterhånden og forenes til sidst i et samlet hele. Da indtræder gudsriget på jorden.

Det er, som andetsteds nævnt, det med de guddommelige tanker følgende guddommeligt rene følelsesliv, der gør tanken til et ideal med svulmende følelser og ofte med lige så mange svulmende teorier; men tankens kerne i ethvert ideal er ganske enkel; derved bliver tankerne søde i munden, så mennesker ofte sætter deres liv ind på at fremme dem.

Et af disse reformerende og af samvittighederne understøttede idealer er tanken om den fri skole. Den vil føre barnet direkte sammen med sin ifødte skabertrang (livsnatur) og derved gøre det til en individuel personlighed; men før denne skole kan blive til fuld velsignelse, kræves et lærerpersonale, som er kendt med åndslivets naturlighed og væremåde, og som skiller sig helt ud fra tidsåndens væsen. Da vil en stor åndelig kamp fremstå; men den side, der har samvittighederne med sig, skal sejre.

Ligesom jeg, før denne bog skrives, en tid som åndsperson om natten, medens mit legeme sov, læste skrift på blade af

folioarks størrelse samt ildskrift,⁴¹ således var jeg en tid lang – ca. 13 måneder – optaget i et slags laboratorium, hvor min åndelige leder (min samvittighedsforbindelse) stod ved min side, lidt tilbagetrukket fra mig, og gav mig besked på sammenblanding af livslove, både åndens og stoffets, eller af liv og stof, der hver er en verden for sig. Stof er bundet liv, der engang skal udløses; det andet er i modsætning dertil liv i frihed, kan man sige, men dog bundet i kredsløb. Jeg er gudsfrøet i mit fludie (personen); i min bevidsthed (tankebevidsthed) lærer jeg tingene at kende, medens min boplads, legemet sover; derved lærte jeg polariteten i tingene med dens følger at kende, og at der intet fandtes derudenfor.

Det gik her som med læsningen af folioarkskrift: til slut kunne jeg trække legemets opvågningen ud en tid lang, medens jeg i menneskelig bevidsthed iagttog mig selv som åndsperson stå og blande tingene.

Følgerne, der fremstod, var af en sådan natur, at jeg havde al min åndsmagt behov for at beherske min forundring. Derudaf skabtes da tanker, der hvilede på kendsgerninger. Disse tanker kan ikke i tankebevidsthed af mig gengives for menneskelivet, altså ikke til fuldkommenhed, alene af den grund, at delenes navne og deres fuldkomne adskilthed ikke kan begribes menneskeligt eller angives i menneskeord. Igennem følelsesbevidsthed findes tankerne udtrykt flere steder i bogen. Som tankeliv, der hviler på kendsgerninger, er de tillukket for mig som menneske, fordi vort menneskelige tankeliv, som det er, ikke kan bære denne viden, altså ikke forvalte den til fordel for livet. Vi forstår jo ikke engang endnu at leve for og med hverandre i overensstemmelse med vor livsnatur. Vi kan end ikke drøfte et spørgsmål offentligt ud fra ren trang til ren sandhed, uden at løgnet gennem selviskhed bliver den førende. Ja, det er endog således, at det individ, der i skrift, tale eller handling, kan forme den mest indbringende løgn, lønnes, agtes og anses blandt mængden som det største. Dets eksempel søges

---

⁴¹ Ved læsning af ildskrift var jeg altid vågen.

derfor fulgt.⁴² Jeg må derfor nøjes med at give et billede af skabelsesforholdene i rummet, således som jeg har opfattet dem.

Vi må straks føre vor tanke tilbage til den første deling af rummet i sammenholdets lov og adspredthedens lov. Den finhed i stof og liv, som de to love besidder i ren natur, kan mennesket ikke ad eksperimental vej analysere sig til viden om. Alt lever i disse to love, så vi træffer dem i det, vi kalder for luft. Her begynder menneskets viden, der siger: Ilt og brint er polære luftarter. Vel! Lad så tanken dvæle ved livet, der lever i luften. Mennesket siger, at vand – kemisk set – består af ilt og brint. Er vand så luft? Nej, det er det ikke, men det kan blive det. Ja, men så er luft vel vand? Nej, det er det ikke; men hvor utroligt, det end lyder, kan luft omskaves til vand. At vand ikke er luft, og at luft ikke er vand, ses af livet i luft og vand. Hvad ser man da? Man ser, at fiskene i vandet flyver med deres vinger og styrer med deres hale både op og ned og til siderne, hvorhen de vil, og at fuglene i luften svømmer med deres finner og styrer med deres hale, hvorhen de vil. Dette, at jeg giver fiskene vinger og fuglene finner, er et udtryk for det, jeg ser, nemlig, at livets skaberkunst er udgået fra den samme tanke-teknik. Legemsbygningen svarer til elementet, der leves i, og dets livs samliv, men teknikken i skaberkunst viser det fælles udspring.

Når de legemsforskelle, man ser mellem fugl og fisk, begrundes med elementet, der leves i, og det liv, der leves iblandt, og man så ser ligheden i legemsbygningen mellem fugl og fisk, er det meget vanskeligt at se forskel; derimod ser man – som sagt – den fælles skaberteknik, der fører tanken andetsteds hen. Følger man denne fælles teknik i skaberkunst gennem andet liv og iagttager arternes åndelige egenskaber, vil man se, at deres legemsbygning og måden, de erhverver føden på, falder sammen med den åndstråd i fludieliv, de spinder. Dette, at den enes legeme tjener til føde for den anden, viser

---

⁴² Når jeg bruger ordet løgn så frit, er det ikke i en slags retfærdigt hovmod, men fordi jeg anerkender løgnens ret i sin tid.

en polær hensigtsmæssighed, bestående 1) af livskraft og legemssundhed, og 2) af fart i fludielivets produktion; at legemet fødes, bliver således hovedsagen. Man ser mesteren med sin hensigt bag det hele og forundres, og af menneskets tale om død må man le. Men – der hviler en mørk sky over livet. Det siges nemlig, at den fornemste livsart i dette fællesliv misbruger sit legemsliv, så den avler svage individer og forleder sit unge og kraftigste hankøn til i millionvis at myrde hverandre i krige og revolutioner. Det må dog være et mærkeligt, unaturligt livsblindt samliv, dens individer fører. Hvis det er sandhed, hvorfor gør de da det – det gør andre jo ikke? Gud ved, hvordan det så vil gå dem til sidst.

Men vand kan omskaves til is. Hvor luft gennem overgangsformen vand er blevet til is, er det legemsliv, der var i disse elementer, ikke mere, som det var, og som vi ser det færdes i luft og vand. Et legeme derfra kan vi vel finde i isen, men livet, som det var i legemet, har forladt dette. Dette godtgør, at isen er et tredje element af det samme stof. Men isen kan blive flydende og dog være is; dermed har vi den fjerde omskabning af det samme stof. Skulde vi nu ikke standse her og gøre et lille eksperiment? Thi vor tanke burde jo kunne sige os, at kan ilt og brint, der er polære med hinanden i luft, omskaves til fire forskellige elementer, hvis virkning i polaritet skifter fra element til element, kan de omskaves igen og vende tilbage til det, hvorfra de udgik, dybest set til adspredthedens og sammenholdets lov, i ren ublandet natur, men altid aktive i deres evige strid.

Jeg beder nu dig, kære læser, gøre et eksperiment – selv har jeg det jo ikke behov – med de omhandlede fire elementer: luft, vand, is, flydende is. Tag f.eks. 100 liter af hver slags, fyld hver del for sig ind i et jernrør, der er stærkt nok og tæt nok til det brug, vi vil gøre af det, sæt så disse rør på et bord, der kan bære trykket, sæt dem oven på hverandre med et solidt dæksel imellem, så tingene ikke blandes, tag så alle vort solsystems kloder (det er jo kun så lidt i det store hele), udsæt nu det i rørene værende for det tryk, disse kloder i en samlet vægt kan

give, lad det så stå i 25.000 menneskeår (den smule tid er jo kun så lidt at regne), udsæt den ene del for én temperatur, den anden for en anden osv.! Når du derefter tager tingene frem, vil du have fire nye forskellige dele; sæt så alt på plads igen, som det var før, minus de nye produkter, der er en følge af de årsager, du ved din tanke fremkaldte af det, som var, læg de nye produkter fra dig, og lad så tingenes væren selv om at gøre med dem, som den vil! Hvad er nu sket, og hvad vil der ske? – Dette at intet skulle ske, er en livets, en almagts umulighed på grund af rummets evige uro, der går gennem tingene.

Hvad der er sket, er følgende: De to love, adspredthedens og sammenholdets lov, som vi træffer i det, der betegnes ved ordet luft, har først af de forskellige situationer, hvori de befandt sig, ladet sig omskabe til luft, vand, fast is, flydende is, dernæst ved vort tankeeksperiment til fire andre dele ved at tage tingene ud af deres frie natur og udsætte dem for et tryk og en temperatur, der er langt uden for deres egentlige natur, så der ikke var andet for dem at gøre end at forandre den natur, de havde i deres frihed, og omskabe sig selv på ny, så deres indre væsen svarede til den natur, klodernes tryk skabte over dem. Ja, men hvad omskaber dem da? Det gør det liv, som er i tingene; det stofliv, som var i den frie natur, dør ved trykket, men ud af dets død fremstår (skabes) et nyt stoflegeme, der svarer til tryk og temperatur over tingene; dette er så, hvad der er sket.

Tag så, efter at alt er sat på sin gamle plads, de fire nye produkter, der skabtes ved trykket, læg dem åbent frem i den natur (luften), du tog dem fra. Da dør efterhånden udvendigt fra det liv af sammenholdets lov, der skabte dets natur under trykket, og adspredthedens lov i den frie natur griber ind udefra og omskaber igen tingene til det, som de var før i deres oprindelige væren, ikke i overgangene luft, vand og is, thi disse var også dannelser af årsagernes følger, men tingene opløses direkte gennem liv ved mange andre forskellige overgange til det, de var før i adspredthedens og sammenholdets lov, hvis *vel at mærke* ikke nye årsager griber ind, thi da sker der

nydannelser på andre måder. Hvad er der så sket? – Et kredsløb.

Men nu siger tingenes polaritet os, at er der et liv i kredsløb til, da er dets polære modsætning, et liv uden for kredsløb, også til, men hvilket er dette? Det er personen, der ved sin tankes bevidsthed foretog eksperimentet. Det er endvidere denne person, hvorm alt kredsløb drejer sig; og på grund af hans bevidsthed igennem hans tankes lys, altså igennem hans tankes kendskab til tingene og til de udslag, tingene giver sig i deres evige uro, og til de evige omdannelser, der fremkaldes af de forskellige atmosfæriske situationer i tingene og i rummet, står han i sin tankebevidsthed som styrer for det i kredsløb værende tankeløse følende liv, som han selv er vokset ud af og har frigjort sig for. Men da det følende (altså tankeløse) liv er udelukkende følende i sin omdannelseskunst (skaberkunst), kan det kun modtage et styre i sig, det holder af, altså et styre i overensstemmelse med dets natur, en styrets person, der i kærlighed til livet giver sig selv, om så skal være; i modsat fald frastøder det ham. At denne styrets bevidsthedsperson derved selv får liv og sit liv beskyttet, er en sag for sig, et ufejlbarligt følgemoment, der ligger skjult dybest i livsnaturen.

Dette fører tanken hen på tankeindividet, mennesket. Livet i sammenholdets lov kårer og elsker den uselviske, fordi denne gerne vil tjene i kærlighed til tingene, men vrager den selviske, fordi denne vil have alt for sig selv; derfor former dette skabende liv sig i de to mennesketyper efter den i individet værende selviske eller uselviske trang, og i forhold dertil følger udslettelsen eller livet.

Tænk nu på en tornado i troperne. Se, hvordan den vælter huse og træer, løfter jernbanetog af skinnerne osv. Lad så dine tanker vandre ud i rummet ind i en tid, da gudsstyret ikke var, eller på steder, hvor det med vilje ikke virker, se så rummets storhed, tænk dig de to livslove, adspredthedens og sammenholdets, i bevægelse og i deres indbyrdes evige strid! Da ser du en tornado, der i et eneste tryk, der muligt går gennem mange millioner af mil i rummet med lynlignende fart, og som bringer

rummet i en samhörig sitrende bevægelse som den, en kvindes legeme er i under fødsel, kan skabe både luft, vand, is, kulde, varme osv. Og derudaf jord, sten og metaller, trykke det hele sammen til en eneste klode, rulle den rundt og spytte den ud i rummet. I få minutter eller timer kan den gøre i det store, hvad du var 25.000 år om at udføre i det små – ja, for du er jo lille, men rummet er stort, deri ligger forskellen. En klode som vor jord er kun såre lidt i altets storhed.

Så kan der komme en anden tornado, der er større end den første, med en modsat natur i sig; den griber den skabte jord, suger den ind i sig, søndermaler den til stumper og støv efter delenes natur og blander sit eget indre væsen deri. Ved hjælp af de forskellige love i sit væsen, sving- og spændkraft, tryk- og sugkraft, kulde og varme osv., spredt i en eneste hvirvel og dog i samarbejde, kan tornadoen i ét nu skifte karakter; i stedet for at sønderdele kan den med alt i sig pludselig blive samlende, og i stedet for én klode kan den spytte et helt solsystem af kloder ud af sit liv. Efter en sådan forrygende storm i rummet følger en stille fred; sådan også blandt os, så længe vi har løggen i os.

Når en del kloder har nået den form og det artsindhold, der kan fremkalde tiltrækning og frastødning, vil de i samme nu, de forlader tornadoen (deres fødsel), tiltrække og frastøde hverandre og danne kredsløb med den største iblandt sig som midtpunkt. Men dette er råt i formen i forhold til det, vi nu lever i; thi om sol som vor sol er der ikke tale her, alt er endnu mørke. Men mørket har sit liv på sin vis, som lyset har sit, og nu begynder livet på kloderne. Det var til i forvejen, men alt liv skifter form efter forholdenes natur; og tingene er fuldkomne på deres vis og tilpas for det liv, som er, fordi alt følelse liv fremkaldes, som det er, af tingenes væren, derfor har hver tings væren sit liv i forhold til sin natur. Men alt liv i alle former er bundet til noget; først gennem den videre udvikling var der et væsen, der i egen renhed frigjorde sig for alle bånd ved hjælp af tanker om tingene. Renheden dannede mørkets mod-

sætning, lyset. Ligesom is er et produkt af vand,⁴³ således er solen et produkt af mørket og livsrenheden et produkt af livsrenheden. Med solens lys over mørket skifter livet igen form.

Således skifter fludielivet uafbrudt form, alt efter tingenes (bopladsens) natur, gennem tiderne, indtil vi når ind i de af os kendte "højere", os nærstående dyrearters natur. I dem, vi kan iagttage, ser vi, at hvert enkelt liv besidder fludieegenskaber, vi igen træffer i mennesket, såsom vagtsomhed, energi, lathed, stjælesyge, sladderagtighed, sorg, glæde, hørrelse, syn, følelse, ligevægt osv. – ja, i hest og ko endog selviskhed eller uselvished, men kun i ensartet ensidighed og uforanderligt fra fødsel til død. Hver enkelt egenskab har sin livsart, der i vore legemer under gudsfrøets bevidste skaberkunst (i følelsesbevidsthed) danner den legemsmekanik, hvorigennem alle disse livs-egenskaber (hver med sin livsart) sammenstilles til negle, hår, hjerte, blod, hud, ben osv. og får livsret ved at arbejde for næsten (livsnaturen). Hvis hjertet ikke arbejdede for huden, og huden ikke beskyttede hjertet, hvad så?

Hvis mennesker kunne eller ville tænke over dette, ville de derigennem finde den livsnatur, der kunne give dem selv freden, livets lykke i materielt velvære og det evige liv.

I mennesket kommer gudsfrøet for at "underlægge" sig dette åndelige masseliv, styre det, lade det tjene sig og få det rensat til sin egen renhed for at bestå ved det *i et gensidigt tjenende forhold* – alt efter dette livs grundegenskaber (teknik) i væren; ved at tjene andre får man selv liv. Alt liv uden for vort legeme – altså alt andet legemsliv – besidder kun en ensidig åndelig retningslinje, modsat mennesket, der fødes mere eller mindre alsidigt og vokser stadig til mere og mere alsidighed i fludieliv⁴⁴ indtil fuldkommenheden. Hver art af legemsliv producerer sin art i fludieliv og er ligesom et mægtigt spinderi, hvori ethvert væsen (art) er som en spole med sin egen tråd, spundet på sin egen ten og gående fra spole og ten

---

⁴³ Altså, den er ikke vand og er dog vand.

⁴⁴ Det er gudsfrøet, der fremkalder alsidigheden i fludielivet ved at tiltrække sig dette i forhold til sin egen udvikling.

ind i vort fludie gennem føde, samfølelse og åndedræt. Ved legemets død spreder dette liv sig, søgende ind i et andet liv, som ikke frastøder det, men vil optage det i sig, give det bolig og arbejde (lade det udfolde sig i sig). At komme til at samarbejde med gudsfrøet (Gud) er hovedsagen for dette liv; det er noget, det føler, men ikke ved; ellers befinder det sig vel i sit kredsløb.

Livet på en klode forandrer luftlaget omkring kloden ved legemernes skiften i liv og død samt ved deres udtømmelsesprocesser. Ved bevægelse i tingene udskilles legemernes overskud af aroma, f.eks. havets og blomstens duft.⁴⁵ Det liv, der således udtømmes, går ud i rummet for at rense sig, så enhver ting kommer på sin plads. Efter rensningen kommer det rensede liv tilbage i sin rene natur for igen at indgå i legemslivet gennem følsomhed ved trang og gennem åndedræt og føde.

Det sunde liv, der værger sit livs retningslinje (sin egen natur og sit liv), altså også sin legemsbolig – man kan også sige: sin rede – frastøder det liv, som føles at ville nedbryde; thi intet liv kan tage eller få bolig hos et sundt liv, der har bolig, uden at lade sin livskaraktter føle; derefter frastødes eller tiltrækkes det.⁴⁶

I rummet er livet meget enkelt. I sin yderste oprindelighed består det kun som beskrevet af de to hverandre diametralt modsatte livslove. Gennem bevægelse dannes kloder. Når kloder træder i system, frigør de sig fra rummet; men arven fra deres moder (rummet), den evige uro, følger dem i alt og er i alt. Denne evige uro gør, at livet er under en stadig omdannelsesproces og skifter form efter forholdene; derved omdannes

---

⁴⁵ Dette lader en ane stormens nytte.

⁴⁶ Et legeme er altså en fælles bolig, en "rede" dannet af meget forskelligt liv i fælles følt interesse, denne bolig er kun sund, når dens liv kan virke mod et fælles mål under en fælles vilje og i en fælles harmoni. Således bliver et menneskelegeme såvel som en klode en fællesbolig.

de rå kloder til – lad os sige – stadig højere livsformer,⁴⁷ og således udvikler en klode med sit legemsliv og åndsliv sig i et indbyrdes samlet og fælles tempo, indtil dens liv helt når ind i Gud for der at finde den fred, hvorefter alle liv higer. Menneskelivet er det sted i udviklingen, hvori Gud sår sin sæd for derefter at høste. Således forandrer rummets indre væsen sig fra at være et følende liv i mørke til at blive et liv i bevidsthedens lys med boplads.

Det er det fra en klodes legemsliv udrensede liv, der bringer legemernes forbrændte og ubrugte, overflødige stoffer ud i rummets renseri, der danner det, man kalder for kvælstof. Dette stof kan vor tids vise indfange. De forstår at bringe det i en midlertidig fast polaritet med et andet stof (kalk) og bruge det som eksplosionsstof i kanoner for at slå gode mennesker ihjel – så taler ilden igen sit sprog – eller at anvende det som føde (gødning) for planter, hvorved det igen går ind til livs tjeneste; men gjorde mennesket ikke dette, passede tingene sig selv og fik akkurat samme forløb minus kanonerne. Mennesket kan vel forandre tingene, men ikke disses mål.

I menneskets negle, hestens hove, grisens tæer, koens kløve, ørnens kløer og næb osv. findes det samme grundelement i liv, der danner sine forskellige bygningsformer efter legemernes forskellige behov og brug. Dette grundelement kan tage andet liv i sin tjeneste, hvis aroma er det til behag, dele boplads med det, altså udvide sin boplads i forhold dertil, så formerne for dets egentlige, oprindelige legemsdannelse forandres til fordel for det legems fælles samfund, hvorved også det selv som negl, tå eller næb lever. Ved legemsudsondring og død går tingene igen ud i naturens (rummets) renseri og adskilles til deres oprindelige former. Men hvad er der så sket? Svar: opretholdelse og formering af fludieliv gennem kredsløb ved bevægelse, fødsel og død.

Når et solsystem er født i rummet, og dets dele (kloderne) er indtrådt i tiltrækning og frastødning samt derved i rotation,

---

⁴⁷ Højere, fordi det fælles organisationsmæssige mere og mere forbedres gennem legemslivet.

virker centrifugal- og centripetalkraften med, og dermed kan rummet ikke gribe kloderne mere.⁴⁸ Rummet kan ikke tage vor jord, ej heller selv om gudsstyret gennem vor sol ikke var; thi når kloderne er indgået i system, holder de gennem tiltrækning hverandre fast.

Et glas på dit bord var før anset for en fast masse, nu siger naturforskerne, at det er hullet som en si, at det er små sole med kloder i kredsløb om sig, og at deres størrelse og afstande fra hverandre er målt til i forhold at svare til solens og dens planeters indbyrdes størrelse og afstande. – Nå, de, der let tager ordet videnskab i deres mund, har ikke gjort sig fortjent til, at vi skulle kunne tro dem; men det tyder dog på, at mennesket – om ikke ad eksperimentets vej, så dog ad intuitionens vej – nærmer sig en forståelse af omdannelsesformernes grundteknik.

Men livet er jo noget andet, nemlig omdannelsesformernes følge, og derigennem vokser det tankens individ frem, der gennem sin tankebevidsthed råder over omdannelsesformerne og deres følger, kan anlægge deres "veje" og jævne deres "stier" ved hjælp af fludielivets evige trang og villende væsen. Denne arv i væsen har det – som sagt – fra rummets evige uro.

Sæt nu en almindelig flaske på dit bord og før en tændstiks ild til den, da vil en forfærdende kraft sprænge den med en uforståelig lethed, skønt den ellers skal være så stærk, at den godt kan bære ca. 2000 punds vægt, om trykket gøres lige.⁴⁹ I livets laboratorium fremstilles de "sprængstoffer", der fremkalder naturfænomenerne.⁵⁰ To "spiseskefulde" af to forskellige arter – eller lad os sige stoffer – vil, når indholdet forenes, danne et produkt, der kan bringe en klode i opløsning, så den forsvinder ud i rummet som en lysstrib; derved reguleres solsystemernes tilgang og bevares de for tilfældige sammenstød, og derved kan en klode opløses, om den er upassende

---

⁴⁸ Der kommer jo også en tid, hvor forældre ikke kan gøre med barnet, som de vil.

⁴⁹ Her taler ilden igen sit sprog.

⁵⁰ Jordskælv, vulkanudbrud, vejrsmuldring osv.

sammensat - et uartigt barn, der kan blive til ufred iblandt sine søskende.

Sig så ikke i selvisk hovmod, at du ikke har grund til at frygte din Gud, som holder livslovene i sin hånd! Vid, at han ikke "skyder" sit eget, men at det, han vil ramme, rammer han, som han vil ramme det, forud vidende, hvad der sker, og hvad virkning det får både for liv og stof; men alt sker i kærlighed til livet, som gror i ren naturlig trang.

Alle tings væren er som en eneste vældig vulkan, men ved gudslivets fælles samfølende virken i kærlighed til tingene er der gennem tankens klarhed bragt guddomsro i dem, så langt guddommens vilje rækker. Den rækker kun til tingene, men dette er også nok.

Rummet er i den forstand uden for tingene, men ikke uden for Guds kendskab til dets natur og væsen; derfor kan jeg forklare det ud fra Guds eget tankeliv derom, så langt det er mig givet.

"Intet er skjult, som jo dog skal åbenbares," er der sagt; men for at en åbenbaring skal kunne gives, skal der være et liv, der har den behov, og som kan modtage den; thi uden trang findes ikke modtagelighed. Det er ikke, fordi nogen siger, at det skal være sådan, men det er, fordi alt hviler i lovene om årsag og følger. Hvad nytter det at åbenbare et tankeliv for mennesket, som det ikke er vokset til at kunne udnytte? Således har hver ting sin tid, og enhver åbenbaring sin virkning til sin tid. Det virker livsopmuntrende, livsfremmende og persondannende at vide disse ting i sjælsrenhed og at kundgøre sin viden for sin næste; men hvis vi misbruger vor viden ved at lave os embeder i kraft af den ved hjælp af løgnen med embedet som den fornemste trang for derved at leve af andres arbejde, da vender livet sig fra os.

Hvad giver stormen? Hvorledes og hvornår ophører den? Hvad er grunden til den? Hvorfra kommer den, og hvor går den hen? Mennesket peger på solens varme, sine måleapparater og seismografer; men disse er som andre opfindelser kun givet

mennesket for, at det skulle lære af dem, thi selve livsmeknikken afspejler sig igennem opfindelsernes liv.

Hvorfor stillede Jesus stormen på søen? I afsnittet "Livets Sammenspil samt Ordet Almægtig" i denne bog beskrives det omvandrede gudsliv med dets udgang fra og dets indgang til solen, dette gudsliv har været i og over søen, i og om skibet og om livet på skibet, og Jesus har været fuldt ud fortrolig med det; men hvorfor kom stormen, og hvorfor stilledes den? "Jo," siger de vise, der føler sig kaldede til at opdrage folket i mennesket, "det gjorde Jesus for at vise sin guddoms magt og for at frelse skibet og folkens liv." Nej, nej, nej! Skibets sejlads, stormen, der kom, og at den stilledes, er sket, ikke for datidens tilfældes skyld, men for det tankelivs skyld, Jesus forudsagde skulle komme til menneskene. Når intet mere er skjult, men alt er åbenbaret, vil de dybe uselviske tanker kunne indse, at Jesus ved at stille stormen på søen ingen mystik eller undergerning har udført, men at hans handling hviler i den rene livsnatur, udført af et menneske, der var fuldkommen retvendt i gudslivet og derfor et mellemlid mellem Gud og mennesket; derfor kan han ved det allestedsnærværende gudsliv fjerne stormen fra skib og sø ifølge sin vilje, ikke for nytten i tiden, men når mennesket lærer livet at kende, vil Jesus igennem dette have bekræftet sig selv. De få brød og fisk, der mættede så mange, har samme forklaring. Det skete ligger i, at det til fælles renhed rensede fludieliv, renses til gudspersonens renhed, adlyder dennes vilje og udfører handlingen ved det omvandrede gudsliv.⁵¹

Det groende, blandede og således urene fludieliv adlyder det rene, fordi det ikke kan andet; derved kan alting bringes til handling - en handling, som gudspersonen kan skabe i en samvittighedsfølt tanke, og andre tanker skaber gudspersonen ikke på grund af sin fuldkomne forstandsrenhed. Disse to eksperimenter af Jesus har ingen nytte været til for gudslivet indtil vor tid, men til stort behag for løgneren. Nu er den dag ikke fjern, da

---

⁵¹ Her samvirker de tre magter: 1) mennesket, rent i Gud, 2) det omvandrede gudsliv og 3) solen.

Jesus igennem disse to eksperimenter vil komme til at stå som den levende virkelighed; deraf vil man også forstå, at han endnu er til med sit livs mål i sigte. Lad så tanken vandre ind i det kommende gudsrige på jorden. Den samvirken, der afspejler sig mellem Jesus og gudslivet, vil jo også være til stede i gudsriget; med andre ord: Mennesket vil, i gudsriget, blive herre over jordskælv, vulkaner, storm og sø og fred på jorden.

Det, der trykker vort sandhedssøgende menneskeliv så hårdt, er, at dets tankeliv er vokset til at savne sandtankebevidsthed om livet; men dette savn kunne ikke mættes, før trangene gennem løgnet var modnet til sandhedens behov; men så kom mættelsen, først til de enkelte for derefter at udgå til mængden. Således er livsnaturen. Kun den har livskraft, der efterlever sandheden i sig. Sandheden i renhed kan vel for en tid vige for løgnet, men lader sig ikke bedrage af den.

TIDSÅNDEN OG TIDEN, DEN FØDER

De, der ærligt strider for at retlede livet ad sandhedens vej, støder imod den ånd (tidsånden), der overalt råder i det daglige liv.

Vor tidsånd er i så høj grad selvisk, at dens åndsnuance præger vort liv overalt i opdragelse, lærdom og handling. Den har udviklet sig til at være vort livs førende åndelige faktor i teori og praksis og har gennemsyret hele vort følelses- og tankeliv fra vugge til grav. Med andre ord: løgnen er blevet vor åndeligt førende faktor og dermed den, der agtes mest; den føles som den, der giver os brødet, medens sandheden føles som den, der giver os savnet. Der skal derfor betydeligt mod og en betydelig åndelig udvikling til at bære sandhedens skjold imod løgnen; mange angiver at gøre det, men de føles i reglen enten som uvidende eller som muligt ubevidst selviske; kun den kan tale sandhed, der er gennemsyret af sandhedstrang. Mange føler længsel efter sandhed, men løgnen knuger dem til tavshed. Få er de, der har magt og mod og åndelig udvikling til, åbent og uforsagt, at vende sig imod løgnen.

Følelsen af, at løgnen alene giver brødet, er en art selvisk "sandhedsfølelse"; den er løgnens eget sprog i individet. Men da åndslivet nu ved tankelivets udvikling er udviklet til, at sandheden gennem samvittigheden presser på overalt, nu og da også i individer, hvor løgnen som førende faktor har til huse, fremkalder den i menneskelivet en nervøs uro, der har til følge, at de selviske individer føler en stadig voksende angst for sandheden, idet følelseslivets søgende orienteringsevne siger dem: går sandheden først ind, må løgnen med hele sit væsen vige, og at de klart føler, de ikke mere kan ernære sig ad løgnens veje; dette fremkalder igen angst for de af dette liv ophobede teorier, såsom litteratur og presse, og for de tilvante veje for ernæringen. Hvem vover at skrive en bog uden med det ene "øje" at skele til tidsånden, der skal købe den!

Et blads eksistens beror på, om dets udgiver kan øjne og slutte sig til en bestemt åndsretning i menneskelivet og da

skrive for den. Ingen vover at skrive andet i sit blad end det, der behager den åndsretning, bladet tjener. De skrivende ser vel sandheden, men de ængstes for den, idet de betragter den som en byrde; tales der om sandhed, svares med et skuldertræk og et forstående smil. "Ja, hvad," siger de, "vi skal jo da leve! Folk vil have det sådan." Således beskyttes det såkaldte "bestående", selv om det undertiden er den skrivende hårdt imod,⁵² i den tro, at det er nødvendigt for eksistensen, eller også i selvisk tro på, at løgneren giver de behageligste vilkår for ens eksistens. De selviske personlige formuers indehavere og efterstræbere er løgnens drivende baggrund.

Løgneren kan ifølge sin natur ikke være åben i sit væsen. Den har det som muldvarpen: kommer den frem af sit mørke skjul, og dens indgang til mørket lukkes, dræbes den af solens lys. Løgneren dræbes af sandhedens.

Tidsåndens præsteskab kan vel have dele af sandheden i sin lære⁵³ og jonglerer da over for livet med disse dele af sandheden; at præsterne kun kan have dele af sandheden i deres lære, ligger i, at de skal tjene to herrer. Den ene er tidsånden, der oplærer dem, giver dem regler for deres gerning og lønner dem; deres gerning bliver da på den ene side et menneskeligt erhverv, ligesom skomagerens håndværk er det, der skal betjene tidsånden efter dens fordring, samtidig med, at den på den anden side skal udgives for at være røgt af gudslivet over for menneskene. Præstehvervet bliver således livets ynkkeligste erhverv; thi løgneren kræver sin ret i præsterne for lønningen af dem, og Gud, der er den anden af de to herrer, de skal tjene, kræver sin ret i dem, fordi de antager sig hans væsens pleje over for livet, men der er sagt: "Ingen kan tjene to herrer".

Derfor er dog ikke alle præster løgnere; thi de, der ikke evner at tænke og føle længere, end løgneren har lært dem, er skyldfri – de kan endog være meget troende, pligtopfyldende og elskelige. Men de præster, der er så åndeligt udviklede i

---

⁵² Ved det "bestående" skal forstås løgneren med dens væsen.

⁵³ Enhver løgn er bygget over et fnug af sandhed, og uden dette i sig blev løgneren virkningsløs og latterlig.

tankeliv, at de kan modtage tanker fra deres samvittighed i forbindelse med dens vejledende følelsesindtryk og ikke følger dem, men vælger løgneren, er ifølge min indsigt i livet ikke gode; de bærer det vildledte menneskelivs synd og nød på deres skuldre og vil komme til at gøre regnskab for deres adfærd. Thi det pund, de har modtaget fra livet i deres åndelige udvikling, har de ikke forvaltet i ærlighed over for menneskene, men vanrøgtet det, endog med bevidsthed derom.

Lytter man til præsteskabets taler, føles disse ofte som spekulative, opstyltede, famlende og vaklende, de mangler samvittighedens (sandhedens) åbne, klare røst og tone i sig, kan derfor ikke mætte de ærligt søgende sjæle. Mange præster føler det selv og ængstes.

Tankelivet⁵⁴ er nået dertil, at mennesker gennem samvittighederne føler: Er der et gudsliv til, må der også være en guddommelig sandhed til; denne kan kun være én, og i sit væsen må den være naturlig og harmonisk. Når kirkerne tømmes, er det følgeligt, fordi præsteskabet ikke har kunnet følge med i samvittighedslivet – man kan også sige: i tankelivets udviklingsproces – og ad den vej komme i takt med det guddommelige tankeliv, der gennem samvittighederne kan tilføres menneskelivet. Der er tillige det for præster vel nok ret ubehagelige forhold til stede, at hvor samvittigheden med dens vejledning bevidst afvises, kommer den ikke igen, før mennesket i ærlig fortvivelse bønfalder derom. Sker det for en præst, er han måske, som han skal være, over for sin konge og sit lands hele regering eller den retningslinje, han tjener; men over for sin Gud og livet bliver han kun en simpel pindehugger af tørre skriftsteder og læresætninger – endog med disharmoni imellem sine egen ord (tanker) og følelser.

Hvis nogen tror, at denne åndstilstand ikke føles af eller virker på de ærligt og bevidst sandhedssøgende, da tager de fejl.

Vor åndelige udvikling lader os føle samvittighederne så stærkt, at vi instinktmæssigt føler, at et valg må træffes mel-

---

⁵⁴ Bortset fra de religiøses, der alene er følelsesbetonet.

lem sandheden og løgner; de to kan ikke mere gå i spænd sammen i dette jordeliv. Individene er alle vegne stærkt søgende. Det er sæden, der modnes til høst.

I det individuelle samliv er vi nået til det nu velkendte forhold, at Individet taler ét sprog, medens dets handlinger taler et ganske andet. Talen anlægges efter bedste evne spekulativt på at skabe en sandhedens, kærlighedens og visdommens glorie om den talende selv, en forherligelse af den sag, han taler, og et ry om den vare, han søger afsat, ganske uden hensyn til sandhed, medens individets rette karakter⁵⁵ afspejler sig gennem dets handlinger.

Da karakteren i handlingen således afdækker individets karakter i dets tankelivs renhed eller urenhed, bedømt ud fra en gudfølt sandheds synspunkt, har dette til følge, at de selviske søger med ord at skjule deres handlingers lys ved deres i den retning tillærte dannelse i sprog og synsmåder, idet de ganske forretningsmæssigt rigtigt føler, at deres handlinger uvægerligt taler deres eget sandhedsfyldte sprog over for næsten.

Handlingen ligesom taler og synger uafslædt sit stumme evighedssprog om karakteren i den person eller institution, hvis navn uvægerligt er knyttet til den. Denne lydløse tale og sang, der vælder ud af handlingens væsen, er som en strikke om halsen på det navn, der er knyttet til handlingen, og den, billedligt talt, klynger det op i dets gerningers lygtepæl til fri beskuelse for næsten, til afskrækkende advarsel for den selviske, der i sandhedstrang har åbne øjne og ører for, hvad sådanne handlinger bærer i sit følge, og til belæring og ansporing af den selviske, der kun trakter efter hæder eller økonomisk vinding uden hensyn til sagens karakter. Det er det selviske åndsliv, der i ord taler ét sprog og i handling et andet. I skolen tales ét sprog, uden for et andet; i kirken tales ét sprog, uden for et andet; i hjem, bedrift og fag, i kommunestyret som i amts- og landsstyret, kort: i alle forhold, såvel indenrigske som

---

⁵⁵ Så godt som ikke den medfødte, men den ved eksemplets magt over livet påtrykte.

udenrigske, gælder den samme uoverensstemmelse mellem tale og færd. De, der blindt tror på løgnens løfter, må uvægerligt betale derfor, ikke sjældent med hele deres økonomiske velvære, ofte med livet.⁵⁶ Bagefter bliver løgnen rost for sin – ifølge egen tro – snarrådighed, åndsbeagvelse, omsigt og mod. Deraf følger, at det er det selviske åndsliv, der er årsag til krige; derfor kan de, der vil bekæmpe krigen, kun fjerne den ved at fjerne dens årsag, nemlig det selviske åndsliv (løgnen).

Løgnen taler så smukt imod krige, når den ved, det behager mennesker; men samtidig forbereder den krigen, idet den siger: først sikkerhed, så afrustning, for en skønne dag at vælte den ind over det godtroende, åndeligt sovende liv; men på grund af det groende liv (tanelivet) kan man sige: Intet er, som ikke i sin tid er rigtigt og derfor nødvendigt; at forstå det er en sag for sig. Det er indlagt i løgnens natur at tilintetgøre sig selv, når den er moden dertil. Løgnen er endnu den førende drivkraft for tanelivets udvikling, derfor har enhver løgn ret til at leve sin tid.

Når menneskelivet vender fra selvished til uselvished, dvs. når de to åndsnuancer skiller sig ud fra hinanden, vil det ske forholdsvis hurtigt,⁵⁷ som det også er lovet os; da vil der ikke mere være jøde eller græker, tysker eller franskmand, svensker eller dansker, men kun ét folk i to åndsnuancer, hvoraf den ene meget hurtigt vil opløses, både legemligt og åndeligt, medens den anden vil udvikle sig fremad i livet.

Jeg mener om mig selv at besidde evne til gennem menneskets sjælsudtryk til dels at kunne læse, om dets åndsliv som menneske er uomvendeligt selvisk eller uselvisk. Jeg har søgt gennem sammenkomster af enhver art i by og på land at læse mig til dette og fundet, at det bedste sted dertil er en sporgogn, når den er fuld af passagerer. Her viser ca. 75 procent sig med et ret sikkert uselvisk åndsliv, ca. 10 procent er til dels ubestemmelige, ca. 15 procent er som menneske uomvendeligt selviske. De ubestemmelige 10 procent synes at have øde-

---

⁵⁶ Dette gælder både individer og folk.

⁵⁷ Dette kan ses i livets bog.

lagt deres åndsliv med spise, drikke, dovenskab osv. De 15 procent fuldblods selviske besidder en betydelig viljekraft og dermed energi med tilsvarende omtanke; dette kan blive et uberegneligt plus for dem, når livets opløsende kendsgerninger vælter sig ind over dem.

Billedet kan ikke blive helt fuldkomment, ikke på nogen måde, da det er rent åndeligt, og indtrykket kan kun fås, hvor moderen med sit barn sidder sammen med fattig og rig, ung og gammel. Mine iagttagelser strækker sig gennem mange år og bekræftes stadig.

Disse iagttagelser har gjort mig glad; thi religionernes og sekternes liv taler ikke dette sprog.

Jeg ser tydeligt i de selviskes sjælsudtryk, at samvittighedens følelsesstrøm har adgang til dem, at den allerstørste del af disse ligesom barnet lever ganske ubevidst om deres eget åndslivs tilstand, tilfredse i deres samvittigheds ro, at de endog i mangt og meget tænker og handler som de selviske, ja endog forsvarer denne tanke- og handlemåde, fordi de ingen rettere ser, og fordi det selviske åndsliv tvinger dem dertil som den førende faktor i det materielle liv – ganske analogt med, at de få anstifter krig, indkalder masserne til den og fører dem ind i den, så godt som uden at krigsophavets vilje høres, og høres den, er det gennem lejesvendens mund; selv holder de krigsstiftende sig skjulte som edderkoppen i sin krog, medens "fluerne" fanges i deres "spind". Bagefter udnyttes mulighederne ganske åbent.

Min glæde over disse iagttagelser består i troen på, at 75 procent vil overgå til gudsriget, når livet skiller. Jeg ved godt, der er stor forskel på procenttallet i de forskellige nationer og folkeslag, ja endog i de forskellige byer.

Har jeg nu ret i denne min iagttagelse, vil det altså sige, at ca. 25 procent af et folk⁵⁸ kan styrte, styre og holde en hel

---

⁵⁸ Hvoraf de 10 procent endog må regnes som åndeligt døde, og disse døde evner ikke engang at skabe en tanke, der kan handles efter, ud af den situation, hvori de står; de er så godt som udelukkende følelsesbestemte, deres åndelige niveau står ikke over et uartigt,

nation i løgnens favntag og blive belønnet med rigdom og overøst med hæder og ros derfor, trods al den åndelige og materielle nød og al den uforskyldte død, de fremkalder over livet.

Den eneste skygge, jeg ser, der hviler over de 75 procent uselviske, er spørgsmålet om, hvor mange af dem (mænd, kvinder og børn) der som følge af deres villighed til at tjene, vil gå til grunde i adskillesestidens uundgåelige krige og øvrige ufred. Deres dødsliste vil meget afhænge af, hvornår de dybe uselviske tanker vågner til livsbevidsthed og river sig ud af løgnens favntag; thi de korte tanker, ihvor værdifulde de end kan være, kan hverken lede eller sætte system i et arbejde, ej heller tankemæssigt redde sig ud af en situation uden ved de dybe tankers førerskab. Men kender jeg åndslivet ret, da vil de rette førere med den rette karakter til rette tid stå på rette sted og sige de rette ord, udrustede med den rette åndsmagt. Hvad de da vil sige, vil blive lagt i deres mund på den tid; dermed vil løgnens timeglas på jorden være vendt for sidste gang. Da al selviskhed udvikler sig ved krak, bliver krig en katastrofal afslutning på en løgneperiode i et eller flere samfund, ganske analogt med, hvad der i det små dagligt foregår i menneskelivet i forholdet mellem løgneren og sandheden.

Der behøves ikke engang nogen guddomsfødt tankes inspiration for at forstå dette; thi det står skrevet i livets bog og læses ud af de to loves (løgnens og sandhedens) sammenspil i menneskelivet; de lægger begge deres natur ganske åben for vor beskuelse, så for at kunne forstå dem har vi bare at åbne vore øjne i trang dertil: "Søger, så skal I finde"; men lader vi os lede af selviske talemåder i stedet for af vor samvittighed, bliver vi vildledt.

Det er givet gudsfrøet i os at herske over livslovene i kærlighed til livet, dertil er det født, men for at det kan nå til at kunne det, skal vi vende os ret i gudslivet; først da vil vi kunne herske over løgneren og dermed over krigen; indtil da hersker

---

næsvist og uopdragent barns, hvis sprog og minespil de endog bruger.

livslovene over os. Viljeløs bekymring, råb og skrig hjælper aldeles intet. Det er handlingen, der alene har ordet, og dette forhold vil aldrig i livet ændres, for det er selve livets natur.

Hvor løggen så godt som enevældigt hersker i alt individuelt og samfundsmæssigt samvær, lægger den troslivet, følelseslivet og tankelivet i bånd og rammer og prædiker om sine egne af dens væsen farvede teories ufejlbarlighed i alle livets forhold, og idet den når til et udviklingsstadium, hvor den ligesom lovsynger sig selv som livets eneste storslåede, lovmæssige faktor for alt livs udfoldelse, kommer krigen som en udløsning, som en livets nødvendighed, sønderriver alle bånd og stiller på ny mennesket ganske nøgent, åndeligt set, over for livet og dets natur.

Derved giver krigen det uselviske tankeliv en friere bane for dets udvikling; det kan derfor siges om nationernes krige: Den, der vinder krigen, har tabt, og den, der taber krigen, har vundet, åndeligt set. Krigen er således uvægerligt knyttet til løggen, og så længe menneskelivet ikke vender sin viljekraft imod denne, vil krigen ikke ophøre. Så længe et folk kan juble over sin sejr i krig, vil der komme en ny krig.

Den uselviske skal ikke og kan ikke leve sit liv i kærlighed alene; thi da bliver han kun en drømmer. Det ligger i, at tanken gennem handlingen er den førende åndelige faktor, kærligheden er (i gudslivet) retningslinjen og lønnen.

Guddommen består af de tre faktorer: Magt, kærlighed og visdom, og livet kan kun vindes ved at leve sig ind i alle tre faktorer i det rette forhold. Samvittigheden er, som vi nu ved, den eneste guddommelige rettesnor for vort livs færd, for vor leven os ind i de tre nævnte guddommelige faktorer på rette måde. Mennesket skal kun søge at føle med sine åndelige indskydelser og i sandhedstrang ræsonnere over dem; dersom disse føles som samvittighedsrene, skal det udføre dem i handling, aldeles uden hensyn til andet end sandheden. Enhver indskydelse, der ikke føles som åndelig ren eller utvivlsom, skal vi vende vor viljekraft imod, så længe den føles som uren eller tvivlsom, andet har mennesket ikke at gøre for at kunne leve

sig ind i de tre nævnte faktorer på rette måde. Tingene går da som af sig selv, og det evige liv er gevinsten.

Føles denne forklaring som samvittighedsfølt sandhed, vil det let kunne indses, at følgen af det forklarede må blive: De uselviske skal være kampberedte og kampvillige over for løgnen; de skal ikke selv opsøge kampen, ej heller vige for den, men optage den, når den ledes ind på dem, med hele deres sjæls energi og til livets yderste grundighed – følgende Jesu og mange andres eksempel. Retter vi os efter dette, giver det vort liv et storslået indhold, såvel i det små som i det store, så selv om kampen tager vort legemsliv, bliver det os kun en glæde og som en sejrskrone på vort hoved, åndeligt set.

Den uselviske skal hverken have vreden, hadet eller ringegagten som sin drivkraft i kampen; men drivkraften skal være kærlighed til livet, våbnet skal være ordet, og skytset skal være følelsens rene strøm, der omgærder tanken og ledsager den, omsat i ord, og baner vej for den efter den talendes vilje. Skarpere skyts imod løgnen findes ikke, og slagets kraft står i forhold til den viljekraft, der kan lægges ind i kampen.

Uden kærlighed til livet som drivkraft i kampen holder gudsmagten sin bistand gennem samvittigheden tilbage, thi da er sagen ikke ren, og den rette "ledning" for samhörigheden med gudsmagten er ikke til stede.

Går den uselviske ind i kampen mod løgnen og drager økonomisk eller anden fordel af sin sejr, er individet eller institutionen, der modtog kampen, ikke bedre end løgnen, der påførte den, og sejrens velsignelse vil da udeblive, samtidig er spiren lagt til en ny kamp, thi løgnen har erhvervet sig en retfærdighedsfølt harme, der kan udtrykkes i de ord: "Du er jo ikke bedre end jeg."

Alt selvisk åndsliv viser sig i alle forhold at have adspredthedens lov i sit væsen; det har samhörighed i den retning, at alles hånd er vendt imod alle, der er et udslag af selvisk attrå. Det er et rige for sig selv med sin egen form for dannelse og lærdom. De selviske uddanner deres egne forsvarere i handel og forretning, indenrigs sagførere, udenrigs diplomater; deres

største anseelse erhverves ved uden hensyn til sagens karakter at kunne vinde de fleste sejre for den vare, de fører, eller for den person eller sag, de forsvarer. De opdrager deres ungdom i deres egen ånd således, at den på bedst mulig måde kan anvende løgngen til den størst mulige fordel for sig selv.

I de selviske samfund gøres enkelte individer rige, medens samfundet forarmes. Individerne bekæmper hverandre indbyrdes for at opnå rigdom og vellevned.

Det forjættede gudsrige på jorden, hvilket alle ensidige idealer peger hen imod, vil opstå, når åndslivet (tankelivet) er modnet dertil. I dette rige vil forholdet blive ganske omvendt: Her vil individet kun kunne søge sit behov.

Overfloden vil blive samfundseje, og det ene samfunds overflod vil stå åben for andre samfunds uforskyldte behov, aldeles uden menneskelige love og regler, alene ifølge samvitighedens følte bud; ingen vil føle ret til mere end retten til at leve ved egen ydelse. Overfloden vil de elske, men på den måde, at de føler, den tilhører det liv, der gav dem jorden og livet, og de vil glæde sig derved. Jorden vil åbne sine rigdomskilder for dette liv på grund af dets fællesfølelse, og der vil blive livsmuligheder og rigdomme så store, at vort nuværende menneskeliv ikke vil kunne forstå det, derfor ej heller tro det; men der vil fremstå enkelte uselviske dybe tanker, som vil kunne forstå det, og som til slut vil samle det uselviske åndsliv om sig og føre det ind i dette gudsliv ad de to veje: den materielle og den åndelige.

Den dybeste årsag til de selviske forhold er først åndslivets groende tilstand, dernæst at mennesker endnu ikke kender åndslivet og derfor ikke evner at vejlede hverandre⁵⁹ og sidst, men ikke mindst, jagten efter individuel rigdom og ære samt tidsåndens forlystelser.

De to sidste faktorer i vor udvikling og vort samliv er blevet som to livsidealer, der nu er så anerkendte, at de fuldstændig præger livet og skaber dets åndsnuance.

---

⁵⁹ Dette føles måske som hård tale, men det står at læse i livets bog. Læs selv og tænk så!

Den deraf følgende selviske åndsnuance i sin rå, hensynsløse magt er nu så stærk i sin anerkendelse af sig selv, at anderledes tænkende, ikke mindst blandt arbejderne, må søge hverandre i enrum for ikke at udsætte sig for ringeagt, ufred eller fare for deres eksistens. Den selviske åndsnuances modenhed, som vi nu lever under, er en videreførelse af fortidens selviske åndsliv, der benævntes vikingefærd, riddervæsen, adel, gejstlighed og lavsånd. Denne åndsnuance, der er den samme uden hensyn til navn eller til, hvilke "klæder" den klæder sig i, er modnet gennem borgerskabets handel, industri og pengevæsen, og denne handels- og industriånd er nu udlignet over kloden gennem ejendomsretten og alle udligningsfaktorer, og gennem foreningsliv, truster og fagforeningsvæsen indpodes og opretholdes den gennem fælles interesse i pengevæsen, således at pilen åndeligt set, vender den samme vej hos alle i penges attrå, hvad enten man er arbejder, arbejdsgiver eller pengespekulant.

En kendt og agtet arbejderfører begynder ofte sin tale med de ord: "Mit parti er et klasseparti og hviler på klassekampens grund." Ja – men se, er dette ikke selvisk? Det kan ikke forenes med idealet for et nyt samfund i gensidig agtelse og samfølelse eller med andre ord: et samvittighedsfølt og samvittighedsledet samfund. Skal man rejse så stor en bygning, som et nyt samfund vil være, kan det jo kun lykkes, når bygmestrene er i besiddelse af det rette byggemateriale, ellers vil bygningen falde ned før sin fuldendelse og slå dem ihjel, der arbejder på den. De nuværende samfundssystemer er overalt selviske, de modsatte skulle da være uselviske, men dertil kræves uselvisk menneskemateriale; dette findes ikke i nogen kendt politik, alligevel – det findes, ikke i samling som parti, men spredt rundt om i alle klasser og i alle grene af menneskelivet, ofte uvidende om sit eget uselviske åndsliv. Det lever og virker som saltet i det selviske åndsliv. Den dag dette "salt" drages ud, kan det selviske åndsliv ikke mere bestå; thi det kan kun bestå ved at have saltet i sig som sin polære livsmodsætning.

Helligånden skal snart gennem samvittighederne lede dette sit åndsliv sammen, og da gælder det ikke mere teorier, men livets væren i handling.

I mennesket som i Gud er der tre åndelige egenskaber; disse er magten, kærligheden og visdommen.⁶⁰

Magten er den første faktor for alt liv; for mennesket kommer dernæst kærligheden og sidst visdommen, den sidste ved bevidst samliv med den Helligånd. Mennesker får ikke fred, før de tre egenskaber bliver lige medbestemmende i deres samliv.

I det selviske åndsliv anvendes magten som højeste ret i alt, individuelt som samfundsmæssigt, og udelukkende til fordel for personen eller institutionen selv, så langt disses magt når. Kærligheden er kønslig, og visdommen er menneskevidenskab. Denne sidste kendetegner sig for en meget stor del ved, at hvad en bygger op (publicerer) i dag som sin viden, river en anden ned i morgen for at fremme sin viden. Dette ligger i, at uden for samvittigheden som ståsted opnås ikke enighed om noget som helst, uden gennem fælles mål i selvisk interesse; og så snart målet er nået, opstår der strid om byttet, - alt afgøres ved magten alene ud fra individets, institutionens eller nationens egen interesse, aldeles uden hensyn til andet livs velfærd.

Ved gudsstyret er indlagt i livslovenes natur, altså også i menneskets natur, at alt selvisk udvikles eller opløses ved krak. Ligesom enhver løgn har sin tid før sit krak, således har det selviske individ sin tid før sit krak; krakket kan komme, medens individet er menneske; men det kan også være, det ikke kommer, før legemet er afkastet ved død. Samme arkitektur følger det samlede menneskeliv i dets udvikling; så snart det selviske i enhver nuance er modnet til krak, kommer krakket som en guddommelig nødvendighed og bringer da enten opløsning af noget, der er bundet i selviskhed, eller omvendelse.

For individet som for samfundet og hele menneskelivet i samliv fremkommer der ofte flere små krak, lig åndelige ad-

---

⁶⁰ Menneskelig videnskab er noget andet end visdom i Gud.

varsler,⁶¹ forinden det sidste store krak indtræder, der bringer fuldstændig opløsning eller omvendelse. Verdenskrigen var et krak på vejen for det samlede menneskeliv; men da hverken omvendelse eller fuld opløsning fandt sted, viser det os, at der vil komme et krak, som er større endnu, og så fremdeles. Det sidste krak vil blive en række af krak over det samlede menneskeliv, det ene hurtigt afløsende det andet, hvorved de, der kan omvende sig, gør det, og de, der ikke kan, opløses, indtil målet er nået, åndslivets mål og hensigt med menneskelivet, gudsriget på jorden.

Ligesom det selviske åndsliv i sin tid kan bestå ved sin polære modsætning, saltet i sig, de uselviske, således vil de uselviske, når de danner gudsriget på jorden, få sin polære modsætning i den Helligånd gennem deres samvittigheder som saltet for sig og med den Guds visdom; thi da kan det tankeliv, der er beroende i Gud, angående vort menneskeliv gennem den Helligånd overføres til menneskelivet ifølge dets trang og åndelige renhed. På den måde tager Gud bolig iblandt menneskene. Der må også tænkes på det rene følelsesliv, der ledsager Guds fuldbårne og rene tanker til os, og følgerne deraf, dets virkning ses i idealerne.

Gudsriget på jorden vil begynde med mennesker, der er kendt med levende føde og samvittighedskultur. De vil i fælleseje anlægge og drive en virksomhed, som beskrevet i *Følelse og Tanke*. Så snart denne bedrift har vist sin levedygtighed, vil den få en stærk udvikling. I dette folkeliv vil de selviske ikke kunne optages som sådanne, men de vil ej heller søge sig optaget; thi de vil ved deres følelseslivs orienterende evne være klar over, at i dette liv kan de ikke udfolde sig, ja end ikke være der uden først at omvende sig; det vil føles som livsalvor, at munds ord eller påtaget elskværdighed ikke er nok. Samvittighedsfølsomheden vil på sit område ad sit følelseslivs veje straks kunne skelne mellem selvisk og uselvisk åndsliv, og det vil gøre det og derved holde sit liv rent; det vil blive følt som en guddommelig livsnødvendighed og medføre tilsvarende disci-

---

⁶¹ De er det også, men opfattes ikke i tiden som sådanne.

plin. Det vil minde om ordene: "Kommer hid til mig, alle I, som arbejder og er besværede, jeg vil give eder hvile." De på den anden side vælger selv deres lod, men afskedsordene til dem fra gudslivet blev udtalt på samme tid; dette foruroliger dem dog ikke; thi de har, billedligt talt og åndeligt set, bind for øjnene og vat i ørene, og dette giver dem fred på deres vis, indtil "sumpen" lukker sig over dem.

Når disse uselviske virksomheder udfolder sig, vil de efterhånden aftage hverandres varer; den nu så kendte og ansete handelsånd vil forsvinde, byernes butikker vil blive ledige, og byerne vil affolkes.

Kødspiseriets ophør vil medføre, at de store landbrug bliver uanvendelige. Jord nok til en families behov med betydelig drivhuskultur vil blive det almindelige. Med hensyn til tidsåndens ikke-formeringsteorier og handlinger i den retning var det interessant at få en beregning over, hvor mange mennesker Danmark, udstykket som antydte, kunne føde, samt en skønsmæssig beregning for hele kloden, uden at tage hensyn til urskove og ørkener. Der er sagt at 9 millioner mennesker da kan få det godt i Danmark, jeg selv tror på flere. Er dette rigtigt, var det da ikke bedre for Gud og mennesker, om de, der arbejder så energisk for børnemyrderi, vendte deres tanker og bestræbelser en anden vej og i stedet for lærte mennesker at leve efter deres samvittighed?

De nu så forunderlige gældsbyrder, der hviler over alting, vil blive fjernet på én gang ved det selviske åndslivs egen "rettergang"; thi ingen har mere formue behov. Livets velvære og overflod vil være i samfundshjemmene, men ingen vil røre deres overflod, thi ingen føler mere trang til den; de overfløddige stalde og lader kan nedrives til brug ved ny bebyggelse, og de nu kendte prisforhold vil ganske forandres. Der er altså i Johannes' Åbenbaring set rigtigt, når der tales om store værdier og kostbarheder i dette gudsrige; de kan sagtens være der; thi de frister ikke nogen af dem, der skal bo deri. Arbejdet og dets frugter er hjemmenes egentlige rigdom. Føde, klæder og

eget bo, et fælles samlingssted i hver hjemkreds for livets glæder og livets alvor i sjælsrenhed vil føles som alt fornødent.

I dette nye samfund vil den materielle magt blive i hjemmenes velvære og disciplin og udøvet i kærlighed til livet. Guds kærlighed og visdom vil vandre side om side hen over dette liv; når den ene taler, tier den anden. Disse to, kærligheden og visdommen, angriber ikke, de vejleder; men den åndelige magt, der ligger i fællesfølelsen, det fælles afstemte følelsesliv, er den magt, der er livets største, og den beskytter i stilhed, menneskeligt set, men ikke åndeligt set; dette liv har intet at skjule, men åbner sig ærligt for enhver – kun ikke for ”rovfugle”.

Dette er læst ud af livets bog; andre har læst det samme, selv om det ifølge deres sprog er forklaret med andre ord.

Nu skiller livet sig med raske fjed dag for dag. Modenheden til høst er indtrådt.

I, som arbejder og er besværede, bed eders Helligånd om at vejlede eders livs færd og søg ikke andre guder! Tiden er inde.

Da vor nuværende Gud blev til, kom der med gudsstyret ro i det liv, der lever i samfølelsens lov; thi hvor et liv (plante-, dyre- eller menneskeliv) nu var trængt for stærkt af adspredthedens lov, kunne det, for så vidt det ejede føden for sit legeme,⁶² med sin trængsel og sin af denne udspringende trang lægge sig ind til gudslivet og få hjælp af Guds rene, hvide, dræbende eller livgivende og allestedsnærværende fællesfludie uden hensyn til tid, rum eller afstand; blot der var en reel trang at afhjælpe, virkede dette øjeblikkeligt i forhold til denne. Derved kom der samtidig et fast styre over alt liv. Følgen heraf er, at nye arter af liv skabes og beskyttes, andre forandres eller ophæves ifølge Guds vilje ved hans udsendte tanke samt ved det med tanken følgende og arbejdende fludie;⁶³ deraf følger,

---

⁶² I plante- og dyreliv er åndelig sundhed altid til stede; passer ernæringen ikke for legemet, forlader fludiet det, men deles i rent og urent kan det ikke som i mennesket.

⁶³ Alt, hvad der udgår fra Gud, har alene kærligheden til livet som grundlag for sin væren.

at siden Gud tog styret, kan nye arter af liv ikke skabes af andre end ham; følgelig kan mennesket ikke, om så det er videnskabsmænd, skabe en ny art af liv i en glaskolbe. Hvis et liv er fundet i glaskolben, skyldes dets oprindelse den lov, der kan udtrykkes i ordene: Hvor betingelser for liv er til stede, er livet der straks og tager disse i besiddelse. Denne lov er så dyb, at den fremkalder både sundhed og sygdom, fristelser og livsglæde, opløsning eller (for sønnen i os) det evige liv.

Som følge af fludiets tjenende natur og skaberkunst skal stigmatisering, fremkaldt af en stærk, følelsestrang, båret frem af en stærk selvisk eller uselvisk kærlighed uden for tankens eller samvittighedens regulerende indflydelse, være mulig i et ustyret, sygeligt overspændt følelsesliv; dette være sagt uden hensyn til, om beretningen derom er sandhed eller ikke. På den måde vejleder gudslivet ikke menneskelivet. Lad tanken dvæle lidt ved det præsteskab, der udnytter stigmatisering, og lad for en stund din samvittighed vidne i dig!

Både i hjemmet, i skolen og i kirken læres, at Gud skabte himlen og jorden på seks dage, og den syvende dag hvilede han. Så er det vel sandhed, der ikke kan drages i tvivl? Livet viser, at ikke alle kan tro på det som sandhed; selv børn, ofte allerede i ti års alderen, filosoferer livligt derover, men kan ikke føle sandheden deri. Hvad så? Ja, dette er kun ét eksempel på, hvad der læres, der kommer i strid med samvittighedspåført sandhedsfølelse.

Når vi ser bort fra regning, geografi og gymnastik, hvor findes da sandhed i skolefagene?

Er vore børn ikke født med trang til sandhed? Men hvad giver I dem, I forældre, lærere og præster? Når mennesker lærer deres børn sådan noget som dette, at Gud skabte himlen og jorden på seks dage osv., og samvittigheden lærer dem noget stik modsat ved inspiration og påførelse af sandhedsfølelse gennem følelsesindtrykket – sig mig: hvad kommer der så ud af det? Følger ikke deraf åndelig tomhed, den nu så kendte, samfundsmæssigt udbredte tvivl og mistro om alt? Er vi ikke nået dertil, at vi med forundring må spørge: Hvor findes sand-

hed i menneskelivet? – Hvad bærer så dette i sit følge? Dette: den sæd, der sås, skal også høstes.

Er ikke livet nået ud i et dyb af løgn, hvori vi står og ængstes for sandheden?

Er det ikke angst for sandheden, der giver sig udslag i famlende, bundløse talemåder hos vore "vise", når de for åbent tæppe, fremkaldt af livets foreteelser, er nødsaget til at drøfte disse foreteelser?

Er det ikke sandheden i livet, den åndsfriske ungdom leder efter?

Er det ikke de åndelige tomheder (løgnen), der med en hæsblæsende energi søger at besvare spørgsmålene, som følte den sit livs endeligt i nærheden?

Når man ikke kender sandheden, er det da ikke klog handling at svare den, der spørger om, hvad der er sandhed: "Det ved jeg ikke"? Thi da vil den spørgende vende sin søgende trang ind i sig selv og skabe en spørgende tanke, og da vil samvittigheden svare, og svaret vil føles som sandhed. Er der ikke sagt: "Søger, så skal i finde"? Det er livets natur, at den søgende trang fortsættes, indtil ren sandhed er nået; selv døden agtes ikke for trangen til at nå frem til sandheden, åndeligt set. Er samvittighederne de mest sandhedsfølte, bliver det da ikke til sandhedens kamp imod løgnen? Spørgsmålet må da blive: Hvem er den stærkeste – enten de autoriserede, skematiske, tillærte "sandheder" eller sandheden gennem Helligånden? Den svageste må gå under, om ikke omvendelse sker; dette er livets lov.

Det regnskab, hvorom der strides, skal engang gøres op. Livet lader føle, at status er på trapperne. Var det ikke klogest for den svageste part at vende om i tide og søge efter naturlig sandhed? Uden søgen i trang kommer sandheden ikke for den enkelte. For mængden kommer den som en stormflod.

Krig forhindres ikke af selviske nationers underskrifter, thi den har lig synd, sygdom og åndelig død sit udspring fra selviskhedens åndsliv. Hvis ikke åndslivet ændres fra selviskhed til uselviskhed i samfundsmajoriteten, kan man sige: Jo flere

fredsunderskrifter, des større krak; jo flere underskrifter, des længere trækkes høsten ud; jo mere sæd, der modnes, des større bliver høsten. Livet er ikke teori eller komedie, men nøgterne kendsgerninger.

Der gives kun én vej til fred, og den er åndelig. Hvor går den? Den går der, hvor livet vender sig fra løgn til sandhed; men før dette sker, skal løgngen besøge sig selv i sine egne steder.

Løgngen har taget blodpenge for at fremme sandheden (tankelivets udvikling). Den skal først give det tagne tilbage og derefter gå i fængsel; thi Gud er fuldkommen, og livet får ikke ro, før det former sig i hans væsen.

Den Helligånd (sandheden) går ikke på akkord; den tåler ingen prioriteter, hverken foran eller bag ved sig.

Gud er magten og kærligheden; derfor anvender hans liv magten i kærlighed til livet; løgngen har det på omvendt måde.

Løgngen bringer stormen, vi går den sidste i møde. Det er allerede vindstille; men den, der bruger samvittighedens pæle og snore for sit livs telt, skal stormen gå forbi.

Som eksempelvis omtalt filosoferer børn i en tidlig alder livligt over indholdet af den bibelske skabelsesberetning; man kan almengyldigt sige: de filosoferer over selviskhedens skematiske lærdomme og hule sandheder, søger efter, men kan ikke finde harmoni mellem dem og livets foreteelser og vender sig derfor under opvæksten i stilhed med foragt imod dem. De er født med naturlig trang til ren sandhed, derfor kan deres søgende higen ikke mættes i løgngen.

Disse værdifulde sjæle vender sig i håbløshed mod alt og alle og går dermed over i selviskheden. Smerterne deraf bliver uberegneligt store, både individuelt og samfundsmæssigt.

Enhver livslov er at ligne ved en medalje: Den har to sider, en for og en imod. Således er tiltræknings- og frastødningskraften de to sider af orden, løgn og sandhed på samme vis af livet, negativ og positiv af elektricitet, vort følelsesliv og vort jeg af åndspersonen med dens tankeliv osv. Man kender ikke medaljen, før man kender begge dens sider; ligeså kender man ikke

en livslov, før man kender begge dens halvdele og følgen af disses sammenspil. I denne lovbundethed ligger udviklingen og livet; den viser os, dybest set, livsarkitekturen, der er så omfattende, at intet er uden for den, og den forklarer, hvorfor enhver sag i menneskelivet, den være sig nok så lille, altid har to sider. Med dette for øje skal menneskelivet vogte sig vel for de ensidige idealister og for de ensidigt dømmende, dvs. for de "dommere", der ikke evner at finde mere end den ene side i en sag.

De ensidige er, bortset fra de korte tanker, altid de selviske; thi de er ene med sig selv. De uselviske er derimod tosidige, den ene side er individet selv, den anden dets samvittighed.

Den nu så udbredte, følte åndelige tomhed hos de uselviske dybe tanker vil ophøre, når Helligånden gennem vor samvittighed får tændt sit lys for dem; ny interesse for livet vil indtræde, og de vil vokse i tankeliv og ren fællesfølelse, men det vil blive dårlige tider for løgneren; thi i samme grad, som de uselviske vokser i forstående tankeliv og fællesfølelse, vil løgneren føle sig opdaget og miste sin førende og ledende kraft både i de materielle og i de åndelige forhold, og derefter vil den ikke mere blive tålt.

Masken vil blive revet af den, og den vil finde sig selv nøgen og søge at skjule sig.

Nu er interesse for penge så godt som alene drivkraften for menneskenes stræben; ja, man hører endog ret fornuftige mennesker udtale: "Pengene er drivkraften for sjælen." Der er to slags formuer eller rettere to slags indehavere af dem: den ene selvisk, den anden uselvisk. Den uselviske slags virker selvstændigt og i stilhed med samvittigheden som regulator;⁶⁴ derfor lader vi den uomtalt. Den selviske har det på omvendt måde: den tiltrækker sig menneskemængdens opmærksomhed og bliver derved og ved at vække dens pengebegær drivkraften for dens handlinger, men uden regulator i sit umættelige væsen. Den er løgnens drivende baggrund.

---

⁶⁴ Det viser, at man også kan tjene Gud med sine penge.

En formues indehaver er altid polær i sin attrå: på den ene side penge, på den anden tanke og følelser; den selviske har altid penge som sin fornemste attrå.

Da den højeste attrå (trangen) er den åndelige retningslinje, der præger et menneskes hele adfærd i følelse, tanke, ord og handling, former det selviske menneskes følelser og tanker sig ganske ud fra interessen for penge, og da selvskheden har udviklet sig sådan, at alt, hvad der haves for øje, er selvisk, er menneskesamfundene også formet selvisk.

Nationerne er selviske.

Lovene er selviske.

Vogterne er selviske.

Lærdommene er selviske.

Lærerne er selviske eller føler sig tvunget til at undervise selvisk.

Talen i hjemmet er selvisk.

Barnet i hjemmet er *ikke* født selvisk, men hjemmet og erhvervet former det selvisk.

Ethvert fag og enhver stand har sin selviske interesse, der endog bliver organisationsmæssigt varetaget til egen fordel imod andre; men indbyrdes er alles hånd vendt imod alles.

Samfund dannes i forhold til penge.

Bolig bygges i forhold til penge.

Arbejde udføres i forhold til penge.

Love kræves i forhold til penge.

Love gives i forhold til penge.

Love agtes i forhold til penge.

Skel sættes i forhold til penge.

Skel vogtes i forhold til penge.

Ungdom læres i forhold til penge.

Forlystelser nydes i forhold til penge.

Krig føres i forhold til penge.

”Fred” sluttes i forhold til penge.

Der handles i forhold til penge.

Der tænkes i forhold til penge.

Der tales i forhold til penge.

Der ties i forhold til penge.
Der føles i forhold til penge.
Der dannes "sandheder" i forhold til penge.
Der dannes løgne i forhold til penge.
Der agtes i forhold til penge.
Der hilses i forhold til penge.
Der hædres i forhold til penge.
Der klædes i forhold til penge.
Der spises i forhold til penge.
Der drikkes i forhold til penge.
Der giftes i forhold til penge.
Der plejes børn i forhold til penge.
Der døbes børn i forhold til penge.
Der plejes syge i forhold til penge.
Der købes ligkister i forhold til penge.
Der følges til graven i forhold til penge.
Der købes krans, i forhold til penge.
Der tales af præsten i forhold til penge.
Der prydes grave i forhold til penge.
Der bygges kirker i forhold til penge.
Der spilles med orgel i forhold til penge.
Der erhverves præster i forhold til penge.
Der skrives aviser i forhold til penge.

Forlystelser og nydelser søges i forhold til følelser og drifter (de ustyrede), men ikke i forhold til tanker.

Men intet af alt dette har sit udspring fra eller reguleres af gudfølt sandhed gennem vor samvittighed.

De rige og fornemme føder ikke børn i forhold til deres penge, men de ser helst, at de fattige besørger dette.

Det usynlige livs styre fratager de rige og fornemme evnen, både legemligt og åndeligt, til formering og har hidtil betroet den til det arbejdende og fattige folk. Hvad ligger der mon deri?

Selviskheden har nu smittet de arbejdende og fattige; de tror, de rige og fornemme er de kloge og de lykkelige. Det

ligger i, at disse selviske "store" ved enhver given lejlighed smykker sig med deres rigdom og indbildte klogskab; de fattige kalder dette at være i solen og tror det. Eksemplet, de har for øje, får dem til at hige efter det samme. Nu vil de føde børn i forhold til deres penge; det vil sige, at børn fødes i forhold til de penge, der kan blive tilovers, efter at den selviske attrå er tilfredsstillet.⁶⁵

Der bliver således ikke andre til at føde børn end de uselviske; dog, de iblandt dem med de dybe tanker bliver ængstelige og holder igen, ikke af selviske grunde, men af ængstelse for deres børns fremtid i menneskehedens rovdyragtige samfund og føler sig bedrøvede derover. Tilbage er da kun de med de meget korte tanker og rige følelser, der ikke evner at ræsonnerere over årsag og følger og heller ikke evner at forstå sådanne teorier. Men hvad bliver der så af slægten? Nå ja, under sådanne forhold kan dette jo være lige meget.

Det er, som om det ligger i menneskelivets natur, at ved fornuft alene vælger kun enkelte det rette for sig. Årsagen dertil er, at de fleste lever uden for tankens lys i adspredthedens lov, og grunden til, at de gør det, er den, at livet i denne lov er rigt på søde lokketoner i sit villende væsen. Samvittigheden derimod ejer kun én tone, det vedvarende livs grundtone; denne er ensartet i sit væsen og uforanderlig den samme; men den kan ikke gøre fuld nytte i menneskelivet, før dette lærer samvittighedens veje og mål at kende. Indtil dette nås, vælger det helst de søde, lokkende toner, skyder ofte med stor vilje tanken til side, tager de løsslupne drifters bind for øjnene, stikker vat i ørerne, billedligt talt, at ikke samvittighedens advarende og derfor foruroligende, undertiden endog bebrejdende følelsesindtryk skal gå hen og forandre drifternes indbildte sødme til bitter malurt og styrte sig ud i drifternes bundløse dyb (den evige ild) i troen på der at få fred for den evige

---

⁶⁵ Denne attrå kan kun stige eller styres, men aldrig tilfredsstilles; dette er nedlagt i dens natur til fordel for gudsfrøets udvikling i os til en personlighed gennem kampen med den.

higen, som er nedlagt i menneskets bevidste jeg (gudsfrøet i det), og som fører det til åndelig lykke eller til udslettelse.

Derude centrifugeres så livet, så den del af menneskene, hvis tanker evner at klare sig ude i dette fortvivlelsens dyb med en ved erfaringernes tyngde omvendt trang, vender om og søger ind til det bærende liv, hvorfra de kom, undertiden sønderknuste og nærmest opløste både på legeme og sjæl. At de er sønderknuste og opløsningen nær, gør ikke noget, hvis blot de kan vende om således; thi alt kan renses, helbredes og "farves" på ny hos ham, hvis kærlighed har fulgt os og følger os overalt.

Den dag vil komme, da de dybe tanker, ifølge deres guddommelige opgave, vil føle ansvar over for de korte tanker; men denne kursændring må nødvendigvis, da alt liv hviler i loven om årsag og følger, udvikle sig ved erfaringernes lære.

Nu er det de dybe tanker, der ved deres økonomiske magt og deres livs eksempel fører de uskyldige korte tanker ud i selviskhedens bundløse dyb for der i eget selvisk rovbegær at fortære disses jordiske lykke.

Det er også dybe tanker, men uselviske, der skal lede livet tilbage til dets naturlige kilde, give de korte tanker ubeskåret jordisk lykke og beskytte dem ved deres vejledning; derved vil opstå en kamp, der, billedligt talt, vil forme sig lig knitrende lyn over kloden og fremkalde personligheder, menneskelivet (bortset fra Jesus) endnu ikke har kendt, og opgaver vil blive løst i forhold dertil. Disse førende dybe tanker (personligheder) modtager ikke tak, tilbedelse, ordener eller titler, ej heller ros af mennesker; thi de vil føle, de tjener en anden, hvis kærlighed, magt og beskyttelse er dem nok; de vil købe deres evige liv med dets lykke ved deres arbejde.

De vil sige til de taknemmelige korte tanker: "Tilbed og tak eders Gud, der nu har nået at åbenbare sig for os, og ikke os! Thi vi er eders medtjenere."

I det selviske livs foreteelser ligger en forfærdende erklæring om, at der intet gudsliv er til, som Jesus har lært os det. Derudfra set må dette liv, trods dets frastødende åndelige

uvidenhed have ret i, at dets individer er de klogeste; for de styrer som med en guddommelig sikker hånd menneskelivet mod dets udslettelse, og dette er godt, thi det menneskeliv, de skaber, er kun til forbandelse, da det intet har at gøre med den livsnatur, mennesket fødes med og fødes til.

Ser man hen over dette livs foreteelser, forundres man over, at det selviske samfund straffer den enkelte, der stjæler eller ihjelslår i egen interesse, men hylder dem, der gør det i samlet mængde. Hvorfor hædrer man ikke også disse enkelte med ordener og titler og gode stillinger i stedet for at straffe dem? De følger jo dog kun eksemplet, mængden giver.

Dette, at en del ikke kan være ene, har som omtalt givet os universet og livet. Denne livslov virker så stærkt ind i menneskelivet, at hvis de ensidige idealister vidste hvor stærkt, ville deres mund tale mindre og deres tanke arbejde mere. Da ville de først af alt søge efter livsbalancen i deres idealer, og den findes kun i samvittigheden. De skylder livet at omvende sig således, at de bliver ensidige over for deres samvittighed; dette vil medføre, at de bliver alsidige over for livet. Med forståelsen af livet vil kærligheden til livet indtræde; da vil det førende tankeliv blive omvendt. Penge vil da blive set på som et simpelt byttemiddel.

Kærligheden til livet og den deraf følgende fællesfølelse vil vende tankelivets interesse bort fra den selviske, egenkærlige magt og mod de materielle livsværdier, der ligger skjult i arbejdet og i jordens ydeevne, til fordel for fælleslivet.

Man vil da med forstands klarhed indse, at det fælleslivs interesse, man da vil elske og tjene, ikke ligger i penge, men i arbejdet med jordens værdier, og samvittighederne skal da snart lære menneskene at forstå, at arbejdet i fælles følt interesse uden hensyn til sig selv giver den højeste såvel individuelle som fælles livsglæde, og at indse, at arbejdet i den ånd er den største faktor for det naturlige tankelivs udvikling, og at dette tankeliv er den eneste dør, materielt set, der fører ind til fred i gudslivet.

Legemets død vil da blive betragtet som en fødsel og menneskets legemsliv som et larvestadium. Den uselviske dybe tanke vil i sin indsigt og vejledning bringe jorden til at åbne sine rigdomskilder for livet; livsmulighederne vil blive utænkeligt store i forhold til, hvad de er nu; men det vil blive dårlige tider for agitation i barnemord og for agentur i dirkefri dørlåse.

Om de ting kan vi sige: Er vi, dvs. gudsfrøet i os (sønnen i vort følelsesliv), ret vendt i livet, da ligger hvilen og fremdriften, både åndeligt og materielt, i arbejdet; men arbejdet under det uselviske åndslivs ledelse vil få en hel anden og modsat karakter end den, det har under det selviske åndslivs ledelse, og fremkalde et helt nyt tankeliv med synsmåder, der er helt modsatte vor nuværende tidsånds.

I livets bog er der stof nok, den er uendelig som lærebog for de i trang ærligt søgende, for andre åbner den sig ikke. Livets bog, Jesus og biblen⁶⁶ er tre faktorer, der går op i hverandre. Det er den Helligånds opgave ved vor samvittighed at lede os gennem vort tanke- og følelsesliv. Hengiver vi os til den i forstående tillid, vil det mørke forhæng, der nu skjuler det allerhelligste for os, revne fra øverst til nederst, og de levende vandstrømme vil komme til os, som det engang er sagt.

Da vil det ikke blive slet så gode tider for tidsåndens moderne liv som nu; de aktivt ledende mennesker vil ikke få et så lurende sjælsudtryk, og deres fremtræden vil ikke blive så hovmodig; deres tale vil få en anden tone, de vil blive mere åbne og tillidsvækkende – kort sagt: de vil blive sandhedsføle; uden at de bliver det, kan de ikke være i dette liv.

De menneskelige ansigter vil få et klogere udseende. Tankens klarhed og sikkerheden for udkommet vil give legemet en viljekraftigere rejsning, og dets gang vil vise, at det, mennesket går efter, har levende interesse for det. Ingen, der vil arbejde, vil være uden arbejde, og de, der vil unddrage sig arbejdet, vil ikke kunne leve – selv i løgnens galocher vil de være kendt.

---

⁶⁶ Bortset fra de i denne menneskelige indskud, som vor samvittighed snart skal lede os uden om.

Livet vil dele sig i to åndsnuancer, den ene i sammenhold og fællesfølelse, der medfører livet i ånds renhed, den anden i selvisk adspredthed, der medfører ånds urenhed, opløsning og død.

Arbejdet vil komme til at bestå i med yderste evne og omsigt at beskæftige sig med den tanke, der ligger for i nuet. Er denne tanke bearbejdet og alt på plads, og ingen ny tanke ligger for, vender vi os straks til livsglæden, der bryder frem lig fuglens sang i lunden, når solen går ned; thi livet består, åndeligt set, udelukkende af nødvendighed og livsglæde, derudenfor er intet andet end rummet.

Livsglæden er dog, åndeligt set, også en nødvendighed, ellers var den ikke. Man kan sige om de to, at de er hinanden modsatte som en medaljes to sider; de består derfor ved hinanden og er udtryk for en tvedelt livslov; men ud af deres rette sammenspil springer livsmuligheden. Livsglæden går til Gud ifølge følelselivets udslag efter tankens adresse fra gudfølende individer, han føler den og svarer tilbage med sin kærligheds strøm. Resultatet heraf er livsværdien.

Da åndslivet er livets førende faktor overalt, fordi det er det skabende og er uafhængigt af tid, rum og afstand,⁶⁷ ser man deraf, at så snart livsbetingelserne er til stede på en klode eller hvor som helst, er det førende liv der straks og tager disse i besiddelse. Dette forhold er så dybtgående, at det gælder endog sygdom og sundhed i alt liv, ja selv fødsel og død. Deraf ser man, at livet på en klode står i forhold til klodens livsbetingelser; derved kommer en klodes udviklingsstadium og livet på den ganske til at tilsvare hinanden; altså kommer også menneskelivet til at svare til klodens udviklingsstadium. Dette ligger i, at åndslivet udvikler sig ved stoflegemer. Stoflegemernes livsbetingelser på kloden bliver derfor hovedfaktoren for livsudviklingen og dens stadium.

Menneskelivets tankeliv udvikler sig i sin første periode på en klode gennem bølgegang, svingende fra den ene yderlighed

---

⁶⁷ Det rene åndsliv er det styrende, det rene og det urene er begge arbejdende og skabende.

til den anden, i strid og kamp, fattigdom og rigdom, sygdom og synd, indtil tankerne ved erfaringernes tyngde vokser, klares til forståelse af sin egen stilling i universet og hjælpes frem ved det rene åndslivs inspirationer og forudsigende vejledninger gennem de dertil bedst egnede samvittighedsfølende mennesker. Når menneskeånden på en klode er udviklet til individuelt at lade sig retlede ved den Helligånd gennem sin samvittighed, vender livet fra strid til fred, og kærligheden til livet bliver da drivkraften for tankelivets videre udvikling, både individuelt og samfundsmæssigt.

Før samvittighedens tid bearbejder menneskene hverandre med trosformer; om man følger sin samvittighed er en uomtalt privatsag, men trosformen er langt fra en privatsag. Ja, man hører endog menneskelige autoriteter og rangspersoner udtale: "Samvittigheden er skam ikke altid noget godt!" Disse mennesker har ret, men årsagen til deres ord er individuel og ligger i dem selv. Hvis de omvender sig, bliver deres samvittighed god. Når den nye tid indtræder, da livet vender sig til samvittighederne, vil tro blive en uomtalt privatsag, idet man vil indse, at mennesket ifølge livslovenes natur umuligt kan tro andet, end hvad der står i forhold til dets ånds anlæg og udvikling. Derimod vil samvittighedsledelse blive en meget omtalt sag og en meget streng disciplinær sag; thi man vil da erkende, at et menneske uden hensyn til, hvilken stilling det indtager, ikke er ejer af andet end sit eget liv; det har derfor ikke lov til at gøre med andet liv, som det vil, og det skal stå livet til ansvar for sin adfærd imod det.

Alles-hånd-mod-alles-systemet skal først udvikle sig, så nærmest ingen kan få mad; derefter skal krig og pest følge, ikke fordi Gud vil det således, men fordi udviklingen på grund af tankelivets tilstand i selvished ikke har anden vej. Det ligger i, at de selviske på grund af deres overtal har den materielle livsledelse, og i, at de ifølge deres åndelige natur styrer livet ved den rå magt ud fra deres eget livs spejlbillede, der kan udtrykkes i de ord: Alt for mig uden hensyn til dig. "Som vi sår,

skal vi høste”, er der sagt; men livet har, trods de mange præster, ikke endnu lært at give agt derpå.

Stillede kærligheden (Jesus og mange andre) sig frem og tiggede og bad de selvisk ”kloge” om at omvende sig, måtte den være glad, om den kunne slippe med hån for sin medfølelse; thi de selviske tror kun på sig selv og deres egen rå magt. Derfor er den egentligt styrende magt, fælleslivet: Gud, nødsaget til at anvende sin magt (fællesmagten), når den tid er, ikke fordi den vil, men fordi den er tvunget dertil af omstændighederne, dvs. af den for udviklingen nødvendige guddommelige frihed for mennesket til at leve sit liv, som det vil, at det kan udvikle sig til en individuelt bevidst personlighed. Derfor må enhver åndsretning modnes i sin egen adfærd; det er indlagt i det ordsprog: ”Enhver løgn skal have sin tid”.

Når frugten er moden og falder ned fra livets træ, kommer det an på, om den har livsmuligheder i sig til et fortsat liv; det har løgnen ikke: Dens frugter rådner, så snart de slipper livets træ. Derfor: så snart løgnen har løbet sin line ud, er det, som om den eksploderer i sig selv; den sæd, den selv har sået, ligesom bulner ud, når tid er, og revner hele ”balancen” for den. Der er en usynlig magt, der afklæder den og viser den frem i sin nøgenhed for os. Når man derfor ser den sæd, en åndsretning (et ensidigt ideal) sår, kan man ud fra samvittighedens grundsyn også se dens endeligt, ja endog ret nøjagtigt tiden for dete.

Det ligger i livslovenes natur, at hvor løgnen regerer både individuelt og samfundsmæssigt, er sandheden neutral, medens løgnene modnes; den ligesom i stilhed trækker sig ind i sig selv, hører og overtænker løgnens skrig og skrål.

Når løgnen har løbet sin line ud og ligesom eksploderer i og ved sig selv, er sandhedens tankeliv og dermed erfaring forøget derved ifølge eksemplets magt. Altså: ved løgnens død vokser sandheden frem. Derfor er løgnen drivkraften så længe, indtil kærligheden til livet kan indtræde i dens sted i vor bevidsthed gennem den Helligånd ved vor samvittighed. Det er altså selvisheden (løgnens naturlov), der foreløbigt driver

tankelivet og dermed sandheden frem ved sin rå magt, indtil sandheden ved tankelivets udvikling gennem erfaringernes tyngde er klaret og modnet til styret over livet. Da vil løgnens lys blive slukket og dens rygende tande bortkastet. De uselviske kan følgelig i denne udviklingsperiode takke deres fjender for den åndslivsudvikling, der har det stedsevarende bevidsthedsliv til følge, deraf og med rette de ord: "I skal elske eders fjender, gøre dem godt, som eders hader" osv. Heri afspejler Guds alvise, forstående kærlighed sig til livet. Det kan jo ej heller siges andet, end at de råd, vi har fået til vejledning, hvis vi forstod dem (altså forstod livet), egentlig er gode nok. I forbindelse hermed kommer vi også ind på ordene: "Fader, tilgiv dem! Thi de ved ikke, hvad de gør." Man kan kortelig sige: løgnen taler først, Gud kommer sidst. Den samme arkitektur tegner sig i det enkelte menneskes åndelige kamp. Det er fornuften, der sidst får ordet; når den har talt, bliver der så underligt stille.

Vor tids stumme vælgere er den neutrale, den i sine tanker slumrende, forundrende og stille magt, der vågner i samling, når løgnens tid sluttes, og sætter de selvsk skrålende og hylende politiske og alle andre selviske magter stolen for døren. Derefter går den fra fælles elendighed i økonomi og moral ind i fælleslivets sikre velvære, belæsset med erfaringernes tyngde fra adspredthedens tid. Selviskhedens knugende følger er den rå magt, der tvinger det nye materielle og åndelige livsforhold frem og giver det liv. Derefter skal selviskhedens (løgnens) lys slukkes; men i lang tid derefter skal dets litteratur, love, ringe og truster og følgerne deraf stå som en rygende brandtomt til advarsel og vejledning for det nye livs retningslinjer i fælles væremåde. Da vil menneskets livssyn vende sig. Det vil blive anset for at være en Guds lykke for dem, der har kapitalerne til gode, at de ingen penge kan få, og det vil blive anset for lige så stort et gode for dem, der skal betale gælden, at de ikke kan; da skal der ikke mere falde nogen dom i den retning, alle i dette liv vil føle ligesom en usynlig magt løfte en forfærdende

byrde fra deres skuldre, de vil igennem deres tankeliv forstå deres Gud ved den Helligånd og føle sig lykkelige i hans liv.

Mange af de mennesker, som vor selviske tidsånd, åndeligt set, med sin hånende råhed og med sit livs eksempel nu støder ind i vore tugthuse eller ud fra sig som landevejenes "riddere" eller ind i sindssygeanstalterne, vil under det nye liv i forstående livsglæde frit og glad kunne udvikle sig til livets førende og agtede elementer, hvortil mange af dem i virkeligheden er født.

Den selviske tidsånd diskuterer livligt kønsmoral og applauderer taleren for talens vel tilrettelagte indhold og træffende vendinger; man taler og diskuterer i sin selviske tro på egen visdom og magt over livet, man skriver love og regler herfor og diskuterer disse på kirkelige møder, på gader og stræder, men alle føler, uden tankens klarhed, at disse nytter ikke, og før de er kendt, er de allerede for gamle, idet livet i sin opløsning allerede er løbet fra dem; så skriver man igen nye og kalder med rosende ord dette for udvikling. De udspekulerede, omdisputerede og i sekter og love regelbundne menneskemoraler er en ting for sig; så længe individet kan tro uden at tænke, er disse vel helt gode.

Den nye tid vil i sin tankes klarhed forstå, at der gives kun én moral i alt: den samvittighedsfølte.

Hvor to mennesker har givet hinanden deres samvittighedsfølte ja, er livets lov sket fyldest; en tredje person har intet her at gøre. Livets egen moral kan ikke omdisputeres, kun leves, og mennesket kan ikke skrive love for den; thi den er livets højeste lov i sig selv.

Ud fra vor nuværende tidsånds synsmåder vil man vel spørge: "Kan skilsmisse så ikke ske?" Hertil dette: Ethvert menneske har sin egen samvittighed at tilsvare.

Jesus sagde til kvinden: "Hvor er dine anklagere? Dømte ingen dig?" Hun sagde nej. Jesus sagde da: "Jeg dømmer dig heller ikke." Thi han var vidende om, at ethvert menneske, når dets syndsbevidsthed indtræder, bærer sin egen dommer (gudsfrøet) i sig selv. Ethvert menneske har sin ørkenvandring.

Jeg kalder den for menneskeåndens søgende tid. Ved denne tids afslutning holder gudsfrøet (sønnen i os) revy over sin livsførelse og ser da denne i lyset af Guds kærlighed og dømmes sig selv derefter. Det nye fællesliv vil gå modsat vor tids liv. Ligesom man nu skriver en mængde love for snart enhver bevægelse, vil den nye tid bestræbe sig for samvittighedsfølt, sædvanemæssigt samliv og så hurtigt som muligt slette de skrevne menneskelove med deres snarer og bånd. Der vil til enhver tid være en vejledende og tillige dømmende autoritet i ethvert samfund (samfundslag, fabrik, sogn eller lignende) til at vejlede eller dømme i en sag, hvis det bliver nødvendigt. Der vil ikke blive dømt efter skrevne love, men efter ånden i den forelagte sag; der vil ikke blive nogen regel for nogen sag og ingen regel for nogen dom, men en stor agtelse for og et stort sammenhold om en dom. For en sådan autoritet må et par mennesker, der bestemmer sig for at leve med hverandre i ægteskab meddele dette og tiden derfor.

Skulle en skilsmisse blive begæret, er dette, at den bliver begæret, mere end grund nok til at give den og give den straks.

Efter en skilsmisse er enhver fri som før, så snart autoriteten har opgjort ægteskabets følger. Et individ vil blive troet på sin erklæring og skal efter denne stå sit samfund til regnskab for dens rigtighed.

En anden ting er, at i et samvittighedsfølt og samvittighedsledet samfund vil en skilsmisse næppe være tænkelig; men da de korte tanker er i flertal overalt, må man være fortrølig med, at det kan ske.

Der kan nok tales om ånden i det nye samfund, men der kan ikke forud bestemmes noget om det; thi det vil blive vor tidsånds sønderlemmelse ved krig, pest og moral, der tvinger det nye frem. Derfor vil den tids mennesker beflitte sig på at kaste alt det gamle bort og føle sig frem efter deres samvittighed af hensyn til deres nye samliv. Den tids mennesker vil indse, at et samfunds lykke består ikke i dets størrelse, men i, hvorledes individerne lever med hverandre, og derefter vil

deres bestræbelser rettes. Det bedst ledede og indrettede samfund vil blive de andre til eksempel.

Det nye samfunds disciplin vil blive lige så fast, som den opløste tidsånd var rådden.

I livets første udviklingsperioder indtil den bevidste samvittigheds tid foregår dets udvikling i bølgegang gennem krak, idet alt selvisk åndsliv, som sagt, kun udvikler sig gennem krak, såvel individuelt som samfundsmæssigt.

Det uselviske har derimod en rolig fremadskridende udvikling.

Hver gang livet passerer en "bølge", går det et skridt fremad i tankeudvikling; jo mere udligning i tankeliv, des større bølger, og jo større bølger, des større fremdrift, men også des større opløsning.

Fremdriften falder på det uselviske liv, opløsningen på det selviske, og det menneskelige samliv skiller sig i forhold dertil.

De, der kan se tankelivets udligningsfaktorer: radio, telegraf, biler, cykler, kapital, forening, trust, presse osv., kan også se de bølgers højde og længde, der vil komme. Den sidste bølge vil omfatte hele klodens foregangsliv. Ud af denne bølge vil springe de nye samvittighedsledede samfund; men overgangen vil blive voldsom at bære, især for dem, der i selvisk fornemhed har gjort sig sarte. For dem, der kan høre og se, har livets bog allerede opstillet lidelsernes spejl. Uselviskhedens sikre havn er ikke materielt vist os, men den kan af nogle ses i tankerne.

Taler man i vor tid med de selviske dybe tanker om tidsånd og moral, får man et ensidigt svar, som føles at gå fra mund til mund i dette åndsliv, nemlig: "Åh, det har været meget værre før – alt går jo dog!"

Dette svar er et resultat af selvisk veltillfredshed og kan egentlig ikke helt afvises; thi det er rigtigt indtil dette nu, og så gider man ikke tænke mere derover.

Alle tidsåndens lovbundne retningslinjer, både materielle og åndelige,⁶⁸ har hver sine interesserede fortalere og sine

---

⁶⁸ Såsom trosformer, sekter, politik, ensidige idealer osv.

endnu mere interesserede angribende og opløsende snyltere. Fortalerne føler håbløsheden i sig og om sig, fordi den menneskemagt, de hidtil har støttet sig til, opløses om dem. I tankerne viser de ikke at forstå det, men følelsesmæssigt er de sikre og aner følgerne. Angriberne føler ofte deres gerning som en mission, båret frem af idealer, men mange føles, som om de kun råber for at blive hørt og for at vinde navn og profit derved; alle føles de som hule, om ikke just latterlige, så dog uden bund. Alle føler de, at noget nyt er i anmarch; men det nye forstår de ikke og ængstes, og denne angst driver dem ofte til den yderste anspændelse. Hvad der sker i alle retningslinjer, har som en guddommelig fast pegepind, der lig magnetnålen viser retningen og peger mod to resultater, hvoraf det ene er nyt liv, modsat tidsåndens, det andet fuldkommen opløsning.

Åndslivet er, som før sagt, ligesom alt andet tosidigt som en medalje. Den ene side af det er selvisk med sit tankeliv, en verden for sig, hvor alle er enere uden fællesfølelse, den anden er uselvisk med sit tankeliv, en verden for sig, hvor alle er åndeligt anlagte for, indstillede på og snart vil blive samlede i tankers klarhed og fællesfølelse.⁶⁹

Da det uselviske åndsliv udvikles i stadig større følsomhed og tankedybde hen imod den bevidste samvittigheds tid, bliver det i samme grad mere bevidst følsomt over for de ting, der er knyttet til ordet moral.

Når åndslivet udvikler sig således, bliver den samme umoral ikke det samme for nutiden, som den var for fortiden; den har derfor ikke den samme indflydelse på det uselviske åndsliv; thi syndens størrelse ligger ikke i handlingen, som ses eller publiceres, men i følelsesbevidstheden om det skete.

Efterhånden som tankelivet udvikler sig, bliver også sandhederne dybere og føles stærkere; men autoriserede "sandheder" har altid været og er endnu tildannede efter systemernes tros- og lovregler og derved spændt i jernbøjler; derfor kan de ikke bevæge sig efter åndslivets udvikling i individ og samfund. De ændres kun, hvor jernbøjlerne sprænges ved krige og revo-

---

⁶⁹ Jf. "Mit rige er ikke af denne verden."

lutioner. De er så indgroede, at ændringer af dem imødeses med forfærdelse. Dette ligger i, at man endnu ikke kender samvittighedernes virken i menneskelivet, Guds veje og mål med livet.

Når den ene side (den uselviske) af åndslivet vokser i renhed og finfølelse og derved i tankedybde og samfølelse, og den anden (den selviske) tiltager i urenhed og derved forringes i tænkeevne og samfølelse samt udvikler sig antalsmæssigt ved eksemplets magt over individerne⁷⁰ skiller livet sig mere og mere, idet den ene side af det går til bunds i løggen, medens den anden udvikler sig i sandheden (Gud).

Den græsk-romerske kulturs undergang, den franske, den russiske og til dels også den tyske revolution var alle stedfæstede (stationære) omvæltninger, altså ikke internationale. Ja, bortset fra den russiske var de ikke engang nationale til bunds – kun overklassehøst (regeringssystemernes ændring), modne sædpletter i bondens (Guds) ager. Disse pletter blev høstet, men det øvrige på ageren blev stående.

Fortidens tankeliv var ikke nationalt udlignet, idet arbejderne og bønderne var uden for overklassens følelses- og tankeliv. Men den samme modenhed i åndsliv, der bragte overklassen til fald, har nu på grund af vor tids omfattende udligningsfaktorer bredt sig til underklassen og har medført afslappelse i dennes gudstro (samvittighed). Kirkerne, religionerne og sekterne har arbejdet på en sådan måde og med et sådant resultat, at et uselvisk, fornuftigt tænkende menneske ofte skammer sig ved åbent at vedkende sig troen på en Gud og på et liv efter dette.

Underklassen, der bekæmper overklassen, udvikler sig med raske fjed hen imod dens modenhed til høst. Jo større mængden er, der svælger i utøjlet nydelse, des større bliver følgerne samfundsmæssigt, des større krakket. Verdenskrigen blev verdenskrig, fordi udligningen gennem kapital, presse, politik, foreningsliv osv. havde fået internationalt omfang.

---

⁷⁰ Tænk igen på udligningsfaktorernes indflydelse i forbindelse med de korte tankers evneløse modstand.

Uden hensyn til livsstilling kræver og tager den selviske, hvor han kan, mere til sit forbrug, end han yder livet i arbejdsværdi, uden dog at blive mæt; med gevinsten vokser endog begæret.

Den uselviske yder livet mere i arbejdsværdi, end han kræver for sig selv, og glædes derved.

Er 30 procent af et samfunds individer selviske og 70 procent uselviske, kan de 70 procent vel nok så omtrent bære de 30 procent; men udvikler forholdet sig til, at 90 procent bliver selviske og kun 10 procent uselviske, kommer tidsånden til at tage sig ud som den, vi nu lever i. Her tænkes ud fra samværets handlinger, deres eksempler og følgerne deraf og ikke som forhen ud fra det individuelle åndsliv.

Når selvisheden i samværet vokser således, rådner de selviskes følelsesliv (fludiet) i forhold dertil, idet deres rene livsnatur viger i samme grad, som selvisheden vokser. Mennesket degenererer da i hele sin treenige natur: legemsliv, følelsesliv og tankeliv.

Fludiet (følelseslivet) i og om legemet forurenes ved, at styret, det rene, livgivende, den rensende følelsesstrøm gennem samvittigheden, mangler. I samme grad, styret mangler, forurenes også tankerne, fordi gudsfrøet i os i stedet for at hævde sig i sin renhed (som styret) over for det villende følelsesliv giver efter for dets urene impulser til tanker. Legemslivet, der er et produkt af sit fludies skaberkunst, står derfor nøjagtigt i samme renheds eller urenheds tegn som dets følelsesliv, og dets livskraft (sundhed) svarer ganske dertil;⁷¹ dertil kommer, at den selviske kræver en hel anden føde for sit legeme end den, der svarer til dets behov. Følgerne turde være vel kendte.

Følelseslivets urenhed viser sig i sjælsudtrykket og i blodets farve. Urent blod er mørkt, tykt og tungtflydende; rent blod er lyst, tyndt og letflydende. Følgerne heraf er mange og uundgåelige, meget følte, men ikke forståede.

---

⁷¹ Levetiden er ikke helt afhængig heraf.

Når gudsfrøet i os ikke har styret over sit følelsesliv, fremkalder dette ganske tilsvarende uharmoniske køddannelser, der igen tilsvarende påvirker legemets bevægelser.

Den selviske dybe tanke (den selviske person) er i forhold til sin tankes dybde som regel tilsvarende harmonisk i legemsdannelse, og i bevægelsesmåden afspejler tankens klarhed sig – en følge af gudsfrøets ”styre”⁷² over sit arbejdende følelsesliv.

Sjæsurenheden afspejler sig foruden i blodets farve tillige i sjælsudtrykket. Tankens tilstand afspejler sig gennem talen og følelseslivet afspejler sig gennem talens ledsagende tone og minespil. Den dag de sjæsurene mennesker føler sig opdaget og gennemskuet af deres modpart: sjælsrenheden, føler de også dennes åndsmagt; da viger de ifølge deres natur og vil ikke være sig selv bekendt, åndeligt set – medmindre de ejer materiel magt, for da bruger de denne aldeles hensynsløst indtil sidste hvid med al den kraft, der ligger i deres tankers omdømme, alene ud fra egen trang, tanke og vilje, og føler sig store derved.

Uselvskheden afspejler sig ligeledes i sjælsudtrykket, i lysere blodfarve, der igen medfører synlig renhed i kød- og huddannelser. Livsrenheden ses og føles mellem individerne.

De dybe tanker kendes også her almindeligvis på deres harmoniske skaberkunst i legemsdannelse, klædedragt og bevægelsesmåde uden påtaget væsen.

De korte tanker i begge åndsnuancer viser sig mindre harmoniske i skaberkunst, i legeme, klædedragt og bevægelsesmåde.

Vil man kende et menneske, skal det bedømmes ud fra sit tresidige væsen: legemsliv, følelsesliv og tankeliv, eller: sjælsudtryk, tale og tone, helst det hele i forening, og så skal man desuden nøje betænke ordsproget: ”Der gives ingen regel uden undtagelse.”

---

⁷² I dette forhold rettere sagt: rå magt i selvsk tankeliv.

Åndslivets modenhed i udvikling⁷³ er for mange nået dertil, at de ad følelselivets veje, i tiden dog uden tankens forståelse deraf, føler sig tiltrukket eller frastødt af den person, de står overfor og uvilkårligt lader sig påvirke af gennem følelsesindtrykket.

Dette ligger i fludiets (det i legemet værende og ombølgende følelselivs) forskelligt villende natur hos de pågældende. Man kan også sige: det ligger i disses forskellige åndelige renhed.

Ordet renhed skal forstås ud fra samvittighedsfølt renhed. Før gudsfrøet gjorde sig gældende i mennesket, kunne der ikke tales om åndelig renhed, kun om magt.

Det uselviske har sin egen følsomhedskultur, der svarer til samvittighedsføltheden; de selviske har deres, og den svarer til den magt (prøjserrånden), de føler at besidde. Da følelselivet udveksles mellem individer af samme åndskultur, har hver tidsperiode sin egen følelseskultur, der svarer til dens individers udviklingsstadium i tankeliv; derfor var fortidens følsomhed ikke som vor (jf. Det Gamle Testamente). Vi bør i denne forbindelse erindre, at det er følelselivet, der giver impuls til tanken, at tanken med sin viljekraft udvikles gennem erfaringerne, og at følelselivet i sin villende og tjenende natur, da først adlyder. Gudsfrøet hævder sig gennem tanken, og da tanker – såvel som følelser – kan overføres mellem individer i forhold til renhed eller urenhed, er de både et individuelt og et fælles problem. Det er de dybe tanker, der har fået talenterne udleveret til brug; derfor er det dem, der skal stå til regnskab for forvaltningen af disse. Hvad der er til menneskelivets største glæde og åndelige sundhed, oplyses ved følgende eksempel:

En uselvisk dyb tanke antog i sit arbejde en uselvisk kort tanke. I ugens løb beregnede den dybe tanke den kortes ærlige arbejdsiver, energi og omsorg og betalte den fuld valuta i forhold til dens ydelse.

---

⁷³ Denne udvikling ligger dog, dybest set, i legemsudviklingen, men den er og føles at være åndelig.

Den korte tanke, der ikke selv kunne gennemskue sit arbejdes værdi, forbavsedes over den løn, der gaves den, og sagde: "Nej, det er dog alt for meget!"

Den dybe Tanke: "Nej, det er, hvad du i dit arbejde har ydet mig, så det er dit; tag det!"

Den korte tanke: "Nej, det har jeg ikke brug for; blot jeg får så meget" (viser beløbet), "er det godt."

Den dybe tanke: "Nej, hvad du har tjent, skal du have; thi det er dit. Men pas nu på, du og dit hjem ikke kommer galt af sted med de penge, I ikke har naturligt brug for!"

Den korte tanke: "Jeg vil ikke have så meget, bare så meget" (viser igen); "men vil du så ikke gemme resten for mig?" Den dybe tanke: "Jo, det skal jeg."

Livets usleste stympet er den, der går på jagt efter de korte tanker for at berige sig ved dem.

Imellem disse to naturer, den uselviske dybe og den uselviske korte tanke, er der ingen standsforskel; det er deres samvittighed, der leder dem, renser og renholder deres følelser og tanker. Den korte tanke føler den dybe som livets sikreste bank, som den faktor, hvorved den selv kan udvikle sig, er derfor den dybe tanke hengiven med hele sin sjæl. Deres fællesfølelse giver dem begge smil på kind, når de står over for hinanden. De føler hinandens ord som fuldkommen sandhed; dette følelsesindtryk er et udslag af Helligåndens følelsesstrøm gennem samvittigheden; denne følelsesstrøm er menneskelivets reneste og højeste lykke. Deri ligger livets fremdrift skjult.

De selviske dybe tanker siger: "Det er arbejdsværdien ligegyldigt, hvem der udfører arbejdet, om det er en selvisk eller en uselvisk, blot der arbejdes." Men dette er som alle andre selviske påstande en vildfarelse.

For den uselviske husmoder, der ifølge sit åndslivs natur elsker sine blomster, trives de, men for den selviske visner de.

Den uselviske arbejder glæder sig i sin samvittighedsfølelse ved sit arbejde og over nytten deraf; han har derfor omsorgsfø-

lelse i alle de små biomstændigheder, han i sit arbejde træffer på; i hans fodspor følger velsignelse og fremdrift i alt.

Den selviske tællerammerslagene og timerne for at få tiden til at gå; han tænker kun på sine besværligheder med arbejdet og sin løn derfor, hans "kærlighed" og følelse omfatter udelukkende ham selv og hans løns nydelse, biomstændighederne i arbejdet bortræsonnerer han f.eks. med: "Dette har jeg ikke fået besked på," eller også: "Hva' Fan' rager det mig!" I dennes fodspor er velsignelsen udelukket, og i stedet for den følger forbandelsen med nød og elendighed til alle sider. Men endnu værre bliver følgerne, hvor selvisheden går rundt i silkehat og laksko, prydet med ordener og titler.

Selvisheden i menneskelivet er som et åndeligt mørke, der vokser lig mørke skyer på himlen. Når udviklingen (sammen- dragningen) er tilpas, kommer der knitrende lyn og rullende torden, store hagl og mægtige regnskyl, der renser luften (livet). De, der er i mørket, ser vel lynene og hører bulderet og ængstes; thi de har forsømt lyset, hvorved de skulle se at orientere sig og at værgesig; de er de jomfruer, der mangler lys i lampen, og nu er det for sent at hente olie.

Livet er sig selv, det kan kun leves; det renser sig selv gennem livslovenes natur i årsag og følger, når det er nødvendigt; det er dets uundgåelige lov. Men hvorledes skal vi få mennesket til at forstå dette, få det til at rette sin færd efter livets egen natur og lindre dets smerter ved at frigøre det for magtens elementers smertende indgreb?

De uselviske tier og ligesom trækker sig ind i sig selv af angst for modpartens hån og materielle magt, og de selviske kan intet se og intet forstå ud over deres eget begær, der samtidig er den spade, hvormed de graver deres egne og deres medmenneskers grave.

Åndslivet er en stige, foroven går den ind i Guds fællesliv, lyset, nedentil ender den i afgrundens dyb, kredsløbet, mørket, adspredthedens lov.

De uselviske vandrer opad mod lyset, trin for trin; for hvert trin, de går opad, klares deres syn; de ser og føler mere og mere, at den ene meddeler sig til den anden, og at den ene derved drager den anden med sig.

De selviske går baglæns nedad og med åndeligt tillukkede øjne uden at se og uden at være vidende om afgrunden under sig og uden at ane, hvornår det sidste trin er betrådt. De synes at finde behag i denne vandring, fordi den går så let; at det går nedad, tænker ingen af dem på; den ene forsikrer den anden om sin tilfredshed og drager derved sin næste med sig ned i dybet.

Det selviske åndslivs udvikling kan lignes ved en lavine: Jo større udligning i tankeliv, des større bliver lavinen, og des stærkere fart får den nedad.

De selviske ligner den frugt på træet, der bliver ormstukken, fordi den ikke ejer livsenergi nok til ved sin frastødnings-evne at værgе sit liv; den løsner sig da fra træet, falder ned og opløses.

De uselviske ligner den frugt, der bliver i sin naturlige udvikling, fordi træet, den vokser på, ifølge samfølelsens lov sender sin levende renselsesstrøm igennem den, når det føler dens trang til liv i naturlig sund udvikling.

Som frugter på livets træ kan de uselviske ifølge den før nævnte lov, når trang dertil er til stede, gennem træet få hjælp til renselsen af deres fludie af den levende renselsesstrøm fra den Helligånd, så livets opløsende elementer ikke kan få indpas i deres fludie; de udvikler sig da til naturlig modning på livets træ ved dettes beskyttelse til fortsat liv.

Når pest kan forudsiges, ligger det i kendskabet til det løslupne følelseslivs natur eller mangel på styret natur.

Da åndslivet er legemslivets førende faktor, idet legemslivet kun er et fødested, et udviklingssted, en midlertidig boplads, bliver legemslivet et materialistisk udslag af åndslivets trang og vilje. Legemslivet (det menneskelige) bliver således et tro spejlbillede af det åndslivs tilstand, der bor i det.

Når det fra tankens styre løsslupne følelsesliv er nedbrudt nok dertil, kommer pesten – her må vi se bort fra det enkelte individs tilstand og skønne efter mængden.

Når jordbunden åndeligt set, ligesom er udlignet i opløsning og er tilpas i livsbetingelser for en pestbakterie, trænger denne ind i legemslivet og udvikler sig deri, så langt betingelserne er til stede.

Når menneskene tror, de kan forhindre pest eller standse den, er dette en vildfarelse. De kan vel standse en kendt pest; men får denne ikke lov at gå, vil der komme en anden, en ukendt pest; thi betingelserne er til stede i det opløste følelsesliv og legemslivets tilsvarende sundhedstilstand, og det er dette, der er hovedsagen.

I *Følelse og Tanke* vil man have set, at vort fludie består af de tre samvirkende faktorer; den ene bygger livet op og strider for det, den anden bistår den første som håndlangeren mure-svenden med føde for legemet gennem mad, åndedræt og lægemidler, og den tredje er de opløsende elementer. Alle tre er de en myldrende mængde af levende liv, passende for enhver situation, og så snart livsbetingelserne er til stede for et liv, tager dette ifølge sin ret disse i besiddelse. Dette er dybest set en livslov, der virker uden hensyn til tid, rum og afstand og gør, at liv straks tager betingelserne i besiddelse overalt, hvor de findes på kloderne i jord, vand, luft og legemer.

Lægevidenskaben kan ikke garantere menneskelivet mod pest, før den kender alle opløsende arter af liv i vort fludie og dissens fjender. Kunne den nå dertil, ville den indse, at livet ejer sin egen livsbalance i Guds rene hvide fludie og endvidere, at dette ifølge livets natur (Guds styre) kun kan tilgå de individer, der føler trang i sig til livs renhed – altså de uselviske. Livets renselse ligger i, at alt fludie er levende liv, og i, at det rene dræber det urene, fordi det ejer magten ifølge sin ensartede renhed, og hvor det har adgang dertil ifølge et livs trang. Heri skjuler årsagen til Jesu såkaldte undergerninger sig, og herfra har hans ord om de levende vandstrømme sit udspring.

Uden et individs ærlige trang til åndelig renhed kan renhed ikke gives. Dette ligger i livets grundlovsmæssige frihed til at leve ifølge sin iboende trang. Om et menneskes trang giver dette livet eller døden, er en sag for sig; men gudsfrøet i det er herre over vejen ifølge sin trang og vilje.

Pest kan altså både komme og smitte ad åndelig vej som følge af, at fludie skiftes fra individ til individ gennem samstemte følelser, hvor personer står omtrent lige i renhed eller urenhed; større forskel imellem renhed og urenhed gør, at individerne frastøder hverandre gennem deres fludie, og følgelig kan udveksling af følelsesliv ikke finde sted.

De uselviske behøver således ikke at bekymre sig for pest; thi de ejer livsbalancen i sig i forhold til deres ærlige trang og viljekraft til åndelig renhed samt til renhed i ernæringsmidler,⁷⁴ og da de uselviske lever i samfølelsens lov med hverandre, men frastøder de selviske, har smitten ikke let, ja så godt som ikke adgang til dem, hverken ad ånds- eller legemslivets veje. Ligesom ilden slukkes, når der ikke er mere, der passer for dens natur, at fortære, således tager pesten ingen steder mere, end hvad der tilhører den; dette er livsnaturen.

Som man ser, viser livets bog os, at det livets træ, hvorpå vi vokser, og hvori vi er forbundet med hverandre gennem samvittighederne, beskytter selv sine frugter i forhold til deres egen livskraft, dvs. i forhold til deres værdi for livet.

Med hensyn til sygdom, pest o.l., der som sagt alt er levende liv, kan udtales: Angst for sig selv er selvisk og giver modparten retten og magten, idet angsten standser fludiets orienteringsevne. Den angstfølelse kan hverken organisere egen eller tiltrække sig anden hjælp eller frastøde sin modpart.

På grund af gudsmagtens allestedsnærværelse og øjeblikkelige indgreb, hvor naturlig trang opstår i sundt liv, er angst for sig selv eller for modparten uden ret.

Angst er kun heldbringende, når den i åben tillid kan give sig udslag ind i gudslivet, hvor fludiet da giver et lynlignende indtryk af situationen; der følger da en øjeblikkelig indskydelse,

---

⁷⁴ Her tænkes særligt på det rette valg af føde for legemet.

som fører individet enten sejrende ind i situationen eller ud af den, idet det følger og handler efter den, uden egentlig tanke, eller også følger en rolig orientering mod død. Ved gudslivets indgreb ophæves angsten, energi og forståelse indtræder i stedet.

Al gudshjælp er hjælp til selvhjælp, derfor kræves af individet den størst mulige omtanke og energi; i forhold dertil virker gudshjælpen. Man skal selv ville for at få.

VORE FEJL OG RET KURS

Tidsånden sætter personer og teorier foran, handlinger og kendsgerninger bagved.

Når handling og kendsgerning overvælder deres mennesker, borteliminerer disse flovheden ved talemåder.

Den nye tids mennesker vil ikke så meget beskæftige deres ord og tanke med personer og teorier som med handlinger og kendsgerninger. De vil sætte handlinger og kendsgerninger foran, personer og teorier bagved.

Indser og indrømmer vi vor første fejl, hjælper vor Helligånd os straks med sin indskydende følelsesstrøm at få jævnet sagen ud, og samtidig opnår vi derved den rette åndelige indstilling og styrke til at undgå den næste fejl.

Skjuler man sin fejl, er man tvunget til at begå en tilsvarende. Jo længere vi skjuler vore egne fejl efter at have set dem, des stærkere bliver de i os, og des større bliver uroen og følgerne. Dette er af Gud klogeligt indlagt i vort følelseslivs natur. Alle vore følelsesmæssige indskydelser er som små planter i vort fludie, der, hvis de behager os, udvikler sig som med nuets hurtighed; dette gælder alt det åndeligt følelsesmæssige uden for tankens liv. Vreden er f.eks. en sådan plante; den, der bevarer vreden i sig uden at vende sin viljekraft imod den og derved fjerne den, må også bære smerterne ved den uden at skade den, der var årsag til vreden; derfor: Lad aldrig solen gå ned over din vrede! Thi når sol står op igen, er vreden blevet til had, der kræver hævn, og søger man hævnen, fører sagen til fortvivlelse.

Adskillelse mellem selvisk og uselvisk åndsliv er en gudomsret; men er omvendelse sket, da forhindrer ikke kærlighedens blomst i at udfolde sig og sprede sin duft over livet!

Det er ved vore ubevidst gjorte fejl, vi udvikles. Derfor: Gør du en fejl i uvidenhed, da sørg ikke, når du ser den, men glæd dig, om du kan se den og åbent vedgå den! Thi da vokser du i åndelig styrke, viden og renhed.

Opdager du ikke selv din fejl, da glem ikke at takke den, der viser dig den! Thi denne er din rette ven og velgører.

Fejl, begået i uvidenhed, og som derefter forbliver usete, er ikke fejl. Ja – de kan endog ofte bære god sæd.

Fejlen ligger ikke i handlingen, men i at ville den. Fejlen ligger ikke i handlingen, men i bevidstheden om fejlen i handlingen.

Vore fejl er de skær, vort livs skude nu og da støder imod; det gælder derfor om at have øjet vendt fremefter og at have hånden på rattet.

Vi mennesker må selv stride for eller imod vore fejl og selv vælge vor kurs, der er ikke andre til at gøre det; strider vi for vore fejl eller stiltiende billiger dem, formerer de sig i os. Strider vi imod dem, vokser kraften i forhold dertil, og da afvikles de. Denne frihed er klogeligt af Gud givet os for vor individuelle udviklings skyld til personligheder.

Vi er alle rorkarle, der skal lære at styre. Vi har skipperen om bord. Har vi omsorg for vor gerning, iagttager vi kompas og kurs og gør os ulejlighed for at holde kursen ret, gør det ikke noget, at vi ikke straks har fuld øvelse; thi da glæder skipperen sig over vor gode vilje. Han føler det da som sin opgave at vejlede os ved at oplyse os om kursen, nu og da. Det sker ved, at han sender os sin følelsesstrøm derom, hvorved vi får en følelsesmæssig forståelse om ret kurs, og det gør han ofte smilende og så følende fint, at vi undertiden tror, det er os selv, der besidder skarpsindigheden. Derved øger han vor tillid til os selv, men antager denne form af hovmod, er den selvisk, da påfører vi os selv tilsvarende skuffelser. Uselvisk er den os derimod til stor glæde og fremdrift.

Vort følelsesliv er en seismograf: der foregår aldeles intet i det, uden vor Helligånd (skipperen) bagefter kan aflæse det. Af ethvert følelsesindtryk, vi har givet efter for og givet lov til at bosætte sig i os, kan han se, hvorledes vi i forhold dertil er afvejet fra ret kurs.

Er vi ligegyldige og forlyster os i de opfindsomme, urene livsglæder i stedet for at agte på ret kurs og ikke tager hensyn

til skipperens advarsler derom, bliver han nødsaget til at forlade os. Vi undgår da ikke at sejle vor livsskude i sænk.

Har skipperen måttet forlade os på grund af vor ligeegyldighed, er han meget vanskelig at få om bord igen. Vi kan da kun kalde ham tilbage gennem den yderste fortvivlelse.

Skuden, vi lærer at styre, er vort eget følelsesliv, fludiet, skaberloven, med alle dets villende strømninger i os; opnår vi at styre den til skipperens tilfredshed, indstiller han os til eksamen hos rederen (skibsejeren). Jesus, der er reder for hele virksomheden på vor klode, kaldte denne eksamen at blive født på ny. Dette er også rigtigt nok; thi dette eksamensbevis, der særligt bliver stemplet i vort ansigt og er noget levende, som virker overalt i os, er det, vi nu kalder Guds fred; det fås ikke udstedt, før alle de urene kursstrømninger, der hidtil har fået lov at rodfæste sig i os, bliver fjernet; men dem fjerner rederen selv for os, når vi går i hans dok med hele skuden, og han ser, vi har trang dertil og gerne vil have den helt ren og fejlfri. Har vi taget dette bad med skuden i hans dok, giver han (rederen) os sin vidunderlige kærlighed i eje, men tillige hele skuden, vi nu har lært at styre, nymalet og smuk, både inden- og udenbords, så det er en fryd at være om bord i den, og vor videre sejlads på det store menneskehav foregår derefter i den sikkerhed, hans så almægtige verdensmagt betryggende giver. Når vi så når dertil, glædes vi over at have været udsat for fejl kurs så længe, til vi gennem vore advarsler og erfaringer selv blev angst for den; thi derved lærte vi, hvad den rette kurs mod en solid havn betød for os. Jo mere vi agter på de advarsler, der gives os under fejl kurs, des før opnår vi at komme ind i den rette. Fejl kurs medfører tvivl og uro, ret kurs medfører sikkerhed, fred og glæde.

I denne dok får vi også helt nyt glas sat ind i alle skudens køjer; derved får vi rederens eget syn på menneskehavet, hvorpå vi sejler. Vi ser da den gamle tids afguder.

Vi vil se, at spiritismen er et vildfarelsens resultat af det urene følelseslivs og tankelivs sammenspil mellem menneske-

ne. Følelseslivets fantasidannelser retter sig efter den renhed eller urenhed i trang, der får det til at virke.

Når der f.eks. i vor trang er indlagt et selvisk begær om at se, skaber fludiet det, vi føler trang til at se for vort åndelige øje, og jo mere vi hengiver os til det, vi ser, des mere får vi at se; dette kan endog udvikle sig til delvis eller hel sindssyge.

Spiritisterne antager det, de ser, hører og føler, for åndspersoner, onde eller gode, ifølge egne eller de forsamledes trang⁷⁵ og søger efter deres tro at omvende disse urene "ånder" til Gud, som de tror at tale med, i stedet for at sørge for deres egen kurs efter deres Helligånds anvisning. Tro, forventning og forundring gør sagen endnu værre; thi derved ansføres fludiemagten i sin skabertrang og skaberkunst.

Ved spiritisme bliver det naturlige tankeliv ødelagt, idet mennesket ved den ligesom taber sin evne til tvivl – hvilket er både i mediers og ledes interesse.

En tanke som følgende ville derfor ikke komme til overvejelse i de kredse:

Hvis Gud er til, og han er, som det siges, og hvis livet styres gennem Helligånden, har Gud sin vej i orden såvel til de afdøde, så snart de føler trang til ham, som til de levende i menneskelivet.

Spiritismens tilhængere evner ikke at ræsonnere, de føler angst derfor, som om de frygter for sandheden; de tror bare. Men også i deres tro er de urolige; thi de bærer på en følelse, der siger dem, at de mangler en fast bund for deres åndslivs bygning. Hvis de fulgte samvittighedens røst i sig, ville de føle sig frastødt af deres religiøse væsen og indse, at livet i Gud sandelig ikke var meget værd, hvis det var afhængigt af andre menneskers forgodtbefindende.

De mener at være alvidende; men det viser sig stadig, at det, de mener at vide, er uden bund, eller at det, de udgiver for viden, er bedømt fejl. Spiritisterne er som lærlingen, der vil sætte sig over sin mester. Den spiritistiske bevægelse kan vel i

---

⁷⁵ Følelseslivet er, som vi vel nu ved, en almagtslov, der kan betjene enhver trang og tanke efter dens indhold.

uroelige tider blusse op; men da den ingen naturlig fred kan bringe de ærligt søgende, dør den altid hen igen.

Fuldkommen ren sandhed i meddelelser fra åndslivet kan kun tilgå mennesket ad Helligåndens vej,⁷⁶ altså: det kan kun ske, hvis vejen er ren og fuldkommen, dvs. der kræves, at mennesket skal være fuldkommen uselvisk og dets tankeliv dybt nok til at modtage fuldbårne tanker, der overføres til det. Uden denne åndelige indstilling kan et menneske ikke tjene det rene åndsliv rent i sandhed, og andet har menneskelivet (de ærligt søgende) ikke interesse i.

Vort nye udsyn vil tillige lære os at forstå en anden trosretning, som også mener sig alvidende, nemlig astrologien.

Astrologerne mener at kunne forudsige alt gennem stjernernes indbyrdes stilling, endog et menneskes evner og livsløb, når de ved dag og time for dets fødsel. De søger dog først at få det menneskes karakter og energi oplyst, der søger sit horoskop stillet, som om de ikke selv tror på deres kunst. Hvis en enkelt forudsigelse muligt bliver rigtig, kan årsagen være astrologens eget følelseslivs orienteringsevne gennem det menneskes åndelige åbenhed, hvis horoskop skal stilles. Det ligger i, at den søgendes åndsliv (følelseslivet) åbner sig for den, hos hvem denne søger sin trang om viden om sig selv tilfredsstillet, og den, der da som spåmand skal tilfredsstille trangen, kan nu – hvis vedkommende har evnerne dertil, og disse evner er mere eller mindre almenmenneskelige – gennemsøge sin klients såkaldte underbevidsthed med sit eget orienterende følelsesliv og gennem sit deraf følte følelsesindtryk sammenstille sin spådom, ganske som i kaffegrums o.l.

Spådomme har den fare, at de kan binde sig så fast i den spåedes tro og følelsesliv, at denne uvægerligt kommer til at rette sit livs kurs efter dem, og de mindste svingninger i det, der sker, afvigende fra spådommen, giver straks anledning til en ny spådom. Det spåede menneske forringer i høj grad sit åndsliv ved at følge spådomme i stedet for sin Helligånds ledelse.

---

⁷⁶ Den direkte, hvor selve Gud meddeler sig ved en i guddommen værende person, er meget sjældent og før forklaret.

se af sit liv; det må da savne den naturro, kraft og sikkerhed, Helligånden alene er i stand til at give i forbindelse med så meget andet godt, deriblandt et sundt og ret ledet følelsesliv.

Disse teorier om stjernernes stilling og alle tildragelsers sammenspil i menneskelivet er et væv af spekulativt hjerne-spind, der intet har med natur at gøre, og er ligesom spiritismen en stor synd mod det søgende og godtroende menneskeliv. Det er karakteristisk for disse to sekter, at de knap kan åbne munden om deres ting, før ordene videnskab eller videnskabeligt set kommer som et sprøjt ud af dens svælg.

Alle astrologiens tilbedte planeter og kloder vil for den naturligt samvittighedsledede blive det samme som den jord, vi træder på.

Vort nye syn over menneskelivet vil også vise os, at alle religioner og sekter er kun en strid om teorier og om måden at tro på.

For samvittighedsledelse kan ingen mennesketeorier gælde; thi den foregår hovedsageligt ved følelsesindskydelser i vort følelsesliv til ledelse af tanken i nuet.

Som før er sagt, kan den også ske ved tankers overføring til de uselviske dybe tanker, efter skriften: de udvalgte; derfor skal de korte tanker i overensstemmelse med deres åndeligt følende drift søge at finde de dybe tanker imellem sig for at udvikle sig ved disse, at de udvalgte skal give for intet, hvad de har fået for intet; derpå skal I kunne kende dem. Således skal menneskene være hverandres præster.

Står der ikke også skrevet i Johannes' Åbenbaring, at dette vil ske? I så fald har disse tanker på et tidligere tidspunkt været tilgået menneskelivet, uden at vi indtil nu har agtet derpå.

GUD OG MENNESKETS FØLELSES- OG TANKELIV

Den mand, der først fik disse tanker at meddele, så samtidigt mere, og er det ene sandt, kan det andet da ikke også tænkes at være det? De, der ønsker at fordybe sig deri, bør vide, at lige så stor forskel, der er på følelsesliv og tanker, lige så stor forskel er der også på følelseslivets åndelige billedsprog og de klare, nagelfaste tanker, der omsættes i sprogets ord og i handling, hvad følelser jo ikke kan. Disse to åndelige sprogformer skal føjes ind i hinanden, men tankerne skal blive stående som klippegrunden, hvorom billedsproget svøber sig, og afbalanceres efter vor Helligånds sirene, der ved dens vejledende eller advarende tone i os retleder de følelsesimpulser, hvorefter vore tanker skabes, og hvorefter troen formes, eller stillinger tages, og handlinger udføres. Gøres det, vil den ærligt søgende uselviske dybe tanke gennem sin Helligånd få løsningen bekræftet, når den er fundet.

Mennesker ser efter Gud og mener, han skal tage affære over for menneskelivet, som en hærfører tager affære over for sine udskejende soldater, og således udlægger de også skriften.

Gud ser i mennesker væsener, hvori han har nedlagt sine egne egenskaber: magt, kærlighed og visdom, indpodet en higen mod sit eget fuldkomne væsen, og for hvem han har anlagt den Helligånds vej til disse egenskabers rette udvikling såvel i den enkelte som i menneskelivet.

Der er altså to veje at vandre: en, der fører ind i Gud ved Helligånden, og en anden, der fører fra Gud; den ene giver livs fremdrift, den anden livs opløsning.

Gud har således taget affære, før menneskelivet på vor jord blev til, ved at nedlægge i hver enkelt både udviklings- og afviklingssegenskaber i fludiet (vort følelsesliv); derved er alt i menneskelivet som i alt andet liv kommet til at hvile i årsag og følger.

Gud er livets højeste udviklede resultat i sig selv, men hans polære modsætning er det hen imod ham selv i udvikling væ-

rende menneskeliv, som han selv formerer og udvikler sit liv ved, derfor bliver menneskelivets udviklingsforhold hovedfaktoren for gudsmagtens indgreb og for hans tidsbestemmelser derom, og alt vil derfor komme til at forme sig som årsag og følger, der fremkaldes af menneskers egen fri bestemmelsesret over deres livs færd; men følgerne af, hvilken af de to veje de vil vandre, er fastlagt og gudbestemt i almagtens åndelige "skruestikke", der spænder om hele livet. Jesus alene står ved håndtaget.⁷⁷ Endog pavedømmet med alle dets kardinaler, dets mystik og dets rigdomme sidder i denne "skruestikke".

Gud er altså det fuldkomne bevidsthedsjæg, derfor styret. Tankerne er de tegninger, hvorefter skaberloven, følelselivet, arbejder. Gud og mennesket besidder nøjagtigt den samme åndsbygning i deres hele væsen. Gud er både det rene og det urene, men skiller sig skarpt fra det urene til det rene. Menneskelivet gør det samme.

Ligesom livslovene i deres natur er et enten-eller, er Gud det også.

Han er som et æble på livslovenes træ, hans søn i mennesket kan få dette æble; men han skal ville have det ifølge sin trang til det for at kunne få det.

Da dette æble er livslovenes reneste frugt, kan det kun plukkes af en ren hånd; men mennesket kan renses (vokse) gennem sin samvittighed til Guds fred. Idet freden indtræder, er det som om "æblet" (Gud) falder ned i den udstrakte hånd.

Før Guds fred føler mennesket sig ofte vaklende og tvivlende.

Efter Guds fred er mennesket helt i Gud, føler sig da fast og sikker uden hensyn til, hvad der sker i og om det.

Gud er fuldkommen åndelig. Skal vi forstå ham, sker det derfor bedst ved, at vi i vor tanke sletter menneskelegemet; tilbage bliver da gudsfrøet (vort bevidste jeg) med sit følelsesliv. Gudsfrøet med sit følelsesliv er som et par forældre, der har tanken (barnet) til følge, derfor er tanken et levende liv, hvis legemsbygning er beskrevet i *Følelse og Tanke*. Den tje-

---

⁷⁷ Vi kan for resten være glade for, at ikke andre har fat i dette.

nende åndslov (fludiet) skaber tankerne ud af sit eget liv efter gudsfrøets eller Guds trang og vilje og kredser med dem omkring det gudsfrø eller gud, hvortil det er bundet ifølge sin egen udelukkende følende interesse for sit eget livs gavn og udførelse.

Åndsliv – hvad er åndsliv for noget? Det er levende livsvirkelighed, og det produceres hverken i biblioteker, skoler, kirker eller læreanstalter, som mennesker synes at tro, men ude i livets nøgne virkelighed gennem fødsel, arbejde og død. Alt liv uden for mennesket er ensidigt orienterende, levende følelsesliv.

I mennesket bliver denne fælles skaberlov polariseret med sin modsætning, gudsfrøet i os (styret), deraf tanken. Tanken er det barn, dets forældre lever og virker for, deraf livet.

Følelser og tanker kan lignedes ved mursten og mørtel. En bygning af mørtel alene står ikke, af mursten alene heller ikke, men en bygning af mursten og mørtel i fælles harmoni efter ejerens bevidste vilje, den står.

En bygning af følelsesliv alene står ikke, af tanker alene heller ikke, men en bygning, rejst af tanker og følelser i fælles harmoni efter Guds eller vort gudsfrøs bevidste vilje, den står. Er den selvsk, skal den omstyrtes; det beror da på sønnens åndsmagt, om han kan rejse en ny.

Er den uselvsk, bliver den større og stærkere for hver dag, der går.

Mursten er ikke mørtel, og mørtel er ikke mursten; de er hver i sin art en verden for sig, hinanden diametralt modsatte i natur; ligeså med følelser og tanker. Den, der styrer disse dele med sit organisationstalent og sin bevidsthed, er en tredje.

Mursten kan være enten rå, halvbrændte, helbrændte eller ildfaste. Tanker kan være enten rå, halvfærdige, helfærdige eller fuldkomne (treenighedstanker).

Mørtelen betjener murstenene, ligesom følelseslivet betjener tankerne, og uden deres polaritet i anvendelsen kan den tredje part (ejereren) intet udføre med dem. Er det rette forhold

til stede mellem bygmester, mursten og mørtel, bliver der af denne tresidighed en bygning.

Er det rette forhold til stede mellem lærlingen (gudsfrøet i os), hans tanker og hans følelsesliv, bliver det med hans lærers bistand til en bygning, dvs. en åndelig personlighed.

Tankerne er de tegninger og landkort, hvorefter Gud og menneskelivet virker. Den treenige tanke, der er skabt i harmoni mellem dens forældre (følelseslivet og gudsfrøet), og som Helligånden har givet sit ja til og samtidig dermed indlagt sit følelsesindtryk, sit "stempel", i, er udødelig, indtil den opnår at blive omsat i livshandling, da opløser det levende liv sig, der før dannede tanken, og går igen over i de arter af følelsesliv, det tilhører. At tanken dør, er derfor kun billedlig tale; dens liv ophører at være bundet som tanke, men er dog; thi tilbage er den handling, der af følelseslivet blev udført efter tankens tegning, og denne handling tjener til nyt livs skabelse, til livs fremdrift eller opløsning eller til forandring af noget, som er.

Der er en fælles lov for alt liv, og den kan udtrykkes i de ord: intet liv uden boplads. Åndeligt set er der et sted, man går ud fra og kommer tilbage til igen ifølge sin egen trang. Deraf følger: Enhver tanke har sin boplads; den kredser i det fludie, hvis gudsfrø eller gud den tilhører, indtil den udsendes for at omsættes i handling.

Den 12. februar 1929 lod Gud mig i et syn se sit tankeliv. Jeg følte mig båret til ham i liggende stilling, jeg lå da og betragtede hans tankeliv.⁷⁸

---

⁷⁸ Når dette skete, føler jeg, det var, fordi jeg i længere tid ikke fulgte min inspiration derom, idet jeg ligesom følte mig for ringe dertil og opgaven med sit ansvar over for Gud og mennesker for stor, og dertil kom min ærefrygt for min Gud; dette sammenholdt med menneskelivets væren og trosforhold gjorde mig modløs. Da jeg så synet, adlød jeg.

Mit hovedindtryk af synet er dette: Der er ingen forskel på Guds og menneskets åndelige bygning og egenskaber, alt er ens i følelsesliv, tankeliv, magt, kærlighed og visdom. Forskellen mellem Gud og mennesket består kun i dette: Mennesket er foreløbigt bundet til et legeme for sin fødsel og i sin grotid, derfor er det urent i for-

Gud i sig selv var meget hvid-lysende; men jeg så ikke mere af ham end det parti, tankerne kredsedde om – altså den side, jeg lå ved; det forekom mig, at han måtte være meget stor.

Hans tanker var af samme farve og bygning som menneskenes tanker og sejlede i et meget hvidt fludie. Der var ca. 12 tommers afstand mellem hver tanke. Enhver tanke havde sit eget ombølgende fludie (dens følelsesliv) der bar den i sig, beskyttede og vedligeholdte den, indtil den udsendtes til handling ifølge ejerens vilje.

En tanke indeholdt f.eks. et dyrs, en blomsts eller et træs skabelse eller en handling i menneskeliv til brug enten på den ene eller den anden klode. Lad os til eksempel vælge den tanke, som har til indhold en hund med hele dens legemes mekanik. Nu skal tanken til jorden ifølge ejerens vilje. I det øjeblik, dette er tilkendegivet, bærer tankens fludie (skaberloven) tanken til det sted, der er opgivet i den adresse, ejeren har indlagt i den, altså til jorden. Ingen fuldbåren tanke skabes, som ikke indeholder sin hjemstedsadresse i sig; denne indlægges uvilkårligt, idet tanken skabes. Tankens ombølgende fludie bringer den straks til dens hjemsted (dens ejer), der enten er skaber selv (Gud eller Guds søn i os) eller den eller det, for hvem tanken er skabt. Om tanken senere bliver opfattet af sin ejer og kommer til udfoldelse (altså om den bliver omsat i handling), er en sag for sig; det beror på den omsigt, magt, energi og velvilje, dens ejer besidder over for tanken. Så snart en ejer af en tanke ikke længer besidder interesse for den, opløser den sig igen til fludie, som den var, før den blev til tanke.

---

hold til sin Gud. Gud derimod er frigjort og fuldkommen. At vi er artige eller uartige børn i Gud, er dybest set en følge af polaritetsloven og en sag for sig. Vor selvbestemmelsesret gør, at vi frit hviler i loven om årsag og følger under eget ansvar; dette skulle så igen avle personligheden.

Fludiet, der, som vi nu ved, er levende følelsesliv, føler sig frem til et for dets formål egnet sted, binder sig der med sin tanke og skaber nu hunden efter tankens mekanik.

Tankens opgave som tanke er dermed løst, og da dens liv er skabt af dens eget fludie, bliver tanken til fludie igen.

Hunden bliver nu til af den groende skaberlov, der er virkende på jorden. Jeg kalder denne for uren i forhold til Guds rene åndsliv, derudover er egenskaberne de samme, men hunden skal jo have jordens natur i sit væsen.

Gud forekom mig at være en produktionsanstalt, billedligt talt, for alt liv med sin vidunderlige kærlighed som drivkraft.

Når dyret er færdigt i hele sin natur, går det rene fludie af Guds liv tilbage til dette; men handlingen, hunden, fortsætter i det spor, hvori den er begyndt, ifølge sin formeringsevne og specielle natur.

Tanken, der som tanke var hund, er ikke mere tanke, men fludie, der nu igen sammen med det fludie, der betjente den som tanke, på ny kredser om Gud, klar til ny handling.

Akkurat på samme måde går det med vore tanker.

Systemmekanikken i tanken som hund var Guds bevidstheds og visdoms værk, ligesom de linjer, en arkitekt tegner, er hans værk; hans linjer bliver til en bygning, men arkitekten er den samme: han kan vedblive at tegne ifølge sin trang og vilje. Som vi deraf ser, kan Gud skabe livet; men kan han skabe det, må han også kunne ændre det, slette det igen eller på anden måde gøre indgreb i det, hvis det fjerner sig for langt fra hans interesse for og kærlighed til det. Her tænker jeg på menneskelivet. Det øvrige liv er jo udelukkende følelsesliv, så dets livsførelse viger ikke⁷⁹ fra det spor, hvori det én gang er begyndt; men sker det samme ikke også for os mennesker? – bare i mindre stil.

Når åndslivet meddeler sig for at hjælpe og vejlede mennesket i dets udvikling, sker det ved tre faktorer, nemlig: 1) ved Guds, Jesu eller Helligåndens vilje, 2) ved tanken og 3) ved det følelsesliv, der er i og om tanken og betjener den. Tanken er

---

⁷⁹ Måske dog noget ved menneskeindgreb, men ikke væsentligt.

sagens kerne, klippegrunden, hvortil alt, der hører den til og virker for den, binder sig. Tanken med dens linjer ses særskilt for sig; den ligesom meddeler sig selv til os ved at åbne sig for os, så vi ser dens indhold, ligesom en skovl, der først er tanke og ses åndeligt som sådan i hele sin størrelse, form, farve m.m., før den bliver omsat i handling; men følelseslivet, der følger med og betjener tanken, meddeler sig samtidig til os, og da det ikke ejer tanke i sit væsen, kan det kun meddele sig som følelsesliv og føles som sorg, glæde, vrede osv.; som det er fulgt med tanken, lader det sig også føle. Er tanken en handling uden for sorg, glæde osv., kan fludiet fremkalde eller forestille i sin villende skabertrang et helt billedsprog, der alt er i familie med tankens indhold; det bringer altså fantasi. Den, der nu hengiver sig mere til fantasien end til tanken, kalder man naiv.

Åndsliv er altså ét og det samme og foregår nøjagtigt efter samme arkitektur, hvad enten det har sit udspring fra Gud, fra de tjenende ånder eller fra mennesket.

OM DRØMME

Følelseslivets billedsprog er i familie med de til legemet knyttede drømme.

Er drømmen systemløs, vrøvlet, er vort jeg optaget andetsteds, borte fra legemet; det er da det tilbageværende fludie, der holder legemsmeknikken i gang, medens jeget har taget den største part af fludiet med sig, uden hvilken hans væren ikke var mulig, og samtidig ved dette holder en forbindelse med legemet. Denne forbindelse er som en tråd, jeget kan følge, en vej at færdes på, når det tager tilbage til legemet igen. Det er dette i sig selv uden for tankens system værende fludie, der i sin villende trang i sit liv fremkalder de vrøvlede billeder, som ses, når vort jeg igen er vendt tilbage. Dette fejler da det systemløse vrøvl bort og sætter igen ved sin vilje og bevidsthed system i sagerne.

Dette har megen lighed med, hvad der siges i ordsproget: "Når katten er borte, spiller musene på bænken."

Er der system i drømmen, er der enten en fremmed tanke i nærheden, der fremkalder spejlbillederne, eller også er vort jeg hjemme. Spejlbillederne ser vi altid; men om vi kan fange og fastholde tanken, der fører dem med sig, og forstå den, er en sag for sig.

Tanker, der kommer udefra, er altid tænkt for os og kommer, fordi der af den, der tænkte dem, er indlagt adresse i dem til os. De kan være fra Gud, fra Jesus eller vor Helligånd, men de kan også være fra mennesker, vi lever sammen med i samfølelse, eller fra mennesker, hvis vilje vi er angst for eller bedrøvet over.

En menneskedrøm, fremkaldt af mennesketanker, kan derfor intet andet menneske udtyde med sikkerhed end det, der har drømt den, og så er tydingen endda ofte tvivlsom. Tydingen ligger som regel i følelsesindtrykket; det er noget, som føles og følges alment menneskeligt i vor tid, mest uden egentlig forståelse, fordi man endnu ikke kender åndslivet eller dets natur. Vi mennesker lever godt nok vort liv fuldkommen ånde-

ligt, altså bortset fra åndelig renhed; men dette har menneskene ikke lært at indse endnu, ellers ville de kunne forstå ordene: som vi lever, så dør vi.

Tankerne, der tilgår os fra åndslivet, og hvori vor livsudvikling er forudsagt, har vi hidtil forandret til mennesketeorier og anlagt dem i trosformer og retningslinjer, som vi fylder vort tankeliv med; derved har vi skabt gode eksistensbetingelser for dem, der skal fortolke disse ting for os. Størst anses den for og herligst føles den at være, der kan fortolke tingene til vort følelseslivs behag i stedet for, at fortolkeren skulle vende os til livets væren.

Dette kan gå, så længe livet er i sin dvaletilstand (sover sin tornerosesøvn); men den dag, nogle enkelte dybe uselviske tanker vågner til tankens klarhed, vil der blive røre i "bistadet".

Tanker fra det rene åndsliv, der sendes os som i drøm, kan også tilgå en selvisk; de indeholder da i deres væsen en advarsel og afsætter et følelsesmæssigt forstået følelsesindtryk, der, om det blev efterfulgt, ville lede individet til omvendelse.

Tanker, skabt i ren uselviskhed, kan ikke tilgå den selviske, fordi uselviske og selviske tanker frastøder hverandre ifølge deres henholdsvis rene og urene natur. En ren tanke, skabt i renhed, lader sig ikke åbne af et urent følelsesliv. Men drømmen er lige fuldkommen for det; thi den udsendte tankes rene følelsesliv afsætter sit rene indtryk i den selviskes urene åndsliv til hans advarsel, og dette ville være nok for ham, om advarslen blev fulgt. Det er kun den selviskes følelsesliv, der er urent og ustyret; men dette er mere end nok. Gudsfrøet er i denne som i alle andre altid rent nok. Den selviske får som alle andre, hvad han har behov til sit brug, men heller ikke et lod mere; bruger han det ikke, er skylden hans egen.

Kong Nebukadnezers drøm, som Daniel tydede, ses at være et billedsprog uden optaget tanke. Ingen selvisk kunne tyde den, selv om de var nok så meget menneskelige vismænd; derimod kunne den uselviske Daniel, der levede i Gud, i sig modtage de tanker, hvis fludie havde fremkaldt kongens bil-

leddrøm, og forklare kongen drømmen, der jo gjaldt menneskelivet.

De, som er vise, ængstes for at vedkende sig det. De, som ikke er det, stiller sig an, som om de var det – ja, råber endog højt om at være det.

Hvor den uselviske dybe tanke, der hviler helt i Gud, modtager belæring i tankeliv eller syner fra gudslivet, gælder denne sjældent så meget individet selv, som den gælder det voksende og åndeligt hungrende menneskeliv. At individet selv vokser og udvikler sig derved, er et følgemoment, en sag for sig; det kan da i forhold til sin åndsudvikling og sit sprog få svar på sine egne skabte søgende og spørgende tanker om det sete, men endnu ikke forståede, i svartanker (se herom *Følelse og Tanke*), og således opnå fuld forståelse for sig selv af det sete; det skylder da at meddele dette til livet. Således er de bibelske meddelelser til menneskelivet fremstået.

SYN PÅ JOHANNES' ÅBENBARING

Johannes' Åbenbaring har i alt sit væsen to poler: På den ene side Gud, på den anden side menneskelivet.

Åbenbaringen er i sig selv polær: På den ene side står tankens kerne, på den anden følelseslivets billedsprog.

Da menneskelivets udvikling er hovedsagen for Gud, ligger tidsbestemmelsen for det, der skal ske ifølge åbenbaringen, i menneskelivets åndsudvikling.

Åbenbaringen siger: det sker snart!

Mennesket har tidsregning, åndslivet ikke. Mennesket regner med fortid, nutid og fremtid; åndslivet er et liv i væren, i tanken, i nuet; det, som var, er ikke mere; det, som ikke er kommet, er ikke og er dog.

I gudslivet er alt færdigt: Tanken (tegningen), hvorefter mennesket blev til, var færdig, før livet nogen sinde kom til jorden; ligeledes var tankerne angående det selviske åndsliv med det uselviskes grotid i sig og adskillelsen af selvisk og uselvisk, når livet er modent dertil, færdige – det hele lå færdigt i tanker i Guds fludie.

Ligesom et menneske kan have en hel tankerække om sit eget liv, hvorefter han styrer sin færd mod sine tankers mål, har Gud også sine tanker forud færdige for det, han vil.

Profeterne, Jesus og flere har kunnet modtage tanker fra Gud og forklare menneskene dem for at hjælpe disse til at styre deres livs færd til deres eget vel. At de falske profeter hidtil har haft overtaget, ligger i livsudviklingens grotid, særlig i menneskelegemets udvikling, som det er beskrevet i *Følelse og Tanke*.

Menneskets urolige, svingende liv, modsat det øvrige liv, ligger i dets gudbestemthed. Hovedsagen for gudspersonen er hans udvikling til en individuel personlighed i egen tankebevidsthed. Denne udvikling kræver frihed, og han har derfor individuel frihed til at leve efter sin trang. Udviklingen medfører ifølge sin natur de to veje: selvisk og uselvisk, deraf fortsat liv eller opløsning, og endvidere strid og kamp; denne medfø-

rer tankelivets samt den individuelle personligheds udvikling gennem erfaringens tyngde, indtil det enkelte eller det samlede menneskeliv i egen erkendte magtesløshed og uforstand bøjer sin nakke ind under sin Gud og modtager hans kærlighed og hans visdoms vejledning for sin færd.

Jeg gentager igen: Arkitekturen er nøjagtig ens, enten man taler om ét menneske eller om flere, eller man taler om menneskeliv eller om gudsliv. Det ligger i, at drivkraften er det åndelige og derfor hovedsagen.

Det er noget af Guds tankeliv angående menneskelivet, der vises os gennem åbenbaringen.

Denne åbenbaring er uden hensyn til, om det har været den ene eller den anden "Johannes", der har set den, lige god for det. At den er åndeligt meddelt, viser den selv, så al strid derom er kun tåget menneskesnak.

Den, der ser synet, hører gennem ord de gudstankers tegning, der omhandler tingene, af de gudspersoner, som i deres fludier har disse tanker; at personerne lader sig se samtidig, gør tingene til et syn og giver det meddelte større klarhed og vægt.

Dette, at synet er åndeligt, gør, at tiden, som ikke er nået, ligesom skæres bort; thi den er ikke og er dog, idet den ikke er nået, kan derfor ikke ses, ej heller føles af den, der ser synet. Tiden før synet er borte og er ikke mere; tilbage er kun det konkrete: Tankerne, omsat i ord, med deres fludie og så nuet for det, der høres, ses og føles.

Levende liv, som det hele er, er alt klart og færdigt til handling; men det kan ikke gå i handling, før styrets (tankens ejers) vilje tillader det. Dets færdige og villende væsen føles af den, der ser; deraf følger hans tro på, at handling følger snart. Det ord snart, omsat i mennesketanker, betyder om uger, måneder eller år; at 1000 menneskeår intet betyder, åndeligt set, er det ikke givet alle at forstå.

At den ene pol i åbenbaringen, Gud med alt sit, er klar til handling, ses af synet; men handlingen kan ikke foregå, før Guds vilje til handling er inde, og hans vilje til handling er ikke

inde, før den anden pol, menneskelivet, hvori handlingerne skal foregå, er tjenligt dertil.

At Jesus vidste besked med disse ting, ses af hans ord, hvor han taler om tegnene, der skal vise os udviklingens modenhed, og hvor han tillige beder os om at agte på dem.

”Åh blæse”, siger menneskene, ”de tegn har jo været altid!” Ja, det er rigtigt nok – de er endog synlige i hvert enkelt menneskes liv og i begge dets åndelige veje, både den selviske og den uselviske. Men ingen bonde høster hele sin ager, fordi der en dag findes en lille plet moden sæd i den. Nej, han går højt ind og høster den lille plet; ageren lader han stå, til den er naturligt moden. Gud gør det samme. At flere pletter på menneskelivets ager har været modne til høst og er blevet høstet, ses af livets bog; ageren derimod blev klogelig nok stående. Men når modenheden er udlignet over ageren (kloden), tilkendegiver Gud sin vilje til høst; da går de i åbenbaringen tegnede tanker med deres følelsesliv til menneskelivet og udfolder sig der i handling.

Tankerne i den nedsvælgede bog kommer først og stedfæster sig i bog som nye tanker, der viser nye veje for det nye livs udfoldelse.

Når bogens tanker er stedfæstede, løsgives det følelsesliv, der fulgte med tankerne og plantede disse iblandt os, og som ses i åbenbaringens følelsesmæssige billedsprog. Da kommer de deri indlagte følelsesindtryk til udfoldelse, og hele menneskelivet bliver da i få timer indstillet på høst. Det ligger i, at følelseslivet,⁸⁰ føles overalt i samme nu uden hensyn til tid, rum og afstand. Alle munde, der før havde så travlt, ligesom tier på én gang og begynder at orientere sig efter de nye følelsesindskydelser, der bevæger sig som en bølge hen over livet.

Livets bog viser meget i den retning, men her kun et enkelt eksempel derpå, der mulig kunne have været bedre valgt:

---

⁸⁰ Følelseslivet er, som vi nu ved, åndeligt og en fælles skaberlov for alt liv, hvori alt lever, så snart en guddommelig tanke for handling er stedfæstet, og denne tankes medfølgende følelsesliv slippes løs for at bringe livet til handling efter tankens tegning.

Da krigen udbrød i 1914, kostede smågrise 23,50 kr. i Danmark; anden dagen blev de samme falbudt for 3 kr., men ingen ville købe. Følelseslivet var allerede uden tankens klarhed, trods det, at landet ikke var i krig og ingen følelsesmæssig udsigt havde til at komme det, indstillet på følgerne. Ja, endog to, tre dage før krigserklæringen var følelseslivet følelsesmæssigt indstillet på at modtage den tankes udfoldelse, som krigserklæringen var.

Dette omhandler det store, det verdensomspændende, men sig mig: Foregår det samme ikke i alt det små? Forholdet er ens, hvad enten det gælder land, sogn, arbejdsplads, hjem eller to mennesker imellem: I det tanken er stedfæstet og moden til handling, slippes dens følelsesliv løs; det baner da vej for tanken ifølge ejerens vilje, så langt tanken rækker. Tankens rækkevidde er altid tegnet i tanken og er den adresse, følelseslivet bevæger sig efter. Alt følelsesliv inden for tankens rækkevidde er da nærmest i samme nu, før tanken er alment kendt, indstillet på at høre den i ordet; alt sker da efter tanken, for så vidt den udgår med den fornødne magt bag sig. Når tanken gennem ord eller handling ligger klar, høres ofte udbrud som: "Ane det ikke nok!" eller: "Ja, jeg har såmænd længe følt, det ville ske!" o. lign. Dette ligger i følelseslivets orienterende vejledning forud for tankens udfoldelse.

Bogen, der nedsvælges, var tanker, som nedlagdes i bugen⁸¹ til udfoldelse, når tid var; dermed tilgik disse menneskelivet. De har givet sig enkeltvis, spredte, periferiske udslag gennem personer, men kun som ensidige idealer. Hver gang et ensidigt ideal er opstået, har dets indehaver, trods det, at han eller hun kun var i besiddelse af en enkelt tanke af "bogens" hele indhold, troet og følt sig i besiddelse af det "såkorn", der kunne give menneskelivet dets fulde og savnede lykke.

Det ligger i, at disse tanker føles guddommelige, fordi de er det, deraf deres følte omspændende storhed. Det er ikke særligt tankens klarhed, der præger deres indehaver, men der-

---

⁸¹ Bugen er, åndeligt set, menneskelivets følelsesliv.

imod det rene svulmende følelsesliv, som fulgte med dem, og som løsgives ved deres udfoldelse.

Dette kaldes vel naivt, men det er en meget vigtig ting; thi det viser os, hvilket indhold det følelsesliv har, der ledsager de guddommelige tanker, og tillige tankernes renhed og omspændende karakter. Deraf kan det ses, hvilken lykke, der vil tilgå menneskelivet den dag, det bliver givet et menneske at samle det i bugen nedsvælgede tankeliv i en bog; thi da er tiden moden til, at det uselviske liv kan antage sig disse tanker i et samlet hele og rette sig efter dem.

Disse guddommelige og derfor fuldbårne tanker fra den nedsvælgede "bog", spredt i menneskets bug, har givet anledning til megen strid om tanker og har ofte medført store omvæltninger; men derved udviklede det menneskelige tankeliv sig til modning. Hvis alle ensidige idealer blev samlet i et hele, ville de alle vise sig at have en ensrettet pegepind vendt mod det liv, åbenbaringen forudsiger skal komme, nemlig gudsriget på jorden.

Alle ensidige idealer har været søde i munden, men de har, som skrevet er, smertet i menneskelivets bug, og smerterne vil vare ved, indtil gudsriget er nået; inden for dette riges porte kommer de ikke.

Ved bogens samlede, vejledende tankeliv vil menneskelivet frigøre sig for alle sine falske profeter og vende sig direkte til sin Gud gennem sin Helligånd.

Johannes' Åbenbaring bør forstås som en advarsel fra Gud selv til menneskelivet, efter at profeterne og Jesus havde talt, og den er givet i rette tid; hvis den var blevet fulgt, ville de deri følelsesmæssigt skildrede rædsler være undgået.

Åbenbaringens tre væsentligste ting er:

- 1) Gudsrigets forudsigelse,
- 2) Advarslen fra Gud til livet og
- 3) Den nedsvælgede bogs tankeliv.

Den, der har set det syn, som åbenbaringen er, og skrevet det ned, føles gennem det skrevne ligesom ikke at have kunnet beholde fuld ligevægt under synet.

Fuld ligevægt over for det åndelige træffes egentlig kun hos Jesus. Det tyder på, at han har haft ubegrænset adgang til det tankeliv, som er færdigskab angående menneskelivet, og som hviler i Guds fludie; han sagde jo også, at det, han talte, var ikke af hans eget, men af faderens.

Åndslivet kan kun meddele sig til menneskelivet i forhold til modtagerens renhed i Gud, hans tankelivs dybde og beherskelse, dette at kunne styre sig selv.

Modtagerens meddelelse til menneskelivet kommer da til at tilsvare hans egen åndsudvikling.

I denne forbindelse bør vi erindre, hvad forhen er forklaret, at en tilsendt tanke ikke i sin helhed kan blive modtagerens eje, hvis han ikke er i stand til at skabe en ganske tilsvarende ud af sit eget åndsliv. Dette forhold har altså en afgørende betydning for åndslivets meddelelser til menneskelivet.

Den elev, der til fuldkommenhed kan omskabe sin lærers tanker til sine egne, kan følgelig blive medejer af sin lærers viden; dette er ens, hvad enten det gælder mennesker imellem eller imellem Gud og mennesket.

Den lærer, der er ren uselvisk i åndsliv, kan ikke opnå harmoni med en selvisk elev; omvendt: den lærer, der er selvisk, kan ikke opnå harmoni med en uselvisk elev.

Det ligger i, at det levende, virkende åndsliv kun kan åbne sig for sin lighed i renhed eller urenhed.

Det samme forhold er i større fuldkommenhed til stede mellem Gud og mennesket, fordi Gud er fuldkommen i renhed.

Kan efterfølgende "syn" ikke tænkes at have samme ophav og adresse som Johannes' Åbenbaring? Jeg overlader til læseren at afgøre spørgsmålet med sin samvittighed.

ET SYN

Men dog noget for sig selv, hvis lige jeg ikke før har oplevet.

Det var mandag, den 7. januar 1929.

Jeg gik i seng klokken ti for at sove lidt længe efter en julerejse. Jeg sov ind som sædvanlig med fred i sindet. Det, der nu skete, var ikke som drømme og ikke lig med noget af de syner, jeg før har haft, hvoraf de væsentligste er beskrevet.⁸² Jeg tør derfor ikke kalde det drøm eller syn; det var som noget, der virkelig skete.

Den under tildragelserne store kraftudfoldelse virkede efter opvågningen stærkt gennem legemets nervesystem og preskede en mængde tårer frem, dog uden gråd; thi min viljekraft var usvækket i sin styrke efter opvågningen, og det, der tildrog sig, var så komplet afgjort, at anledning til gråd ikke fandtes, kun viljekraften og tingenes storladne karakter spændte mig i en tilsvarende alvor.

Jeg selv formoder, ja jeg føler, det skete som en afslutning på en ca. tre måneders åndelig gennemleven af ting, tanker og forhold, der igen kommer som inspiration til en bog (*Uddrag af Livets Bog*), noget, der er sket på forskellig vis forud for hver af mine bøger.

Om natten frigjordes jeg næsten helt fra mit legeme og gennemlevede da helt de ting, jeg senere gennem en følt inspiration under skrivningen beskriver; ofte kan jeg i flere timer efter opvågningen erindre de viste og oplevede ting meget klart og forundre mig over disse, men hen på dagen ligesom forsvinder det meste og opbevares indtil videre ligesom i lukkede hængemte tanker, der så igen springer frem for mit åndelige syn, når jeg er moden til at skrive.

Jeg føler da, at jeg skal skrive. Jeg føler retningslinjen for det, der skal skrives, men tankerne, hvorefter der skrives, forudser jeg ikke; men så snart skrivningen er begyndt, springer tankerne frem for mit åndelige syn i den rette orden, som var

---

⁸² Se de to tidligere bøger *Den Ukendte* og *Følelse og Tanke*.

de perler trukne på tråde, og samtidig føler jeg en samvittighedskontrol, et indseende med, at det, der skrives, passer nøje med det skete eller det åndeligt oplevede. Idet tankerne under inspirationen springer frem, ses tankernes indhold samtidig åndeligt, så fejltagelse for mig selv føles som umulig. Spørgsmålet for mig er kun, om jeg kan vælge de rette ord, når jeg skal omsætte tingene i skriftform.

Det Oplevede

Jeg følte mig gående i en lille dalsænkning, hvis størrelse var ca. 2000 m². Der var ligesom et tusmørke i denne dal; dette mørke var noget, jeg levede i. Jeg følte og så gudsmagten over, under og om mig; den havde i sig et roligt ensartet lys, således som denne "luftmængde" (fludiemængde) var ifølge sin naturs væsen.

Jeg følte, jeg selv levede helt ind i dette gudsliv, denne gudsliv eller gudsmagt. Jeg følte fuldkomment sammen med denne Guds fludiemængde, og at mørket, jeg gik i, selv om jeg levede i det, ikke vedkom mig, men dog havde berørt mig.

Jeg var derfor ikke så ren, som gudslivet var; jeg følte dog, at alt var, som det skulle være. Jeg var berørt af mørket og skulle være det, men jeg holdt ikke af det, det bekymrede mig dog ikke stort; thi jeg følte mig samhörig med gudslivet, hvis magt jeg tjente og tilhørte helt og fuldt ud.

Det, jeg var berørt af i dette livsmørke, kunne jeg skyde fra mig med en eneste viljesanspændelse ved gudshjælpen, når den tid var.

Jeg følte derfor fuldkomment sammen med gudsmagten samtidig med, at jeg nøje holdt øje og føling med min berøthed af mørket.

I denne min åndelige tilstand følte jeg gennem gudslivet ad følelselivets følende, orienterende veje, at der et sted i gudslivet var ført en forhandling; den havde varet længe, men var nu afsluttet. En dom var afsagt, Jesus havde været med i disse forhandlinger, han havde ført det afgørende bevis i sagen; han var den, der nu stod med dommen i sin hånd. Til dommen var knyttet viljen og magten, gudsmagten, som jeg så om mig og

følte i mig; den var overvældende og følte som uendelig. Jeg følte Jesus som den jeg tjente; jeg havde direkte føling med ham gennem følelse, tanke og vilje. Min følelse, tanke og vilje var ét med hans; men han var ren i Gud, stod med dommen, magten og viljen. Jeg var plettet af mørket, men tjente ham.

Jeg følte mig selv som den selvstændige person, jeg var. Jeg var dog kun lille over for det uendeligt store, som jeg følte Gud var; men gudslivet, dets fællesmagt, dets fludie, var som en kilde, der kunne strømme gennem mit "legeme" – det åndelige, det andet lå jo i søvnen – med hele sin krafts væld, når jeg lagde mig ind i det for at udføre den opgave, der var mig givet.

Jeg var ene på pladsen, alene med fællesmagten: Gud. Jeg følte, der ved dommens afsigelse var sket noget vældigt i gudslivet, en uhyre kamp var forestående, ja allerede som indtrådt. Det var, som en sammenblandet magt var delt i to med et skarpt skel mellem delene. De to magter ligesom indbød hverandre til kamp, den ene i sin overvældende magts sindsro, den anden i angst, raseri og modvilje og dog med en vis tro på sin magt og følte snildhed uden hensyn til sandhed; men det var, som denne ikke kendte sin magts begrænsning, sin snildhedsfølelse og sine løgnes rækkevidde.

Jeg skulle i min tjenende stilling udføre et hverv i denne kamp. Jeg begyndte at vandre op ad skråningerne, der førte ned til dalen, hvori jeg gik.

Jeg så, at det, jeg gik på, var uhyre store sten med opadvendte flader, byggede ind i hverandre som en mur, en meget tyk mur, med et meget stærkt bindemiddel, lig stærk cement, mellem stenene; dens flade var buet som jordens. Muren var der ende på, den var til for den kamps skyld, jeg gik for at udføre.

Denne mur, dens indre og dens omgivelser, såvel under som over den, var lysets magts zone, den, jeg gik i og gik for, og jeg følte, der var ingen ende på denne. Min føling med Jesus var bestandig, ellers var jeg ene i denne magt.

Den kamp, jeg skulle føre i denne magt mod en anden magt, var ved denne forfærdeligt stærke jordiske mur lukket

ude fra et andet sted ifølge dommen, og dette sted var stort og overalt, og i dette sted boede noget, som jeg så og følte var knyttet til navnet Jesus. Jeg følte med vished, at det, jeg skulle kæmpe med, var her på denne jordiske mur bygget af følelseslivets (fludiets) skaberkunst efter forholdets nødvendighed ifølge Guds eller Jesu vilje efter tankens tegning. Jeg gik for at nå det.

Jeg så da en meget stor rovfugl, lig en ørn, af en uren grå farve; dens kløer var så store som mit legeme, det legeme, jeg havde dannet af mit fludie og nu gik i.

Jeg så og forstod, at dette dyr havde raset på vor jord med sit næb og sine kløer i sin snildhed og umættelige griskhed, så der snart ikke var mere liv tilbage af det, som jeg tjente, og jeg følte, at således havde det gjort overalt, hvor det havde kunnet, mod livet, som jeg tjente.

Jeg følte også, dets time var kommet, og at det selv havde den samme følelse. Jeg gik da ind til det for at kæmpe med det for en anden, der var renere end jeg.

Jeg nærmede mig, og som det menneske jeg er, kunne jeg kun stå på denne jordiske flade; rovfuglen derimod kunne løfte, vende og dreje sig, lig løggen, men flyve fra mig kunne den ikke. Idet jeg går ind til den, ligesom lægger den sig om på siden og vender kløerne til. Jeg ser den, som var den ca. tusinde gange større end jeg. Jeg selv var lig et imod den; men den magt, jeg tjente, tjente jeg med en sådan vilje, at jeg gav mit liv ind i rovfuglens kløer, havde kun tanke for kampen, for det liv, jeg tjente. Jeg greb dens kløer med en hånd om hver fod. Jeg følte, jeg spændte mine hænder om dens fødder med en kraft, der ikke var min egen; denne kraft følte jeg som en strøm igennem mit legeme, og jeg tog ved i denne kraft, som kunne jeg knuse alt.

Fuglen (dyret) råbte og skreg, at jeg var ikke helt ren, da noget i mig tilhørte den. Hertil svarede jeg: "Ja, jeg er ikke ren som den, for hvem jeg kæmper. Jeg indrømmer, at jeg er mærket af dig (af mørket); men jeg kender den, der kan rense og læge mit sår, når den tid er. Din time er kommet, og jeg er

kommet for at tage dit liv. Du skal dø både ved din egen urenhed og ved Guds renhed, derfor er jeg, som jeg er. Sagen er afgjort; der er en anden, der nu har ransaget den sag, hvorom vi kæmper. Dommen er faldet på dig: Du har taget stenen (jorden) uden ret." Jeg følte og så, hvorledes dens legeme ganske overskyggede mig i kampen. Jeg følte kampens storhed, jordens fejl, sorg og nød og menneskenes synd mod hverandre indbyrdes. Jeg tager da som et fortvivlelsens tag, idet jeg råber ud i værelset. "Guds fred over alt liv på jorden!" Jeg råbte dette med en høj, fremmed røst og vågnede derved, og hele mit legeme gennemsitredes af denne magt. Tårerne sprang frem og vedblev at flyde, og nu og da, trods det, at jeg nu var vågen, svarede jeg med denne forunderlige overvældende magt i stemmen ja på forskellige spørgsmål fra magten, for hvem jeg kæmpede.

Jeg følte i dette øjeblik, som om menneskelivets terninger var kastet.

Medens denne rovfugl i kampen helt overskyggede mig med sit legeme, slog den jorden med sine vældige vinger, snart med højre, snart med venstre vinge; for hvert slag af dens vinger fremstod krig eller pest. Jeg så og følte klart, at den ikke tålte andet liv på jorden end det, der var af dens eget.

Jeg følte Jesus stå bag ved denne kamp, men på et andet sted (sit sted), ledende mig i den og givende mig kraft under den som gennem en elektrisk ledning. Ledningen var følelselivets, fællesmagtens, udslag ifølge tankens adresse, og forbindelsen var aldeles fuldkommen i sin natur, rolig og tryk; hans vilje var min vilje, hans magt var min magt, og det var sådan, fordi tiden var kommet.

Medens jeg kæmpede, bad jeg for alt det liv, der blev ramt i kampen.

Den, for hvem jeg kæmpede, lod mig også føle sin medlidenhed, der ikke var mindre end min, og lod mig samtidig forstå, der var ingen vej udenom.

Jeg bad da om den størst mulige kraft i kampen for at kunne ende den så hurtigt som muligt. Jeg vidste nu, at den, for

hvem jeg kæmpede, ville redde alt det liv, der kunne reddes, og det kunne det, som hørte ham til. Jeg følte nu, som om hele gudsmagten lagdes ind i mig; jeg følte en voldsom vilje til at bruge den. Jeg fjernede nu alt hensyn af mine tanker til det liv, der ikke kunne reddes, og jeg følte, at følgerne var voldsomme.

Da lagde jeg hele mit liv blot for dyret, og i kampen var spørgsmålet nu kun liv eller død for den eller mig.

Da jeg greb ind i kampen på dette grundlag, var det, jeg, som før sagt, udråbte med høj, fremmed røst: "Guds fred over alt liv på jorden!" – Klokken var to nat, da dette skete. Kl. 3:20 var det oplevede skrevet, og mit legeme var igen faldet i ro til søvn.

Dette, at jeg var mærket af dyrets urenhed, er også menneskeligt rigtigt, men på den anden side tjener jeg min Gud med hele min kraft, så snart min samvittighed rører ved mig, og gudsforholdet i mig er langt det kraftigste. Når jeg i den åndelige tilstand skal kæmpe med dyret og derefter frigøre mig for dets mærke, skal dette vise, at Gud slår ikke ihjel, men at dyret skal tilintetgøre sig selv ved sit eget væsen gennem krig, pest, nød og umoral, så man billedligt talt kan sige: Dyret (løggen) skal opsøge sig selv i sine egne stuer.

Dommen og derpå gudsmagtens kamp med dyret viser, at "timen" er kommet, hvor Gud drager sin renhed ud af dyrets favntag ved at samle det uselviske åndsliv i eget samfund under samvittighedens ledelse for derigennem helt at frigøre sig for dets væsen ved at styre det søgende liv i dets ørkenvandring gennem den dybe samvittighedsledede tanke ved sit tresidige væsen: Magten udøvet i kærlighed og visdom.

Visdom, set fra åndslivets side, fremstår, hvor den dybe tanke i menneskelivet er retvendt i Gud, så den kan modtage den Helligånds overføring af tanker gennem sin samvittighed til sig og styre sig selv og sine omgivelser efter den eller med andre ord: løse sin opgave efter disse tanker. Menneskelig videnskab har intet med visdom at gøre.

Guddommelige tanker, overført fra Helligånden til mennesket, er ene og alene visdommens kildespring.

Denne visdom kan kun tilgå dem, der er udvalgt på grund af deres tankelivs dybde; men disse bliver derved tjenere for dem, der er kaldet.

Fra dette forhold har ordene: "Mange er kaldet, men kun få er udvalgt", sit udspring; men i Gud er den ene ikke kærere eller større end den anden; vi er alle eller skal være, set fra gudslivet, hverandres tjenere.

Min personlige opfattelse af dette "syn" er følgende:

Dets pegende pil viser først ind i det menneskelige åndslivs individuelle udvikling. Men da udviklingen i de menneskelige samfund har nøjagtigt det samme forløb eller med andre ord den samme arkitektur i sit væsen som den individuelle, nemlig gennem lidelserne at udvikle tankelivet til at frigøre sig for selvskhedens fejl mod livet gennem krak, gælder denne form for udvikling alt selvsk. Så snart et individ eller samfund har vendt sig til den gode samvittigheds ledelse, er dets udvikling jævnt fremadskridende uden krak. Derfor peger "synets" pil ikke mindst på tidsåndens udvikling i det samlede menneskeliv. Dets udligning i tanke- og følelsesliv peger på modenhed til krak; vi er det så nær, at ethvert normalt, ansvarsfølende menneske føler det ad følelseslivets orienterende veje, selv uden i tanker at kunne forstå det. Et individs eller et samfunds krak står igen i dybde og lidelsernes omfang i forhold til den renhed eller urenhed, der er rådende i dets åndsnuance. Disse forhold er den kilde, hvorfra de kendte varselsord har sit udspring:

"Som du sår, skal du høste."

Det selviske åndsliv tror, det med kugler og krudt, love og øvrighed kan regulere og styre livet, som det selv vil. Ja, siger endog, at dets øvrighed er indsat af Gud. De selviske evner ikke at se eller føle deres eget følelseslivs forrådnelse, hvis årsag ligger i deres egenkærlighed; ved egenkærlighed rettes det følende åndslivs orienterende evne udelukkende mod individet selv til fordel for dets selviske trang, bliver derved bortvendt fra det øvrige liv, er derved udelukket fra samfølelsens lov, ejer derfor ingen orienterende evne til fordel for det samfølende liv

og er derfor kun en ener i sig selv, udelukket fra det samfølende liv i Gud. De selviske lever kun for deres indre selviske trang, uden hensyn til alt andet liv; deres følelser, tanker og handlinger er et fuldgyldigt udtryk derfor. De benytter gerne mange ord og smukke talemåder for at tilvende sig livets tillid for derefter at udnytte denne tillid ene og alene til fordel for egne formål; men de kendes let på, at sandhedens tonefald, dens følelsesstrøm, er udelukket fra deres ordgyderi, og deres ansigts sjælsudtryk har løgnens påtagede tillukkede natur i sit væsen.

Dette åndsliv er dyrets, og dets skæbne er tegnet i "synet".

Hvis min føling med gudslivet gennem Jesus og Helligånden er naturlig og rigtig, så er den tid kommet, da det for den enkelte gælder, om han ejer den gode samvittigheds olie i sin lampe; dette afgøres for den enkelte ikke som følge af trosform, men som følge af følelsernes og tankernes renhed; denne renhed står igen i forhold til den indre trang til renhed i sandhed. Afgørelsen træffes alene af Helligånden, der igennem vor samvittighed ved besked med os, bedre, end vi selv ved det. At tro får således ingen betydning, at være er og bliver hovedsagen. I henhold hertil falder dommen for den enkelte, når det jordiske samlivs store og sidste krak er inde, og i forhold dertil følger udslettelsen eller livet i Gud.

LIVETS SAMMENSPIL SAMT ORDET ALMÆGTIG

Er Gud almægtig, som menneskene tror og taler om det?

På den ene side *ja*, på den anden side *nej*.

Gud er fuldkommen, - hvorfor? Fordi ingen er mere fuldkommen end *Gud*.

Intet individ kan forklare Gud uden ved Guds eget tankeliv, og det kan kun ske, hvor individet er rent nok i Gud dertil og dybt nok i sit tankeliv til at kunne modtage Guds fuldkomne tanker i sig og skabe tilsvarende ud af sit eget tankeliv. Et sådant individ kan da tale med myndighed eller meddele sig videre ved skrift, men i alt skal myndigheden, fastheden og harmonien i det meddelte føles, og samvittigheden skal i den, der hører eller læser det, kunne bevidne sandheden deri.

Et fuldkomment svar på åndelige spørgsmål skal altid bunde i polaritetens lov, fordi al væren er i "polaritet", og vil da lyde: "På den ene side *ja*, på den anden side *nej*." Det ligger i, at alt har sit udspring fra livslovens pro-et-contra-natur, der er lig med og er polariteten; uden for dette er intet. I denne forbindelse bliver ordet "intet" fuldkomment.

Enhver tings magt er begrænset i sin stilling i polaritetens samvær eller strid, om man vil. Polaritet er således et udtryk for to halve dele af en livslov, der på grund af deres polaritet (altså deres modsatte natur og villen) strides med hinanden, man kan også sige samarbejder, og giver derved hinanden eksistensret. Det, der kommer ud af striden (dens følger), er en ting for sig og hører hjemme i loven om årsag og følger, hvori polariteten danner årsagen.

Havde nu den ene part i polariteten almagt, kunne den jo ophæve sin modsætning; men i så fald ville i samme øjeblik intet af det, som er, være, som det er, fordi alt liv (alt, som er) lever i sammenspil, lig bierne i deres kube; tager man kuben bort, er bierne ikke mere. Sammenspillet mellem blomsten, bien og kuben giver honningen; fjernes blot den ene part, er de andre ikke mere. Ethvert livs boplads er altid gennemtrængt af dets livsaroma, der gennem lugten og følelsen er dets hjem-

stedsbevis såvel over for det følende individ, der bor der, som over for andre. Hjemstedsfølelsen giver da hjemstedsretten og hjemstedsviljen. Hjemstedsfreden skal individet selv beskytte ifølge sin guddomsføjte ret; kan det ikke det, må det forsvinde; sådan er livet overalt (den evige strid), derfor er magten livets første faktor.

Ordet almagt er derfor kun et menneskeord, der, som det opfattes, intet sted bliver bekræftet af sandheden. Selv hvor to halve dele af en livslov er i polaritet med hinanden, rækker deres⁸³ magt ikke videre end deres opgave i hele det samlede livs sammenspil, og de, der ejer bevidsthedens lys gennem tanken, bør glæde sig ved, at det er sådan.

Men så forklaringen om *Gud*? Ja – den kan ikke gives aldeles fuldkomment i menneskeord eller menneskeskrift, fordi alle menneskeord uden for ja og nej kun er forsøg, der efter evne gøres, på at forklare noget, som er. En tanke eller en tanke-række⁸⁴ skal for at være rigtig bekræftes af samvittigheden, og så er det endda ikke sikkert, at den samvittighedsbekræftede tanke er fuldkommen rigtig for andre end den, som tænkte den.

Den bedste forklaring gives derfor gennem lignelse.

Jeg ligner Gud med sine livslove ved et menneske med sit ur. Urets mekanik er det følende liv. Gud gav mennesket bevidsthedens lys gennem evnen til at tænke, og derved kom det i polaritet med det udelukkende følende liv uden for det selv. Jeget i sit fludie er lig mennesket med sit ur. I menneskets åndelige grotid står det over for det følende liv som det menneskebarn, der bliver givet et ur. Man taler kun om pengene, uret har kostet, om tiden, det viser, om guldet og sølvet i det (dets værdi); men dette er selvisk, der er derfor ikke velsignel-

---

⁸³ Eller "dens".

⁸⁴ Det kan være en spørgende tanke og da søgende, en bedende tanke, en bydende tanke eller et liv i væren, som Gud er; men selve tingens væren kan i fuldkommenhed kun ses, føles, leves, kun vanskeligt tænkes.

se ved det: man bare putter det i lommen i glæden over ved uret at være blevet så meget rigere – ja føler sig endog glad ved, at andre intet ur har; thi derved er man jo større og rigere end disse; men dette er ”uret” (det følende liv) imod.

Omregner vi blot livet i penge, og føler vi kun for livet som for penge, viger det fra os og lader os beholde pengene; vi bliver da ene med vore penge; men da disse er døde, elsker vi derved døden og dør da selv til sidst.

Uret er et sammenspil i mekanik, som livslovene er det, med mange hjul og en kraft i sig. Kraften i urets følsomme liv er fjederen, i livslovenes følende liv er trangen fjederen. I urets indre træffer vi på den vidunderlige ting, at går det ene hjul den ene vej, så går det hjul, det griber ind i, den modsatte vej: en pro-et-contra-natur (polariteten) – ligeså i livslovenes sammenspil.

Er fjederen spændt og alt i orden, går uret sin gang i tiden og viser den. Er trangen spændt og alt i orden for livet, går livet sin gang i tiden gennem fødsel og ”død”.

Uroen i uret er som samvittigheden i mennesket: den styrer dets gang og derved dets handling. Hvis uret ikke vil rette sig efter sin uro og ikke kan bringes til det, har det som ur ingen værdi for ejeren, og det tilintetgøres. Retter mennesket sig ikke efter uroen i sig (sin samvittighed) og ikke kan bringes til det, har ejeren af livet ingen brug for det; det opløses da, både legemligt og åndeligt, successivt hen imod død.

Hvem er ejeren af livet? Ejeren betegnes med ordet Gud. Ethvert menneske har den Gud, det har behov, og forstår ham i sandhed på sin vis, og dette er nok.

Med hvad ret har Gud gjort sig til ejer af livet og udøver en ejers ret? I kraft af den stærkeste ret, men i en fredfyldt ret – fredfyldt, fordi den er bygget op på kærligheden til livet. Selv om Gud ofte hånes af mennesker, så er de gode mennesker og de onde med dog bedst tjent med denne Gud; thi han hævner sig ikke og straffer ikke; al tale derom hviler i løggen.

Mennesket ejer uret, fordi det føler trang til det, og fordi det gennem tanken kender det, kan derfor styre det, leve efter det og glæde sig ved det.

Gud ejer livslovene, fordi han føler trang til dem (på grund af livet, de skaber), og fordi han gennem tanken kender dem, kan derfor styre dem, leve i dem og efter dem og glæde sig ved dem.

Ja, - men af hvad grund kan mennesket styre uret? På grund af polariteten. På den ene side er uret et værk i udelukkende følsomhed, der går (som sagt) ved en indre kraft, aldeles uden tanke i sit "liv"; det går bare og viser tiden, men ved det ikke – lig det følende liv, der lever, men ved det ikke. På den anden side er mennesket med tanken. Gennem evnen til at tænke kan dette styre, forandre og regulere uret, altså herske over det, ligesom Gud hersker over sine livslove.

Men hvad gør nu uret? Ved hele sin vidunderlige, følende og villende kraft gennem sin mekanik skiller det tiden ad i sekunder og samler den igen i timer, og ved sin impuls om tiden vejleder det sin ejer gennem hans syn og tanke og styres til fælles fordel af denne.

Akkurat det samme forhold er til stede mellem Gud og hans følelsesliv og mellem gudsfrøet i os med dets evne til at tænke på den ene side og livslovene med deres følende liv på den anden side.

Ligesom uret på sin måde producerer tiden og derved møtter sin ejers spørgende impuls for nuet, og for så vidt Gud eller Guds søn i os, der ved sin tanke ejer uret, ikke griber tiden, holder den fast ved at omsætte den i tanke og handling angående nuets forhold, der leves i, for derved at bestå ved den, forsvinder alt i tidens uendelige mørke, til sidst ejeren selv, idet han da til slut ikke engang ejer en tanke, hvortil han kan støtte sin væren; thi et liv kan ikke være ene – man kan også sige: Intet liv kan være uden boplads, dvs. uden at være bundet til noget (sit polære). Hvis tiden ikke udnyttes af gudsfrøet i os (maskineriets akse), er den ubefæstet og har ingen livsret. Da

griber tiden gudsfrøet som sit bytte og sluger det, og tiden og det, som var, er ikke mere.

Tiden er en underlig trolldom: den har kun en eneste opgave, den i nuet at tjene alt, som er, og den tjener det med den største ligegyldighed, ganske uden hensyn til, hvad der sker, går dermed sin vej og kommer aldrig i evighed igen. Det, der ikke gider tjene tiden til gengæld, tager den med sig – også heri ser vi polariteten.

Livslovene med deres følende liv ligner uret ved, at det, de skaber, lever i nuet, og har som uret kun nuet og ingen tid. Kun Gud eller Guds søn i os har på grund af sin bevidsthed gennem sin tanke tid.

Ja – men det er jo et andet sted sagt, at livslovene har skabt Gud. Mennesket har jo dog skabt uret. På den ene side *ja*, på den anden side *nej*. Opløs uret til de stoffer, der var, før de blev til det metal, hvoraf uret kunne skabes, og lad dem indtage deres plads i livslovene på ny; da bliver det forståeligt nok "uret", der skabte mennesket, som det blev livslovene, der skabte Gud.

Det menneske lever evigt, der lever med og i nuet i kærlighed til tingene, hvormed det virker, med al sin energi gennem følelse, tanke og handling. Er mennesket da uforanderligt det samme? Nej, thi det fornyer sit liv ved skiften fra følelse til følelse, fra tanke til tanke og fra handling til handling og vokser derved. Kun striden, døden og de døde livslove er uforanderligt de samme.

Gud er i himlen, siger de, der modtager betaling for og gør det til en profession at tale om Gud. De tjener da den, der betaler dem lønnen og derigennem fremmer sin egen interesse; men hvor himlen er, har jeg aldrig hørt noget om. Jeg kan se gudslivet i sin renhed vandre om og imellem alt, jeg ser dets evige vandring i en stille ro, jeg ser, det er frigjort i sin egen renhed, derfor urørligt af alt, der er det modsat; alt lever i det og bevæger sig i det, og ethvert liv kan frit i sin egen afsluttedhed (sin egen væren) leve sit liv ifølge sin trang følelsesmæssigt

ganske uberørt og danner derved sin egen livsnuance i en for det afsluttet verden.

Dette åndsliv så jeg første gang i mængde, som beskrevet i *Den Ukendte*, under pløjningen, hvor dets magt blev stillet til min rådighed.

Jeg har ofte siden set gudslivet på flere måder; men det ses ikke så fuldkomment, når det ses i forbindelse med en handling, hvor handlingen er det væsentlige og synet af gudslivet det mindre væsentlige og derfor mindre genstand for betragtning end den tanke, der danner grundlaget for den tilsigtede handling.

Den 24. april 1929, dvs. i den tid, da denne bogs indhold blev behandlet (skrevet), blev det vist mig med den opgave stillet til mig ene at se det; det blev da set med langt større fuldkommenhed end forhen.

Jeg så en meget lysende ren kerne med afrundede kanter og hjørner ca. $\frac{1}{2}$ cm³ stor. Dens renhed må tænkes, jeg kan ikke beskrive den. Dette var gudskernen i livet; det andet liv, der var omkring den, var tjenende gudsliv (fludieliv) ifølge sin kærlighed og trang til den. Dens "stof" ejede ene blandt alt liv skønhedssans og trang til skønhed, organisationstalent med trang til organisation, evne til at tegne en tanke efter sit ombølgende følelseslivs impuls angående situationen i nuet, var derfor ejer af tanken, havde derfor oversigten over forholdenes natur i forhold til sin tankes rækkevidde og kunne da med disse egenskaber tjene sit ombølgende fludies liv, der bar den og bevægede sig med den i sin midte lig en dronning i en bisværn. Jeg så, hvorledes dette levende, guddomsrene fludieliv bærer denne guddomsskat, sit vejledende styre, i sit livs midte som en skat for sig. Uden denne guddomsskat ville det rent følende liv ikke kunne være guddomsrent og i system med guddomsro og guddomsfred i sit væsen. Dette liv lader mig føle og gennem tanken forstå, at det er der, hvor det ifølge trang, følelse og tanke har ærinde uden hensyn til tid, rum og afstand, men først og fremmest der, hvor det groende liv er.

Denne guddomskerne i sit fludie er det, der fødes i mennesket og vinder sejr over legemslivets urene fludies impuls for sin væren, får det urene fludie rensset til Guds fludies renhed og kan da efter legemets død bestå ved det som en i sig selv selvstændig personlighed i Guds fællesfølelse og fællesvillende væsen. Den tilstand af naturlig ro og oplagthed, hvori jeg så dette klokken 1:30 om dagen, er den tilstand, det frigjorte, rene åndsliv færdes i, når individet – om jeg så tør sige – tuller rundt i sin egen væren, ligesom når mennesket går og tuller rundt i sine egne tankers optagetthed af situationen i nuet i følelse, tanke og væren; men kalder et andet individ af samme renhed i sin længsel og trang gennem sin følelses strøm ifølge sit tankelivs erindring, da tiltrækker personer sig hinanden og mødes. Deres fludier danner da hver for sig et menneskelegeme om sin guddomskerne, hvert med sit uforanderlige sjælsudtryk, så længe samværet varer, medens tanker og følelsesindtryk drøftes, hvorefter de begiver sig til hver sit sted igen og i samme væremåde som før, hvilket jeg før har beskrevet; men det er altså nu igen bekræftet, og da dette syn var det mest fuldkomne, jeg har haft, af den art, har jeg følt at skulle gengive det i ord.

Det frigjorte åndsliv var det, jeg så den nævnte dato vandre om mig, forbi mig og om alt i sin overmægtige frigjorthed. Ordet frigjort er i denne forbindelse aldeles fuldkomment, og læseren må af yderste evne søge at forstå, hvad fuldkommen frigjorthed vil sige – dette: at være frigjort for alle livsloves bånd, selv for kulde og varme i disse ords allerkræftigste betydning. I såvel solen som jorden kan dette liv færdes ifølge trang og behag, det kan færdes på de højeste bjerge, i de dybeste slugter, i jorden, i havet, i luften, imellem kloderne og på kloderne, iagttagende og medfølelse for alt det groende livs natur og tilstand, det træffer på og passerer. Er en trang til stede i et individ, gives hjælp; om et individ er retvendt nok til at udnytte hjælpen, er en sag for sig, deraf afhænger følgerne. Enhver beslutning udføres ifølge tiltrækningens eller frastødningens love, og ifølge disse love hjælpes, tages eller gives

livet. Dette rene, omvandrende, allestedsnærværende, frigjorte åndsliv besidder ifølge disse egenskaber styret over alle livsloves sammenspil og følgerne deraf: det groende liv, lig mennesket over sit ur.

Bevidstheden gennem tankens dybde avler frigjortheden. Frigjortheden avler igen renhed i sig selv. Frigjorthed i alt og renhed i sig selv medfører ifølge polaritetens lov kærlighed til sin modsætning, til det, som ikke er rent: det groende og derfor bundne liv, og hvorfor? Fordi renheden vokser (formerer sig) ud af urenheden; det groende liv, vi kan også sige det materielt ikklædte liv; derfor optræder det rene, omvandrende, frigjorte liv som hjælpende, vejledende og tilgivende over for sin polaritet: det voksende liv. Men for at hjælpen kan ydes, eller tilgivelsen gives, skal der i et individ være en trang dertil; dette ligger i individualitetens fuldkomne ret til at leve efter sin trang, så længe individet selv kan holde dertil; dette avler igen personligheden.

Hvis egenviljen ikke brydes fri af egenviljens medfølgende laster, fejl og synd, har individet ingen værdi for det samfølende liv; thi med egenviljen i sit væsen kan man ikke være i samfølelse med andet liv; derfor optræder som sagt det rene, frigjorte liv, som vejledende eller tilgivende, når trang dertil opstår i dets polære modsætning: det voksende liv. Deraf følger også, at når det groende liv kommer til klarhed om sin egen åndelige tilstand, syndsbevidsthed, dømmes det sig selv; men ved at dømmes sig selv frigør det sig. Ved dommen over sig selv bryder det ved sin bevidsthed igennem sin urenhed. Da er det øjeblik kommet, hvor det frigjorte, rene liv træder til, renser den forlorne søns følelsesliv til sin egen renhed, giver ham, billedligt talt, nye klæder på. Jesus kalder det, at han bliver født på ny; betegnet ved vor tids menneskeord hedder det, at han får Guds fred.

Således var det liv, jeg så vandre om mig, frigjort og i sin vandring om alt liv iagttagende og samfølende med livsnaturen, livsudfoldelsen: det groende liv, og livets sammenspil og i visse forhold gribende ind; ethvert indgreb hvilede på dets

eget livsfundament: den fuldkomne kærlighed til alt liv. Den korte tanke vejledes af den dybere tanke; dette giver gensidig vækst i bevidsthed gennem tankens klarhed fra individ til individ. Forholdet er det samme, når talen er om mængden og en enkelt meget dyb tanke, den har sluttet sig sammen om. Her passer Jesu ord ind om de kaldede og de udvalgte. Jeg henleder igen opmærksomheden på synet under pløjningen i *Den Ukendte*.

Lad nu tanken forfølge sin indsigt i dette frigjorte, styrende, rene og derfor samfølelse liv. Her må tanken særligt holde fast ved ordet *samfølelse*, og i denne forbindelse bliver dette ord fuldkomment. Samfølelsen gennem fludierne er hævet over tid, rum og afstand. Deri ligger årsagen skjult til, at vi i Danmark kan lytte efter en melodi, der samtidig spilles i Rom; når lærken synger sin fortryllende morgensang, høres denne samtidig i solen. – Menneske, du er ikke ene, selv om du tror det; ethvert af dine stemningsudbrud i følelse og tanke bliver registreret af denne omvandrede "seismograf". Du må være forberedt på, at den stund vil indtræde i dit liv, hvor du må stå over for dit eget billede som et blad i livets bog, fremkaldt af dit eget livs væren gennem denne "seismograf", seende ind i dit eget sjælsudtryk, som det er, på den ene side og ind i din faders renhed og godhed på den anden side. Ja – men så følgerne? Tænk dig, hvis du har snydt et menneske eller ringegattet det for dets fattigdom og det samtidig smilende tilgiver dig igennem sin Guds renhed! Hvad så? Vend dig til din samvittighed og lad den forklare dig følgerne!

Ordet fuldkommen kan gives følgende forklaring: det fuldkomne når ud over alle tænkelige muligheder, altså ud over mennesketankens rækkevidde. I denne forbindelse må vi rumme altet i vor tanke; men det kan vi jo nok gøre, idet vi ser, at himmellegemerne vandrer systematisk rundt imellem hverandre med guddommelig sikkerhed og med samme lethed, som støvfnuggene, vi ser, vandrer i solstrålerne i vor renholdte stue. Alle livslove virker i fuldkommenhed, styret af guddommens bevidsthed gennem tankens fuldkommenhed. Viljekraf-

ten står for den harmoniske tanke altid i forhold til tankens rækkevidde, og det er viljekraften, det følende, arbejdende liv, fludierne, adlyder, så det virker efter den i tanken indlagte tegning. Således lever, opdrages og virker også menneskelivet: Ethvert menneske, enten det er barn eller voksen, er allerede som menneske, hvis det er uselvsk, en guddommelig styrer i forhold til sin bevidsthed gennem sin tanke og i forhold til dens dybde og rækkevidde, guddomsledet gennem sin samvittighedsfølelse, akkurat som sin Gud, kun med den forskel, at Gud er den samvittighedsgivende, mennesket den samvittighedsnydende.

Det er et så sikkert virkende system, at i det øjeblik et menneske svinger uden for sin samvittighedsfølelse, fratages det styreevnen, først over sig selv, dernæst over det, det vil eller er sat til at styre. De tanker, det i sin selviske isolation skaber, og de handlinger, det når at udføre, savner da den guddomsanerkendelse, der ligger i samvittighedsfølelsen; både i følelse, tanke og handling bærer det krakkets karakter og uvægerlige følger i sit væsen. Livets bog har opdyndet bevis på bevis derpå såvel historisk samfundsmæssigt som individuelt. Men mennesket skal kunne kende forskel på løgnet og sandheden samt være retvendt i sandheden for at kunne se det (altså være rent uselvsk); thi synet deraf er et guddoms-syn, dets dybde og klarhed står i forhold til renhed og udvikling i følelse og tanke.

Det menneske, som søger at jonglere imellem sandhed og løgn, svingende fra den ene side til den anden i forhold til gevinst i fred eller økonomi, er selv en løgner, der intet kan se, fordi dets åndelige udsyn i samfølelse er skåret bort og i stedet indadvendt og afstemt efter dets egenkærlige begær; dets livs væren former sig da som modstand imod alt gudsliv. Som menneske kan der godt leves sådan, så længe vor tidsånd råder, men heller ikke længere.

Vi vender nu igen vor tanke til det os ombølgende, rene, frigjorte åndsliv med dets bevidsthed, der bor i den før omtalte kerne (gudsfrøet). Denne kerne er ombølget af sin rene flu-

diemængde (sit følelsesliv), lig en sol med sine kloder om sig; nogle kerner har en ca. 10 kubikalen fludie om sig, enkelte mere, mange mindre, alt i forhold til styreevnen. Denne er afstemt efter tankens dybde, der ligger i og står i forhold til gudsfrøets udvikling og dermed også til dets størrelse i kubi-kindhold – hvilket sås meget tydeligt. Ingen Guds søn (vort jeg) kan eje mere fludie (følelsesliv), end han kan betjene, styre og vejlede. Her kommer Jesu ord igen og siger: den, som har meget, skal mere gives, så han endog har til overflod.

Jeg ser, vi har ca. dobbelt så meget fludie som menneske end senere; men jeg ser også, at dette ikke er rent. Jeg kan ikke alene se det på farven, men også ved samvittighedsbistand føle og bedømme dets urenhed. Fludieforøgelsen som menneske ligger i, at sammenholdets lov, altså de fludiearter, der i fællesfølt interesse bygger legemerne op, er blandet med sin polære modsætning, adspredthedens lov, der på sin side er det levende fludieliv, der kun består ved og har til opgave at sprede og opløse det, som det samfølende liv bygger op. Det er dette åndsliv, der i mennesket fremkalder alt det, vi kalder lidelser, af enhver art. Deraf følger: Jo mindre et menneske agter på sig selv (sit eget følelsesliv), des bedre adgang har opløsningslivet til det, og giver mennesket sig helt hen til sit følelseslivs begær, opløses det både legemligt og åndeligt som et værdiløst produkt. Med andre ord: det opløsende liv former sig i det, medens det livsopbyggende liv i samme forhold forsvinder fra det.

Det opløsende liv har til opgave at tvinge gudsfrøet i mennesket til omtanke angående sig selv (og livet) og derved bringe vækst i dets tankeliv eller også at give fuldstændig opløsning, uden at det selv kender sin guddomsmission; thi det er udelukkende følelsesliv, der alene virker i egen følt interesse for sit eget liv. Her øjner vi igen polariteten: årsag og virkning.

Ved at mennesket nu omvender sig til det samfølende liv, Gud, udrenses opløsningens lov af dets væsen; derved bliver fludiemængden kun, som jeg så det i det frigjorte liv, halvt så stor, men til gengæld bliver den udelukkende ren i Gud. Det

frigjorte liv vokser da i stadig bevidsthedsudfoldelse gennem tankelivets udvikling, stærkt understøttet af erfaringernes tyngde (det sete og det oplevede), indtil visdomsfuldkommenhed i Gud. I denne livsfuldkommenhed tjener da det rene liv det groende liv, stadig båret oppe af den mest forunderlige livslov iblandt alle livslove, livsfundamentet, den alt smeltende, den, som alt rent liv glad betror sig til, glad åbner sit livs inderste kerne for, ja givende sit eget, sit alt, om så skal være, sigende: "Tag mig, tag mig!" Denne livslov er gudskærligheden.

Men kærligheden "ler". Dens smil er dens eget; ingen kan beskrive det, ingen kan efterligne det. Den tager ingen eller intet, den blot giver; derfor kan den ejes af alle, der er rene i Gud. Derfor ejer til gengæld kærligheden alt, hvad der er rent i Gud; men den skyder rigdommen fra sig, vil bare give; den får alle i Gud til at efterligne sig deri, derfor bliver enhver ener i Gud i sig selv så lille og dog så rig. Deri ligger livsfornyelsen, evighedens livsmulighed og alt sundt livs mål.

Men denne livsrigdom er billigt til salg hos den selviske (tåben), hos manden ofte for en bøf med løg, akvavitter, en gl. Carlsberg, en god havannese og derefter en smuk pige, der er villig. Når han får dette, vil han for resten blæse livet en lang vals. Denne livsrigdom sælges også for mange andre varer, såsom modedragter, folkeyndest, rigdom, dovenskab osv., osv.; men den dag, livet vender på grund af sin vækst (livsmødenhed), bliver det nødsaget til at rense sig for disse elementer, der ikke kan omvende sig; thi når gudsriget udfolder sig på jorden i menneskelivets samvær, skal kærligheden alene være drivkraften for Guds søns bevidsthedsudvikling gennem hans tankeliv; da skal løgnens smitte fjernes fra livet, men denne har jo så haft sin tid og sine glæder. Dette er før sagt til livet, og nu er det sagt igen og sagt med magtens, visdommens og kærlighedens ret over livet, derefter følger handlingen.

Det følende livs fludie i plante- og dyreriget er som åndeligt mørke; menneskets urene fludie er det samme som det i plante- og dyreriget, men det gennemstråles af sit indskudte guds-

frø, så det bliver som en gråvejrsdag, hvorimod det rene, frigjorte har en glitrende solrenhed i sig.

Modsat dette gudsliv med dets ifølge samfølelse (deraf fællesviljen) forfærdende fællesmagt, der er så forfærdende stor, fordi alle livslove adlyder dets vilje, står det urene, det groende fludie, der for sin væksts skyld er bundet til jordlegemer i planter og dyr i sit ensidigt følende åndsliv uden tankes bevidsthed, derfor uden ansvar, anvendeligt af bevidstheden til alt og uden grænse i sig selv for dets villen og kunnen. Det styrende rene gudsliv standser dets legemsvækst i træet, i dyret, i mennesket og gør, at legemet modnes og igen overgives til opløsningens lov. Altså: Hvis gudsstyret ikke var, ville et legemsliv ingen grænse have for sin vækst. Til at bremse legemets følsomme grådighed i vækst tjener alle livslove gennem styret; men – når vi nu fjerner begrebet renhed og urenhed fra fludierne, da bliver disses egenskaber de samme; i deres adskilthed, som de nu er, i ren og uren væren danner de hver især en verden for sig, jf. udtalelsen: "Mit rige er ikke af denne verden".

Da føres tanken med sit lys hen til ilden, som før omtalt; man ser da polariteten i stoffet og ilden eller polariteten i sammenholdets lov på den ene side og i opløsningens lov på den anden side. Men – ombytter vi nu ordene renhed og urenhed i fludierne med ordene positiv og negativ, føres tanken hen til ordet elektricitet; men dette generer ikke, hvis man evner at opfatte ordet fuldkommen frigjort i egen renhed, der derved hæver styret over alt livs og alle tings foreteelser. I elektriciteten træffer vi igen i polaritet det ustyrede med sit styre og følgen deraf. Dette, at elektriciteten kan bindes i stof, vådt eller tørt, hviler i den lov, der kan udtrykkes med ordene: Intet liv kan være ene, eller: ethvert liv sin boplads. I elektriciteten træffer vi da igen foruden det styrende og det ustyrede tillige følsomheden, kraften, lyset og "kærligheden"; den sidste føles deri, at jo mere vi lader den tjene os, des gladere bliver den, des mere føles der at være, som om den lig kærligheden voksede ved brugen. Det er ligheder, der taler!

Frigør vi nu vort tankeliv for alle sædvanemæssige tanker og talemåder, som løggen har skabt gennem uvidenhed og selvsk autoritetslære og påført os, og lader livets bog alene tale til os under vor samvittigheds vejledning, da vil vi – ved at se det frigjorte åndsliv i dets tjenende vandring om os og om alt og ved at se dets glitrende solrenhed, ved at erindre elektricitetens vidunderøjeblikkelighed, (når, vel at mærke, ledningen er i orden), overført på mennesket, når livets retvendthed er i orden, dens tjeneste i kraft, lys og varme og dens tilsyneladende formering ved brug, og ved at erindre os loven udtrykt i de ord: Intet liv uden boplads⁸⁵ – opdage, at det, vi kalder døde ting, har liv i sig, og da ser vi liv udvikle sig ved liv. Død bliver da ikke mere et minus, men et plus i udviklingen.

Holder vi nu fast ved tanken om polariteten mellem det frigjorte, rene, styrende og derfor ikke mere døende bevidsthedsliv med dets modsætning, det fremadstræbende, groende, derfor ved død omskiftelige, voksende, urene fludie, falder vor tanke ind i solen, endog uden at ængstes. Vi opfatter da solen som en samling af de højest udviklede bevidstheder med deres fludier om sig i egen renhed og i samfølelse forbundet med det omvandrede gudsliv, vi ser om os, styrende alt omkring sig i sit solsystem; endog ethvert hår på vort hoved er under deres omsorg. Jeg føler gennem min inspiration, at det omvandrede gudsliv har sin udgang fra og sin indgang i solen. Mon ikke solen for menneskets tanke burde opfattes som et evighedsudviklingsbevis, frigjort for død, et livets centralpunkt på sit område, en broder eller søster til alle lignende børn af en solenes sol, et bevidsthedsfamilieliv i samfølelse?

Man ser solens evne til i forhold til sit behov og sine opgaver at tiltrække sig ernæring fra de løse, tilsyneladende vagabonderende himmellegemer, der ifølge samarbejde med andre sole vandrer i eller uden for dens systems tilsyneladende afgrænsede område. Man ser solen efter behov optage sådanne himmellegemer i sig (deraf solpletterne), ligesom mennesket,

---

⁸⁵ Det vil altså sige: Alt liv er bundet til stof, til sit udviklingssted, sit hjem, sin boplads, hvori det udvikler sin livsroma og formerer sig.

der spiser en appelsin, optager denne i sig,⁸⁶ og kaste de stoffer fra sig, der tilhører adspredthedens lov, hvortil det attråede liv, sammenholdets lov, var bundet, som affald (solprotuberanser) lig gødning, ud i rummet, hvor det gennem dette og luftlagene går til kloderne og som liv ernærer sig og giver ernæring undervejs efter samme teknik som den, hvorefter mennesket og andre legemlige væsener affører sig de dele, de ved ernæring ikke kan optage i sig, til rummet. Dette fører tanken hen på et universudviklingsystem, alt i nøjagtig samme form (livsarkitektur), som livets bog viser os det.

Den samme teknik findes i alt; ethvert lille livsfrø med sit legeme er et livscentrum med sit fludie kredsende i og om sig og kan lignede ved solen med sine kloder. I alle jordlegemer er det det groende, derfor endnu urene fludie, der er skaberloven og underlagt det omvandrede gudsstyre. I alt liv, bortset fra menneskets, træffer vi, som så ofte sagt, egentlig kun polaritetens lov: legemet med sit følelsesliv eller, rettere sagt: følelseslivet med sit legeme. Først i mennesket træffer vi på treenheden: følelseslivet med sit gudsfrø indskudt i sig i sit fødested og midlertidige bo- og udviklingssted legemet.

Jeg er gennem mine iagttagelser kommet til den forståelse,⁸⁷ at legemsdød står i forhold til gudsfrøets modenhed eller mission. Ethvert menneske, der undgår åndelig død, indtræder i en mission, så snart det er åndeligt udviklet dertil og i forhold til dets ifødte anlæg. Dette tidspunkt kan indtræde uden hensyn til, om det er menneske eller åndsperson. Et barn, der er født gammelklogt, hvad der er let kendeligt på dets skarpe ansigtstræk, sjælsudtryk, smil og gråd, kan være født til en ret betydelig mission som menneske enten i selviskhed eller i uselviskhed, men som regel får det en snarlig død.

Jeg er ikke blind for død ved tilsyneladende tilfældighed, men tilfældigheden forekommer mig væsentligt at ramme de

---

⁸⁶ Appelsinen såvel som ethvert liv bærer livsarkitekturens solteknik i sig.

⁸⁷ Jeg vil gerne her indskyde, at jeg intet skriver uden at føle sammen med min samvittighed.

åndeligt værdiløse såvel enkeltvis som i samling. På grund af det fuldkommen frigjorte livs styre kommer død dog aldrig for tidligt, når blot legemets fødsel er vel overstået, og livet er retvendt i Gud.

Krig er en følge af åndeligt samfundsmæssigt forkrøblet modenhed i legemlig og åndelig livsbalance. Åndelig forkrøblethed består i tankelivets stivnen i selvisk æderi, dovenskab, hovmod og alt ustyret begær samt i politik og abnorm religiøsitet.

Abnorm religiøsitet består i at docere kærlighed alene og derved tilsidesætte magten og visdommen udøvet i kærlighed, eller med andre ord: at tro og elske uden tanke og handling i følge er selvisk, åndelig dovenskab, åndeligt værdiløst og derfor abnormt.

Guds hensigt med sin søn (sit frø) i mennesket er dennes udvikling til et selvstændigt i egen bevidsthed følende, tænkende og handlende individ, som føler, tænker og handler under sin Guds ledelse gennem Helligånden ved samvittigheden til fordel for livet, og som derved tjener sin egen livsværdi, eksistensret, udvikling og udfoldelse; men tidsåndens religiøse opfatter Gud som en person, lig en russisk enehersker, det blot gælder om at elske og tro på for derved at blive genelsket i slavisk spytslikkertilværelse, lig hofsnoge.

Det er den dybe uselviske tanke, der bærer ansvaret; thi den er ikke alene født til at elske og blive genelsket, den er også født til kamp imod løgnen ved selv at føle, tænke og handle, ledet af sin samvittighed. Det er dens pligt at samle de korte uselviske tanker om sig og føre dem imod løgnen og derved oprette gudsriget på jorden, hvilket er det samme som menneskelivet frigjort for løgnen.

Vel er krig og al kendt livsmodgang nødvendig, indtil menneskets tanke vågner og vender sig fra selviskhed til en i kærlighed forstående tjener, ikke til fordel for sig selv, men for livet. Vel er krig således indtil da en klog kærlighedsgerning imod livet. Men – ve den, der fostrer tanken derom og bringer

den til udfoldelse! Omvendt følger velsignelsen den, der bekæmper krigen i agtelse for og i kærlighed til livet.

De tanker, der omhandler død, krig, politik og religiøsitet, bevæger sig i og er et udslag af polariteten mellem løgnen på den ene side og sandheden på den anden. Her skulle en naturlig religiøsitet i uselviskhed gøre skarpt skel i tanke og handling, i livs væren, der da ville føre til gudsriget på jorden, altså med henblik på det menneskelige samfund; men på grund af vor tidsperiodes abnorme religiøsitet formår den det ikke, og løgnen morer sig derover; thi den ser og forstår, at denne abnorme søvngængerreligiøsitet giver den en frodig græsmark at trives på indtil fedme.

Åndeligt set er gudsriget kommet til jorden og er det frigjorte, omvandrende og styrende liv i alt (gudsfrøet gennem sit fludie), som jeg ser det, hvor det guddommelige produceres gennem menneskelivet; derfor kan det siges: Gudsriget er inden i eder; men det er mere forstående at sige: Gud er inden i eder (en ener i Gud).

Mennesket har egentlig kun tilbage at finde sig selv i Gud og indrette sit jordiske og åndelige samvær derefter under sin samvittigheds vejledning, medens det er menneske. Efter legemets død går tingene som af sig selv i lovbundet form, ordnet ved fællesfølelsen i gudskærligheden gennem tiltræknings og frastødningens love (eller lov), ikke i forhold til tro, men i forhold til renhed eller urenhed i åndsliv (se *Følelse og Tanke*).

Fæster vi nu vor tanke på loven, udtrykt i de ord: Intet liv uden boplads, fører dette tanken hen på, at ethvert livs første stræben gælder en boplads. Vi ser, at mange livs ernæring er betinget af boplads; efter boplads kommer spørgsmålet sol. Sol, sol – uden sol, direkte eller indirekte, ingen livslykke! Så er vi igen inde i polariteten: legemet og dets ernæring eller fludiet med sit legeme og også i treenigheden, i denne forbindelse: stoffet, fludielivet og solen. Derfra går tanken ind i ernæringen. Vi ser da, at hvor et liv udfolder sig i sin natur, har det opbyggende liv i legemet, sammenholdets lov, magt over det i sit liv

(i sit fludie) værende opløsningens element, adspredthedens lov, og giver da et overskud af sit legems frugter, hvori er indlagt dets egen livsaroma. Dette overskud i livskraft giver formering gennem føde til andre, og særlig livsaromaen er bestemmende for fødens værdi; den enten fremmer livet hos den nydende, helbreder den eller giver den som gift døden. Det er egentlig livsaromaerne, det, vi ikke kan se, kun lugte, smage og føle, der er det mættende.

Aromaerne er bundet til stoffet (legemerne); for at få den mættende aroma, må vi spise de legemer, hvortil den er bundet; men det gør intet; thi det styrende og skabende liv har indrettet vore legemer således, at de kan afføre sig de stoffer, de ikke har brug for, og hvortil de mættende aromaer var bundet. Nå, det er jo så simpelt dagligdags, så den abstraherende, stormægtige mennesketanke ikke agter det for noget; men for mig lille menneske er denne mekanik en vidunderlig skaberkunst. Denne og mit legeme med dets lemmer, deres bøjelighed på passende steder, hvert lems mekanik og skaberkunst, legemets følsomhed, dets sanser, dette at kunne tænke (skabe en tanke), som en tegning tegnes, hvorefter man kan rette sin virken, enten udelukkende til fordel for sig selv eller dermed tjenende andet liv, og så denne ufejlbarlige retningslinje (samvittigheden) mellem det, der giver åndelig vækst, og det, der giver åndelig død, skarp som en ragekniv, og jo mere den bruges, des skarpere bliver den, indtil fuldkommenheden er nået - - alle disse dagligdags små ting, som vi mennesker går og træder i hver dag uden at se det, og mange, mange flere er for mig noget så uendeligt stort; thi det beviser for mig tilværelsen af et stedse og ensartet værende bevidsthedsstyre, der står bag det hele. Enhver moden tænker vil forstå, at et system kun kan være en frugt af en bevidstheds tanke – den tanke, der har fremkaldt systemet. Beviset ligger i og læses ud af livets bog, idet mangler ved systemet i det skabte altid står i forhold til tankebevidsthedsudviklingen hos skaberen; den samme mangel, der findes i systemet, findes også i skaberens tankeliv.

Ensartetheden, man ser og føler i det organisatoriske, i systemerne, i det heles fælles teknik og dertil i skønhedssansen, livsroen, livsglæden o.m.m., siger os, at der kun er én kilde for alt dette vidunderlige, én uforanderlig kilde med kun én magt, én visdom og én kærlighed. Disse tre egenskaber, samlede i ét styre, giver gennem følelsen i det skabte, der er retvendt i livet, sikkerhed, livsro og livsglæde for sit livs udfoldelse. Man ser dette styres styreprincip, der kan udtales i de ord: Ethvert liv har ret til at udfolde sig efter sin trang under eget ansvar. At følge dette princip medfører for menneskelivet personligheden.

Det styrende liv, som jeg så vandre om alt, bestod som sagt af en bevidsthedskerne i midten af sit bærende, omkredsede rene fludie, hvorigennem bevidstheden havde indseende med et hvert nok så lille liv efter dets anlæg og interesse på sin vandring såvel i som over jorden. Ved intuition lod det mig føle og gennem tanken forstå, at det var bestemmende over alt liv under den retningslinje, der ligger i samfølelsen med samvittighed og i kærlighed til livet. En del af de skabende fludier binder sig til væsker i et livs kirtler og nervecentre og skaber, kontrollerer, fornyer og vedligeholder legemerne ud fra disse styrecentre. Igennem disse kan det styrende liv føle sammen med det groende liv, og ved en følelsesstrøm af sit rene fludie kan bevidstheden gennem sin tankes lys gøre sin indflydelse gældende efter det groende livs behov, hvis det besidder trang til hjælp, ellers ikke. Derved holdes de opløsende elementer tilbage, hvis livet er sundt, arternes retningslinjer sikres i deres natur, og aromaerne holdes derved konstante.

Det gælder da for mennesket som for det øvrige liv om at leve af de levende livs aromaer, som de vokser frem i naturen, og ikke forandre dem ved kogning, bagning, stegning eller tilberedning af gærende stærke drikke, hvorved de levende aromaer forandres, man kan sige: fra liv til død.

Gud har ikke skabt koge- og stegekunsten på vor jord, før han skabte mennesket; men mennesket er vokset ud af det følende liv, der var til før mennesket. Det er mennesket selv,

der har opfundet koge- og stegekunsten; men på grund af det rene livs styre kan man sige: Intet er, som ikke er rigtigt; men intet er rigtigt, fordi det er. Det er kun rigtigt til en vis tid, fordi livet vokser imod fuldkommenheden. Der vil derfor komme en tid, hvor mennesket ikke kan leve, hvis det ikke går over til den ernæring, ud af hvilken det er skabt. Alt uselvsk menneskeliv er allerede gennem føden stærkt søgende på vej hen imod det, det kalder for sin naturtilstand. Ren naturføde giver, som før er sagt, renere følelser; renere følelser giver renere impuls til tanker. Gudsfrøet i os, der tegner tanken efter den modtagne impuls fra sit fludie, ejer i uforanderlighed Guds renhed i sit liv. Renhed i følelses- og tankeliv giver naturlig adgang for samvittighedsfølelse, så denne kan udvikle sig i individet og give livsbalance i dets åndsliv. Renhed i følelsesliv og tankeliv samt åndelig livsbalance gennem samvittighed vil gøre sig stærkt gældende ved kønsdrift og virke ind på fosteret, der bæres. Det menneskeliv, der da kommer frem, vil igennem livets bog ud fra sit rene følelses- og tankeliv se på vor tids menneskelivs væsen med forfærdelse.

Den livets bog, vor tidsperiode skriver med sit livs færd, vil blive en mægtig kilde til viden for den nye tid og slægt om, hvorledes menneskelivet individuelt og i samliv *ikke* kan leves.

Guddommen føler og tænker for livet ud fra sin interesse for livet, for hvilket den lever.

Mennesket føler og tænker for livet ud fra sin interesse for penge, for hvilke det lever. Gud og mennesket er således i strid med hinanden, og denne forskel virker dødbringende for den part, der i længden bliver den svageste.

Tid, rum og afstand er kun noget, der er stedfæstet i den menneskelige tanke og bekræftet af synet, men ikke af følelseslivet. Åndeligt set er følelser og tanker uden for tid, rum og afstand, altså ikke begrænsede deraf. Menneskelivet ejer en mængde beviser derpå, hvis det kunne samle sine tanker derom, dels åndelige og dels materielle: telefon, telegraf, radio osv. En del af mine egne beviser på følelsers og tankers overfø-

ring imellem individer uden hensyn til tid, rum og afstand er nedskrevet i min første bog, *Den Ukendte* og forklaret i bogen *Følelse og Tanke*. Jeg tør kun forklare egne oplevelser, for hvilke jeg selv bærer ansvar.

Som åndsperson føler man på den ene side ikke ret til noget, på den anden side føler man, som om alt var til for ens egen skyld. Det ligger i, at det ene liv lever for at tjene det andet, hvis det er ret vendt i Gud; at det derved får livsret og livsindhold er et følgemoment, der hviler i loven om årsag og følger. Bevidsthedsudviklingen for gudsfrøet i os eller med andre ord, evnen til at skabe en tanke, må derfor tjenes.

Tanken er bindeleddet mellem gudspersonen og dens fludie (lig barnet mellem dets forældre); den er den tegning (lig et landkort), hvorefter begge, følelseslivet og gudsfrøet, i forening orienterer sig for deres virken, akkurat som i menneskelivet; derfor udgør følelseslivet og gudsfrøet i forenet harmoni en person i menneskelivet med legemet som boplads. Tanken er deres barn, for hvilket de begge lever, samlede i én person, og denne person lever da ligeligt i begge åndslove, på den ene side i følelsesbevidsthed, på den anden side i tankebevidsthed; men således lever vi jo allerede hver især som menneske. Som vi ser, er det polariteten, der åndeligt set giver os det vedvarende liv. Det følende liv (fludierne) er et åndeligt liv, der nu lever og udvikler sig alene i følelsesbevidsthed uden tanke i sig. Det er først i mennesket, det føres sammen med Gud, Guds søn i os. Der nyder det godt af tanken som retningslinje for dets virken og væren. Gudspersonen i os ejer ene evne til efter følelseslivets impuls at tegne linjerne for tankerne, hvorefter følelseslivet selv danner (skaber) tanken ud af (altså sammensat af) sit eget liv.

Ved sit organisationstalant evner den at acceptere eller rette ved en tankes indhold, så den passer for den situation, der foranledigede impulsen, således at tanken bliver tilpas for den situation, den er skabt for, for følelseslivets virken deri og for gudspersonens egen guddommelige interesse i livet ifølge dens bevidstheds oversigt, bistået af Helligånden, med hensyn til

ensartethed i guddommelig retningslinje og således, at alt passer ind i de tre fuldkomne guddomsegenskaber: gudsmagten, gudsviisdommen og gudskærligheden, hvoraf de to første hviler i og næres af den sidste.

Da Gud, som vi ser, er den vejvisende part i denne polaritet gennem tankelivet, falder styret over det udelukkende følende liv i hans lod. Da følelseslivet har en følelsesmæssig bevidsthed om nytten deraf for sig selv, bærer det med moderkærlighedens ømhed gudsfrøet i sig, dvs. den Gud, det selv er moder til, rensat, skabt og fremkaldt af dets eget liv ifølge dets følelsesbevidstheds følte trang til dennes styre gennem tankens organisatoriske retningslinjer og med viljekraftens fasthed, hvorved der kom ro og organisation i alle forhold til gavn for alt liv.

Da et liv (en livsart) ikke kan være ene, er alt liv som ét liv under en bevidstheds styre, levende ind i hinanden og bestående ved hinanden; alt er således én stor familie med ét overhoved, i hvis hånd al magt er givet, og hvis livsfundament er den vidunderligt rene kærlighed, der føler for alt liv og føles af alt liv, der er retvendt i Gud. Denne kærlighed er det, der giver livet lykke. Det er for den, fuglene synger, medens mennesket tier; thi selvisheden og dermed løggen har kvalt dets naturlige livslykke. Ligesom Gud holder sit liv rent og derved får liv (livsbeståen og livsudvikling), skulle mennesket i samvær (samfund) med andre og alene også rense og holde sit liv rent, altså frigøre det for løggen og derved komme i besiddelse af livsudvikling i livsfred og guddommelig livslykke i sin tankebevidsthed.

Gud holder sit liv rent ved hjælp af magten, der er en følge af fællesføltheden, åndeligt ved frastødningens og tiltrækningens love. Menneskeligt ligger magten i produktionsmidlerne og fællesføltheden; men fællesføltheden kan ikke komme frem, så længe selvisheden (løggen) får lov til at styre og lede i menneskelivet. Dette leder tanken hen på samfundshjemmet, der er den eneste vej til, at gudslivets livsarkitektur i væremåde kan udfolde sig i menneskenes samvær; kun gennem dette har de magten til at frigøre sig for løggen.

Den af tidsånden udviklede religiøsitet er, som før forklaret, for en stor del abnorm og egner sig med sin åndelige indstilling ikke til frigørelse fra løgner; thi Gud er ikke kærlighed alene, men ifølge nødvendigheden tillige magt og visdom. Kærlighed alene er intet, sammen med magt og visdom er den alt. For at få lov at være (og dermed vokse) i gudslivet skal man besidde en vis renhed i sit åndsliv. Helligånden er foruden at være vor leder gennem samvittigheden tillige på guddommens vegne ”måler og vejer” i så henseende.

Den, der har fred i sin samvittighed, er ret vendt i Gud; derefter kommer udviklingen. Derfor skal mennesket ikke tilbede solen som Gud. Vi kan bede til guddommen ved brug af ordene: Fader, vor Fader, min Gud, vor Gud og Jesus, thi han er i og hos faderen, eller – vi kan direkte bede vor Helligånd om dens hjælp. Det sidste er for mig mest naturligt, idet jeg er vidende om, at ingen bøn går til Faderen eller til Jesus uden gennem den Helligånd; men jeg føler ofte, idet jeg henvender mig til ham, at han ligesom ved indskydelse straks drejer min tanke direkte til Faderen eller Jesus. Det forekommer mig at bero på de tankers indhold, hvorom jeg beder. På den måde vil tanken være ret vendt og forståelig. Det vil vare længe, før mennesket forstår sin Gud helt, skønt han er i os og om os, og vi selv er enere i ham. Guddommen er en gammel institution og dog ung, meget udbredt og meget udviklet; derfor skal mennesket ikke begære at vide ting, det ikke kan rumme i sin tanke, men roligt følge sin vejviser, Helligånden, der lader os føle sikkerheden for vort liv samtidig med, at den befrugter vort tankeliv i forhold til vore anlæg og vort udviklingsstadium og derved fremmer dets udvikling i stadig dybere forståelse. Men at følge sin trang til viden om Gud er en god ting; her falder Jesu ord ind: ”Søger, så skal I finde!” Men – der skal søges i trang og i den trang, der udspringer fra kærligheden til livet, ellers svarer Gud ikke.

På samme måde, som Gud kræver en vis åndelig renhed i følelser og tanker af os, for at vi skal kunne vokse og være i Gud, på samme måde skal menneskelivet i dets samvær for at

få fred og livslykke stille en betingelse til det enkelte menneske om at leve sit liv efter samvittighedsfølelse og efter sit samfunds samvittighedsledede sædvanemæssighed i samvær – det sidste bliver i grunden en naturlig følge af det første -; thi det enkelte menneske kan kun leve i samvær med andre og skylder derfor disse sit liv. Den enkelte har ej heller givet sig selv livet, men har fået det på prøve af et liv, der var før denne, og skylder derfor sit ophav sit hjem, sit liv. Ved at give vort liv til vort ophav skal vi vinde det, men dette er en sag for sig, et følge-moment.

Løgner og gudslivet har hver sin egen surdej. Løgner og selvishedens surdej skal holdes borte fra fælleslivet i Gud, gudsriget på jorden. Overgangen vil blive streng, men velsignelsen mod livet vil blive stor; thi når løgner ikke har betingelse for at udfolde sit væsen i samfundet gennem den enkelte, kan den ikke mere suge næring til sig og vil da fjerne sig. Løgner findes kun der, hvor den finder chance; men der tager den også straks bolig og udfolder sit væsen. Løgner har retten til at holde sig "ren" i sit væsen, så længe den kan, men Gud har den samme ret. Imellem disse to polære modsætninger opstår aldrig forlig; thi de er i polaritet, som før er sagt, selve altets moderlov; derfor kan mennesket kun tjene den ene af de to livsmagter; den, som prøver at jonglere mellem dem begge, sluges af løgner.

Magt er kun magt, åndeligt set, hvis hånd den end bliver brugt i; men der er en forfærdende forskel på, som løgner bruger den, og på, som Gud bruger den.

Løgner bruger magten alene til fordel for sig selv, ganske uden hensyn til andres velfærd og liv; den anvender al sin energi, så snart den vejrer en chance. Løgner føler ikke i tankebevidsthed; thi dens tanke er ikke ren nok dertil; men den føler i følelsesbevidsthed, at dens magt er begrænset, er derfor nervøs i sin opfindsomhed og i hele sin adfærd; derved forøges dens list og brutalitet.

Gud kender ikke alene sin magt igennem følelsesbevidsthed, men også igennem tankebevidsthed; derfor kender Gud

sin magt til fuldkommenhed og har derfor organiseret den igennem fællesfølelsen ved fælles renhed i åndsliv; derfor er der fuldkommen ro i gudslivet og nervøsitet aldeles udelukket. Således føles den også i mennesket, for så vidt det er ret vendt i Gud. Gudsmagten er derfor så stor, at alt er den underlagt igennem livslovene, der sættes i funktion gennem polariteten i tiltrækningens og frastødningens love ved følelseslivet efter tankens adresse, akkurat som disse anvendes af mennesket.

Da guddommens livsfundament er en selvhengivende, alt liv omfattende ren kærlighed, anvender Gud kun sin magt af kærlighed til livet uden hensyn til sig selv; thi alle i guddommen føler sig som tjenere for livet på grund af kærligheden til det, modsat løgneren, der begærer, at alle skal tjene den, så langt dens magt rækker; derfor kan løgneren aldrig opnå at blive mere end individualiseret, hvorimod guddommen er samfundsmæssig; deri ligger årsagen til forskellen i deres magt.

Da guddommen i sin magtbevidsthed er rolig (langmodig), er den sen til at bruge magten; thi kærligheden får altid lov at gå forud. Visdommen står med magten bagved og ser til, medens kærligheden beder og arbejder; bliver ukrudtet for stærkt, må kærligheden træde bagved, medens visdommen med magten rydder ukrudtet af vejen; det er den tid, vi nu går i møde. Men Gud viser dagligt sin magt; hvis menneskets tanke kunne vækkes af sin åndelige tornerosesøvn, ville dets øjne kunne se det. Dette sker, når løgneren gennem religionerne har sunget sin vuggevise til ende.

Man mærker af dens følelsesbevidsthed igennem dens toner, at den synger på sit sidste vers. I lyden høres og føles en indlagt angst for noget, den med vished føler skal komme, og som den føler i sin nærhed. Man vil da se gudsmagten røre sig gennem selviske individer og samfund samt gennem dem, der er ret vendt i Gud, og tillige igennem elementernes magtudfoldelse i jordskælv og på mange andre måder, før Gud går ind i den afsluttende magthandling imod løgneren. Det sker i medlidenhed med løgneren, men ikke i medlidenhed med løgneren, og i kærlighed til det i løgneren levende natursunde liv. Medens

gudsmagten rører og viser sin magt gennem livslovene, uden at gudssystemet brydes, bevidner den gennem Helligånden i det ret vendte menneskes indre denne om sit livs sikkerhed, hvad der end sker, medens løgnen ængstes.

Det omvandrede frigjorte gudsliv kan med samme lethed, som et menneske kan bøje sin ryg, løfte havenes bund, så de bliver til tørt land, og sænke det, som nu er tørt land, så det forsvinder i havet. Jeg henviser igen tanken til stedet i *Den Ukendte*, hvor der under pløjningen blev sagt mig: "Denne magt står til din rådighed." Den gang forstod jeg ikke dette helt; men efter at det nu beskrevne liv igen blev mig vist i mængde og den opgave stillet mig at se og forstå det, nu forstår jeg det, og jeg har ret til at sige: Jesus ejede denne magt. Hvor må han dog menneskeligt set have været et skikkeligt menneske, modsat dem, han levede iblandt – Jesus gjorde jo kun sin Faders vilje! Må jeg spørge min samtid: Er løgnen ikke den samme endnu? At tankelivet ikke er det samme, kan man se; at det er modent til høst, kan kun enkelte se, og dem vil mængden ikke tro; thi den er beruset af løgnen og må tage følgerne deraf. Den, der ser og ikke taler, skal herefter bære ansvar i forhold til sin tankes dybde. Jesus har sagt det i sin tale om talenterne, løgnen har forandret spørgsmålet til en sag om penge, men Gud talte igennem Jesus om sin søns tankeliv i mennesket.

Når livet skiller, vil de, der tilhører løgnen, ende deres liv i indbyrdes havesyge ved falskhed, bedrageri og mord, og i al åndelig og legemlig urenhed, således som de i eget ustyret begær selv viser os deres livs væren, såvel individer imellem som i de af disse styrede samfund eller, sagt med andre ord: i deres samfundssystemer. Men af kærlighed til livet er det lovet os, at denne opløsning skal gå rask fra hånden.

En trosform, der med velbehag spredes oplysning om i vor tid er læren om reinkarnation, idet der ved denne selviske lære menes at finde en livsbalance sted i åndsudviklingen.

De, der har opfundet den, har ikke haft indsigt i, hvad det vil sige, at Gud (det i fællesfølelse stedseværende liv) besidder

al magt, al kærlighed og al visdom, alt i fuldkommenhed, og har derfor ikke kunnet indse, at vor fælles fader på grund af disse egenskaber ikke behøver at lade sin søn i os fødes som menneske mere end én gang. Tilmed da synd ikke er synd i den forstand, menneskene (særligt de såkaldt troende) mener det, men er fejl, der selvfølgelig skiller os fra Gud, så længe vi hengiver os til dem, men som er i høj grad påkrævede, ja endog en uafvendelig nødvendighed, der ligesom pisker gudsfrøet i os frem til dets ræsonnerende omtanke. Når et menneske har fulgt sit urene følelsesliv, ædt og drukket osv. af dettes opløsende sødme så længe, at tilintetgørelsen føles, vender det sig til sin Fader og beder ham om hjælp. Dermed går det ind i gudslivet belæst med erfaringernes tyngde, og derved bliver dets tankeliv værdifuldere for livet i Gud.

Jo dybere erfaring et sådant menneske tilegner sig gennem fejlenes tyngde, des større taknemmelighed føler det mod det hjem (den Gud), der senere i sin kærlighed og almagt giver sikkerhed og fred, og des større værdi får dette menneske, som omgivelserne ofte kappes om at dømme strengt; thi det føler at have fået meget tilgivet og elsker derfor til gengæld meget. Hvem elsker så dette menneske efter sin omvendelse? Svar: det elsker først og fremmest de mennesker, der før dømte det så strengt; thi det føler, at det er disse, der trænger mest til dets overbærende kærlighed.

Med henblik på reinkarnationslæren kan siges: Der er et "fnug" af sandhed i enhver løgn, ellers ville den være værdiløs som livsnedbryder eller som drivkraft for tankelivets udvikling. Reinkarnationens hele sandhed er, at intet går tabt. End ikke et hår af vort hoved går tabt – hverken det stof, vi ser, og hvoraf det som selvstændigt liv består, eller dets fludie, der har skabt det. At det gror på vort hoved iblandt og ved andet liv som et træ i skoven, er en sag for sig.

Da livet er et liv i væren – dvs. noget, som er, og som leves – kan det ikke til fuldkommenhed forklares i menneskeord; thi intet menneske kan tale et fuldkomment ord ud over ordene ja og nej. Alle andre ord og al anden tale er kun lignelser om

noget, om tanker, som er eller var. Sanddruheden og ordene, der falder, står ganske i forhold til de øjne, der ser, de ører, hvormed der høres, den renhed i følelser, hvorudfra der føles, den renhed i trang, hvorefter følelseslivet impulserer til tanke, og tankens ræsonnement derover. Mennesket burde forstå dette og vide, at den passende sandhed for den ærligt søgende sjæl findes kun i dennes eget indre og i samfølelse med den Helligånd.

Sandheden i reinkarnationslæren kan derfor bedst forklares i en lignelse som denne:

Lad os tænke på alt det fællesfølende liv, der lever sammen i Guds renhed. Dets fludiemængde er hvid og ren, lig solens lys, ompspændende alt, som havet ompspænder landmasserne. Tag så et halmstrå, dyp det ned i havet, som er et billede på fludiemængden, og drag det langsomt op. Ved dets ende hænger da en vanddråbe, der kan lignedes ved det gudsfrø, der indskydes i det menneskelige fludie til udvikling deri ligesom hvepsens æg i kålormens larve. Mislykkes udviklingen for gudsfrøet, går det tilbage til Gud, hvorfra det kom, og dets urene følelsesliv bliver ved jordens liv, hvor det har sit hjem.

Lad nu vanddråben, der hænger ved enden af strået, falde ned i havet som billede på gudsfrøet, der går hjem til Gud. Aldrig i evighed vil den samme vanddråbe kunne drages op igen, som den engang var, og dog kan det siges: Intet er gået tabt af det, som var, men chancen for gudsfrøet til på ny at blive, som det var, er som for vanddråben for evigt tabt.

Dette turde være mere end foruroligende nok, selv om gudslivet som sådant ikke berøres deraf; thi dets formering i skaberkunst er uendelig.

Således som reinkarnationen forklares og opfattes af sine tilhængere, er den for den uselviske en falskhedens lære, der kun er til støtte for den selviske i hans begær. Han føler ikke, at han skylder sin Gud tak for noget, eftersom han selv skal lide for sine fejl ved at blive menneske på ny.

Også kærlighed er blevet en afgud og derved uren.

Der prædikes, tales og synges om kærlighed (den rene) i alle religioner og sekter – ja endog i politik; thi kærlighed er et sødt formående ord i løgnens mund, fordi kærlighed, hvor den er ren, ikke tænker, men *føler* og *tror*.

Kærlighed, kærlighed, kærlighed! Svøber ikke enhver løgn sig ind i kærlighedens tillidsvækkende renhedskåbe for bedre at nå sit mål! Man *gør* kærligheden til sagens kerne, livets højeste og eneste attrå, og løgnen morer sig. Man tror, og man lærer, at ved kærlighed alene jævnes alle livets knudrede veje ud, og det ville være sandhed, hvis løgnen ikke var; men var løgnen ikke, var bevidsthedslivet heller ikke. Bevidsthedslivet vokser frem af kampen (polariteten) mellem sandheden og løgnen.

Guds og hans børns åndelige egenskaber er som sagt tresidige. De tre sider er: 1) magten, 2) kærligheden og 3) visdommen. Hver af disse har sin tid og sin plads i gensidig anerkendelse og virken og giver gudfølt livsbalance fra vugge til grav i individ og samfund.

Kærligheden er, som en del af gudslivets tresidige egenskaber, en livslov i sig selv; men da kærlighed er udelukkende følelsesliv, kan den ikke beskytte sig selv. Dens natur er i sig selv tresidig, idet den består 1) af glæde, 2) af håb og 3) af tilgivelse. Hvor kærlighed ene af disse tre egenskaber gøres til livets højeste og eneste attrå, bliver den som en afgud og da uren selvisk; i så fald forandrer den sig let til had. Da følger løgnen med alt sit hykleri tyk og fed i dens kølvand, forandrer livet gennem dybe skuffelser til bitter malurt og tvinger derved mennesket ind i magt og visdom. Uren og ensidig kærlighed kan kun stige i begær, aldrig mættes.

Magt er alt livs første betingelse. Gud selv har, som før sagt, udviklet sig gennem livsmagten til visdommen uden kærligheden som varmende og mildnende mellemlid. Derefter fremkaldte han i sin visdom kærligheden i dens renhed som en lov i sig selv af det følende liv, denne uudtømmelige kilde, der havde givet ham selv liv; thi i sin visdom så han, at uden den

ville livsglæden ikke være, og uden livsglæde var livet koldt og tomt.

Altså skød han i sin visdom og kærlighed til livet denne lov ind mellem magten og visdommen for dermed at mildne og fremme sine børns livsvækst. Dette var, er og vil i al evighed vedblive at være gudslivets højeste og ædlest gerning.

Derved kom den individuelle udvikling af hans søn i mennesket til at forme sig i følgende orden: 1) i magt alene, 2) i magt sammen med kærlighed og 3) i magt, kærlighed og visdom. Gennem disse tre trin modnes individet åndeligt. Derfor kræves af den voksne over for barnet alle tre egenskaber anvendt i opdragelsen under visdommen som den førende faktor, og denne kan kun besiddes sammen med samvittighedsfølelse; thi alene den er visdommens kildespring og har aldeles intet med menneskevidenskaben og dens læreanstalter at gøre. Om læreanstalterne vender sig den vej med deres trang, følelse og tanker, er en sag for sig – i så fald vil de komme til at tjene livet i stedet for døden, idet skriftklogskab ihjelslår, men ånden levendegør.

Når denne tresidige, åndelige modenhed er nået, træder magten og visdommen sammen og går hånd i hånd forud i alt for derved at beskytte deres dyrebareste eje: kærligheden.

Kærligheden bliver da som et følgemoment til de to andre livsegenskaber og giver livsværdien i samfølelsens lov såvel i menneske- som i åndslivet.

Magtens og visdommens fornemste opgave er da at beskytte den – imod hvem? Imod løgneren. Når dette individuelle mål i udviklingen er nået, tilkæmper personen sig Guds fred og hersker da over løgneren.

Før den tid var løgneren drivkraften, individuelt eller også fra andre menneskers adfærd, for tankelivets udvikling; *efter* freden er kærligheden til livet drivkraften, og individet er frigjort fra løgneren.

I menneskets søgende tid må kærligheden ofte lide meget og uden at fatte eller forstå, hvorfor den må lide. Den beder

om barmhjertighed for at kunne elske i fred og føler det så rent og stort, fordi denne følelse er født i renhed, sandhed og kærlighed – deraf smerterne. Kunne mennesket fra barn af lære af de voksne således, at det forstod og kunne føle i sandhed, at skaberlivets hensigt med det er at udvikle det til en åndeligt selvstændig personlighed i egen bevidsthed og i egne anlæg, ledet af sin samvittighed til gavn for - - ja, for hvem? Ikke for det selv som sådan, men for det øvrige liv, hvoraf og hvorved vi lever; da ville dets åndelige udvikling i individ og samfund fremmes i stormskridt, hvorimod det, som det nu er, må udvikle sig med "sneglefjed" og stærkt lidende.

At mennesket som bevidsthedsindivid i gudsstyret bliver lykkeligt ved at leve for det liv, der har født det, og hvorved det lever, er et følgemoment, en sag for sig, dets løn.

Gudskærligheden er nu livets kildespring. Magten og visdommen skal være dens tjenere; men – så længe magten tilhører løgneren, er livet i vildrede og åndeligt og legemligt døende.

FØLELSEBEVIDSTHED OG TANKEBEVIDSTHED

Gudsfrøets tænkeevne udvikles ved – nej, det kan siges endnu bedre: Gudsfrøets bevidsthed gennem dets tankes lys udvikles ved følelselivets impuls til tanke.

Denne udtalelse må dog forstås således: Tanken lyser ikke på den måde, vi sædvanligvis forstår ved at lyse – den lyser ved sit indhold. Efter dens linjer (dens indhold) udsender Gud i os (vort jeg) sin vilje til sit følelseliv, når han vil, tanken skal omsættes i handling. Det er viljekraften, følelselivet adlyder, og det følger da tankens linjer for sin virken, ligesom elektriciteten følger sine.

Vi træffer ofte, især hos mennesker, der læser meget, en tilsyneladende ret betydelig udvikling i ”tænkeevne”, men kun en ringe udvikling i viljekraft. Deres tanker adlydes nærmest ikke, fordi de savner den magt, der får deres eget fludie til at bane vej for deres tankers udførelse i handling. Det ligger i, at de mange tanker, de lærde besidder, er tillærte (huskelærdom). Det er tanker, der er tænkt, talt eller skrevet af andre; ofte har disse andre tænkt, talt og skrevet deres lærdomme uden selv at gennemleve tingenes egen væren. Man gør f.eks. sprogets finhed til hovedsagen ved sine tankers fremstilling i troen på derved selv at blive anset for fin, eller læreren tilstræber at forme sine lærdomme således, at han ved dem påtrykker sin elev en bestemt åndelig retningslinje for elevens væren. Det tænkte og villende hos læreren bliver da hovedsagen; for det må sandheden ved Helligånden vige og dermed livets sande natur.

Dette foregår i særdeleshed i vor tid og særligt gennem politik, religions- og foreningslærdomme. Tingenes naturlige væren skydes ofte ligefrem hånlige til side, for at de ”vise” gennem deres lære kan nå deres selviske egenvilje med eleven; man hverver derved proselytter for selviske, spekulative tanker uden hensyn til tingenes egen væren. Disse lærere viger endog ikke tilbage for at ikklæde deres ”tankelærdomme” den mest

strålende klædning i følelsesbetonede udtryk for derved bedre at nå deres mål.

Således marcherer folkelivet med flyvende faner og klingende spil ind i løggen med sin politiske dagspresse i spidsen; denne har med sædvanemæssighedens ansete ret anlagt sin egen finhed i sprog, og denne "finhed" i sprog samt såkaldte politiske kendsgerninger henter partierne fra egne kar, hvori de opsamler modpartens tænkte og ikke-tænkte tanker, hvad den vil og aldrig har villet, samt hvad den gør og aldrig har gjort, blander dette sammen til et hele og lader det gære, indtil det ved gæring har nået den åndelige tilstand, der er partiets særegne; først da serveres dette for mængden som sandhed og viden.

Alt muligt fyldes i disse kar, kun ikke sandhed. Salt, sæbe og sodalud og det folkeliv, der i følelser og tanker fremgår deraf, bliver da en fed græsmark for de selviske dybe tanker, der gennem handelsånden og kapitalmagts fine forgreninger og sugerør suger folkelivets næring til sig; ofte uden så meget som selv at spinde en tråd eller plante en kartoffel lever disse i paladser og luksus, hånende og ringeagtende det liv, de udsuger. Gennem klædedragt, tale, tone og væsen påfører de hverandre noget, de kalder for dannelse, hvorved de yderligere udskiller sig som en kaste fra det arbejdende liv, og således ser vi dem færdes iblandt os i egen indbildt tro på sig selv som overmennesker, udbredende denne åndelige smitte om sig, også til de udbyttede.

De politiske lovgivere, der vokser frem af denne dagspressemoral, føler den selv samme trang og attrå i sig som deres store forbillede, de dybe, selviske tanker, der repræsenterer folkelivets udbytningsproces, og da deres interesser går samme vej, skaber de love, der beskytter dette livs væren, antager sine egne lovbeskyttere og sit eget præsteskab, hvis hele følelses- og tankeliv er formet ud af og ikke strider imod den ånd, der indsætter disse i deres embeder.

Dette præsteskab er i sin nidkærhed for folkeånden nået til at stikke den arbejdende hr. Sørensen med familie et søndags-

blad ind ad døren søndag morgen, hvori de taler om en Helligånd, de ikke kender, om en kærlighed, de ikke selv ejer, og om en Gud, der ved at give sin eneste søn til slette mennesker skulle være blevet mildnet i sin vrede imod disse ved, at de beskyldte ham for at være gudsfornægter, gudsbepotter, samfundsomstyrter, ved, at de hånede ham, spyttede på ham og piskede ham, og ved, at de til slut korsfæstede ham og tilføjede ham et spydstik i siden. Blot ved at tro på dette skal hr. Sørensen og hans nu kunne erhverve deres synders forladelse.

Mange godtroende mennesker, der i sig føler virkelig trang til kærlighed og godhed imod hverandre, opflasker deres børn i deres hjem i denne kærligheds tro, former dem som søde, rare drivhusplanter og kaster dem som sådanne ud i det forfærdende folkeliv, hvor de pludselig kommer til at stå ene imod al den i løgnen fødte selviske råhed og ditto begær.

Vi træffer siden disse børn på tre felter: Nogle har gennemgået et stort sjæleligt krak, hvorved de, der besad åndelig styrke dertil, kastede deres hjems, deres forældres åndskultur i forældrekærlighed over bord; vi træffer dem kastende sig ind i selviskhedens yderste råhed mod deres næste, følgende det selviske livs eksempel og nu anseende dette som en nødvendighed for deres eksistens' skyld og derefter betragtede al tale om kærlighed som vildfarelse, tom luft og vrøvl.

Andre træffer vi sammenbrudte på enlige tagkamre, i snavse laser, beskidte og forkomne, med tabt tro på egne evner, men stadig holdende ved og levende i den tro om kærlighed, deres hjems kultur har påført dem; selv er de lazaroner i de såkaldt anstændige folks øjne, og disse anstændige lukker deres døre for dem.

Den sidste gruppe træffer vi i en endnu værre forfatning i laser og, især i storbyernes simpleste knejper, med flasken i lommen; deres forhen så sjælsrene og forhåbningsfulde ansigtsudtryk og holdning, der var en glæde for fader og moder, er brudt, har veget pladsen for en sjælsråhed, et lurende blik og en sammenkrøben skikkelse, der er forladt og forstødt af alle. Sammen med skikkelser fra mange forskellige, undertiden

lovpriste, hjem udgør de noget, som de selvsk hårdføre kalder for samfundets bundfald; nogle er født dertil ved arvelige anlæg, der kunne have været undgået, om mennesker gennem deres samvær i samfund forstod at holde deres liv rent; andre er kun faldet for menneskesamværets slette eksempler. Man oplærer og ansætter lønnede lovkyndige som anklagere med den opgave at anklage den enkelte på samfundets vegne, men samfundets synder mod den enkelte ved sit væsens eksempel fritager man for anklage.

De skriftlærde, der i huskelærdom er rige på tanker, der er talt og skrevet af andre, er med denne art af tankeliv i reglen fattige på viljekraft i forhold til deres tanker, modsat det menneske, der udvikler sit tankeliv ved almindeligt interessefølt arbejde, hos det er som regel tankeliv og viljekraft harmonisk udviklet i forhold til hinanden.

Først når den lærde opnår ud fra sit eget åndsliv at skabe en til den tillærte i dybde svarende tanke eller med andre ord at ræsonnere sig en tilsvarende tanke til ud fra og i forhold til situationen i nuet, først da er tanken selveje. Det ligger i, at åndeligt set kan ingen eje en tanke, der er dybere end den, de selv evner at skabe. Når tanken er selvskabt, er den selveje; da svarer viljekraften samt den virketrang, individet besidder, til tankens klarhed og dybde; først da er der harmoni i tingene.

At lære en tanke udenad er én ting, at forstå den og derved føle for den er en anden, selv at skabe en tanke for nuet er en tredje – det sidste giver ejendomsret til tanken. Kun selvejede, fuldbårne tanker, skabt af individet selv i samvittighedsfølelse, kan følge personen efter legemets død.

Viljekraften udvikles bedst ved materielt arbejde, hvor dette kan udføres i samvittighedsfølelse lyst og interesse.

Vi træffer ofte en betydelig viljekraft, men kun ringe tænkeevne; dette er som regel forholdet hos de selviske korte tanker og er et udslag af egenkærlighedens ustyrede begær. Enhver mangel i åndelig harmoni medfører tilsvarende lidelser. Disse lidelser er nødvendige så længe, indtil kærligheden til livet kan indtræde som drivkraft for tankelivets udvikling i

stedet for løggen; thi disse lidelsers hensigt er at tvinge individet til at finde årsagerne i sig selv og dermed stræbe efter harmoni (livsbalance), enten legemligt gennem føden eller åndeligt gennem samvittighedsforbindelse; som oftest er det begge dele, der mangler, idet den ene mangel fremkalder den anden.

Fludiet giver med nuets hurtighed Guds søn i sig en følende impuls om alt, hvad det i sit følende liv træffer på; thi dette liv føler gennem sin følelsesbevidsthed for og med sønnen i sig, hvilken trang og hvilket anlæg denne besidder, og indstiller sig da på at tjene sønnen med impuls i den retning; men på den anden side kan sønnen kun, på grund af sin nyfødthed, begynde sin bevidsthedsudvikling i et ensidigt anlæg, og – hvis han er ret vendt i livet – vedblive at udvikle sig i dette, indtil den dybe tanke er nået. Derved fremstår i menneskelivet eksperter og kunstnere, hver i sin retning, gennem alt arbejde.

I denne barndomsudviklingsperiode modtages fra det følende liv mangfoldige andre impulser, der ligger uden for det ifødte anlæg; men ingen af disse, der ikke svarer til det ensidige ifødte anlæg, får lov at gå i dybden. Modtages disse impulser med velvilje og interesse eller forundring af sønnen, opmages de i hans fludie som følelsesbevidsthed; og når engang i tiden hans bevidsthed i oversigtsevne er modnet til at behandle disse følelsesbevidstheder, som hviler i hans åndsliv springer disse frem for hans bevidsthed på ny⁸⁸ for gennem hans nu mere udviklede guddomsbevidsthedsoversigt ved hans ræsonnementer at udbygges og omskapes til en tanke og dermed nå frem fra følelsesbevidsthed til tankebevidsthed.

For den uudviklede eller uvidende mennesketanke er et sådant følelsesindtryk så forunderligt lidt, men det er en forfærdende storhed, åndeligt set, at et følelsesindtryk, der af sønnen i os er modtaget med forundring og velvilje kan opbevares i det, der nu kaldes underbevidsthed, endog i årevis, for en-

---

⁸⁸ Som regel ved et forhold, der er analogt med det hengemte følelsesindtryk.

gang at blive anvendt.⁸⁹ Hvis mennesket evnede at fatte dette, ville det bøje sit hoved i forundring og ærefrygt over for den, der i en sådan visdom i skaberkunst og grundighed har givet det en lejlighed til selv at tjene sig en livsret i egen bevidsthed; thi det er meget, meget mere, end Jesu ord er, der hvor han siger, at alle vore hovedhår er talte.

Man ser, at det følelsesindtryk sønnen i os i samvittighedsrenhed accepterer, men ikke i tiden evner at omskabe til tankebevidsthed, skal engang komme ham til gode; på den anden side ser man også, at optager han i sig med velvilje et følelsesindtryk, der er urent i forhold til hans samvittigheds retningslinje, da udvikler denne urenhed sig i hans følelsesliv og drager hurtigt andre med sig, og hans samvittighedsfølelse forlader ham i samme grad; men for hvert skridt, den viger, efterlader den i hans følelsesliv i følelsesbevidsthed et følelsesindtryk, hvori er indlagt en protest mod den åndelige urenhed, han optog i sit fludie, og disse af samvittigheden indlagte protestindtryk kan kun slettes ud i fortvivlelsens tårer, hvis ikke fuld opløsning sker, før omvendelse finder sted.

Dette, at Guds søn i os bliver født i et menneskelegeme ved at indskydes i dets fludie⁹⁰ og kun besidder ét anlæg, dvs. kun én interessefølt retningslinje for sin virkestrang, er godt, ellers var det jo heller ikke sådan, og jo mere konservativ sønnen er i sit ene anlæg over for sit mere radikale og alt muligt villende følelsesliv des bedre, alt inden for en samvittighedsfølt grænse; thi derved opnås hurtigere målet, den dybe tanke, i dette anlæg, og er først den dybe tanke nået på ét felt, går gudsfrøet aldrig mere på noget felt over til brøkdeltanker for sine handlinger, men venter med at skabe en tanke færdig, indtil alle de følelsesimpulser er indhentede, det er muligt for hans følelsesbevidsthed at skaffe i den attråede tankes retning. Med andre

---

⁸⁹ Ved at anvende ordet underbevidsthed anerkender jeg dog ikke alle de teorier, de lærde har knyttet dertil. Livet er i reglen langt mere enkelt, end der læres.

⁹⁰ Jeg betragter jo, som andetsteds sagt, menneskets hele legemsliv som et larvestadium og legemets død som en fødsel.

ord: Sønnen har lært at tvivle om sit følelseslivs impuls, ikke fordi det skulle være usandhed – nej, en følelsesimpuls er altid ren sandhed, dette vides af enhver gennem følelsesbevidsthed og ligger i, som andetsteds sagt, at det følende liv ikke ejer tanken i sit væsen; denne træffes først i mennesket, fremkaldt af gudsfrøet i os ifølge dets bevidsthed.

Dyrets liv viser det klart. Lad mig give et eksempel: En hest, der er naturlig og helst fintfølende, reagerer, når et menneske nærmer sig, ikke altid for sin sædvanlige herre, men for en fremmed. Det sker, idet hesten bliver opmærksom på den kommende igennem sit fludie; det gør intet til sagen, at den med øjnene ser en person komme, når ikke vedkommendes tanke er rettet mod dyret; men idet den kommende persons fludie rammer (trænger ind i dyrets) ifølge den adresse, som ligger i personens tanke, der, kan man sige, repræsenterer gudsfrøets hensigt og vilje, reagerer dyret øjeblikkeligt; man ser på dets bevægelser, at det sonderer det fremmede fludies indhold, føler, om det besidder vrede eller fred, om det er en ven eller fjende; det varer få sekunder, og man ser straks på dyrets bevægelser dets falden i ro eller uro. Dyrets opmærksomhed, dets falden i ro eller uro efter sonderingen, er da et fuldgyldigt udtryk for den kommende persons følelsesindhold og hensigt. Læs om personerne A og B i *Den Ukendte* og om dyrenes åndsliv i *Følelse og Tanke*, især om Aksel og Frits.

Når gudsfrøet derfor tvivler ved modtagelsen af en impuls til tanke, er det ikke om sandheden i impulsen, men om grundigheden i dens dybde og omfang angående den sag, impulsen gælder. Et menneske, der er nået til almindelig tankebevidsthed, vil gennem erfaring være vidende om, at der, hvor en følelsesimpuls kommer fra, er der ofte mange flere at hente. Interesserer den første impuls sønnen i os, bliver han søgende. Han søger da gennem sit fludie, bistået af sit legemes sanser, at finde til bunds i den sag, den første følelsesimpuls kom fra; og alle de forskellige impulser, som syn, hørelse, følelse, lugt, smag osv. kan give, stiller han i sin søgende trang frem for sin bevidsthed; kraftigt bistået af sit fludie stiller han dem op mod

hverandre som brikker i et skakspil. Han kan da ifølge og i forhold til sin guddomsbevidsthed skønne, om sagen er klar, eller med andre ord skønne, om der er flere impulser at hente i den sag. Føler han, der ikke er det, drager han igennem alle disse følelses-, syns- og hørelsesbevidstheder forbindelseslinjer, som bliver retningslinje og grundlag for tanken, der skabes om dette forhold, og som svarer til den trang, gudsfrøet har accepteret som sin.

I dyret er en trang altid ensidig, fordi dets åndsliv er ensidigt og er alene følelsesliv og følelsesbevidsthed. I mennesket derimod er en trang altid polær, fordi dets åndsliv er polært i følelsesliv og gudsfrø; men for at en trang i mennesket kan blive trang, skal den accepteres af gudsfrøet; thi dette er herren over – eller rettere sagt: faderens hensigt med sin søns liv er at opdrage ham til at være tjener og styrer for alt følende liv i forhold til hans bevidsthedsudvikling og for de af hans søskende i andre mennesker, der er ham underlegne i tankebevidsthed. Accepterer nu sønnen sit alt muligt villende følelseslivs impuls til trang, bliver linjerne til en tanke draget derefter, og tanken således uren, set fra gudslivets (samvittighedsledelsens) side; i så fald er gudsfrøet gået ind under sit alt muligt villende fludies trang ved at acceptere dennes impuls, og jo mere han følger denne vej, des dybere synker han under dette sit urene og nu ustyrede fludies åg; da er det ordene lyder fra faderen til sin søn: "Du skal omvende dig!" Hvis sønnen ikke adlyder, opløses hans åndsliv til sidst; det er dette åndslivet mener med ordet død – anden død findes ikke. Opstandelse fra død er altså at opstå fra åndelig urenhed i synd til åndelig renhed i Gud.

Men accepterer sønnen sin samvittigheds impuls til trang, da bliver hans trang ren i Gud uden hensyn til hans udviklingsstadium, med andre ord, uden hensyn til hans tankers dybde; og da drager han linjerne derefter gennem de opstillede impulser. Tanken får da en hel anden bygning end den førnævnte under uren trang, trods det, at materialet (de opstillede impulser) er det samme. Et således handlende gudsfrø får tillige i

enhver fuldbåren tanke sin samvittigheds stempel indlagt. Disse tanker er da treenighedstanke, der er bygget af de tre dele: 1) samvittighedsrent følelsesliv, som tankens bygning består af, 2) sønnens linjer for tanken, der gør tanken anvendelig i forhold til hans trang, og 3) guddommelig anerkendelse gennem samvittigheden, hvilket gør tanken tilpas, ikke alene for sønnen som dens ejer indadtil, men også for livet udadtil.

Disse tanker kan udbygges videre imod fuldkommenheden, efter som gudsfrøet udvikler sig i bevidsthed; men deres retningslinjer vil aldrig i evighed ændres. Disse tanker er lige fuldt anvendelige, hvad enten gudsfrøet har boplads i sit menneskelegeme eller ikke. Når en sådan Guds søn, født i et menneskelegeme, går ind i det evige liv, er det, fordi hans tankeliv er ret vendt i Gud og derved værdifuldt enten for de situationer eller for det liv, det blev skabt i anledning af, altså værdifuldt i forhold til dets indhold; thi det er jo tankernes indhold, Gud og sønnen arbejder med, såvel i åndsliv som i menneskeliv; men kun i samvittighedsrenhed kan sønnen indtræde i gudslivet.

Hans værdi for livet som åndsperson og hans bevidsthedsrigdom ligger i tankelivets dybde, dog er betingelsen for at nå ind i gudslivet ikke tankernes dybde, men følelseslivets renhed; thi bevidsthedsudviklingen igennem tankeliv kan lige såvel, ja endnu bedre, forgå i åndslivet som i menneskelivet. Sønnens opgave i menneskelegemet er først og fremmest at underlægge sig sit alt muligt villende fludie, altså det urene fludie, han fødes i som menneske. Lykkes dette for ham, har han dermed skabt sit eget rige; han kan da bo i og bestå ved sit rensede fludie og beskæftige sig med sine tanker. Her træffer vi treenigheden i en person, nemlig gudsfrøet i sit fludie med sit tankeliv, akkurat som Gud i sit fludie med sit tankeliv udgør en treenighed, kun med den forskel, at gudsfrøet (sønnen) tjener sin fader (Gud), mens faderen altid direkte styrer sønnen i samvittighedsfølelse gennem Helligånden. Hvis Gud styrer et individ direkte, også i tankeliv og derigennem i handling, er det, fordi sønnen er tilstrækkelig udviklet i tankeliv til at udveksle tanker med faderen.

Jeg minder om Jesu ord, hvor han siger: "Jeg går til faderen." Disse ord ville Jesus ikke kunne have talt, hvis han ikke havde besiddet fuldt kendskab til faderen; de viser, at han kendte sig selv og livet og sin plads i det.

At være konservativ over for sit følelseslivs impuls til tanke, altså ikke at ville give efter for dets følelsesbegær om en tanke, før gudsfrøet indser, at den attråede tanke i sin bygning falder sammen med forholdene i deres helhed i den retning, impulsen begærer tanken skabt – fører uundgåeligt ind i den dybe tankes stadium og ligger almindeligvis mest for manden.

Kvinden, der på grund af sin modernatur som oftest er mere villig til at skabe en tanke færdig efter sit første følelsesindtryk, føler ofte sin mands konservatisme i den retning irriterende. Dette forhold fører ofte til strid, der undertiden – endog meget ofte – når til at blive utålelig for dem begge og kan føre til adskillelse; men kunne denne strid føres uden vrede fra begge sider ved, at de forstod hinandens åndsliv, var den et stort gode for begge parter; thi da ville de begge befordre hinandens åndsudvikling ret betydeligt. Kvinden hjalp da til at bryde mandens ofte for langsomme konservatisme, og manden brød kvindens ofte for kritikløse følgen sin første impuls og hendes ofte for konservative fastholden ved den. Kvindens tanke er altid lige så rigtig som mandens; men det, hun vinder i hurtighed ved sin klarere, dybere og hurtigere opfattede følelsesbevidsthed frem for manden på samme felter, taber hun i sin tankes omfang og dybde. Det er dette, manden føler, og han nærer på sin side ængstelse for en tanke, der ikke går i dybden i den sag, der almindeligvis vedrører dem begge.

En dybt tænkende mand føler sig almindeligvis tiltrukket af en barnligt tænkende kvinde, omvendt søger en dybt tænkende kvinde sig helst en ikke for dybt tænkende mand. Her tænkes kun på åndeligt sunde mennesker, der følger deres natur.

Den dybe selvstændige tanke søger ifølge sin følelsesbevidsthed, sjældent ifølge tankebevidsthed, eftersom åndslivet

ikke har opnået tankebevidsthedens forståelse endnu⁹¹ en underlegen tanke for derved at opnå en mere følgelig ægtefælle at samleve med; dette er indlagt i polaritetens lov og er følgelig til gavn for livet (slægten) i sin helhed set. Dette er også det bedste, hvis begge er enten selviske eller uselviske; thi det er selve livets natur, at den korte tanke søger ind under den dybe tanke for at udvikle sig ved denne. Men er den ene selvisk og den anden uselvisk, vil de aldrig kunne forenes i en fælles åndsnuance. Det ligger i den forskel, der da er på deres følelseslivs åndelige tilstand; de vil da altid frastøde hinanden, og frastødningen vil indtræde, så hurtigt den første jomfruelige kønsdrift er stillet. Også dette ligger i selve livets natur, hvor renhed og urenhed i åndsliv frastøder hinanden; man kan være rent selvisk eller rent uselvisk, men om ren eller uren afgøres af den stærkeste magt; denne ligger i det samfølende liv, og Helligånden alene er den, der skiller renhed og urenhed ad ifølge sin fuldmagt dertil.

Der, hvor den konservative gudsbevidsthed i os får en impuls fra sit følende liv om noget, der ligger uden for sønnens anlæg og trang, høres et udbrud som: "Det har jeg ingen interesse for," eller: "Det har jeg ikke forstand på." Derved skyder sønnen en sådan ny og fremmed impuls til tanke bort, og derved isolerer individet sig i sit én gang anlagte anlæg og i sin ditto trang; men det er kun den groende bevidsthed, der gør sådan; den modne bevidsthed er altid meget opmærksom over for sine følelsesimpulser og afgør straks til fuldkommenhed, om en impuls kan omdannes til tankebevidsthed eller ikke. Derfor er underbevidstheden større i indhold hos den korte tanke end hos den dybe tanke; thi den sidste afgør straks sagen, skiller tingene i deres naturlige væren og sætter i sin klare tankebevidsthed enhver ting på sin plads.

Det er vort fludie, vort følelsesliv, der i sig selv opbevarer de følelsesindtryk, som sønnen i dets liv har vist interesse for, altså sanktioneret, enten igennem velvilje eller forundring,

---

⁹¹ Som følge af dette er vi endnu undergivet trældom, religioner og mystik.

men som han ikke evner i tiden at omskabe til tankebevidsthed. Når han engang i sin bevidsthed har udviklet sig til at kunne omskabe dem til tankeliv, er det, de igen springer frem for hans bevidsthed. Det er dette forhold, der har fremkaldt ordet underbevidsthed. Dette ord er blevet en losseplads for menneskelig uvidenhed i åndelige foreteelser derved, at alt, hvad man ikke straks forstår, ligesom smider man hen i denne "skraldespand", sigende: "Det er Deres underbevidsthed, kæ-re!" Og så – færdig!

Men de forskellige impulser er, selv om de afvises, hammerlag, der stadig kommer igen, på bevidsthedens kerne, og efterhånden gør, at bevidsthedens konservatisme brydes, og at gudsfrøet (kernen) til slut udvider sig og optager i sit ræsonnement også den side af det følende liv, som gang på gang er blevet afvist, men som på grund af sine ufortrødne hammerlag til sidst bringer bevidsthedens jeg til at åbne sig for det nye. Derved vokser vort jeg fra ensidighed i anlæg til mere alsidighed over for det mere radikale og i alsidighed virkende følende liv; derved vokser vort jeg, Gud i os, i alsidighed og tankers dybde til gavn for dets moder, det følende liv.

Den, der åbner sig for enhver impuls, har ingen fasthed og ingen grundighed i sig og kan ikke selv skaffe sig den; det er den korte tanke. Denne må da søge ind under en dyb konservativ tanke for at kunne udvikle sig ved dennes enkelthed og grundighed og dermed fasthed i væren.⁹² Den dybe tænkens tanke kan ikke rummes af den korte, kun anes og føles (følelsesbevidsthed).

Men den korte tankes fludie hamrer nu løs på sit lille gudsfrø i sig, og gennem sine impulser hamrer den eksemplet, som den dybe tankes fasthed og grundighed og resultaterne deraf giver, ind i den korte tankes adspredthed til stadig større følelsesbevidsthed (ikke tankebevidsthed) for til slut at nå til selvstændig tankebevidsthed; thi adspredthed i tankeliv⁹³ forhin-

---

⁹² Åndsmagt står, som før sagt, i forhold til tankernes dybde.

⁹³ Det vil sige dette ikke at kunne skabe en selvstændig fuldbåren, altså harmonisk tanke.

drer tankebevidsthed, men giver følelsesbevidsthed og lader den adspredte se den dybe tankes åndelige storhed på den ene side og lader ham på den anden side føle sin egen adspredthed og dermed lidenhed i tankeliv; da opstår der trang til hos den korte tanke at være lig den dybe tanke. Den bliver da mere lydhør og forstående over for sine impulser i den retning og ligefrem i sin trang søgende efter den.

På den måde udvikler den korte tankes tænker, det lille gudsfrø, også sit liv til dybere tanke til gavn for sig selv, men til endnu mere gavn for det liv, der har født og bærer ham med moderkærlighedens ømhed i sin favn for at nyde godt af hans fasthed, grundighed, renhed, organisationstalent, skønheds-sans og evne til efter de impulser, der gives ham, at tegne en tankes linjer, der da gennem tanken bliver retningslinjen for det følende livs virken, deraf igen skaberkunsten i handling og ud af skaberkunsten gennem handling vokser livet med sine bopladser frem ifølge tankernes retningslinjer.

Men se – er den korte tanke selvisk, vil den straks være lig den dybe, vokse sig til sit mål hverken vil eller gider den; den bliver da løgner, derefter tyv osv., men dette har ingen værdi for det styrende og vejledende gode liv. Dette liv drager da bort, frastødt af løgneren, og løgneren opløses. Er og vedbliver den korte tanke derimod at være uselvisk, fremstår der en dyb taknemmelighed hos den mod den dybe tanke, der leder den, og da er det, som om alle livets organismer og funktioner i sammenspil kappes om at forandre jeget fra den korte til den dybe tanke for derved at dygtiggøre det til livsnyttens i uendeligheden.

Går vi nu med denne forståelse af åndslivet ind i de tanker, der ligger tegnet i de ord: "Mange er kaldede, men få er udvalgte," vil vi forstå, at det som menneske at eje den dybe, uselviske tanke i grunden er en svær post at blive stillet på; thi dette pund (talent) er det vanskeligt at forvalte i vor tidsånd på grund af den modstand, der ligger i den selviske åndelige indstilling og deraf følgende uvidenhed og i de ortodokst religiøse

retningslinjer, som Jesus og mange andre har måttet lade deres liv for.

Et langt lykkeligere menneskeliv lever den korte uselviske tanke, der er så lykkelig at finde ind under den dybe uselviske tankes vejledning. Den dybe, rene, uselviske tanke kan ikke slå mønt af sin viden; den kan kun give, ikke tage. Vel er den dybe tankes åndelige rigdom stor, men ansvaret standser for en del glæden derved i at komme til udfoldelse, i hvert fald i menneskelivet; derimod fremmer det agtpågivenhed og energi. Her falder det i tanke: "Hvo, som meget har, skal mere gives."

Som menneske er den dybe, uselviske tanke, menneskeligt set, kun et offer for det groende liv. Menneskelivet skyder et sådant menneske fra sig. Det bliver da ene i sin Gud, men også det er en nødvendighed; thi når Gud på den ene side ejer et sådant menneske for sig selv, giver han på den anden side dette til menneskelivet og præger selv sine frugter igennem det i så vid udstrækning, som det i alsidighed og anlæg er vokset til at kunne skabe tilsvarende tanker til hans ud af sit eget åndsliv. Men mennesket i materiel fattigdom eller rigdom og i åndelig uvidenhed vender nakken til det som oftest i vrede eller med et hånende smil og føles da af den dybe uselviske tanke som en knugende tomhed.

Glæden ved fuglenes sang, samfølelsen med livets strålende harmoni, skaberteknik og farvespil – hele denne vældige rigdom – kan ikke komme til fuld udfoldelse i et sådant dybt tænkende, uselvisk menneske, før dets samtidige også kan delagtiggøres deri. Denne delagtiggørelse finder sted i åndslivet; den vil også blive nået i menneskelivet, ikke alene for enkelte, men for menneskelivet i sin helhed. Det er først igennem samfølelsen i åndsrenhed, at guddomslykken ved livet kan udfolde sig helt.⁹⁴ Når gudsriget udfolder sig iblandt os, bliver sagen en anden; da forandrer åndslivet sig fra kun at være følelsesbevidsthed hos den enkelte til at være følelses- og tankebevidsthed hos mængden; den dybe søgende tanke, der nu er hungrende, vil da kunne mættes i tankeliv.

---

⁹⁴ Her tænkes kun på tidsånden, hvori vi lever.

Nu elsker mennesket sig selv og vogter på livet, men da vil mennesket elske livet og vogte på sig selv; da kommer hele det følende liv til mennesket, som det er, i sin strålende pragt og med sin jublende livsglæde i sit væsen; da vil mennesker ikke mere plukke blomster eller brække grene af træer, uden at der er forbundet en nytte- eller livsplejehensigt dermed i tankens bevidsthed; men de vil søge ud til livet, fordi de agter det; i ærefrygt og i kærlighed til det vil de hvile i dets skød som et barn ved sin moders bryst; først der kan menneskets åndelige hjemlængsel og higen mættes i samfølelsens lov.

Så længe menneskene ikke kender dig, vor moder, du levende natur, må de bygge sig bedehuse af sten og træ, og i stedet for dit livs musik må de skabe sig døde klokkers lyd. Men du, Guds søn i mennesket, min søster eller broder! Du skal ikke være livets træ; du skal være dets herre, dets leder og styrer; thi dertil er du født. Men dit styre skal ledes efter din faders vilje gennem hans Helligånd! Uden denne retningslinje for din væren er du kun til skade for livet og må selv vige for fællesmagten.

Når gudsriget udfolder sig iblandt os, vil de ord: "Hvor to eller flere er samlet i mit navn, vil jeg være midt iblandt dem," få en helt ny melodi i den menneskelige følelses- og tankebevidsthed.

Man beder da ikke længere: Fader giv *mig* din fred! Thi hvorledes skulle min fred kunne være fuldkommen, når Guds søn i mennesket, min broder og søster, ikke har fred? Men man beder: Fader, giv livet din fred! At man derved selv får freden, tænker man ikke på; det opdager man først bagefter.

Det følende liv (vore fludier) er altså ikke tilfreds med, at Guds søn i os er ensidig i anlæg. Det har intet imod, at han får ro til i sit ensidige anlæg at nå til sit tankelivs fuldkomne dybde i samme; men er dette nået, får gudsfrøet ikke fred længere. Smeden siger da: "Jeg skulle aldrig have været smed, nej! Men landmand." Eller han har en anden ide. Han kan efter menneskelig mening have et dejligt hjem og en god forretning, men

nej – det hjælper ikke; der er ikke mere musik i hans hammer-slag; thi der er ikke mere at lære, hans fags indhold er udtømt for hans læretrang. Den gamle velsignelse, han før følte i et-hvert nyt arbejde, er han ophørt at føle, han vrider sig som i vån-de, hver gang et nyt arbejde skal påbegyndes. Han står ofte i sin dør og ser landmanden pløje og tænker da: ”Ja, sådan skulle jeg have haft det, så ville jeg kunne være glad.” Han ser landmanden som en fri mand i alt, sig selv derimod som en træl i sit fag. Fortæller landmanden smeden (eller omvendt) om sine bekymringer, regner smeden dem for intet imod sine. At alt dette er hans følelseslivs uro, forårsaget af dets følende trang til, at han skal åbne sit tankeliv for et nyt anlæg, aner han ikke selv.

Man hører ham ofte sige: ”Jeg forstår ikke, hvad der går af mig; jeg kender ikke mig selv mere!” Alt dette er kun følelses-bevidsthed og næppe nok dette, og årsagen er på den ene side den, at når håndværket eller specialiteten er udtømt, så der ikke er mere at lære, kommer åndslivet til at befinde sig som en fisk i en glasskål; og årsagen er på den anden side den, at åndslivet endnu ikke er nået til menneskets tankebevidsthed; thi var det det, skulle Guds søn i smeden snart lytte til sine følelsesimpulser om et nyt interessefyldt anlæg for hans ånde-lige udvikling og sprænge den glasskål, hans håndværk er ble- vet for ham, ved i sin fritid at gå ind i sit nye anlæg, hvad enten det nu er jord, bog eller andet håndværk, det gælder, således at hans tankeliv kunne få en ny udviklingslinje. Som det går smeden, går det enhver i et ensidigt håndværk, såvel i åndelige næringsveje som i materielle; dog gælder dette kun de uselvi- ske.

Den selviske har ingen udlængsel i sig selv, men kan æde, drikke eller dovne sig til ro i eget velvære og finde sig selv stor i eget hovmod. – ”Glasskålen” er stor nok til ham, han kan ud- fylde sine ledige timer ved at hengive sig til sin familie, sin slægt, til fagstolthed og lavsånd eller til glæde i eget velvære. Alt, hvad den selviske finder vellykket på sin ernærings vej, tillægger han sig selv æren for, og enhver ting, der ikke er vel-

lykket, giver han andre skylden for, altid ved han at tage sig selv fri, og intet åndeligt foruroliger ham, thi som individ betragtet er han, set fra den side, ganske værdiløs. En sådan smed er altid glad i sig selv.

Vi vender nu igen vor tanke til det omvandrende åndsliv, jeg så den 24. april 1929. Her vandrer altså side om side de individer, der elsker at være sammen, venskabskreds ved venskabskreds, ven ved ven, familie ved familie, hvert enkelt individ indtagende sin plads i forhold til trang og længsel, alle ligesom hvirvlede ind i hverandre og dog enhver især på sin plads. Jeg ser, deres fludier er aldeles sammensluttede; jeg ser deres fælles renhed og deraf deres fællesfølelse.

Et menneske burde med sin tanke kunne forstå, at netop derfor er en fælles renhed i det følende livs væsen en hovedbetingelse for fred og glæde i det fælles samvær. Man behøver bare at tænke sig en kreds af f.eks. 4-5 personer i ren kærlighed imod deres næste og livet, og som derfor er godtroende af sig⁹⁵ med blot én løgner i sin midte for at gøre det indlysende for sig selv, at der i en sådan kreds ville være kummer i stedet for livsglæde, ringeagt i stedet for agtelse, sorg i stedet for glæde, eller med andre ord: himmeriges rige ville være et helvede, som menneskelivet på jorden nu er det og hidtil har været det, i stedet for en fredens og glædens tilværelse i naturrens rene velsignede væsen, og ordet Gud ville være en eneste stor usandhed.

I det omvandrende gudsliv, hvor person ved person tegner sig i forskellig afstand fra hinanden i forhold til deres større eller mindre fludiemængde, der står i forhold til gudsfrøets størrelse og denne igen i forhold til dets udvikling, i dette omvandrede "kredsløb" har, så længe ikke tilstødende ting forekommer, gudsfrøet sin plads midt i sit eget fludie. Denne kerne

---

⁹⁵ Godtroenhed i Guds mund har en anden betydning end samme ord i løgnens mund; thi løgneren ledsager ordet med hån og spot, fordi han føler sig selv stor ved at kunne bedrage de godtroende, hvorimod godtroenhed i gudslivet er en betingelse for at være i det og en god ting, da Gud ingen bedrager, men lærer og hjælper enhver.

er som et selvlysende meget rent lys, den ser alt til alle sider og igennem alt, intet undgår dens bevidste syn, og lig det menneskelige øje, der kan se ud over sig selv, afspejler det alt i sig, såvel kloderne i rummet som det mindste hår på det mindste insekt; den gennemlyser sit eget fludie med sin renhed, og da fludierne holder sig sammen, så lyset bliver fælles, danner de derved en mængde, lig luften.

Mennesket såvel som alt andet liv lever altså sit eget liv midt i dette rene, frigjorte gudsliv, der stadig vandrer stille og roligt forbi – kommer og går, kan man sige -, og når menneskeøjet ikke kan se det, er det, fordi vi lever i vor legemlige larveverden omgivet af vort eget urene, groende fludie, der som følge af urenheden er mørkt i forhold til det frigjorte, omvandrende livs og derfor tilslører udsynet for den guddoms-kerne, vi bærer i os, og som føles at være og er vor bevidsthed.

Mennesket forstår ikke i sit larvestadium det, dets øje i dette kan se; derfor er de øvrige ting i overensstemmelse med livsnaturen og livshensigten af hensigtsmæssighed lukket for os: det nytter jo ikke at vise barnet mere, end det kan forstå.

Når jeg skal se det omtalte gudsliv, ser jeg først, hvorledes urenheden i mit eget fludie ligesom viftes til siden, derefter ser jeg tingene ganske naturligt med mine legemlige øjne ved højlys dag, og så snart jeg har set og forstået det sete, lukkes der varsomt igen; jeg føler venligheden deri, en venlighed, der i sin varme er frigjort for bedrag.

Dette liv oplyser alt om sig, så langt det selv og dets synskreds når⁹⁶ lig solen, som det har sin indgang til og sin udgang fra. Solen er altså dette livs centralpunkt, deraf dens uforanderlighed i væren; den kan vokse, men ikke udslettes; derfor kommer også med den aktiviteten, med mørket kommer søvnen, legemets hvile.

Gudsfrøet, der er født ved at indskydes i legemets fludie, ejer almagt i sig selv og i forhold til sig selv. For det er aktivitet af den grund hvile, derfor forlader det ofte legemet i søvnen og

---

⁹⁶ Synskredsens størrelse står i forhold til trang og vilje; men ingen forstår ud over sine tankers dybde.

lever, virker og udvikler sig videre i gudslivet, for så vidt dets trang er ren nok for dette liv, eller med andre ord: det virker om natten med de tanker og nye impulser, der om dagen har optaget det; derfor kan det ofte være langt borte fra sit legeme og dog være forbundet med det gennem sit fludie; af den grund skal den, der sover, vækkes med nænsomhed og ikke med tankeløshed i for stor hast.

Gudsfrøet i den selviske følger, lig den uselviske, også sin trang og længsel, men da den selviskes trang og længsel er afstemt efter egenkærligheden, er hans følelses- og tankelig det også. Det selviske individs gudsfrø har ingen udlængsel og fjerner sig derfor ikke længere fra sit legeme, end dets tanker og følende længsel når.

Løgneren er vor fælles moder. Her tænkes på alt liv, fordi alt liv lever i og bliver til ved, at alt fludieliv i det store hele danner en fælles skaberlov. Hun er den egentlige skaber, den, der nærer fosteret, og den, der føder. Gud er billedligt talt, den, der befrugter, ikke guddomskernen direkte som sådan, men ifølge dens vilje gennem og ved dens rene fludie. Hun føder ubevidst, fordi hun kun besidder følelsesliv, kan højst nå til følelsesbevidsthed. Når individet gennem viljen har nået det, det vil, eller standses, før målet er nået – her tænkes særligt på dyrelivet – udslettes følelsesbevidstheden igen; men så længe den trang er til stede, der fremkaldte den følelsesbevidsthed, der blev slettet ud, kommer der en ny bevidsthed, som den første kom og gik, og dermed vedbliver det, indtil målet er nået, eller trangen af anden grund slettes ud.

Det ligger i, at det følende liv i sig selv intet holdepunkt har for sine impulser eller følelsesbevidstheder, før det i mennesket føres sammen med sin polære åndelige modsætning, sønnen i os. Det følende liv (dyret) danner og slipper eller rettere – i det opstår og udslettes uafbrudt impulser eller følelsesbevidstheder ifølge trang, enhver bevægelse sker efter en ny impuls. Dets indre stemning er derfor også kort, ensidig og enkel, som dets sprog er det; i sprogets lyd kan derfor dets

indre åndelige trang (tilstand, stemning) læses, føles og forstås af andre.

Gudssønnen i mennesket evner derimod at fastholde en impuls eller følelsesbevidsthed, undersøge den, overveje den, danne tanker om den og dirigere sit følelsesliv (sit fludie) til gennem legemet at handle derefter, enten efter impuls alene, følelsesbevidsthed alene, tankebevidsthed alene eller samlet efter alle tre dele i et sideordnet tankeforstået hele, samt holde tingene fast, indtil målet er nået. Også i menneskets sprog og lyd høres, læses og føles dets indre stemning, dets villen og åndelige udvikling, for så vidt det ikke anvender løgnen for sin villen ved hjælp af sin tanke.

Fludierne udveksles mellem individerne gennem død, føde og åndedræt samt som indskydelser fra vore omgivelser under tiltrækningens og frastødningens love (eller lov) forårsaget af og reguleret ved trang; de kan også komme til mennesket som indskydelser fra andre liv,⁹⁷ rene eller urene i deres væren, i forhold til vort væsen. Føler vi for disse indskydelser, optager vi dem i os; de formerer sig da straks, og følelsesliv, som de er, kræver de igennem vor følelse, at vi handler efter deres væsen.

Føler vi ikke for en indskydelse, frastøder vi den (hvis vort liv er normalt). Levende liv, som den er, må den da vige og søge videre, til den finder sig en anden boplads et sted, hvor den modtages med velvilje, eller hvor et individs viljekraft er for slap til at frastøde den. Der er en fælles lov for alt liv, der kan udtrykkes i de ord: den, der ikke gider eller evner at væрге sit liv, har ingen ret til livet; derfor har de urene indskydelser ret til at nedbryde det menneskeliv, hvis viljekraft er for slap til at frastøde dem, men de kan også få den åndeligt sovende til at vågne og derved føre ham til omvendelse. Denne lov ophører individuelt der, hvor mennesket har opnået samliv med sin Gud; det skal da ikke kæmpe med sit legeme for sin ret eller for sit liv, men skal i sin følelse og tanke om situationen lægge sig ind til sin Gud og følge hans eventuelle indskydelse; udebliver denne, skal det lade ham om resten; thi Gud kan slå ned i

---

⁹⁷ Indskudt i vort fludie fra omgivelserne.

modparten eller i situationen, uden at gudmennesket i nuet forstår, hvad der sker.

Jeg tror ikke, vor højtpriste lægevidenskab har det rette syn på menneskets føde. Hovedsagen ved føden er ikke stoffet eller dets mængde, men stoffernes naturlige aromaer. Det er fludielivet, der er bundet i aromaerne, stoffet er bopladsen og formeringsstedet. Træffer man den rette aroma for sin sult, mættes man af forbavsende lidt; idet lugte- og smagssansen er mættet, indtræder mætheden straks uden hensyn til stoffets mængde. Et sådant måltid af levende aromaer forslår for mig personlig længe. Jeg har nok i to måltider om dagen, skønt jeg arbejder både hurtigt og strengt, både legemligt og åndeligt. Min alder er 62 år og gør vel noget til, at jeg ikke kræver så megen føde.

Mennesket tror, at arbejdskraften fås fra stoffet, det spiser; men dette er en forfærdende fejltagelse. Magten ligger gemt i fludierne og virker igennem legemerne ifølge trang og vilje både hos mennesket i dets arbejde, hos hesten for vognen og hos træet, der bøjes for stormen og retter sig igen. Det ligger i, at legemerne kun er boplads og formeringssted for livet, vi ikke ser. Aktiviteten i handlingen er en nødvendighed som følge af legemets polaritet med jorden, derved skabes tilpashed for legemet til fordel for dets tjenende opgave for livet. At denne polaritet tillige har tankelivets udvikling til følge, er en sag for sig; tilsammen hviler også dette, som alt andet, i loven om årsag og følger.

Fludiernes væsen er trang til at blive brugt; jo mere vi bruger, des mere vi får, des mere der er, og des stærkere bliver vi. Efter et interessefølt og livligt arbejde følger en velsignet samvittighedsfølt ro og en fredfyldt stund i hvilen. Jeg kan ligefrem føle med træet og derigennem vide, at et sundt træ, rusket af stormen, har forøget sin livskraft betydeligt derunder, og at det efter denne hviler i en "smilende" overmægtig, fredfyldt ro, medens det træ, stormen ikke rører, modsat er spædt i livskraft; træernes modstand mod sygdom er forskellig, og deres frugt af forskellig værdi. Sig mig, har mennesket det ikke

akkurat på samme måde, hvad både det legemlige og det åndelige angår? Med legemets tilpashed følger også tilpashed i det åndelige, så også det kan udfolde sig efter sin trang.

Man kan også sige det med andre ord: Når bopladsen ikke er tilpas for livet, som det er i sin natur, så er livet heller ikke tilpas. Hvad der ikke kan stå for stormen, rives bort; men hvem giver stormen, hvad nytte gør den, og hvem stiller den? Hvem smiler, når den har lagt sig? Det gør det sunde liv og det styrende, omvandrende, allestedsnærværende gudsliv. Jeg ved, mennesker vil tvivle; jeg ser i tanken deres spørgsmål. Her er svaret: Set fra gudslivets side dør den uselviske ikke for tidligt; de åndeligt værdiløse er som træet, der falder for stormen.

Menneske, gør som stormen: Jag de menneskevrag bort, der ikke selv gider tjene deres føde på hæderlig samvittighedsfølt vis, hvad enten de er klædt i laksko eller pjalter; thi de er som droner i et bistade: fjernes de ikke, forpester de livet. Fej dem bort; ikke ved at stikke dem ihjel som bierne deres droner, men ved at indføre gudsriget på jorden og ved at udelukke dem derfra.

Den medfølelse korte tanke vil sige: Det er en hård dom at fælde over løgneren. Dertil skal jeg svare: Ja, tilsyneladende, men der gives ingen mildere vej, der med sikkerhed fører til livets renhed; var der en mildere, ville Gud sikkert gennem de mennesker, der tilhører hans liv, følge den.

Se på den selviskes (løgnerens) handling imod sin næste og følgerne deraf! De selviske har siddet inde med styret over menneskelivet ved hjælp af den materielle magt, så langt den menneskelige tanke kan se tilbage, og anvendt magten i egen interesse uden hensyn til deres næste, og følgerne deraf har været og er forfærdende, og frygteligere endnu vil de blive. Ingen skabning har måttet gennemgå sådanne uforskyldte lidelser som de uselviske godtroende mennesker; de er blevet snydt, bedraget, pisket, voldtaget, brændt og myrdet af løgneren ved løgnerens hjælp.

Men på den anden side har heller ingen skabning vundet en sådan gevinst – man kan også sige løn – for sin lidelse; thi ikke

alene har de vundet gudsriget efter legemets død, de har tillige igennem lidelserne i de forgangne tusinder af år nået en tankeudvikling, der nu kan medføre tankebevidsthed og gøre det muligt at indtræde direkte under sin Guds ledelse gennem Helligånden ved vor samvittighed og da indrette sig på jorden efter hans væsen gennem samfundshjem og derved underlægge sig arbejdet og produktionsmidlerne. Med dette følger magten og styret over menneskelivet. Der vil da kunne leve en utrolig mængde mennesker på jorden, og de vil kunne leve frit i nødvendighed og livsglæde i livets uskyldsrene natur, frigjort for al løgnens elendighed.

Ved gudsrigets indførelse på jorden sker der jo egentlig ikke andet, menneskeligt set, end dette at vende magten om, således at vi i stedet for som nu at bruge den til fordel for os selv uden hensyn til livet, da bruger den til fordel for livet uden hensyn til os selv. Følgerne? Ja, de vil blive lige så velsignelsesrige, som løgnens har været forfærdende.

Gudslivet er hverken teori eller mundsvejr, det er den rene natur, noget, der vokser ud af sin polære modsætning, løgnen.

Tiden er kommet, da styret over livet skal overgå fra løgnen til sandheden, fordi livet er vokset dertil.

Den dybe uselviske tanke, der evner at se tilbage over livet, vil se, at de ensidige idealer alle bærer et fnug af sandhed i sig, og at disse sandhedsfnug alle hver for sig er pegepinde, der viser mod samme mål: Gudsriget på jorden. Det menneske, der evner at frigøre disse pegepinde for løgnens omhyllende tågeslør, vil kunne sammenstille tankegrundlaget for gudsriget på jorden. Disse idealer er i teori oprindeligt uselviske, men i handling er de selviske, vel ikke selviske hos dem, der fødte dem, men deres efterkommere i idealet erobres af løgnen. Jeg kender ingen undtagelse. Det er disse ensidige, ofte barnligt behandlede idealer fra den nedsvælgede bog i åbenbaringen, der har indstillet det menneskelige tankeliv på at modtage det, der vil ske.

Som førhen forklaret bliver udvekslingen af fludierne (følelselivet) tresidigt; det vil sige, den foregår ad tre veje, nemlig

gennem føden og åndedrættet til de i legemet bundne og arbejdende fludier, der igen har forbindelse gennem samfølighed ifølge trang med de om legemerne kredsende fludier. Af den grund kan vi også udveksle fludier med vore omgivelser, alt ifølge trang, f.eks. ifølge overflod af en følelsesart hos giveren, mens de fludiearter, der er bundet (altså med boplads) i legemerne som disses opbyggende og beskyttende liv, kun kan udveksles gennem parring. Denne tanke bedes erindret, når der i jødefolkets karakteristik læses om stammerne.

Lad os tænke os, at en uselvisk har rig kærlighed til livet, altså da også til sin næste, da kan denne fludieart ifølge trang give sig udslag til en anden (forældre og børn og andre) efter tankens adresse uden hensyn til tid, rum og afstand, og jo mere giveren giver, des rigere bliver han, hvis det givne bliver modtaget; thi da er der to steder mod før kun ét, hvor denne kærlighed formerer sig; to bærer mere kærlighed end én, og da kærlighed (den rene i Gud) er noget, man glad giver til andre, bliver dens rigdom større for den enkelte med mængden af dem, der modtager den. Omvendt, bliver kærlighedens strøm fra giveren ikke modtaget af adressaten, men frastødes, går strømmen tilbage til giveren, og der føles en bedrøvelse; også den går til adressaten, og den kan adressaten ikke afvise (frastøde); den kan muligt blødgøre adressaten, og senere kan stillingen ændres. Dette sker vist oftest mellem den naturlige moder og hendes vanskelige barn samt mellem samvittighed og menneske.

Den guddommelige udveksling af åndsliv ved følelsers og tankers overføring mellem individer i og uden for menneskelivet, altså mellem gudspersoner indbyrdes og mellem Gud og mennesker, er jo nærmest ukendt i vor tid, da vor religiøsitet egentlig kun er forbigående følelsesmæssig, uforståelig teori eller mundsvejr, så det kan næppe hjælpe meget at tale derom, men nogen må jo bryde isen.

Det foran anførte eksempel på kærligheds overføring fra individ til individ kan lettest observeres, hvor et individ fatter en samvittighedsren kønslig kærlighed for en anden, der til at

begynde med frastøder denne kærligheds indskydelse i sit fludie. Er begge individer fri og rene i deres samvittighed, og alt ellers passer, vil i de fleste tilfælde bedrøvelsens strøm blødgøre, så kærlighedens strøm senere bliver modtaget; da mødes sådanne to i deres følelsesbevidsthed uden mange ord – men for den selviske går sagen på en anden melodi.

Ligesom kærligheden udveksles, udveksles også urene følelsesindskydelser. Værst bliver følgerne, hvor de udveksles ifølge trang; men de kan også komme ligesom hoppende og springende ind i os, uden at vi forud føler trang til dem. Da skulle jo individet vende sin viljekraft imod dem og frastøde dem, men det er i vor tid blevet moderne at følge dem. Løgnerne kalder det frihed, nogle kalder det fristelser – og det er jo rigtigt nok – andre siger, det er selve djævelen, der hvisker os i øret, i så fald må denne person have meget travlt i vor tid. Lovene, hvorefter åndslivet udveksles, er ganske ens, hvad enten livet former sig rent eller urent; men følgerne er jo forfærdende forskellige.

Vrede er en afskyelig plante i det umodne menneskeliv. Hvor vrede opstår og ikke straks kan udlignes til fred, burde personerne tage hverandre i hånd og i det mindste med munden tilgive og derefter skilles, såvel ægtefæller som forældre og børn, søskende og andre, og ikke samles igen, før de føler sig tiltrukket af hverandre på ny; men alene dette kræver et andet samfundssystem og livssyn.

Således udvekslende fludier (følelsesliv) med hinanden lever menneske med menneske og mennesket med sin Gud eller med løgneren et åndeligt samliv.

Det er guden i mennesket, det følende liv adlyder i forhold til hans trang og udvikling i tanke og viljekraft, således med enhver fludieart, der kredser om os og ikke er bundet i et lege som dets livs skaber, beskytter eller opløser.

Den selviske har intet at give til andre, men vil have alting selv; derfor lever denne i opløsningens lov.

Det højeste vor moder, løgneren, føder ud af sit følende liv, er sit eget styre, guddommen i sig, bevidsthedens jeg i menne-

sket. Den sikreste vej for denne guddoms udvikling i mennesket er i det uselviske åndsliv, der i vor tidsperiode må udvikle sig væsentligt gennem lidelser, der påføres det fra det selviske åndsliv, som det hidtil har været henvist til at ernære sig iblandt, og lidelserne står som regel i forhold til tankernes dybde, der medfører en tilsvarende følsomhed over for sine omgivelser. Således udvikles den Guds søn i os, der har værdi for gudslivet, fra følelses- til tankebevidsthed. Det er dog en trøst, at det ikke vedblivende skal være løgnen, der tvinger tankelivet til udvikling, men at kærligheden til livet i tankebevidsthedens lys skal være dens afløser og styrer.

Der findes også selviske, der "lider"; men disse lider med velbehag i løgnen. Her tænkes på dem, der finder en nydelse i stadig at beklage sig over deres sygdomme og derved modtage andres medfølelse. Denne medfølelse er en åndelig nydelse for den art af selvished, og dens modtagere nyder den med stort begær. Ved disse stadige beklagelser er det åndeligt nødvendigt at føle med sine lidelser for bedre at kunne beklage sig over dem. Derved åbner disse selviske deres følelsesliv for alle tænkelige lidelser, ja, de ligefrem leder efter dem, men så kommer også straks det opløsende liv og tager bo hos dem, og sygdomslidelserne kan da vokse til igennem følelsen at blive den nøgne virkelighed, dog uden at legemet derfor behøver at være tilsvarende sygt. For disse lidelser kan hverken medicin eller kirurgi hjælpe.

Disse lidelser begynder gerne med dovenskab. Man forsvarer sin dovenskab ved at forklare sine lidelser, så giver den godtroende næste "patienten" sin medfølelse, ja hjælper ham endog med hans arbejde og ofte med midler til underhold; dermed bliver dovenskaben større, og lidelserne mangfoldige. Man træffer ofte sådanne dovne mennesker gående med to stokke eller krykker eller stadigt sengeliggende under andres idelige omsorg.

Løgnen har mange veje til mennesket; derfor skal den, der vil være legemligt og åndeligt sund, nøje agte på sit følelsesliv, både gennem føde, åndedræt og indskydelser fra omgivelser-

ne. Man skal straks vende sin viljekraft imod det, der vil angribe sundheden; såvel det tvivlsomme som det, der vækker ubehag. På den anden side skal man åbne sig med velbehag for det, man føler, der er godt. Ved at give de gode følelser en anerkendelse gennem sin tanke både vokser de i styrke og tager kraftigere bo i os. Med andre ord, det menneske, der vil fremad til noget godt, skal altid igennem sin tanke iagttage sit følende liv; derved vokser det i sit styre over det, og derved opnås den hurtigste åndelige udvikling, der gives.

Denne guddomsudvikling gennem uselviskheden er, som før sagt, i samliv med løgner periodemæssig. Dette ligger i, at løgner i sin tid har styret over livet, og alt, hvad der udvikler sig i og i samfund med løgner, er underkastet dennes periodemæssige udviklingsproces i kraktilstande.

Set fra altets styrende væsen er livet på en klode en samling, der skulle udvikle sig i samling til at have guddoms menneskets styre i sig gennem dets tankebevidsthed, ledet af Gud gennem Helligånden ved vor samvittighed; det skulle derfor udvikle sig til ensartethed i samling for derved at kunne nå sit mål, gudsriget på kloden. At menneskelivet på en klode deler sig i nationer med hver sin selviske nationale "ære", er ikke et guddommeligt, men et løgnens værk.

Når derfor en nation går for langt frem i uselvisk drift i forhold til andre nationer, får den et knæk tilbage, og ligeså: Går en nation for stærkt frem i selviskhed i forhold til andre, får også den et knæk tilbage f.eks. gennem krig; derved, gennem opfindelser og internationalt samvær udvikles folkelivet til en nogenlunde ensartet modenhed i tankeliv for så, når ensartetheden i åndelig modenhed er tilpas, at udskille det uselviske åndsliv fra løgner og at indføre gudsriget på kloden. Når løgner bliver underlagt gudsstyret, ophæves samtidig derved dennes krakmæssige udviklingsperioder, og livet får en roligt fremadskridende udviklingsproces under et guddomsfrit, men håndfast styre.

Dette sker ikke for at udrydde løgner; thi det liv er ikke født, der kan det, men for at styre den. Løgner er i sig selv en

guddomslov og i polaritet med det rene gudsliv, men skellet mellem løgnen og sandheden skal være lige så skarpt i menneskelivet, som det er det i åndslivet, således at enhver ting straks bliver sat på sin plads i forhold til sin natur; først da får livet fred. Men før dette kan ske, skal begivenhederne forandre den menneskelige religiøsitet fra følelsesbevidsthed til tankebevidsthed og fra religiøs kærlighedsdovenskab i løgnen til livets sprudlende energi i sin Gud. Den, der logrer for løgnen, sluges af den.

Løgnen har i ethvert individ og samfund sin tid og i sin tid sin ret åndeligt set, og i den tid er den som et drivhjul i en maskine; men for at kunne styre den og derved frigøre sig for dens disharmoni i vort væsen kræves samfundsmæssig sammenslutning gennem tankebevidsthed i ånds renhed.

Når gudsriget er samfundsmæssigt dannet på jorden og løgnen dermed sat på sin plads, er det tidspunkt i vor udvikling indtrådt, da man, billedligt talt, kan sige: En fødsel er sket. Barnet og dets moder er skilt ved fødsel. Da tager Gud bolig iblandt os, er der sagt. Dette er rigtigt, men gudslivet har været både i og om jorden og i og om livet på den, før dens menneskeliv blev til.

Mennesket har hidtil kun kunnet fatte sin Gud gennem følelsesbevidsthed. At tankebevidsthed giver en helt anden åndsverden, hvor tro og tvivl afløses af viden, og at livssynet derved bliver et helt andet i en sikkerhed og fasthed, der ikke kan beskrives, har den menneskelige tanke hidtil ikke kunnet fatte. Først nu begynder mennesket at fatte forskellen mellem sit eget og det øvrige livs åndsliv.

I samme nu mennesket bliver tankemæssigt bevidst om følelseslivets transgmæssigt retningsbestemte orienteringsevne i plante- og dyreliv med dens stigen, om situationen kræver det, til følelsesbevidsthed for så *ikke* i noget individ uden for mennesket at nå højere; og i samme nu det *gør* sig klart, at det selv fødes og lever i den samme skaberlov som alt det øvrige liv, at det i enhver sag ligesom det øvrige liv begynder sin orientering med en følelsesmæssig indskydelse (impuls) angåen-

de situationen i nuet, og at sønnen i det, så snart følelsesbevidsthed er indtrådt, og det følelsesmæssige er i harmoni med den af Gud, sønnen i os, accepterede trang, omskaber impulsen⁹⁸ med følelsesliv til tankeliv – i samme nu begynder det at fatte forskellen mellem sit eget og sine omgivers åndsliv, og samtidig vil det indse følgerne deraf.

Livets storhed vil vågne for dets tanke, der vil skylle som en stormflod af tanker hen over menneskelivet, mange vil spørge, nogle vil svare; de, der svarer, vil nøje vogte på deres svar; thi de vil føle livets storladne alvor i sig.

Den Guds søn i mennesket, der er nået til at skabe en dyb fuldbåren tanke, handler så godt som ikke efter følelsesbevidsthed – måske gør han det i farens stund, ellers ikke – men omskaber alt i følelse, både impuls og bevidsthed til en tanke eller tankerække, der opbygges med en lignende flid og beundringsværdig sikkerhed som den, hvormed en svale bygger sin rede under husets tag, gennem tankebevidst brug af sit organisationstalant, sin skønhedssans og sin grundige bevidstheds oversigt for derefter, når han gennem disse åndelige evner finder det godt for livet,⁹⁹ at hans tanke bliver omsat i handling, igennem viljekraften at byde sit følende liv at udføre tanken eller tankerækken efter dens indhold, hvad det da straks gør.

Jeg går ud fra, at læseren nu forstår, at legemet kun er en føde- og boplads for vort åndsliv.

Når en sådan Guds søns tanke omsættes i handling, er det følgelig hans eget værk; han giver derfor agt på følgerne af sin tankes virkning ved dens omsættelse i handling og skaber nye tanker ud af disse følger; en helt ny verden kan da udfolde sig af hans første fuldbårne tanke omsat i handling. Den dybe tankes ejer beskæftiger alle de korte tanker, der er gået ind under hans ledelse, og jo mere der haves, des mere der gives.

---

⁹⁸ Enhver impuls, der ikke harmonerer med trang, frastødes. Det sker ganske automatisk, kan man sige, selv om mennesket ikke ved, hvad der sker, fordi det er ganske uden kendskab til åndslivet.

⁹⁹ Er han selvisk, leder han kun efter det gode for sig selv.

Men er det ikke det selv samme, der sker mellem en arbejdsgiver og hans arbejdere, medens vi er mennesker? Man behøver bare at slette menneskestriden, løgngen med dens jegbegær, af billedet, så står man over for sandheden og livet.

Men funktionerne i åndslivet er mangfoldige. Det omvandlerne rene åndsliv, jeg som nævnt så med den opgave at forstå det, opfatter jeg som en samling – lad mig sige sygeplejere, lad mig også bruge betegnelsen vogtere for livet, jeg kan også sige gartnere i et gartneri,¹⁰⁰ virkende ud fra de evner, mennesket (smeden, skrædderen osv.) erhverver sig i det materielle arbejde, individuelt virkende igennem sit rene fludie på det urene fludie, som er bundet i ethvert stoflegeme, der lever i fremdrift, og virkende ud fra guddomskærligheden i sig, parat til, om det skal være, at give sit eget liv – ikke guddomskærligheds, men ifølge dens vilje af dens arbejdende fludies - for det liv, man elsker, lever for og lever ved; men derved vinder individet sit eget liv, og fællesmagten i Gud beskytter det igennem tilrækningens og frastødningens lov – eller love.

Igennem gudskærligheden og gennem gudsstemmen, ja- og nejstemmen, i individet bringes disse utallige gudspersoner, hvoraf ikke to er ens i anlæg, udvikling, interesse, synsmåde eller på anden vis, til at virke, dels individuelt og dels i samling ensrettet, på en guddomssikker måde til livets egen fordel; den er så sikker, at ethvert nok så lille væsen føler sig guddomssikker ved sin ret til livet, deraf dets livs fredfyldte lykke.

Når man opnår dette syn på livet, vil man forstå, at det menneskeliv, der tilhører løgngen, er lig med det sædekorn, der falder på stenbroen eller mellem torne og tidsler; det kan da ikke udfolde sig til livsnyttens, men må opløses og omdannes på ny.

Er Guds søn i os ret vendt i sin Gud, skaber han ingen tanke uden i samføling med sin fader igennem sin samvittighed.¹⁰¹ Så

---

¹⁰⁰ Jesus talte om vingårdens ejer og dennes arbejdere.

¹⁰¹ Der er forskel på de korte og de dybe tankers væremåde, ingen bærer ansvar længere, end deres tanke rækker; den Guds søn i os, der betegnes ved den korte tanke, kan selvfølgelig ikke fatte den

snart en treenighedstanke er skabt, indretter individets hele åndsliv sig på at føre den ud i handling, for så vidt den er skabt for handling. Alle tanker er skabt for handling, men én tanke kan indeholde en konstruktion til et vindue, en anden kan danne en retningslinje, der fremtidig handles efter i lignende situationer som den, tanken blev skabt ud fra, en tredje kan indeholde et mål, individet stræber og higer efter at nå.

Så snart et individ er nået til treenighedstankens skaberkunst, er der håb om, at det, hvis trangen er uren, altså selvisk, kan have åndsmagt til omvendelse efter legemets død på grund af dets værdi. Men dette vil blive strengt; thi ingen tanke af den rækkevidde skabes af en selvisk egenvilje, uden at den ledsages af samvittighedens advarende proteststemme, der uundgåeligt indlægges i tankens indre og stadig ses og føles åndeligt af den selviskes gudssøn. Denne uro kan det selviske menneske aldrig frigøre sig for uden gennem omvendelse; den kan endog føre et sådant menneske ind i vanvid med selvmord eller andre ligefrem onde handlinger imod andet liv, som fremkaldes alene af egenkærlighed, og som får form af trods, had eller ringeagt og er en art åndelig hævnthørst imod denne indre urostemme; men derved bliver den selviskes uro jo kun større. Man kan billedligt talt sige: En sådan selvisk spiller ligefrem klink med sin samvittighed om sit liv; men i dette spil får den selviske kun janter, deraf hans galskab.

Dette er kampen mellem Gud og løgneren. Livet er indsatsen på begge sider, og udfaldet er kun et spørgsmål om magt. Men der, hvor sønnen er ret vendt i Gud, og treenighedstankens skaberkunst er nået, fordrer gudsstemmen i mennesket af det, at det skal leve efter sin tanke, altså omsætte sin tanke i handling ifølge dens art og natur. Viger individet af en eller anden grund fra at gøre dette, indtræder der straks en følt degeneration, tilbagefald, i åndsliv, der ligesom bringer en del forvirring i individet, og som til slut tvinger det til retvendthed. Roen indtræder igen, så snart personen giver sig hen til sin tankes udfø-

---

dybe, fuldbårne treenighedstanke; han kan kun føle, at den er, og søger da ind under dens væsen og magt.

relse i handling uden hensyn til følgerne deraf for sin egen væren.

En treenighedstanke er tankebevidsthed, men den grund, der kan komme i vejen for dens udførelse i handling, er ved sin fremkomst udelukkende følelsesbevidsthed om handlingens følger. Treenighedstanker kommer aldrig på tværs af hverandre, selv om de er skabt på hver sin side af Atlanterhavet; det ligger i gudsstemmens guddommelige fuldkommenhed i harmoni og i, at Gud igennem den kun er som én.

Den dag mennesket i tankebevidsthed kan begribe denne sin forskel fra det øvrige liv, vil det forstå hvert liv i dets åndelige natur og deraf indse sin nødvendighed for det, fordi det er skaber og ejer af tanken med dens retningslinjer for livsvirksomhed og er som følge deraf sit og sine omgivelsers livs styrer og derved med i altets styre i forhold til sit væsen og sin væren.

Det vil også indse, at det egentlig er dette at kunne skabe en treenighedstanke eller at tjene under den, der gør sønnen uundværlig, åndeligt set, og derfor attråværdig for uendeligheden, idet han som nævnt stadig er ensrettet i sin virken på grund af gudskærligheden og samvittighedens retningslinje, trods tankernes forskel, der dannes i forhold til alle indtrufne livssituationer. Og det vil med levende sikkerhed forstås, at Guds søn i os først får sin egentlige betydning for det følende liv og sin Gud, når hans menneskelegeme falder bort. Med opnåelsen af denne forståelse vil de dybe uselviske tanker vågne op til at føle deres ansvar over for deres medmennesker. De vil samle de uselviske korte tanker om sig og derved rive menneskelivet ud af løgnens favntag.

Bopladsen for gudsfrøet i det åndelige liv er i dets rensede fludie (følelsesliv). Således også i mennesket: Vi sletter bare legemet af vor tanke, så har vi åndspersonen, men tankerne er bindeleddet mellem gudspersonen og dens følende liv, og det er dem, det følende liv har så stærkt brug for for gennem dem at kunne udvikle sin skabertrang og kunst. Derfor adlyder det følende liv sin gudssøns viljekraft i alt, og med viljekraften

udleverer sønnen sine tanker til handling, når han i sin oversigtsevne skønner, at tid dertil er, ligesom en arkitekt giver en murer sin tegning til handling.

Hesten kan trække i skaglerne, den kan ikke styre, men det kan kusken, hvis han da ikke har ædt eller drukket sin tankebevidsthed bort. Det samme forhold er, billedligt talt, til stede i åndslivet.

Det er før omtalen af Guds tilblivelse sagt, at da åndslivet nåede til gudsstyret gennem tankebevidstheden, blev det muligt for de korte uselviske tanker at indgå i gudslivet og at udvikle sig der under en dybere tankes vejledning, deraf ordene: "Mange er kaldede. . ." Således så jeg i det omvandrede gudsliv, at en ret stor bevidsthedskerne havde mange mindre om sig; disse mange mindre var de korte tanker, der ligesom bar den enkelte dybe mellem sig i deres midte samtidig med, at de hver for sig befandt sig midt i deres eget fludie. Det er altså fludierne, der betjener guddomskernen i sig; dernæst tjener de korte tanker den dybe, de bærer i deres midte; deraf ordene: "Fader! Jeg vil, at de, som du har givet mig, skal være hos mig, jeg i dem og de i mig."

Disse ord blev udtalt af Jesus, ikke fordi det ikke forud var sådan, men af længsel efter og i kærlighed til sine udsprang ordene, og Gud bekræftede da i ham, at det både var og skulle være sådan, og den guddomslængsel og -kærlighed, han evnede ved sin tankebevidsthed at lægge ind i disse ord, er så levende, at den endnu føles så klart, som om disse 2000 år gamle ord lige var udgået af hans mund. De viser tillige i forbindelse med sikkerheden i dem, at Jesus både har kunnet se og føle med sine omgivelsers liv. Uden dette ville de tanker, hans ord tegner, ikke have kunnet blive til ord.

I gudslivet tjener individerne hverandre indbyrdes ifølge trang med kærligheden som grundlag, deraf ordene: "Den største i himmeriges rige er den mindste." Altså: Jo bedre et individ evner, forstår, at tjene andet liv, des rigere og gladere kommer dette andet liv til det, des lykkeligere bliver individet

og de, der hører det til. Det sker ved, at den store er lille i sig selv; thi derved bliver alt stort.

Dette forhold kan lignes ved et menneske, hvorom der siges: denne er smuk! I det øjeblik den skønne selv opdager sin skønhed og føler sig stolt over den, er skønheden forbi; hvis den skønne derimod efter at have opdaget sin skønhed sætter dyd og åndelig renhed over denne, da bliver personen mindre i sig selv – altså indefra set – medens dens skønhed forøges.

En meget fin frue gik engang til en præst, der var udtrådt af folkekirken, havde dannet egen menighed og bygget kirke, og mellem de to udspandt følgende samtale sig:

Fruen: "Jeg ville så gerne, hr. Pastor, give et lille bidrag til Deres kirke – 10 kr. har jeg tænkt; men sig mig nu, hr. Pastor, når jeg nu dør, og min tjenestepige også dør, skal jeg så altid være sammen med hende i gudsriget?"

Præsten: "Næ – fruen kommer skam meget højere op!"

Fruen: "Tak, hr. Pastor! Det tænkte jeg jo nok!"

Så fik præsten de 10 kroner.

Nå ja, - ved dette svar er næppe nogen skade sket; men jeg føler denne tildragelse analog med, at nogle personer i vor tid ved præstens mund gøres til højsalige, medens Fattig-Per ad samme vej ofte har ondt ved at blive almindelig salig. Når disse to forhold drages frem, er det for at fritage gudslivet for den art af humbug.

For det liv, der udelukkende er følelsesliv, sker der ingen ændring ved gudsrigets samfundsmæssige fødsel på jorden; thi denne foregår alene ved mennesket imellem dette og dets Gud, dog vil forholdet mellem dyr, planter og mennesker blive et andet, fordi vi da vil nå til at forstå det følende liv ud fra vor tankebevidsthed og til i det at se vor moder, som har født os, og som vi egentlig i al evighed består ved.

Når dette vort styre bliver os tankebevidst i beskeden agtelse for det følende liv, vil dyret og planten føle os på en anden måde end nu og glad komme til os. De planter, der vokser under et menneskes kærlighed, får et helt andet liv end de, der skal gro under den selvskes tilsyn. Jeg ved med den største

sikkerhed, at det følede liv føler mennesket, som det er; derfor giver menneskekærligheden til det en langt større kraft i dets udfoldelse; det er, som om det søgte at tjene et sådant menneske med hele sit livs sjæl. Da menneskets eksistens er den fornemste, åndeligt set, skal mennesket som dette livs styrer regulere ved det, når det anses for gavnligt for den menneskelige eksistens, ja endog af hensyn til skønhed og harmoni. Lad aldrig planter eller dyr vansmægte, men giv dem deres livs frihed i kærlighed til dem eller også straks deres død! Gør skarpt skel mellem fremdrift og død – således handler gudslivet.

Den, der tvinger en plante ud af dens naturform for at give den en efter eget begreb skønnere form, er ikke bedre end den, der hugger halen af en hest; dette viser kun, at mennesket ikke er vokset til at kunne glæde sig sammen med naturen. Dyrevæddeløbenes karakter er et sikkert tegn, lig et barometer, på et menneskesamfunds forfaldsperiode. Den der elsker sine dyr på en naturlig måde, udsætter dem ikke for dette brug; men en sådan persons livssyn er jo også i stilhed et ganske andet end væddeløbstilhængernes. Disse væddeløbs herrer og –damer med tilsvarende publikum vil kunne føle deres samvittighedsstemme værende imod at bortødsle midler på den måde, så længe et hæderligt menneske savner arbejde eller omsorg.

Gudsrigets indførelse på en klode er altså et mellemværende mellem guddommen og mennesket, følgerne deraf er en sag for sig. Indførelsen sker ved, at den menneskelige tanke bevidst frigør sig fra løgnens følelsesmæssige mystik og trolddom, ved at den skyder løgnens teorier til side, og ved at den søger tankelivets fornuft i alt. Først når mennesket således åbner sig, tømt og ganske frigjort for alle disse tågeforestillinger i følelsesvæsen, i længsel efter og i trang til livets naturlige væren, først da kan Gud gennem Helligånden frit vejlede det i dets nyfødte, barnlige tankeliv; og hans ledelse bliver da ganske fuldkommen, fordi løgnens følelsesmæssigt indskydende disharmoni i følelsen ikke mere får lov at påvirke tankerne.

Helligåndens ledelse gennem samvittigheden er både ensidig og polær i forhold til individet, der lader sig lede, og derved fuldkommen; thi den kan lede den korte tanke alene ved følelsesmæssige indtryk og give mennesket sand følelsesbevidsthed om dets væsen og handlen, og den kan lede den dybe fuldbårne tanke både i følelsesbevidsthed og i tankebevidsthed ved følelsesmæssige indskydelser i form af ja- og nejstemme, ved retledning af sønnens tankebygning og ved overføring af tanker direkte fra Gud til sådanne mennesker, hvis tankeliv er dybt nok til at modtage disse. Således tager Gud bolig iblandt os i gudsriget på jorden.

Det lyder, som om Gud først med gudsrigets komme til os kommer og bor iblandt os; men det passer ikke; thi hvis Gud ikke var i og om alle ting, var tingene ikke, som de nu er. Det er mennesket, der åndeligt er vokset fra følelses- til tankebevidsthed om sit eget væsen.

Når mennesket lærer sig selv at kende som Guds søn i det følende liv og ved, hvorledes og hvorfor tankerne skabes, da bliver tankerne det reb, hvorved det haler guddommen til sig for derefter rask at vokse sig ind i den, medens løggen i forhold dertil må vige.

Når det omvandrede gudsliv, jeg så, har udgang fra og indgang til solen, bliver solen altså sit klodesystems og dermed vor klodes centralpunkt i Guds liv, men den er ikke vor Gud for det. At vore anliggender afgøres mest af det omvandrede, allestedsnærværende Gudsliv og en del direkte i solens liv uden hensyn til tid, rum og afstand, er jeg klar over; men derfor er solen ikke vor Gud.

Vor sol med sine kloder er lige så intimt i familie med de øvrige solsystemer, som barnet er med sin fader og moder, alle udgåede fra en solenes sol, og denne solenes sol har haft nøjagtigt samme udviklingsforhold som livet på vor jord, dog med den forskel, der er betonet ved Guds tilblivelse.

Solen med sine kloder er altså et levende samfund, som bierne i deres stade er det, men med den forskel, der ligger i, at bierne er ene følende liv, medens solen i sit samfund af

kloder repræsenterer - man kan også sige, den er - bevidsthedens jeg med dets tankeliv, medens dens "børn", kloderne, er det groende følende liv, hvis opgave det er at udvikle sig til selvlysende stjerner, der efterhånden bliver til sole - i hvert fald en del af dem. Livet vokser altså fra jord til planteliv og derfra til dyreliv for i mennesket at modtage guddomskernen i sig og for, hvis mennesket er ret vendt i Gud, når legemet afkastes, at gå ind i gudslivet som et i sig selv selvstændigt bevidsthedens jeg, virkende under Helligånden gennem samvittighedsstyret i forhold til evne og anlæg.

Efter som menneskets religiøse teorier er nu, og efter som dets tankeliv har formet sig, skal der unægtelig en del fantasi til eller, med andre ord, frigjorthed til fra den bundløse menneskesnak for at kunne forstå livet. Det har taget gudslivet 50 menneskeår at forme mig med mit tankeliv, som jeg nu står. Fra mit tolvte år har jeg været fuldstændig frigjort for menneskeskemeningers indflydelse på min forståelse af livet.

En mand og hans hustru kan jo ikke godt have flere børn, end de kan forsørge; det kan solen heller ikke. - Det er kun sagt som en lignelse; thi vort menneskesamfund er ikke fuldkomment.

Ligesom børn af et par forældre er af forskellig alder, er kloderne om en sol det også; thi solen modtager kloder i forhold til, som den kan forsørge dem. Det samme system er i alting, og når en klode er modnet i gudsliv til at blive en selvlysende stjerne, fødes den ud i rummet. Den fødes ikke som et stjerneskid, men med lempe og forstands indsigt, jævnt, stille og roligt, tid efter tid, alt ifølge og i forhold til udvikling.

Der ligger meget i, tidsmæssigt set, at vort menneskeliv har opdaget atomernes kredsløb i en sten; thi når menneskelivet i gudsriget er rent nok i sit åndelige væsen, vil det gennem sit fludie ifølge sin tankebevidsthed og i kraft af sin vilje i samføling med guddommen gennem Helligånden ved samvittigheden bestemme over denne atomkraft i forhold til brugen, og da nærmer vi os vor klodes fødsel ud i rummet; thi da råder vi igennem vore fludier over egen kraft, lys og varme. Med andre

ord: Vi råder over vor egen eksistens, åndeligt set, men dog stadig forbundet med det øvrige gudsliv, solens liv; thi grundpillen for gudslivets væren i rummet er sammenhold og fællesfølelse, der igen er betinget af fælles renhed i vore arbejdende og tjenende fludier; uden disse kan vi ej heller selv leve.

Når vor jord således er frigjort fra alt det, der nu binder os, er den en selvlysende stjerne, men dog i samfund med sit ophav, da virker den styrende i sig selv og efter evne lysende, varmende og skabende ud i rummet, lig sit ophav. Derfor er det sandt, at et menneske kan sige til et bjerg: "Løft dig og kast dig i havet, og da skal det ske"; thi det kan ske endog med samme lethed, som et støvfnug løftes af luften, men – vel at mærke – kun ved gudslivets medvirken.

Gudslivets natur er at leve i nødvendighed og livsglæde og ikke at røre sig derudover. Deraf følger, at vil mennesket "flytte bjerge", må det først spørge sin Gud derom og angive sin grund dertil; hvis da dets hensigt er ren nok i Gud, og der til fordel for livet kan opnås en nyttevirkning, der står i forhold til kraften, vil det ske. Man kan også sige: Guddommen lever i at styre, i at virke med liv og i livsglæde. Gudslivet flytter sig ikke ud af sit væsens natur eller lader sig fjerne fra sine stier, veje og mål; derfor må enhver, der vil være med i dette liv, lade sig forme i dets væsen. Her hjælper hverken menneskesnak eller forestillinger – alt beror på livets væren; derefter sker tingene. I samme karakter skal gudsriget på jorden også forme sig.

Eksempler

Der forekommer ofte åndelige foreteelser mennesker imellem; men jeg har aldrig hørt nogen mundtlig forklare disse naturligt, ej heller set det gjort helt fuldkomment skriftligt, Jesus undtages dog. Jeg føler altid den, der søger at forklare sådan noget, blande selviskhed ind i det forklarede enten for at gøre sagen så stor som mulig eller for selv at blive stor. Det er

imidlertid en stor og en dobbelt synd; thi det er synd imod sandheden, livet, og synd imod menneskene. Livet er nemlig vidunderligt stort i sig selv og allerstørst i sandhed, hvis man forstår det.

For om muligt at retlede den menneskelige viden skal jeg forklare følgende to eksempler samt henlede opmærksomheden på min første bog, *Den Ukendte*, særlig min hustrus gang under søvnen til køkken og dragkiste med forklaring, der er fuldt analogt med det som her skal fortælles, og endvidere for en del på min anden bog, *Følelse og Tanke*, særligt på dyrenes åndsliv i denne samt "Tanken stedfæster sig".

Vi er i sommeren 1927, i jordbærtiden. Jeg går et par dage og tænker en del over en samtale, jeg føler trang til at få med en mand, der har kontor i byen, men bor en mils vej udenfor. Det er søndag. Jeg står med mit skuffejern i jordbærrerne. Klokken er ét. Pludselig modnes mine tanker til beslutning om handling. Jeg hviler da arme og hoved på jernet, medens jeg former de tanker, jeg vil tale med manden om, og i disse tanker bliver mandens sjælsudtryk indlagt, fordi jeg tænker på ham, som man siger, medens jeg former de tanker, jeg vil tale med ham om. Da dette er sket, bestemmer jeg mig til at besøge manden på hans kontor kl. 9:30 mandag, altså i morgen. Mandag kommer.

Jeg banker på og går ind. Da sidder manden ved sit skrivebord og hos ham sidder hans hustru, deres barn og en dame til. Han rækker hånden ud imod mig sigende: "Nå, der er De! Vær så god at tage plads, De skal ikke sige noget, nu skal De høre! Ser De, i går klokken ét lå jeg på min chaiselong derhjemme for at sove. Om jeg sov eller blundede, ved jeg ikke; men pludselig ser jeg Dem stående ved siden af mig, som De er der. De bøjede Dem ind over mig og sagde. . ." Her forklarer han så mine tanker. "Så vågnede jeg. Om jeg havde sovet helt, ved jeg ikke; det forekom mig så livagtigt og underligt, at jeg kaldte på min hustru og fru N.N. (peger på damerne), men så var De væk." Disse bekræfter, og derefter fortsætter han, medens jeg stadig

tier: "Og nu skal De høre!" Og så giver han mig svar på mine tanker, som han således har modtaget, og slutter med at sige: "Passer det Dem?" Mit svar er: "Ja tak! Alt er rigtigt!" Jeg rejser mig og byder farvel.

Selv dette forhold, der er så fast i sin væren, overraskede mig ikke; men menneskeligt vidste jeg ikke selv af, at dette var sket, og havde heller ingen trang til nogen viden i så henseende. Trangen er jo tingenes udspring, deraf følgerne.

Jeg forklarer dette forhold således:

Idet jeg, altså Guds søn i mig, står i jordbærrene med mit legeme og går ind i min beslutning om at tale med denne mand, er det aldeles åndeligt fuldkomment, idet alt åndeligt i mig er samlet om disse tanker ifølge min trang og vilje;¹⁰² alt andet er lukket ude, intet sanses ud over min trang, deraf viljen, og følgen af denne er tankerne, der skabes og gælder sagen mellem den mand og mig.

Det er legemligt ubevidst eller, med andre ord, automatisk udført, at mit legeme støtter sig til jernet. Havde jernet ikke været, ville jeg, legemet, vel have gået hen og sat mig et sted med hovedet støttet i mine hænder, medens jeg skabte disse tanker, ifølge følelsesmæssig indskydelse derom uden selv at skabe nogen tanke om mit legems hvilestilling.

Dette er altså en åndelig intuitionsmæssig handling. Det er Guds søn i mig, der gennem sit fludie ifølge sin indsigt og vilje stiller sit legeme i bero i hvilestilling, i en slags sikkerhedsstilling, medens han går ud i en del af sit fludie – det legemet ombølgende anvendes dertil – med sine tanker. Da alt dette er fuldstændig åndeligt og ikke kræver legemets bevægelser, skydes dette ligesom til side, medens åndslivet selv handler; thi sagen er moden, og intet er i vejen.

Denne mands sjælsudtryk indlagt i tankerne er en guddommelig sikker adresse for åndslivet til at finde ham, uden at

---

¹⁰² Jeg gentager, trangen er tingenes udspring; ved at iagttage et individs tale og handling, tone og minespil kan man vide, om dets trang er uren i løggen eller ren i Gud.

jeg menneskeligt ved, hvor han er, aldeles uden hensyn til tid, rum og afstand.

Som manden ser mig, er det Guds søn i mig, der efterligner sit jordiske legemes form. Det er hans tjenende fludie, følellesliv, der danner det med nuets hurtighed ifølge hans trang og med hans evigt uforanderlige sjælsudtryk i ansigtet. Dets skønhed i harmoni forstørres med den åndelige renhed, men selve sjælsudtrykket er evigt det samme.

Når sønnen havde trang til og derved fik sin legemsskikkelse, ligger det i trangen til fuldkommenhed i hans handlingsudførelse. Han kunne helt vel, og dette sker oftest, have sendt sit tjenende fludie med disse tanker ifølge sin vilje efter den i tanken indlagte adresse, og dette ville da gå tilbage til ham, når tankerne var afleveret, ærindet udført; men dette, at han selv tog ud med dem, gav større indtryk. Når han selv tog ud med tankerne, ligger det i den første trangs dybtføjte alvor, hvorefter tingene sættes i scene; havde trangen været overfladisk, havde han ikke taget tingene så alvorligt.

Ved således at tage ud i en del af sit fludie, lader han så meget blive i og ved legemet, at dette kan drage ånde og være beskyttet mod de åndeligt opløsende love (adsprethedens lov, før omtalt). Der dannes nu en fludietråd i lige linje imellem legemet og ham selv uden hensyn til bygninger eller hvad andet, der står på eller færdes på jorden i denne linje.

Her falder tanken igen på det styrende omvandrende gudsliv; men hvad rolle dette spiller i en sådan sag, har jeg ikke set. Det lader en ane, at denne sag ikke er det uvedkommende; man får da en anelse om, hvilket uhyre apparat af åndelig og jordisk skaberkunst og hvilken forunderlig grundighed og almægtighed i væsen der sættes i scene for en sådan – menneskeligt set – ubetydeligheds skyld; men det giver os tillige en forestilling om, hvad der sker, når et menneske i samme tillid og tro kan hengive sig i en bøn til sin Gud; thi mine tanker til denne mand om en sag indeholder akkurat den samme teknik i sit væsen som en bøn til min Gud.

Vor tids mennesker gider ikke høre derom eller tænke derpå, skønt intet i verdensrummet vedkommer dem i højere grad.

Tankerne er jo som beskrevet et produkt, et levende liv, skabt af sønnen og hans fludie som forældre i forening ifølge trang. Trangen var udspringet, men tankerne omsatte i handling bliver hovedsagen; thi alene dette kan give fred for trangen, så livsglæden igen kan virke, om alt er, som det bør være, og give fred; så er alt i ro igen – kun virksomhed giver livsindhold.

Når sønnen således er borte fra legemet, vil det være en stor fare for legemets liv, om nogen forsøger at skræmme det i den tid. – Her falder jo så igen tankerne på det allestedsnærværende gudsliv og Jesu ord: "Ikke en spurv falder til jorden uden min faders vilje." – Angst kan give en for voldsom spænding i fludiet. Det er fludiet i og om legemet, der bliver angst, fordi sønnens bevidsthedsro mangler i det; det drager ham da til sig med al sin kraft uden tanke, fordi det kun er følelse; derved kan en sprængning ske. Er sønnen i sit samlede fludie, sørger han for ro ved hjælp af sin bevidsthed og oversigtsevne. Heri ligger også grunden til og forklaringen på, at en hest løber løbsk, hvad et menneske jo aldrig gør.

Det er før oplyst, at sønnen har sin plads i legemets ombølgende fludie over menneskets hoved; det er der, tankerne skabes, medens hjerne og sanser, ja hver en celle i legemet virker med i orienteringen for tankens tilblivelse. Man kan sige: det føles igennem legemet, når livet arbejder.

Orienteringen tager for det meste sigte på legemets behov, men deraf følger så, at tanker skabes derom, og det er det, der åndeligt set er hovedsagen, nemlig at nå til den højeste udvikling i den retning. Med tankelivets udvikling fra følelsesbevidsthed til tankebevidsthed følger trang til åndelig renhed og følgerne deraf.

Dette, at såkaldt hellige menneskers billeder tegnes med en lysende glorie om eller over deres hoveder, er egentlig det mest rigtige, jeg har set, af åndelige billeder; det giver mig

ligesom en tro på, at andre må have set det samme, som jeg har set, men uden at nå til tankens klarhed derom. Alle mennesker har denne glorie, men størrelsen og glansen af den står i forhold til åndsudvikling og renhed.

Det følgende eksempel viser, hvorledes to mennesker kan leve i åndelig samfølelse.

Ethvert uselvsk menneske har altid et andet menneske, det åndeligt åbent betror og hengiver sig til og derfor samføler med. Det er en trang, det besidder, der har sit udspring fra en indre higen mod noget, det føler, der er, men som det i sin tanke ikke forstår. Kun selviskheden kan udslette denne trang, der for den uselviske er en åndelig naturtilstand. Følgerne deraf er rigeligt beskrevet. Den gode uselvstændige tænker bliver ofte for en tid indfanget af en løgner, da følger skuffelser, bedrag og sorg; også dette kan i vor tid være nødvendigt; men dette forhold med sine strenge følger ophører, når den dybe uselviske tanke føler sit guddomskald og tager styret over løgneren og livet; da træder kærligheden til livet i stedet for løgneren, der da vil blive bundet.

Et menneske, der opnår åndelig modenhed i Gud, kan mange mennesker knytte sig til og føle sig åndeligt mættede hos, og dette åndelige bånd varer ved ganske uden hensyn til legemets død.

Dette åndelige sambånd knyttes uden hensyn til menneskelige familieforhold. Et menneske kan elske fader, moder, søskende, ægtefælle osv., men have åndeligt sambånd med – lad mig sige – en vildt fremmed.

Her falder tanken igen på det omvandrende gudsliv. Tilknæytningerne sker altså allerede i menneskelivet og udvikles mere og mere i åndslivet indtil fuldkommenhed.

Den, der skriver dette, har åndelig samføling med ikke så få, såvel børn som unge og ældre mennesker, ja endog – som det kan ses i afsnittet om planters og dyrs åndsliv i *Følelse og Tanke* – med enkelte planter og dyr. Her falder tanken igen ind i Jesu ord: "Fader, jeg vil, at de, som du har givet mig. . .". Alle, som elsker Jesus, har samføling med ham, men desforuden har

de samtidig samføling med en dybere tanke iblandt menneskene og senere i åndslivet end den, de selv besidder; således danner hele gudslivet som en kæde, hvor den ene drager den anden med sig i udviklingen. Dette er kun set fra menneskelivets side; fra gudslivets side virker samtidig samvittighederne på deres måde. Således fremstår der et polært samarbejde imellem to, rettet mod en tredje (den "fortabte" søn) og førende til samme mål.

Jeg har nu i ca. to år haft åndelig samføling med et menneske, der læser til eksamen; men i fjorten dage kunne jeg ikke føle vedkommende som forhen; i stedet for ro og glæde var der indtrådt en urofølelse. Der er ca. 28 mil mellem os. Breve veksledes ikke i de dage.

Den 11. juni 1929 skrev jeg da:

"Kære lille G.! Jeg kan slet ikke føle dig mere som forhen; det er, som om nogen har gemt dig ned i en stor sort tønde og smækket et låg i over dig, hvad er der i vejen?"

Svar den 13. juni 1929:

"Kære L.N

Jeg er ikke syg. Jeg har bare så forbistret travlt med at læse; vi skal op til mundtlig prøve på mandag. Prøven varer en hel uge, så får vi ferie. Det bliver rart at slippe ud af den "tønde", denne eksamenstid har bragt mig i; jeg har en meget uhyggelig følelse af at være i fængsel, og hvordan jeg er kommet det, forstår jeg ikke; måske er det for en del derfor, jeg er så træt om aftenen (vi holder op kl. 9), at jeg ikke er til andet end at gå i seng og sove, og sådan er det gået de sidste fjorten dage. Det er noget af det værste, jeg har været med til. Bare der ikke var noget, der hed eksamen! De fleste bliver tossede, og jeg blev det forleden, så jeg regnede helt forkert til den skriftlige prøve, fordi jeg ikke kunne "tage mig selv i nakken". Jeg forstod stykket, men regne – nej!

Tak for brevet! Du havde sørgelig ret i, at jeg var langt væk. Nu bliver det bedre igen, for i tirsdags opdagede jeg, hvor galt det var, så nu hjælper det.

Kærlig hilsen” osv.

Jeg vidste ikke dette eksamensforhold, ellers ville jeg have kendt årsagen og ikke spurgt.

Læseren vil se forskellen mellem de to eksempler. I det første er det tankerne, der er hovedsagen i det sidste er det alene samfølelsen, følelsens strøm ifølge tankens adresse, ikke tankers overføring, der er det. Man ser, hvorledes bevidsthedens jeg, gudssønnen, går ind i sit følelses- og tankeliv hos dette unge menneske, ja ligefrem gemmer sig ind i det i forhold til trangen, og ligesom spænder sit fludie om sig ifølge sin vilje i forhold til trangen og målet.

I min forundring undgår jeg ikke at skabe og udsende en spørgende tanke om sagen (samfølelsen) sammen med min følelses strøm; men da uroen og trætheden er det stærkeste i dette unge menneske, og da vedkommende har lukket sig selv inde i sit tankeliv i forhold til sin trang,¹⁰³ har mine følelser og min søgende, spørgende tanke ikke adgang og kommer tilbage, som den blev udsendt – fordi den ikke kan vække vedkommende – mættede med en i det unge menneske for tiden værende uro, der klart lod føle, at dette menneske befandt sig i en situation – dvs. der var sket noget med det – der forhindrede det i at svare, som der blev spurgt. Derfor måtte der et brev til fra mig, før sagen blev klaret.

Dette forhold i samfølelse er nærmest altid til stede, særlig imellem en naturlig moder og hendes borteværende eller bortrejste barn; uden at nogen af dem kender livet, deres åndelige liv, er de begge klar over hinandens åndelige følelsesforhold igennem samfølelsen, der giver følelsesbevidsthed om sagen

---

¹⁰³ Her er stillingen den samme for dette unge menneske, som den var for mig, da jeg stod i jordbærrene og støttede mit legeme til jernet, medens jeg skabte tanker angående manden, der lå på sin chaise-long.

individierne imellem og dermed ro eller uro i forhold til, som tingene er.

Samme teknik er der i samfølelsen mellem et menneske og dets åndelige fader, Jesus eller Helligånden gennem samvittigheden. Skiftevis ifølge tankens adresse og i forhold dertil står længsel og livsglæde.

Går et menneske derimod over i selvisheden "hviler" det i egenkærligheden, og da skal der andre glæder til, såsom hovmod, mange penge osv. Når et sådant menneske benægter en Gud, taler det sandhed; thi det har lukket sig selv ude fra gudslivet og føler det ikke og kan selvfølgelig ej heller vide, at andre omvendt kan leve helt i det; det lever da helt i sit eget følende liv ifølge egenkærlig trang ligesom træet og dyret og tilhører det samme rige, kredsløb, som disse, hvad dets fludie (det følende liv) angår.

Som menneskets tankeliv nu er og i den gænge, det går, er det for det meste kun tilpas for løgneren; trods sin selvroste klogskab har mennesket ikke hidtil kendt sin egen eller det øvrige livs natur. Menneskene ser på stoflegemerne og dømmes derudfra, de siger "jeg" til sig selv og sætter deres selv i stedet for livet, hvorimod de ved at føle for livet, leve for det og ved i samfølelseskærligheden at slette deres jeg ville vinde det.

Vi vil snart nå til, at livet gennem begivenheder har ledet dette selviske jeg til et punkt, hvor alt selvsk autoritetsvæsen må vedkende sig sin åndelige uformuenhed og underskrive sin egen fallit. Da står folkelivet i det tomme kar, som skriften taler om, og først da er det modtageligt for et nyt tankeliv, hvorefter mange allerede er stærkt søgende. Dette nye tankeliv vil blive givet, som Jesus har lovet det, og den dag de søgende tanker opdager det, vil det skylle hen over folkelivet som opstemmede vande, hvis sluser brydes af vandets tryk, og i sin kraft vil det bortskylle hele det gamle tankeliv med alt dets væsen.

De, der dyrker religioner og folkestyre for egen eksistens' skyld, vil søge at stemme op mod de levende vandstrømmes tryk; men deres modstand vil befordre fremdriften; thi ingen

tror dem mere, og ingen menneskemund kan tale imod Helligånden. Mennesket kan vel håne og fornægte sin Gud og Jesus, men Helligånden lukker endog "djævlens" mund ved sin følelses strøm i individet, thi denne er vejviseren, dommen og magten, ja- og nejstemmen med fuldmagt.

Helligånden er gennem samvittigheden det samme for åndslivet i Gud, som en rensemaskine er det for bonden; den renser kornet fra avnerne, og skellet, den gør, er skarpt og rent.

LIVETS FORUNDERLIGE SKABERKUNST

1. Jøderne

Gud er livet i ånd. Stoflegemerne, som vi ser, er aske eller med andre ord, den halm, hvorpå åndslivet gror. Løgngen er det, der vokser frem, kredsløbet; men ud af løgngen vokser sandheden; den er den gode frugt, der modnes videre efter plukningen.

Når sandheden i menneskets åndsliv er moden, tager den styret over løgngen. Endnu styrer løgngen for sandheden i alle menneskelige forhold. Hvor et uselvsk menneske er ansat i folkestyret, kan det ikke virke i styret ud fra sin trang og vilje, men tvinges af omstændighedernes tryk, ikke alene fra dets overordnede side, men også fra de menneskers, det i sin tjeneste berører og gerne ville omfatte og leve for med sin kærlighed. Det tvinges fra begge sider til med tunghed i sind at følge løgngens anlagte veje – deraf tidsånden med sin samfundsmæssige degeneration. Jo mere åndslivet udvikler sig, des synligere bliver det for os.

Løgngen skal træde sandheden over tærerne og bagfra stikke den i hælen. Hver gang sandheden vender sig for at se, skal løgngen spytte den i ansigtet, indtil sandheden vågner af sin tankes tågedis og tager styret over løgngen.

Deri ligger det, at jøderne er og kaldes Guds udvalgte folk, og ikke i, at Jesus er født jøde; dette at han er født jøde, ligger dybest set i årsag og følger (herom senere). Forudsigelserne om hans fødsel viser os kun, at der er et andet liv, der er kloge-re end vort og stærkt interesseret i menneskets åndslivs udvikling, som følge deraf forudseende og meddelsomt.

Man siger, Gud er alles ophav. Å ja, vi mennesker kan jo sige så meget, især når vi øjner anseelse eller en god betaling for det; det er ikke værd at strides om ord. Gud er liv i væren og er den samme, hvad mennesket end siger og tror.

Gud er nået til – ifølge sin tanke – at være altets og dermed livets styrer. Gud udvikler sig fra menneske til Gud, lig hvepsen af kålormens larve.

Kunne det da ikke også være en sandhed, om man sagde: Mennesket er guddommens ophav? Jo. Ja, men løgneren er jo menneskets ophav – hvad kommer der så ud af det? Begge dele er dybest set sandhed. Når vi fører tanken tilbage til rummets delen sig i sin første polaritet, adspredthedens lov og sammenholdets lov, bliver sammenholdets lov alles ophav, men dens polære, diametrale modsætning, adspredthedens lov, hamrer den frem til livet. Hvad der ikke kan stå for hammerslagene, opædes; for disse hammerslag findes ingen fred før i det samfølende gudsliv, lig lyset kontra mørket ifølge magten.

Ser man ud over menneskelivet, der leves fuldstændig åndeligt, set ud fra trang, følelser og tanker, der ene medfører handlingen, og med legemet som boplads, kan man sige om et menneske, om flere, om hjem og om samfund: Hvor der er følelsesmæssigt sammenhold om en fuldbåren tanke, kan denne udføres i livet; hvis dette sammenhold mangler, da er det adspredthedens lov, der har magten, og da opløses tingene. En tanke er også et liv, hvis den er fuldbåren. Om plante- og dyreliv kan man sige: Hvis forplantningssæden i individet er fuldbåren, hvis den hviler på rette plads for legemsernæringen, og hvis de fludier af sammenholdets lov, der ved befrugtning blev knyttet til den, er i sin rette tilpashed, da kommer det, vi kalder livet – i dette tilfælde legemslivet – frem, og fludielivet formerer sig i forhold dertil.

Er det rette sammenhold i fludie ikke til stede om en trang i sæd til liv, træder adspredthedens lov til ifølge sin ret og natur, og tingene opløses og omdannes. Således virker de to livslove i polaritet ved hinanden og mod hinanden og tjener i virkeligheden derved hinanden; thi hvor var sandheden, om ikke løgneren fandtes, hvor var lyset, om ej der var mørke, og hvorledes skulle livet blive fuldkomment i sammenhold – altså i Gud, hvis ikke det havde adspredthedens lov imod sig og gennem den ved dens følelsesimpulser, dens villen og dens hammerslag blev uddannet til sammenhold? Igennem denne livsteknik ses og føles magten som den afgørende faktor imellem de to love,

og magten er der alene hovedsagen. Hvor fludielivet er fuldkomment i sammenhold i sæd, giver det fuldkommenhed i legemsdannelse og tillige sundhed, hvis de rette næringsforhold for legemet er til stede.

Hvis menneskene i tankebevidsthed forstod livet på den måde, da ville de i sandhed – og andet blev ikke tålt – studere legemslivets rette ernæringsforhold for plante-, dyre- og menneskeliv og så lade liv og død så omtrent om resten.¹⁰⁴ I stedet herfor gør de det omvendte. De går og venter på, at en sygdom skal komme, eller at en forbrydelse skal blive begået, for så, når det sker, at helbrede det legeme eller det liv, der med naturens ret er angrebet. De tjener derved adspredthedens lov; men følte de i sandhed trang til at skaffe livet sine rette livsbetingelser, da ville de tjene sammenholdets lov, og denne ville da i forhold dertil rette livet op i dets rene, fredfyldte kærlighedsnatur til at regulere sig selv, hvad mængden angår, såvel i menneskelivet som i alt andet liv. Mennesket taler om en Gud, der styrer livet, men tror det ikke. Den dag, det lærer sig livet at kende, vil dets Gud forandre sig fra teori til virkelighed; da vil det se, at livet har et ende- og hvilepunkt for sin omdannelsesproces, nemlig gudslivet.

Ja, men hvad fører det så til? Ja, her skulle mennesket jo tænke, men det vil for tiden hellere – danse. Og hvad fører det så til? Ja her skulle mennesket jo også tænke. Ja, men gør det ikke det? Nej!

Hvis mennesket dansede af ren uselvisk livsglæde, da ville dets gud danse med, og takten ville være konservativ i overensstemmelse med følelseslivets naturligt roterende rytme.¹⁰⁵ Hvor livet er i sin rette balance, er takten konservativ – fast, ensartet. Så snart livet træder uden for sin sandheds natur i selvisk ustyret begær (fylderier, drik osv.) eller feber, stiger flu-

---

¹⁰⁴ Når de når dertil, vil livet fryde sig og betale dem rigeligt derfor.

¹⁰⁵ Vi ved jo, at fludiet om menneskelegemet roterer fra venstre til højre og om dyret ligeså, når det står oprejst på bagbenene; men fludierne har tillige en roterende bevægelse som indre hvirvler i deres egen mængde, lig solsystemernes.

diernes takt i hurtighed i forhold dertil, ligesom et ur pludselig kan give sig til at løbe stærkt på grund af sin urenhed, så det ikke mere er til at regulere ind i sin gamle bestandighed, for så pludselig at standse i dødens stilhed. Så snart musikken med sin takt går uden for de sunde fludiers naturlige livstakt, virker den som berusende på følelseslivet og sønderbryder det. De liv, der lever i opløsningens lov, kan vel finde behag deri; men de, der lever i sammenholdets lov, frastødes deraf og værger deres liv.

Som der nu dances, dances der på grund af adspredthed, kedsomhed i lediggang og selvisk begær, og der lokkes til dans for fortjenestens skyld. Det er døden, der byder op til denne dans. Her bliver takten hurtigere og hurtigere, og dansen former sig derefter, indtil dødens iskolde tåge svøber sig om livstrætheden og skjuler det hele i sin favn. Det, som var, er da ikke mere – hverken legemligt eller åndeligt set; der indtræder da en åndelig gæringsproces, som kunne have været undgået.

Man kan også sige: Evner gudsfrøet i mennesket igennem sin tanke at give sit fludie noget at bestille, falder dette let ind i sin naturlige takt og rytme, og holder det konservativt fast derved, da vokser livet.

Evner gudsfrøet ikke at gøre sig gældende over for sit fludie, ender dette i sin naturlige trang til villen med at løbe løbsk; så skilles de to love fra hinanden, og det, som var, er ikke mere, som det var, og samles aldrig mere, som det var. Et livs mulighed er tabt, et nyt skabes.

Drivkraften for gudslivets virksomhed er kærligheden til livet med skarpt skel mellem det brugbare og det ubrugbare, der fødes, eller – om man vil – mellem det værdifulde og det værdiløse. Livsnødvendigheden byder dette skel, er derfor livets højeste lov for liv. Jødeslægten er en stamme for sig med eget udspring fra det følende liv; således er der mange stammer på jorden, og mange flere har der været, før mennesket nåede til at skrive om sit liv. Hver stamme er en art for sig med egne egenskaber og eget stammepræg og dog med en fælles guddommelig teknik i sit åndsliv.

Gennem udviklingen af Guds tilblivelse ses det, hvorledes gudsfrøet på et vist tidspunkt i udviklingen blev indpodet (indspundet) i en dyreart, der følte sig i trængsel for sit liv og levede i samfølelsens lov. Det skete ved, at fludierne (skaberloven) rensede en af sine arter, der tilhørte sammenholdets lov, så den blev lysende ren i sig selv, blev ligesom et grundstof i sig selv, der var i stand til at udvikle sig fra følelsesbevidsthed til tankebevidsthed; med tanken fulgte magten osv. Men denne skaberkunst og trang, denne fludielle retningslinje i skaberkunst, der af følelsesbevidst hensyn til egen eksistens gav gudsfrøet, denne skaberkunst, der således engang er opstået i det følende åndelige skaberliv, den forandres aldrig, fordi dette ikke selv er tænkende, men kun følende. Det kan skabe sønnen i sig; men hvad denne kan udvikle sig til gennem tankerne, ved det ikke. Det kan f.eks. se og føle solens skin, leve i det og glæde sig i det, men tænke, hvorfor solen skinner - det hører til tankebevidsthedens verden.

Det følende liv (alt uden for gudsfrøet) føler, at det fødes, at det lever, at det glædes, at det sørger; det føler gudsfrøets trang og adlyder den, men det ved intet.

Således fortsætter livet sin skaberkunst på kloderne, indtil gudslivet selv griber afgørende ind; men dette afgørende indgreb finder ikke sted, før gudsriget er fremstået på en klode; thi så længe menneskene lyver, stjæler og myrder hverandre i massevis, har ingen stamme sikkerhed for sit liv; derfor vedbliver denne skaberkunst, hvor ny stammer fremkaldes, at virke, så længe til det uselviske tankeliv er nået til at frigøre sig for løgnet. Da vender mennesket sig til livets bog, uddrager dens vidnesbyrd og lader sig i sin tanke retlede af sin samvittighed i trang til sandhed og åndelig renhed.

Da vil det finde, at der endnu er stammer med begyndende tankeliv hist og her på vor jord, og der vil vedblive at fremstå sådanne, indtil gudsriget har herredømme over jorden ved mennesket – vi kan også sige: indtil sandheden har herredømme over jorden gennem mennesket ved dets Gud. Da vil Gud tale til mennesket i dets trang til sandhed gennem livets bog og

lade samvittigheden bekræfte dets tanke. Bibelen bliver da en lærdommens bog, fordi den har samme ophav og udviklingstilblivelse som selve livet, og man vil forstå, at menneskets tankeliv udvikler sig gennem uselvisheden og følgerne af den.

Hvor en stamme af dyr er ved at udskille sig fra følelsesorientering og følelsesbevidsthed til tankeliv, kan man ikke tale om tankebevidsthed; thi dens individer ved ikke engang, at de er begyndt at tænke; de føler det i følelsesbevidsthed, men ved ikke selv gennem tankens lys, hvad det er, der foregår med dem, og deres adfærd bliver da således, at de må ud af "paradiset".¹⁰⁶

En sådan stamme lever da, menneskeligt set, i længere tid på et lille område for sig selv, men efterhånden som dens medlemmers tankeliv udvikler sig, bliver disse mere og mere aktive. Gudsfrøets bevidstheds lys kan da ses i øjnenes udtryk (sjælsudtrykket) – ja endog griskhed eller godhed afspejler sig i øjnenes udtryksmåde med forskel fra individ til individ, modsat dyrearternes ensartethed, der er konstant på grund af deres åndelige ensidighed, der udelukkende er følelsesliv. Man kan sige: der er som tændt et åndslis i de øjne, hvori der før kun var åndeligt mørke.

Så begynder det selviske begær, der attrår mere, end individet har brug for; dermed er der åbnet adgang for herskesyge, løgn, list, bedrag, mord osv. Denne råhed frastødes af de individer, der er blødere i åndsliv, og derved fremstår uselvisheden, og så udvikler tingene sig som af sig selv gennem polariteten mellem selvished og uselvished, kamp og strid; og følgerne deraf er uselvishedens vækst i tankeliv igennem de lidelser, løgngen fremkalder over den. De slette (rå) eksempler fremkalder hos de selviske en smertefølelse medynk, dels med sig selv og dels med andre, og en afsky for råheden; derved forandrer deres fludier (følelsesliv) form i det godes retning, og da virker gudslivet formforandrende med gennem samvittighederne i forhold til individernes udvikling.

---

¹⁰⁶ Derfor kunne Kain rejse til et fremmed land og gifte sig.

Legemets død gør ikke noget, åndeligt set, thi gudsfrøet i et individ er en livslov i renhed for sig selv og kan ikke forurenes af sit dyriske fludie, selv om det ikke når til at styre det, før død indtræder.

Det er, som om det følende åndelige liv kommer i vildrede ved, at gudsfrøet skydes ind i dets liv, og ter sig da, så andre dyr bliver angst for det. Dette ligger i, at et fludie lader sig føle på en anden måde over for andet liv, så snart gudsfrøet har taget bo i det og ved sin virken og villen ligesom spalter og sønderdeler fludiet for derved at nå ind i tankernes liv. Altså virker og føles dette fludie uden for sædvanemæssigheden i dyrenes samfølelse, deraf skellet, der varer ved, til gudsfrøet finder sig til rette i dette store livselement og gennem sine tankers lys finder sig selv og i egen tankebevidsthed forstår sin opgave til fordel for sig selv og sit ophav. da slettes skellet igen, paradiset er nået på ny i tankernes lys, i bevidsthedens omfangsrige glæde, der er modsat følelsens ensidige mørke.

Disse til tankeliv åndeligt fødte stammer er alle forskellige, når de når ind i tankelivet, på grund af deres legemstilstand fra det dyriske, hvortil også deres fludie svarer.

Egentlig er det legemet, der svarer til fludiets karakter og virkemåde i sig. Det har fået sit tilsnit (størrelse, bygningsmåde, øjnenes, hårets og hudens farve) som følge af stammens livsforhold i det dyriske, fremkaldt ved klima, parring osv. Da det er fludierne, der danner legemerne for deres liv, er det også disse, der giver hver stamme dens særpræg i åndsliv, stammekarakteren, fremkaldt og bygget op af de omstændigheder, hvori denne dyrestamme har levet og søgt sin føde.

Således vandrer da hver enkelt stamme ind i det tænkende liv med sit eget åndelige og legemlige tilsnit og væsen.¹⁰⁷ Senere blandes stammerne ved parring og når omsider det tids-

---

¹⁰⁷ Her falder tanken på skriftens paradiskforklaring, denne er egentlig ikke helt gal, især hvis vi tænker os det følende liv som Gud på den tid – det er jo oprindelsen til vor Gud og vort liv. At vor Gud nu er en anden, nemlig en magtens, visdommens og kærlighedens Gud i fuldkommenhed, er en sag for sig, hvilende i årsag og følger.

punkt, da Helligåndens omdannende indflydelse gennem samvittighed begynder; hvad der så sker, kender vi jo nu.

Når en stamme, der ligesom er sprunget fra det følende liv (dyret) ind i tankelivet for at udvikle sig til frugt for gudslivet, ikke ejer fremdrift nok i sig, eller den besidder uhelbredelige egenskaber, åndeligt set, i sit følende liv udslettes den igen, dyr kan dens individer ikke blive mere. Læseren bedes fastholde i sin tanke, at der kun er én død til, nemlig den åndelige, for de, fra gudslivet set, åndeligt værdiløse. Ja, dette liv dør ikke engang. Det opløser sig bare til, hvad det var før i adspredthedens og i sammenholdets lov, for at omformes på ny; men dette er jo, set fra gudslivets side, også død nok.

Således er jøderne en stamme for sig med egne anlæg, hvis åndelige liv er meget konservativt, befæstet gennem lidelser, ved stridbarhed og igennem fortidens trældom og ørkenvandring har deres åndsliv udviklet sig til en særegen kraft i eget væsen; ofte er de stærkt følelsesmæssigt forudfølede over for ting, der vedkommer deres slægtskærlighed og deres forholdsvis retvendte religion, set i forhold til andre religioner i fortidens stammer, ofte stærkt tvivlende og mistroiske, hvad der fremmer årvågenhed. Denne udvikling medførte, at de åndeligt var forud for andre samtidige stammer, og gjorde dem frem for andre egnede til deres mission som Guds udvalgte folk.

Men hvorfor kunne jøderne da ikke udvikle sig til gudsriget på jorden, så de øvrige stammer kunne slettes? Fordi én stamme ikke ejer den alsidighed i fludieegenskaber fra dyrelivets ensidige åndelige liv, der er nødvendig for gudslivets alsidighed på jorden, i gudsriget og i åndslivet, altså fludiemæssigt set. Den skal derfor blandes med andre stammer, der ejer andre gode fludieegenskaber. Dette er dog ikke nogen hindring for, at enkelte uselviske mennesker i den tid, der vokser ud af denne tingenes tilstand, kan indgå i gudslivet, idet de omformes gennem Helligåndens følelsesstrøm i dem. Denne blandingsproces foregår jævnsides med tankelivets udvikling, indtil modenheden, tilpas for gudsriget, er nået.

Det Gamle Testamente lader os forstå, at der i fortiden var mange stammer, der ikke er til i vor tid, og der er sikkert mange, som ikke er nået ind i historien; mange er udslettet ved sygdom, pest, hungersnød og krig – alt ud fra loven om årsag og følger.

De bedste af stammerne er dem, der er bedst udviklede i tankeliv; dette fremkalder større trang til foretagsomhed, og denne fører til udvandring. Stammernes middelmådigheder i tankeliv (de korte tanker) kan ikke forstå og ikke flytte sig for og efter den dybe tankes indsigt og trang til aktivitet (udfoldelse); de ligesom skyder de dybe tanker fra sig, og så sker disses udvandring. Således udvandles der endnu. Al udvikling i tankelivets vækstperiode sker igennem lidelser og savn. Blandingsprocessen vil blive langt livligere i gudsriget, men af omvendt årsag. Nu skydes de dybe tanker bort af de korte tankers mængde til fremmede stammer, men da vil de dybe tanker søge sammen, tage styret over de korte tanker og styre dem. Dette sker, når skuffelsernes kapitel i livets bog er skrevet til ende.

Så længe Helligånden ikke er nået til sin fulde drift af livet gennem tankebevidsthed, er det disse udvandrede, der sætter materiel og åndelig drift i livet; derved jævnes tillige racernes egenskaber ud gennem parring og virksomhed i følelser og tanker til mere tilpashed for åndslivet i gudsriget.

Fra dette åndelige udviklingsforhold har ordene sit ud-spring: "Mange skal komme fra øster og vester og sidde til bords" osv. Det er eliten der samles; når tiden er moden, søger de sammen.

Jødeslægten er stærkt følelsesbetonet i forhold til andre stammer; derfor tænker jøderne forholdsvis hidsigt og handler hurtigt, derfor er de i deres konservative og stærkt følende væsen også stærke i selvisk begær. Almindeligvis tillægges der jøderne en rigere og dybere tænkeevne end andre stammers folk i vor tid. De har sikkert haft den på Jesu tid samt lang tid før og en tid efter, men de har den ikke mere. Det er deres fra dyrelivet nedarvede, særegent betonedede, til dels ublandede

følelsesliv, der i vor tid særligt giver jøderne deres særpræg. Deres rige fludie, der i sin natur er så vanskeligt for gudsfrøet at styre, medfører også, at hvor en tankebevidsthed er dyb nok og klar nok til at beskæftige det, fremstår der vidtspændende personligheder, hvad enten det gælder videnskab eller materialisme (i uselviskhed fremstod Jesus).

De betragter andre stammer og folkeslag som deres arbejdsmark, hvorved de består; det er en åndeligt nedarvet, i følelsesbevidsthed hvilende, synsmåde gennem tiderne. De ser på folkeslagene, som landmanden ser på sin jord, søger efter den bedste jordbund for deres økonomiske jagtinteresser og flytter så derefter; derfor findes jøderne mest ved lette virksomheder i handel, industri og pengevæsen. De er slægtsmæssigt stærke i sammenhold, men – modsat andre stammer – ikke nationalt interesserede. Dette gør dem farlige i kraktilstande, såsom i en nations hurtige opgangsperiode eller omvendt bratte nedgangsperiode; jo værre for andre folk, des bedre for dem. De ejer nærmest ikke ro til at leve i en nation med jævn udvikling. I selviskhed har de et groft og ustyret begær, i uselviskhed elsker de meget.

lagttager man en jødisk forsamling, helst på en 7-800 individer, finder man cirka halvdelen i stærk degeneration, ca. fjerdedelen som middelmådigheder med ligesom en klar, bunden håndværksmæssig ro over sig og resten med et rigt spillende, stærkt spejdende og iagttagende åndeligt liv, klar til øjeblikkelig handling, så snart den mindste chance byder sig, aldeles ligeglade med love og sædvanemæssige retningslinjer for handlingens natur, blot de tror, det kan gå. Målet er profitten; den er ene sagen.

lagttager man en i størrelse lignende forsamling af andre kulturstammer, får man indtryk af, at det er folk, der er ligeglade, blot de har noget at æde, om der er revolution eller ej. Men på den anden side er de, modsat jøderne, mere et blidhedens og fredens element, betydelig svagere følelsesbetonede, derfor roligere i tanke.

Lader vi nu vor tanke gå tilbage til det Gamle Testaments tid, stammernes barndomstid i tankeliv, da de levede væsentligt ublandet, hver med sit fra dyreriget nedarvede racepræg, vil vi se, at disse stammer alle har været ret tilpas som fiskedamme for jødefolkets økonomiske fiskesnører, og at jøderne skånselsløst har brugt alle midler til at udnytte dem, ikke mindst krig, hvor de samlet har kunnet føre den. Men derved har jødefolket i virkeligheden virket til fordel for gudsrigets udvikling på jorden; thi alle de stammer, der er udgået fra dyreliv til tankeliv og ikke har haft tilstrækkeligt medfødte egenskaber, så de havde værdi for et senere gudsliv, er simpelt hen blevet udryddet ved krig og alle deres ejendele ranede. Jeg har den forståelse af åndslivet, at der må have været mange stammer, men at kun forholdsvis få, de bedst egnede, er blevet tilbage.

Ser vi nu på, hvorledes Gud talte til jøderne gennem præster og profeter, der – umiddelbare mennesker, som de var, og tillige hyrdefolk – ikke har været løgnere alle sammen, ser vi, at Gud eller rettere gudsstyret er nødt til at tale til mennesket, som det er i sin udvikling, og at bruge det, som det er, til sit formåls fremme. Omvendt: Mennesket kan ikke i en grad der overstiger dets egen udvikling bruge Gud eller rettere gudsstyret, som det er, før det gennem sin tankebevidsthed kan forstå gudsstyret; først da kan guddommen og mennesket ret begynde at vokse ind i hinanden.

Da livet (tankelivet) var vokset til at bære Jesus frem, kom gudslivet ved ham til at tage sig helt anderledes ud. Selv om vi endnu ikke, fordi vi lever i og udvikler os ved løgnen med den som drivkraft for tankelivet, i tanke og handling er vokset til fuldt samarbejde med gudslivet¹⁰⁸, så har vi dog, bortset fra de i løgnen helt forhædede, følelsesmæssigt og for en ret stor del også følelsesbevidst, altså uden at vi endnu ved vor tankes lys forstår livet, tilegnet os en hel del af Jesu åndelige væsen, ikke

---

¹⁰⁸ Ja, der mangler desværre mere deri, end der i forhold til vor udvikling i tankeliv behøver at mangle; dette misforhold kan kun udlignes ved lidelser.

egentlig så meget gennem religioner og præsteskab som ved Jesu styre gennem Helligånden, der virker ved sin følelsesstrøm igennem os ved det, vi kalder samvittighed, og derved efterhånden tildanner vore fludier, så de bliver egnede til dannelsen af renere og bedre tanker.

Jævnside med denne udvikling går så den, der følger af, at stammernes forskellige fludieegenskaber blandes ved parring. Ved at lægge mærke til menneskeøjnenes farve vil man kunne indse, at de fludieegenskaber i stammerne, der gav de blå og de sorte øjne, må være stærkt blandede. Der er også andre øjenfarver, men de blå og sorte synes at være hovedfarverne. Det er de i legemernes bundne fludier, der blandes ved parring, og som det tager tre døgn at frigøre fra legemet ved dets død¹⁰⁹. Denne parringsudvikling går jævnsides med tankelivets udvikling, indtil åndelig modenhed er indtrådt (set over det samlede menneskeliv); da indtræder gudsriget.

Jødernes mistro, pågaaenhed og ilterhed i væsen og de andre stammers modsatte blidhed, ro og godtroenhed gjorde det nødvendigt, guddommeligt set, at jøderne spredtes imellem disse; thi jøderne manglede blidhed, ro og godtroenhed, og de øvrige stammer savnede tvivl og aktivitet. Spredningen var derimod ikke nødvendig for menneskelige handlingers skyld som sådan gennem arbejdet; thi de menneskelige handlinger har, åndeligt set, ingen interesse ud over dette, at de giver legemet næring, klæder og boplads og medfører tankelivets udvikling. Det ses deraf, at de klæder, vi skaber, slides itu, at de huse, vi bygger, falder ned osv.; intet af vort legemlige arbejde kan bestå, hvor meget vi så roser os af vor dygtighed.

Vort åndsliv er den eneste faktor, der har blivende værdi; men dette fremstår ikke ved kommando af nogen; thi det er i sig selv livets fornemste potens, samlet i polaritet (Gudsfrøet med sit følelsesliv). Er gudsfrøet ret vendt, bliver følgen deraf det evige liv i individuel bevidsthed. Da det er åndslivet, der er førende for legemslivet, og da gudslivet er det styrende i alle

---

¹⁰⁹ De fludier, der ombølger legemerne udveksles som beskrevet gennem tiltrækningens og frastødningens love ifølge trang.

livsforhold, kan menneskene, trods al deres teologi, videnskab og kunst, lige så lidt forstå deres egen færd og deres eget væsen som det samlede menneskelivs, før de i tankebevidsthed forstår deres åndsliv.

Siden Jesus var menneske, har han og Helligånden slidt med os indtil nu. 2000 år er meget, menneskeligt set – åndeligt ikke. Da Jesus kom til at virke, gik tingene hurtigt i forhold til udviklingen før hans tid. Åndslivets vækst er lig en lavine: Jo klarere det bliver i tanken, des hurtigere vokser det. Nu står vi i skellet mellem følelsesbevidsthed og tankebevidsthed; når tankebevidstheden indtræder med vor Helligåndes hjælp, vil vi meget hurtigt, tidsmæssigt set, tænke på en anden måde og føle på en anden måde; og da vi gennem tanken vil forstå vort følende liv og forstå dets natur, vil vi tage det i vor tjeneste og bruge det med forståelse i samfølelse, i arbejde, i sundhed og i tankeliv i stedet for, at det nu hersker over os.¹¹⁰

Da vil vi føle og forstå solen med sit lys på en anden måde, fuglene vil høres synge på en anden måde, såvel blomsterplanter som blomsterløse planter vil ses og føles på en anden måde, og deres frugter vil blive nydt på en anden måde, ja selve kirkeklokkernes lyd, om de ringer mere, vil høres gennem vor bevidste følelse på en anden måde. Kønnene vil se på hinanden på en anden måde, føle med hinanden på en anden måde og forstå barnet på en anden måde.¹¹¹ Da vil vi også se på vore forroste hjem på en anden måde. Hele denne vidt spændende forandring skyldes, at vor bevidstheds jeg, gudsfrøet i os, som vor højeste åndelige faktor i vort åndsvæsen er nået fra løgnens følelsesmæssige villen og handlen til at skue livet igennem sin tanks lys, der bygges op, ikke efter autoritetslove og

---

¹¹⁰ Nu ligefrem lovgiver man til fordel for dets væsen i os; ja, man lovfæster endog synderens ret til at lyve for retten, og så taler man endda samtidig om rettens værdighed.

¹¹¹ Barnet føler, at de voksne, bortset fra den naturlige moder i sin moderkærlighed, ikke forstår det; dets følende iagttagelse deraf begynder med en indre smerte og stiger derefter til følelsesbevidsthed; derefter absenterer det sig på egne veje.

præstesnak, men efter Helligåndens retningslinjer, følt gennem vor samvittighed.

Da vil vi også se på vore lidelser gennem tiderne på en anden måde. Da vil vi også takke vor Gud for, at han udviklede jødernes egenskaber gennem deres i stridbarhed selvfortjente lidelser, så de blev vel egnede som "piskesvingere" over de andre stammer, da tid var dertil. Gennem jordegodser, adel, gejstlighed, handel, penge og industri har disse suget de rolige og blide godtroendes næring til sig og styrtet nationer i krak og krige, så de stadig har levet i en forarmet tilstand og åndelig nød. Under dette pres fra løgneren har de blide og rolige godtroendes tankeliv og viljekraft udviklet sig til, at de, folkemæssigt set, nu står, trods alle deres religioner, som det, åndeligt set, tomme kar, idet alt det i løgneren tillærte ramler for dem. Dette er betingelserne for, at samvittighederne helt kan skyde løgneren til side, overtage dens plads og udvikle tankelivet hos de mennesker, der vil modtage dem, så det er tilpas for gudslivet.

På denne "ulykkebringende" måde er jøderne Guds udvalgte folk og ikke, fordi Jesus er født jøde.

Hvis jøderne på anden måde var Guds udvalgte folk, måtte det være løgneren, der herskede over gudslivet, hvad den for menneskeøjene at se også gør; men når vort tankeliv vågner og gennemlyser løgnens tågedis, ser vi, at gudslivet anvendte løgneren, hvori vi er født, ikke fordi gudslivet er allieret med den, men fordi det har frigjort sig fra den og derfor hersker over den. På grund af dette herredømme over den har Gud kunnet anvende den ved at lede og styre vort liv i den, så den piskede vort tankeliv frem til et punkt, hvor også vi følte trang til at frigøre os fra den og til at antage os Guds ledelse i stedet under vor videre udvikling. Løgneren som livslov taber intet derved, den skal vi ikke sørge over; thi den ved ikke engang selv, at den er til, dybest set; den føler bare, og så vil den, hvad den føler. De tanker, løgneren skaber, føler han, er noget bras, der ikke duer over for det liv, hans attrå i begær er vendt imod; derfor skjuler han dem og søger i stedet efter de tanker (sandheder), den

uselviske skaber.¹¹² At stjæle disse tanker, der ses eller læses gennem andres ord og handling, at omdanne dem i sit eget væsen til sin egen fordel, at udgive dem for sin egen skaber-kunst – endog i den tro, at de virkelig er det – og at rose sig deraf er løgnerens egentlige liv. Derfor kan man sige: I vor tidsperiode kommer ingen sandhed til verden, uden at den har en løgn i hælene på sig, den skal kæmpe med. Var det ikke nødvendigt, fandt det ikke sted.

Sagen er at forstå det, så kommer smilet, og lidelserne falder bort. Når vi i vore tanker forbereder os på, før en tanke føres ud i ord eller handling, at modtage løgneren, der følger den, føles det af løgneren gennem følelseslivet på afstand, og så skal han nok vogte sig; han er da, hvis han kommer, slesk, fedtet og logrende og forsvinder snart. Det sker rent fludiemæssigt ved, at den gode gennem sin angst for sine ords eller handlinges frugt sætter sit fludie på vagt om denne. Denne åndsmagt føles af løgneren på afstand, og for den viger han; udfører han på trods deraf alligevel sin handling, bliver løgneren knust af sandheden.

Lidelser fremstår også ved, at individet i et åndeligt ubevogtet øjeblik udfører en handling i løgnens karakter. Lidelserne derved vedvarer, indtil handlingen rettes efter samvittighedsfølelsen, og individet i sig selv erkender sin fejl; når dette sker, kommer freden igen.

Jøderne er således i selvished de åndeligt drivende. Deraf følger, at de særligt, hvad de fleste af dem angår, er knyttet til let arbejde i småhandel og industri; men på de vigtigste centrer i handel og penges interesse virker intelligensen, begavelsen, af dem, og det er det, der er hovedsagen.

De, der kan læse i livets bog, vil se, at jo kortere et menneskesamfund tankeliv er, des flere jøder har et sådant samfund at forsørge, og des bedre kan de virke; men at vredes herover og handle derefter i jødeforfølgelser er at misforstå livet og dets veje.

---

¹¹² Sandheder er tanker, der er skabt i trang og længsel efter det gode og søges omsat i ord eller handling.

Den dag menneskene igennem lidelserne er nået til at finde fejlene i sig selv, til samfundsmæssigt at vende sig fra selvsk til uselvsk tankeliv og til at vogte på deres åndelige livs renhed i samfølelse gennem fællesmagten i kærlighed til livet, er jødernes mission endt. De af dem, der på den tid endnu er slægtsbundne ved ikke gennem parring at være indblandet i andre stammers liv, vil da rejse til et eget land af mangel på næring; der vil deres besøgstid komme. Derefter får også disse fred; men da går de, der overlever dette (deres besøgstid) igen ind i de andre stammers liv, som da er samlet i samfundshjem. Med samfundshjem kan jøderne ikke handle, som de nu gør blandt folkene; thi disse vil handle med hverandre indbyrdes og selv, så vidt muligt, tilvirke deres eget behov ved alle hænders hjælp. Jøderne kan ikke leve sammen i et samfund uden gennem systemet rig og fattig på grund af deres nedarvede slægtsnatur og konservative synsmåder, og da eksemplet fra samfundshjemmenes fælles fred og velvære vil virke på deres fattige, så de rige ikke mere kan styre dem, vil deres besøgstid blive streng, men kort.

Når disse kendsgerninger overvælder jøderne, vil de ifølge deres åndelige natur vende hurtigt og fuldkomment, både religiøst og materielt; thi de vil hurtigt se, at de da står over for et af to: Enten omvendelse og med den livet eller uden denne undergang med død. Det ligger i deres natur ikke at bøje sig for kendsgerninger, så længe de kan finde vej udenom; men kan de ikke længere dette, kan de hurtigere omvende sig end andre folk. Men da kommer de som et fredens element i kærlighed til livet, og hjemmene åbner sig med glæde for dem. Jøder og jødeland er da ikke mere, der findes da kun ét folk i Gud, og da er Jesu tanker blevet omsat i handling efter ordene: "Du siger det, jeg er en konge." Vi skal bare afklæde ordet "konge" de følelser og tanker, tidsånden knytter til det. Jesus er vor klodes åndslivs styrer i kærlighed til det. Her falder tanken på hans ord: "Jeg går til faderen."

Ved at tjene vort liv i kærlighed er han det, han er. Ordet konge bliver da på den ene side en lignelse, på den anden side

den nøgne virkelighed, men i tanken at forstå dette er en sag for sig (tankebevidsthed).

Vi vil da i vor tanke kunne se, at jødernes mission var stor. De kunne med rette kaldes Guds udvalgte folk; thi de har med hån, ringeagt og list gennem løgnens vold og magt ligefrem pisket andre stammers tankeliv frem til at kunne indgå i gudsriget og tillige født os en åndelig styrer for dette rige og født ham i rette tid, så han nu igennem sin udvikling i åndslivet er sin guddommelige opgave voksen.

I forhold til som stammerne på en klode er åndeligt uens i deres udspring fra det følende liv til tankelivet, bliver der også en forskel i hver klodes gudsliv, skønt livsteknikken er nøjagtigt ens, og renheden i fludierne nøjagtigt den samme. Dette gør, trods forskel i egenskaber, samværet mellem alt gudsliv muligt; men forskellen i åndeligt anlæg og ejendommelighed ses også i, at to mennesker ikke er ens i anlæg, udvikling eller individuelle egenskaber. På samme måde har hver klodes gudsliv sin egen karakter og sine egne egenskaber, men livsaromaerne (åndsnuancerne) er individuelt og i samfund de samme, fordi fludierne er ens i renhed; deraf følger samværets mulighed og samarbejde overalt mod et fælles mål.

En klodes karakter og livsegenskaber i Gud må regnes fra det øjeblik, da gudsriget indtræder på den. Derfor føder enhver klode sin egen Jesus, der, som han sagde, går til faderen, hvorfra han da virker for det liv, der har født ham, og som han tilhører. Her falder tanken på min kamp med ørnen (rovfuglen) som tidligere beskrevet i kapitlet, "Et Syn". Når Jesu udvikling mod fuldkommenheden og menneskets udvikling fra følelsesbevidsthed til tankebevidsthed falder sammen, ligesom uret til given tid falder i slag, sker der noget.

Denne vidunderlighed i skaberkunst ligesom gør mennesket målløs af forbavselse, og volder en glæde så stor, at man som menneske nærmest er som angst for den; thi man føler, at denne glæde ligesom er for stor for en at bære.

Den vidunderlige skaberkunst giver livsindhold for tanken i uendeligheden derved, at enhver åndsperson og enhver klode, der er nået frem til gudsriget, er en helt ny verden i sit eget væsen. Og denne foranderlighed i livs væren fremkalder igen dette, at individet stadig fornyer sig selv fra følelse til følelse, fra tanke til tanke og fra handling til handling i sin Gud;¹¹³ derved svinder tiden bort til intet, man lever, og man ved det, og gennem sin tanke forstår man hvorfor og glædes.

Åndslivet, der er forunderligt for mennesket, men ellers ikke, afspejler sig for vort øje gennem livets egen væren (livets bog) og er så storslået og omfattende i skaberkunst, at dette ikke kan formes i menneskeord. Al verdens eventyrdigtning er for intet at regne imod livet selv i sin egen natur. Ja, det er endog så forunderligt, at al den eventyrdigtning og gudelære, jeg kender, er isprængt sandheder fra åndslivet, som om åndslivet gennem gudsstyret også har benyttet den vej for at forbedre og indstille det menneskelige tankeliv på virkeligheden, der kommer.

Tænk f.eks. over følgerne af denne sætning, der er fuldkommen i sin sandhed: Som vi lever, så dør vi!

Her må vi straks udelukke de selviske korte tanker; thi de har ikke engang en fuldbåren tanke at støtte sig til, altså at leve for. På grund af deres selvskhed interesserer intet andet liv sig for dem, og når de ikke selv kan skabe en fuldbåren tanke, har de intet, hvortil de kan støtte deres livs væren. Efter legemets død kan penge eller fornemhed ikke afgøre sagen; ikke engang moderkærlighedens bøn kan hjælpe; thi personen, der er selvisk, frastøder al kærlighed, der ikke er selvisk. Efter brøkdels-tanker kan fludierne intet skabe, og ind i gudslivet kan ingen komme som selvisk.

Forholdet for den dybe selviske tankes person,¹¹⁴ er det, at hans fludie efter legemets død ifølge hans tankers klarhed og

---

¹¹³ Det samme sker jo også som menneske, hvor man lever efter samvittighedsfølt interesse, ellers ikke.

¹¹⁴ Tænk på den rige, millionæren, slotsherren med sine væddeløbsheste, sine hunde, sit tjenerskab i uniform osv.

hans deraf følgende viljekraft med lynets hurtighed skaber alt, hvad han igennem sin trang, tanke og vilje byder. Når hans tanke er endt, står det der, om så det er et Aladdins slot, en Aladdins hule og dens skatte, præsten i sin gerning, rigsdagsmanden med sine taler og sin søgen valg – tilhørere mangler aldeles ikke; alt hvad han kan forme i en tankes begær, skaber fludierne i samme nu for deres herres øjne; hans vilje sker i forhold til hans tanke og begær.

Der er bare det ved det, at alt er foran og fremad, bag ved individet (åndspersonen) opløser tingene sig, levende liv, som det hele er, lige så hurtigt, som de fremstod. Alt er og er dog ikke. Vedkommende lever i løggen og betjenes af løggen, der, som bekendt, er svulmende i sit væsen, og kan således leve imellem Tordenskjolds soldater, billedligt talt, indtil han opdager tomheden i det hele; thi intet af alt dette kan mætte den higen, der er indlagt i hans åndsliv, den mættes kun i Guds fred.

Først når han opdager, at tomheden i ham stadig forøges, når han til tankebevidsthed om, at alt dette er tomt, tomt, tomt! Da bliver han fattigere end de fattigste blandt dem, han før i sin rigdom har foragtet, og da dømmes han sig selv ud fra sine gerningers karakter ifølge de indskydelser, hans bortdragene samvittighed nu og da har indskudt i hans følelses- og tankeliv, og som hviler i hans underbevidsthed, som menneskene kalder det; nu må han i sin tankes lys acceptere disse samvittighedsadvarsler som retningslinjer for de impulser, han nu antager til tanker, og som han før har villet, men ikke kunnet skyde fra sig – nu, da selve samvittighedsforbindelsen er væk.

Hans indgang til gudslivet beror nu på, om han efter dommen har åndsmagt nok til igennem sin fortvivlelse at kalde sin samvittighed tilbage; thi uden dens hjælp når han ikke ind til det. Når tomheden er vokset til tankebevidsthed, skaber fludielivet ikke mere af alt dette billedgalleri; thi bevidstheden om, at trangen ikke kan mættes i dette blændværk, gør, at trangen dertil standser, og så standser også denne snydevirk-somhed, hvor individet ligefrem narres ind i sin åndelige tom-

hed i forhold til sin trang, fordi den vil det, og fordi fludierne ifølge deres livsnatur kun virker i henhold til trang, så virkeligheden er god nok.¹¹⁵ Da begynder ensomheden og dommen at virke, og da vendes trangen en anden vej.

Den gerrige kan tælle sine penge i bunker – tælle, tælle, tælle – ja øse med skovl for en tid, om han vil, men mættes kan han ikke. Således kan han vedblive, indtil han opdager sig selv midt i det hele i sin egen elendighed, så kommer hans tur.

En bondekone, der var gerrig og ond mod sine folk, med stærkt begær om arbejde og karrig med føden gik som åndsperson og sled i det, som hun gjorde som menneske, i ca. 15 år, før hun blev kendt med sit legemes død.¹¹⁶ Jeg så hende i syv døgn hver nat kl. ca. 11:30. Hun kom for at gå i sin seng, slæbende sig med trætte trin op ad trappens 19 trin til sit enkeværelse, hvor jeg lå i hendes seng. Det var mit første syn af den art og derfor pinligt for mig. Hun standsede i døren, højest forundret over, at jeg lå der. Jeg mærkede hendes følelser og så hendes tanker. Jeg forstod, at jeg skulle noget, men vidste ikke hvorledes. Jeg bad da min samvittighed om at gribe ind og ordne sagen, og dog gik der syv dage, før den blev ordnet. Nu ser jeg, at dette var nødvendigt for os begge to.

Hun kom ude fra marken. Idet hun passerede lænehunden, gøede denne meget stærkt, både når hun kom, og når hun måtte gå igen, fordi jeg lå i sengen. Denne hundegøen vækkede folkene hver nat.

Sønnen ejede nu gården, og denne kvinde var hans moder. Han vidste, at der var noget galt, men talte ikke derom. Han lukkede sig inde, når nogen beklagede sig over hundens nattegøen. Den syvende dag, da vi sad ved middagsbordet, talte folkene om, at hunden skulle skydes. Manden rejste sig straks

---

¹¹⁵ Snydevirksomhed er blot et ord, jeg bruger, for at betegne sagen for tanken.

¹¹⁶ Af sådanne mennesker er der ikke to, der har det ens, hverken i tid eller væremåde; thi enhver lever fuldstændig efter sin indstilling i trang, følelse og tanke.

forlegen fra bordet og lukkede sig inde i sit værelse uden at sige noget. Der var ligesom noget, der for ind i mig; jeg rejste mig op og sagde: "I nat gør hunden kun én gang, så er det forbi." Jeg blev selv angst for mine ord og vidste ikke, hvad der skulle ske.

Den aften gik jeg ikke i seng, men sad ved siden af sengen og ventede, til hun kom. Jeg vidste ikke selv det mindste af, hvad der ville ske; men jeg følte, der ville ske noget. Jeg lod trykt min samvittighedsforbindelse derom. Da hun for syvende gang stod i døren, følte jeg mig ikke mere ene. Jeg rejste mig op og bød hende blive stående i døren, medens jeg talte. Så forklarede jeg hende i korte træk hendes stilling som menneske, og hvorfor hun nu gik sådan – alt ud fra hendes egne følelser og tanker, der i de syv dage var overført til mig uden ord. Ud over dette kendte jeg hende aldeles ikke. Ingen havde talt om hende til mig. Jeg var kommen på gården for at hjælpe til med arbejdet en måned i høst og var blevet hendes værelse anvist.

Jeg havde i ord sagt hende de tre ting: 1) hvorfor hun gik sådan, 2) at hun skulle henvende sig til sin samvittighed om hjælp og 3) at hun var død som menneske. Derpå bød jeg hende farvel. Så forsvandt hun lydløst, modsat forhen. Hunden gøede ikke denne gang og heller ikke siden på den tid af natten. Jeg brugte min tales ord til hende, men følte, at det var mine følelser og tanker, der slog ned i hende; dermed var hendes tid kommen. Næste dag måtte jeg gå ene for mig selv i arbejdet, ingen talte til mig, og få dage efter fik jeg min afsked med fuld løn, trods det, at der kun var gået ca. 12 dage af måneden.

Mennesker har talt om spøgeri, troldtøj og mystik, så de vil få ondt ved at fatte livets rene natur. At spørge med livet hæver sig, men at vende sig til det i ærlighed og sandhed, lønner sig.

Af disse eksempler på skaberkunst i det selviske åndsliv er det, der omhandler bondekonen, altså selvoplevelse, hvorimod

det, der handler om den rige, er skrevet ud fra min tankebevidsthed om dette liv.

Jesus sagde: "Salige er de, som ikke har set og dog tror." Det har mennesker vist glemt, eller lader de det måske uænsset, fordi Jesus ikke er moderne mere; de falske profeter går jo nødvendigvis forud. Disse ord af Jesus har overordentlig meget at betyde, men dette til trods har vi sekter og enkeltstående mennesker, der beder om og anbefaler andre at gøre det samme at få noget af åndslivet at se. Sig så, at de tror på Jesus og hans ord!

Det er en stor synd, de gør, ikke imod Gud som sådan, men imod sig selv og andre, fordi livets væren er af den natur, at individet, Guds søn i os, bliver betjent af sit eget fludie i forhold til trang, følelse og tanke. Er trangen uren i forhold til samvittighedens renhed, bliver personen urent betjent. Er personen ren i sin samvittighed, da vil denne ved sin ja- og nejstemme i hans indre afværge, at han beder om at se ting, han ikke forstår eller ikke kan forstå, altså ej heller forvalte; men det menneske, der er rent i sin tro på Gud og hans liv, lader absolut Gud med sit styre om de ting.

Hvad mig selv angår, da havde jeg, før jeg i mit tolvte år tilkæmpede mig Guds fred alene som følge af længsel, tillid og tro, ikke set noget, der kunne foranledige dette åndelige stade i min udvikling. Jeg har en følelse af at have set så meget i de forløbne 50 år siden da, at der næppe er meget i åndslivet, jeg ikke kender. Jeg tør selvfølgelig ikke sige, jeg kender alt; thi jeg kan jo ikke tale om ting, jeg ikke har set; men jeg har en følelse af, at min viden er større end nødvendigt for mig selv, og at jeg derfor skylder andre denne. Jeg har aldrig bedt om at se noget som helst; alt, hvad jeg har set, er mig påført, og forstod jeg ikke det sete,¹¹⁷ blev det samme syn gentaget på forskellige måder, indtil forståelsen i tankebevidsthed indtrådte. Så snart forståelse indtræder, ses de ting, der er forstået, ikke mere.

---

¹¹⁷ I de første mange år gik det langsomt med at forstå.

Jeg har ingen brug for at tro og kan intet tro på, før jeg kan forstå naturen i det; min Gud er mig nok. Jeg har ikke engang bedt om at måtte forstå de ting, jeg så; forstod jeg ikke, sagde jeg rent ud: Det forstår jeg ikke. Jeg følte ligefrem i mig, at så længe jeg ikke forstod en ting, vedkom den mig ikke og påførte mig ikke noget ansvar. Ville min Gud, jeg skulle forstå, måtte han virkelig selv sørge for det. Men når jeg nåede at forstå, var jeg glad i Gud og takkede derfor. Senere, da jeg gav mine ting til mennesker, stillede disse spørgsmål, som jeg ikke selv kunne besvare; men følte jeg, at spørgerens trang var ren, samlede jeg hans spørgsmål i en enkelt tanke, vendte mig til min Gud med den, og på få sekunder havde jeg svaret. Altså: Jeg gjorde ikke dette af trang til viden, men af trang til at hjælpe en anden; at jeg samtidig blev så meget klogere selv, er en sag for sig – min løn.

Når jeg forklarer dette, er det, fordi jeg føler, at således bør et menneske leve i sin Gud. Jeg falder derfor sammen med Jesus i hans ord: "Salige er de, som ikke ser og dog tror."

Hvis Gud er sådan, som menneskene som helhed forklarer ham, kan vi så ikke godt betro ham til at passe sine egne sager? Dette spørgsmål er særligt rettet til spiritismen og til alle dem, der selv vil træne sig op til at se. Det, de når at se, står altid i forhold til renhed i trang; selv om individet tror sin trang ren, kan den helt vel være dækket af selvisk nysgerrighed. Løgnen er en stor kunstner i bedrag.

2. Arvelighed

Der er både en legemlig og en åndelig arvelighed. Den legemlige er synlig i legemsbygningen. Den åndelige er ofte vanskelig at bedømme; med hensyn til den synes undertiden hverken fader eller moder, ej heller deres forældre, at være ophavet til deres børn. Det ligger væsentligt i, at to individer blandt menneskene aldrig er ens i åndsliv; der er altid på et vigtigt punkt en differens, som danner en afgørende, ligesom uoverstigelig, forskel. Barnet kan have åndelig lighed i

meget med fader eller moder eller dem begge, men en ukendt differens er altid til stede, og den dominerer over lighederne. Jeg mener at vide, at dette forhold ligger i gudsfrøet, og da gudsfrøet er hovedsagen for det følende liv (fludierne), danner dette liv karakteren, der svarer til gudsfrøets indhold, og er således ved sin umådelige rigdom i livsindhold (livsarter) medvirkende til differensen.

Ejede livet ikke denne vidunderlige skaberkunst, ville der hverken være Gud eller menneskeliv til; thi som ensartede i alt, åndeligt set, kunne gudsfrøet med sin tanke aldrig være opstået, fordi der ikke er skaberevne i ensartethed, og mennesket ville da stadig kun være et dyr.

Alt i et menneske, der ligger uden for bevidst oversigtsevne, organisationstalent og skønhedssans, stammer fra fludierne, der er den fælles skaberlov, medens oversigtsevne gennem bevidsthed, organisationstalent og skønhedssans stammer fra gudsfrøet i os.

Sæden, der udskilles ved parringen, er kun stoffet, hvortil de "håndværkere" (lig murere, snedkere, malere osv.) eller, med andre ord, de fludieliv er knyttet, der har til opgave at bygge legemet op ved moderens liv samt at vedligeholde og beskytte det. Arternes retningslinjer er nedlagt i fludierne, hver art af liv har sin egen fludieart, der sikrer dens art. Deri ligger sikkerheden for, at træet bliver et træ, og fuglen en fugl.

Disse fludiearter, der befrugter fra liv til liv, er bundet i legemernes indre liv, medens de, der gør, at vi (alle liv) enten kan føle sammen eller frastøde hverandre, kredser om ethvert liv. De både leder dets boplads (legemet) til parring, til føde, til angreb og til at vige eller til at beskytte sig ifølge det følelsesindtryk, der fremgår af den situation, hvori legemet befinder sig, ledet igennem alle dets sanser.

I de legemerne ombølgende fludier befinder sig alt det liv, der – for så vidt det ikke frastøder – giver samfølelse uden hensyn til tid, rum og afstand, såsom glæde, vrede og i mennesket tillige fristelser. De fludiearter, der bevæger sig og virker uden for legemerne, udfører, kan man sige, en diplomatisk

udenrigstjeneste, medens de fludiearter, der er bundet i legemernes indre, besørger indenrigstjenesten.

Disse to fludieverdener, den ene inden i og den anden uden for legemerne, står i livlig kontakt med hinanden lig to telegrafstationer. Når en telegrafist trykker på en knap i den ene station, aflæses (høres) hans telegram i samme nu i den anden. Legemets følsomhed er "telegrafledningen"; det er ikke nerver alene, der er det, men hele legemets kød og blod.

Disse to "verdener" lever for og ved hinanden med legemet som boplads. Hvor en situation opstår, kommende inde eller ude fra noget, der ses, høres eller føles, meddeler den ene "verden" sig øjeblikkeligt til den anden derom gennem følelsens lynsnare "skud" – alt efter, hvor forholdet opstår; i samme nu går de med fælles bistand ind i den foreliggende situation med hele deres liv som indsats, og med samme energi og voldsomhed, set med menneskeøjne, kastes legemet ind i situationen – alt efter legemets behov; thi bopladsen er for livet dets hovedsag, så længe bopladsen varer. Ophører en boplads at være, søges eller skabes der straks en ny. Liv eller død, som mennesket ser så meget på, er kun årsagernes følge og kun overgangsformer.

Sammenholdets lov er således polær i legemerne med både en indre og en ydre faktor, og det samme gælder adspredthedens lov. Mit syn på de ting går så dybt, så at jeg ser, at et fludieliv, der tilhører sammenholdets lov, er bundet til sin polære modsætning i adspredthedens lov. Altså, den ene art har boplads ved den anden,¹¹⁸ og de to livslove er således i fast polaritet med hinanden indbyrdes; deraf følger: Har legemet sundhed, er denne en følge af harmoni i sammenholdets lov; denne lov beskytter da i fællesfølelse sin boplads og er ifølge sin fællesfølelse den stærkeste.

Opstår der en brist i det fludieliv, der lever i sammenholdets lov, forårsaget af føde, sult, tørst, drikke, kulde eller var-

---

¹¹⁸ Her falder tanken på det faktum, at hesten kan æde koens gødning og omvendt koen hestens – i trange tider, som man siger – og befinde sig godt derved.

me eller af et sår i legemet¹¹⁹ bliver det skaderamte for svagt til at kunne modstå sin i adspredthedens lov polære modsætning, som er knyttet til det, derved udløses denne og går da i legemet for at udfolde sig deri. Er den stærk nok, og er betingelserne gode for dens udvikling, følger legemets opløsning (sygdom, synd og død). Kan en fludieart ikke selv fremkalde død, kan den i hvert fald skabe udviklingsbetingelser for andre arter, der da fremkalder død.

Ifølge den fælles skaberlov (fludierne) indbefatter livet i sit væsen både menneske-, dyre- og plantelegemer. Dette, at skaberloven er fælles, trods skabningernes utallige forskelle og egenskaber, er grunden til, at vi kan finde ernæring og helbredelse ved hverandres liv enten i stoflegemerne eller i deres aromaer; thi træffer vi i et andet liv den fludieart, vi selv mangler, er det vor ret at tage den for med den efter behov at stille vor sult eller vor tørst eller fordrive vor sygdom. Magten dertil indeholdes i den fælles skaberlov. Gudsfrøet i mennesket arves ikke; det kommer et andet sted fra end de arvelige egenskaber og ligheder; derfor spores der aldrig familielighed mellem gudsfrø. Lighederne stammer alle fra fludierne.

Mennesket skal for sit legemslivs vedkommende gå samme vej med sin orienteringsevne som dyret, så det ved syn, lugt, smag og følelse lader sig lede til den livsaroma, som det selv savner. Det, der da kan smage og lugte ilde og være som gift for den sunde i dag, kan i morgen smage og lugte godt og føles stærkt tiltrængt af den samme, hvis han er blevet syg, og da nydes med livsgrådighed, indtil behovet er mættet; derefter frastødes det igen, om livet er sundt. Én livsaroma kan i reglen helbrede en sygdom, til at stille sult kræves der derimod ikke få forskellige; det ligger i, at legemets fludiearter er mange. Træffes den eller de rette aromaer, er savnet endt, sygdommen forbi eller sulten stillet.

Derfor bør mennesket stille sig frit i livet over for alt, hvad der er givet os, og som kan spises, drikkes, lugtes eller smages, og ikke danne forening eller skabe samfundsmæssigt forbund

---

¹¹⁹ Årsagerne kan være lige så mangfoldige, som livet er mangfoldigt.

imod noget som helst. Det bør tage eksempel efter dyret og herske over sit begær, som dyret kan det over sit. De mennesker, der ikke evner at styre deres begær i forhold til deres behov, er uden åndelig værdi både for sig selv og over for andre. Vi skylder at forklare hverandre livet med dets årsag og følger; har vi ærligt gjort det, lad så i Guds navn dem, der vil, æde eller drikke sig ihjel eller på anden måde ødelægge deres liv, såsom i spiritus, opium, kønsdrift osv. Det værdiløse forsvinder jo alligevel i løgnen, der forud ejer det (kredsløbets lov). Det gode værdifulde, der ser dette, vogter sig mere end før. Skellet bliver derved større mellem værdiløst og værdifuldt liv. Den uselviske, der eventuelt påføres et håbløst livskrak af en selvisk, skal ingen græde for: Gudslivet skal snart rette ham op, om ikke før, så når hans legemsliv er endt. Men kan vi advare hverandre derfor, bør vi gøre det – ikke ved magt, men ved ordet i sandhed.

Dette gælder vor tid. I gudsriget anvendes magten, men i kærlighed til livet uden forbud mod noget som helst. Ved menneskers teoretiske regler og forbud sættes der bomme for livets væren og væsen til skade for dets naturlige udfoldelse og dets enkelte livs indbyrdes frigørelseskamp, der er årsagen til, at personlighederne skabes, og således også til skade for gudslivets vækst iblandt menneskene.

Af det foregående skulle det fremgå, at det følende liv (fludierne, kredsløbets lov) har sit udspring fra livets morgengry, at alt dette liv orienterer sig ved følelsesindtryk, stigende i et individ i forhold til trang til følelsesbevidsthed i åndelig ensidighed uden tanke i sig, hvorefter der da leves og handles, at derudaf fremstod, åndeligt set, en ganske ny verden, gudsfrøet i individet, skabt af det følende liv ifølge trang dertil, at det dyr, hvori det fremstod, omsider blev til menneske, der udskilte sig fra dyrenes liv ved, at dets åndsliv blev polært, idet gudsfrøet blev indskudt i fludiet, og at det forhold fremstod, da gudsfrøet blev hovedsagen ifølge det følende livs trang dertil, at fludierne i stedet for nu i ensidighed at betjene legemets trang vendte

sig til først og hovedsageligt at betjene gudsfrøets trang i henhold til dettes organisationstalent og skønhedssans.

Dermed måtte fludierne forandre deres skaberkunst i legemerne, så legemet kom til at skifte form, efterhånden som gudsfrøet evnede at gøre sig gældende og i forhold dertil. Fra slægt til slægt forandredes og forandres formen og følsomheden efter gudsfrøets bevidsthed gennem tankens retningslinjer, der nu dannede og fremdeles danner grundlaget for fludiernes skaberkunst i legemerne efter gudsfrøets behov, der også tog og fortsat tager sigte på samvittighedsbetjeningens udvikling. Denne legemsforandring vedbliver at fortsættes jævnsidigt med gudsfrøets bevidsthedsudvikling gennem tankernes lys. Dermed går vi ind på menneskets åndelige arvelighed, der er hovedsagen, idet legemet nu i overensstemmelse med livet er reduceret til boplads for dette.

Harmoni i menneskets polære åndsliv, altså enighed (samstemmighed) mellem gudsfrøet og dets fludie, giver den største kraft i følelse og tanke, i handling og befrugtning. Legemerne bygges op efter samme harmoni i sundhed og livskraft. Den mangel, der viser sig i et legemes harmoni, findes altså også i dets iboende åndsliv, og dybest set, da de skabende fludier retter deres skaberkunst efter rækkevidden af gudsfrøets organisationstalent og skønhedssans, følger deraf, at der til enhver uharmonisk medfødt dannelse af legemet findes en tilsvarende uharmonisk i individets tankeliv. Hvad der er smukt og kønt, er – åndeligt set og heldigvis – en individuel sag. Hvis f.eks. en slægt har en skævhed i et ben og sætter pris på denne som et slægtsmærke, vil skævheden vedblive at være og under slægtledenes gang tage en meget fast, arvelig form. Er slægten omvendt bedrøvet over den og derfor søger at skjule den for andres blik, vil den med få slægtled forsvinde for aldrig mere at vise sig. Denne arvelighed er så sikker, at den måde, en mand bærer sin hat på, fører sit eget talende sprog, ligesom enhver måde at bevæge sit legeme på og sjælsudtrykket altid taler i overensstemmelse med den. Om mennesket er selvisk

eller uselvisk vedrører ikke i denne forbindelse i så høj grad skaberlivet, men det præger i høj grad individets væremåde.

Her følger et eksempel på arvelighed. Det er tænkt ud fra mit kendskab til livet, men bygget op på det sete og meddelte. Da jeg ikke lever mere end ét slægtled, har jeg kunnet iagttage to slægtleds væsen og væren i denne arvelighed; men det iagttagne er et sandt billede af anden arvelighed. Det slægtled f.eks., der begynder at læse, har meget strengt ved det, det næste har lettere ved det, det tredje endnu lettere osv. Lysten forøges; trangen bliver større, om livet er sundt,¹²⁰ man ser, hvorledes fludielivet formår at tildanne sit væsen efter gudsfrøets trang og vilje og omsætte det i arvelighed og handling fra liv til liv.

Det første udspring i eksemplet er en kvinde, der hørte musik og blev så betaget deraf, at hun selv gav sig til at lære musik. Trangen voksede, og interessen steg; hun hørte om berømmelser og offentlig ros. Trangen til udfoldelse i musik steg stadig. En tid forløb, hvori gudsfrøet stadig modtog alle de med trangen følgende impulser til tanke, stadig hvilende i sine orienterende overvejelser; men da trangen var vokset til en åndelig modenhed (spænding) således, at der krævedes en åndelig afgørelse, nåede spændingen en dag sit højdepunkt, idet hun slog sine hænder sammen med udbruddet: "Oh, Gud, min Gud, kunne jeg blot spille, så hele verden måtte danse – oh, hvilken fryd!" Ordene betyder så lidt, de er kun udtryk for hendes følende trang.

Dermed var det punkt nået, da gudsfrøet måtte gribe ind ved at skabe en tanke om situationen og ved ifølge sin vilje gennem tanken at lægge en begrundet retningslinje for det i trang værende fludie at virke videre efter. Tanken blev et absolut "ja" til følelselivets trang. Målet i tanken blev berømmelse: Med gudsfrøets "Ja" kom tanken og viljen og skabte en fælles

---

¹²⁰ Men hvor livet er selvisk, nedbrydes tænkeevnen fra slægt til slægt.

ro i harmoni med trang til at nå det i tanken fastlagte mål. For dette harmoniske mål måtte alt andet vige.

Denne kvinde nåede ikke målet, langt fra; men hun fødte en datter, og da hun med den omtalte harmoni i sit åndsliv var stærkere end manden i parringsøjeblikket, arvede datteren hendes i denne harmoni opnåede anlæg. Datteren arvede både måltanken med dens fludie og den øvelse, der var indspillet i fludierne, samt det, moderen havde nået i legemsuddannelse mod sit musikalske mål. Det bedes bemærket, at måltanken, dvs. den førstefødte af den art, følger med fludierne ved befrugtning. Moderen eller den, der er nået til at skabe en harmonisk tanke i én retning, kan skabe tanker af samme omfang og indhold i det uendelige. Moderen besidder, trods befrugtning, ligefuldt sit anlæg. Havde denne moder nået sit mål, ville datteren have fulgt i sin moders fodspor, som man siger. Når datteren satte sig ved spillet, havde hun ofte en følelse i sig, som om hun havde levet i en tidligere tilværelse og spillet akkurat på samme måde. Dette lå i det harmoniske, måltankebærende følelsesliv, hun havde arvet fra moderen, og som hun nu ganske naturligt følte som ét med sig selv.

Datteren nåede heller ikke målet; men også hun fødte en datter, der ligeledes arvede sin moders harmoniske anlæg og måltanke, der følger det harmoniske fludie fra liv til liv, så målet stadig fastholdes. Thi måltanken tilhører det fludie, der fra første færd fik gudsfrøet til at skabe den for sin trang, og gudsfrøets ja gjorde forholdet guddommeligt; så brydes denne livsbane ikke ved død uden børn, skal målet engang nås; for det arvelige fludie kan ikke selv standse og vælge et nyt arbejdsfelt, før det guddommeligt accepterede i musik er udløst i henhold til måltanken.

Datteren i tredje led spiller nu i sin barndom med en iver, nemhed og lyst, der bærer vidnesbyrd om de foregående slægtleds erhvervede uddannelse, som hun har fået i arv.

Lad os antage, at denne pige når berømmelsen (målet), før der fødes arving. Idet hun når målet, opløses måltanken med sit fludie til fludie, som den var, før den blev til tanke, idet den

omsættes til handling. Når tilfredshed indtræder i individet ved, at målet er nået, er trangen til at nå det endt, og måltanken udløst med målets opnåelse. Det åndelige liv, der ifølge sin harmoni og sin deraf følgende kraft befrugtede slægten gennem det kønslige og drev slægt efter slægt mod det mål, som måltanken viste hen til, befrugter nu ikke mere individerne i denne slægt med den omtalte harmoniske egenskab.¹²¹ Ja, det slår i reglen om til, at de bliver langt under det almindelige på dette område. Nye slægtsanlæg vil omsider opstå til afløsning, for så vidt livs sundhed er til stede; men er målet (berømmelsen) nået i selvskhed med hovmod, viger livet bort fra slægten, og en tilsvarende degeneration indtræder. Slægten, der følger efter, kan da opløses helt i ganske få slægtleds løb.

Efter min forståelse af livet befrugter en harmonisk konstellation i fludierne som den nævnte kun ét individ af sine børn og som regel den førstefødte; de efterfølgende børn får helt andre anlæg i henhold til, hvilken af forældrene der besidder det mest berettigede befrugtningselement i fludie. Berettigelsen afgøres alene af kraften. Forældre befrugter dog begge åndeligt ved deres fludier, der udskilles med sæden; men de kraftigste elementer i sæden har magten, de svage må vige – det er livets lov. Det er akkurat det samme, der sker, når rugen drær; af den mægtige sædbølge, der ses fare hen over vipperne, får kun en meget ringe del livsret; de svageste liv i den må dø og dog ikke dø: de udløses fra stoffet, de som sædart er bundet til, men livet lever.

Dette giver læseren en anelse om, at også det selviske åndsliv kan danne sådanne harmoniske konstellationer i de åndeligt befrugtende fludier; det er også rigtigt, men det uselviske kan gøre det i endnu højere grad. Forskellen ligger i, at det selviske af naturen er mere adspredt i sit væsen end det uselviske, der er mere sammentrængt og i fællesføling og derfor forholdsvis – ja i høj grad – kraftigere.

---

¹²¹ Arver flere børn anlæg for musik fra en sådan musikalsk moder, bliver det for deres vedkommende kun ved det almindelige og uden den harmoniske åndskraft.

Derfor træffer vi i reglen i selviske hjem selviske børn og i uselviske hjem uselviske; men iblandt søskende giver livet sig gerne et udslag til siden, så at et selvisk hjem blandt flere børn kan føde et uselvisk barn, der, trods alle hjemmets selviske tale- og synsmåder, vedbliver at være uselvisk. Omvendt kan et uselvisk hjem føde et eller flere selviske børn.

Livets eksempel udefra har for de korte tanker, så længe tankebevidsthed ikke er nået, større magt over individet end arveligheden. Omvendt, er tankebevidsthed nået, da har arvelighed større magt over individet end eksemplet. Det individuelle nedarvede gode liv bryder da igennem samlivets slette eksempel, og medens det slette eksempel i høj grad nedbryder de korte selviske tanker, virker det modsat på de uselviske og bidrager i høj grad til dannelsen af personligheden, særlig derved, at de tvinger personen til at tage standpunkt i sig selv for eller imod eksemplet. Derved ligesom hamres individet ind i livets egen væren, så apostelen får ret, når han siger: "Alle ting tjener til gode for dem, som elsker Gud." Dette fører igen tanken hen på det omvandrede, allestedsnærværende gudsliv, hvor vi ser ven ved ven, slægt ved slægt. Fra menneskelivet drager den ene den anden med sig i forhold til fællesfølelsen.

Dette siger os, at det selviske hjem, der føder et uselvisk barn, har et individ (måske flere individer), der har værdi for åndslivet i Gud, og dette ene (eller disse flere) drager før eller siden en eller flere selviske med sig ind i gudslivet. Her tales kun om mennesket med sit åndsliv, bortset fra samvittighedsindflydelse. Men føder et selvisk hjem ikke så meget som ét uselvisk barn, da er det, som om livet har forladt det og henkastet dette hjem i opløsningens lov, både legemligt og åndeligt.

Deraf ordene: "Jeg, herren din Gud, er en nidkær Gud, som hjem søger fædres misgerning på børn indtil tredje og fjerde led på dem, der hader mig, men dem, som elsker mig og holder mine bud, gør jeg vel imod i tusinde led."

Tusinde led er vel nok i almindelighed taget noget for meget, men også dette skriftsted skal læses ud fra kendskab til loven om årsag og følger.

På den tid, da de ord blev til, kunne de kun udspringe fra følelsesbevidsthed alene, hvad de ved deres form selv bevidner. De er da at opfatte som et billede i følelsesmæssig sandhed uden tankebevidsthed. Men når vort tankeliv modnes dertil, omdannes billedet fra følelsesbevidsthed til tankebevidsthed; da forenkles sandheden hen imod fuldkommenheden, og da bliver de tusinde led måske til 100; men det turde vel også være løn nok!¹²²

Har en moder, før hun blev moder, eller fader, før han blev fader, eller et par forældre, før de blev forældre, i livets rene natur tilkæmpet sig Guds fred, tør jeg ikke benægte de 1000 led; da tror jeg nærmest på dem. Men her har tal ingen betydning for mig; thi jeg ser livet så vidunderligt storslået i sin skaberkunst, der i sin forskelligartethed, menneskeligt set, ligesom pisker alle åndelige muligheder frem til udfoldelse, at dersom de 1000 led passer på ét par forældre af 1000, så passer de ikke på de 999; derfor kan dette tal kun blive en billedlig sprogform; thi livet udfolder sig ikke efter kommando fra én, men udspringer fra årsag og følger.

Dette forhold, at begge forældre besidder Guds fred, findes næppe i vor tid; men dette, at kun den ene besidder den, vil bære god frugt langt hen i slægten.

3. Slægtsvejen til Jesus

Ser vi nu på Jesu fødsel i lys af denne forståelse af det åndeligt arvelige, kommer dette, at han fødtes jøde, til at hvile i årsag og følger. Hovedsagen ved spørgsmålet Jesus er dog ikke hans fødsel, men dette, at han var, at han har talt og fastslået sin tale med sine gerninger og sin død, og at han endnu er. I forhold dertil er hans fødsel en meget underordnet ting. For den naturlige tanke, der kender livet, har hans fødsel mest interesse set ud fra spørgsmålet om åndelig arvelighed.

---

¹²² Man kunne fristes til at spørge de "vise": har der været tre nuller i dette tal fra først af?

Det ligger i sagens natur, at den kraftigste stamme og inden for den, den kraftigste slægt, åndeligt set, der var på Jesu fødsels tid, havde de bedste betingelser for at føde ham og måtte som følge deraf gøre det, og spørgsmålet jøde eller ikke-jøde må udelukkes derfra. At han fødtes jøde, hviler i loven om årsag og følger – ligesom alle andre livs foreteelser gør det.

De højtidelige, jødemæssigt følelsesbetonede stemninger, som bibelsk lægges ind i forudsigelserne om hans fødsel, og som bibelskriverne og præsteskabet tillægger så stor betydning har ikke den samme betydning for mig. Jeg sletter det følelsesbetonede og ser sagen ud fra tankens lys; men Jesus bliver for mig ikke mindre af den grund.

Det, jeg skriver, skrives ikke for at hverve proselytter eller for at få nogen til at tro på mig eller mine tanker, men for livet og sandheden imod løgneren. Dem der har fred i deres tro, fordi den er ærlig, taler jeg slet ikke til; jeg taler til dem, der i deres hungrende tanke søger efter kendskab til livets egen væren i sin egen natur. Dem, der ikke forstår og muligt af den grund dømmes mig, byder jeg i kærlighed farvel og på gensyn, når de får rystet den almenmenneskeligt tillærte synsmåde af sig og bliver modige nok til at vende sig i åbenhed til livsnaturen, som den er i sig selv, og uden det vil de aldrig kunne nå den.

Vi trænger alle til hverandres omsorg af hensyn – ikke til os selv, men – til livet. Dem, der forstår mine ting, fordi de allerede har frigjort sig for det almenmenneskeligt sædvanemæssige og ejer tankens harmoniske dybde dertil, elsker jeg ikke, som jeg elsker de andre; thi de trænger ikke dertil; men jeg agter dem i ærefrygt. Med dem føler jeg trang til at krydse mine tanker, som andre krydser kårder i en duel, ud fra den kendte, hensynsløse synsmåde: Lad falde, hvad ikke kan stå for sandheden. Derudaf vokser personligheden frem og tilpas for livet; så kommer livet til os med hele sin mangfoldighed og uforklarlige krafts storhed.

Når individet er åbent over for selve det liv, der i samføling har født det, har den sædvanemæssige menneskelige villen i herskesyge over andre tabt sin magt, og livet kommer da selv

til os, som det er, og omdanner os ifølge vore anlæg til det, det har brug for i sin natur; da falder vi sammen med livet og tjener det tankebevidst i kærlighed efter vore anlæg. Deraf følger vor uundværlighed for livet, og dette giver os livsretten i uendeligheden. Vort liv udfyldes da ved at leve, skiftevis efter forholdenes (situationens) natur, i polariteten: nødvendighed og livsglæde.

Jesus sagde: "Før Abraham blev, var jeg."

Pigen, der spillede (se afsnittet, "Arvelighed"), kunne ud fra sin følelse og tanke (måltanken) sige: "Jeg føler bestemt, at sådan har jeg spillet før." Dette bidrager til at flere tror på en tidligere mennesketilværelse. Ja, når fludierne fra fader og moder befrugter og af sæden som materiale bygger legemet op, er der vel nok i ethvert menneske ikke så lidt liv, der har været menneske eller bestanddel af menneske før, men arvet gennem fødsel uden død som mellemlid, nemlig de fludier, der medfører hele deres fra slægt til slægt indstillede føle- og væremåde. Sådanne glimt af en tidligere tilværelse er da forståelige og meget naturlige, ja endog – liv, som det hele er – ganske uundgåelige, hvis livet da er sundt.

Dette ligger dog udelukkende i følelseslivet (fludierne, skaberloven), der vandrer i sit kredsløb fra jord gennem planter til dyr og mennesker, både ad fødens, åndedrættets og samfølelsens veje. Det omformer på sine veje sit eget væsen fra de to første og tillige de to sidste love i alle tings væren – nemlig sammenholdets og adspredthedens lov¹²³ – og søger til slut ind til mennesket for i dette at forene sig med gudsfrøet i sit væsen for at nyde godt af dets styre og varetægt, ledet af dets tanke ifølge dets viljekraft, der anvendes ifølge dets oversigts-evne gennem tankebevidstheden. Således når det frem fra rummets store, mørke, rå og urolige dannelsesproces til Gud i

---

¹²³ Disse to love er polære med hinanden og danner, i deres indbyrdes virken i tiden fra deres udspring af altet til deres indgang i Gud, det, vi kalder mineraler (jord og sten). *Yderligere forklaring til dette punkt findes i brevvekslingen mellem Lars Frederiksen og Laurs Nielsen i perioden 29.12.1930 – 19.2.1931.*

lyset, til roen og livssikkerheden gennem samfølelsens lov, støttet til gudsfrøet og derved også til guddommens bevidsthedsmagt over tingene.

Jesus bekræfter denne livsproces med de ord: "Jeg er i faderen, og faderen er i mig," og "Jeg og faderen, vi er ét."

Disse tre erklæringer af Jesus passer på de mennesker, hvis trang til Gud er over al anden trang i individet, og hvis følelivesliv, gudsfrø og samvittighed harmonerer i følelse, tanke og handling.

Jesus så med sikkerhed gennem sine tankers lys, at fludierne¹²⁴ er vort ophav (deraf ordet faderen). Han så, hvorledes det groende menneskeliv ville have et menneske at se op til og ofte også at dyrke i stedet for sin Gud. Jødernes følelsesbetonede slægtsafgudereri – som i vor tid den katolske helgendyrkelse – gjorde sagen endnu værre. Jesus så det; og samtidig følte han så intensivt med det rene, frigjorte gudsliv, som han bevidst stod midt i, skilt fra det uudviklede, selviske og groende menneskeliv, at han kunne sige: "Mit rige er ikke af denne verden." Han talte derfor ud fra gudslivets indre følelises- og tankeliv og sagde åbent i sin sandhedsnatur: "Jeg er vejen, sandheden og livet" osv., og: "Før Abraham blev, var jeg." Dette "jeg" er det skabende liv, fludierne, som nu, så langt han individuelt i eget liv nåede, var rensat gennem kampen om Guds fred, "født på ny", som han selv sagde, og som nu i sig har gudsfrøet Jesus, der kunne sige: Jeg og faderen er ét.

Hvis jøderne havde forstået betydningen af disse ord: "Før Abraham blev, var jeg," samt af Jesu mission, ville de have vendt deres slægtskærlighed og følelises stolthed fra Abraham og til livet, der havde givet dem først Abraham og så Jesus. Men disse ord: "Før Abraham blev, var jeg," rækker længere end til jøderne. Jesus talte igennem dem ud fra det nedarvede fludieliv med dets treenighedsmåltanke i sig, den, han nu som

---

¹²⁴ Altså det følende liv med sin, som vi nu ved, følelismæssige orienteringsevne; hvad enten det er rent eller urent i Gud, er sagen den samme; men følgerne, ved vi, er højst forskellige.

dens sidste arving var bærer af, idet han var selve målet, der i tanken var sat, og ifølge den kunne han derfor sige *jeg*, som han gjorde.

Åndslivets mål med Jesus var at skabe en herskernatur, en styrer og leder af jordens åndsliv. Mennesket, der skabte måltanken ud af sit skabende fludieliv, tænkte sig en jordisk konge og hersker;¹²⁵ men det allestedsnærværende styrende gudsliv havde brug for en i tankebevidsthed om livet fuldkommen personlighed, derfor forudsagdes hans komme nu og da, og derfor fulgte åndslivet hans person fra fødsel til himmelfart, indtil alt gennem de to og fyrretyve slægtled var fuldbragt. En tanke udløser sig ved at omsættes i handling, og trangen til handling udslettes ved handlingen, men evnen til at skabe tanker af samme natur og rækkevidde bibeholdes. Måltanken med sit fludie i Jesus og trangen til hans komme udslettedes i ham, der var selve måltankens omsætten i handling.

Kvinden, som før er nævnt, følte i sandhed gennem sin arvelighed, at sådan som hun spillede, og sådan som hun ville spille, sådan havde hun spillet og villet spille før langt, langt tilbage i tiden. Deraf sluttede hun, at hun måtte have levet før.¹²⁶ Fordi hendes mål hvilede i det almenneskeligt følelsesbetonede, kunne hun kun have følelsesbevidsthed derom; derfor kunne hun ikke i tankebevidsthed pege på tid og sted og f.eks. sige: "Jeg var, før min moder blev."

Jesu ord: "Før Abraham blev, var jeg," viser hen til, at den åndelige konstellation (fortættethed i harmoni), der gennem slægt efter slægt, fludiemæssigt set, kunne udvikle sig til Jesus, har været til stede forud for Abraham og Sara, således at måltanken er skabt i deres slægt før deres tid. Det er sikkert rigtigt, at Jesus har sagt ordene: "Før Abraham ... ". I hvert fald bekræfter gudsbesøget hos Abraham rigtigheden af deres indhold, idet en forudsigelse skal hvile i noget, som er – uden

---

¹²⁵ Altså, set ud fra vor tids åndelige forståelse, egentlig selvisk imod andre stammer, dog i uselvsk kærlighed til sin slægt.

¹²⁶ Og med hensyn til hendes fludie var det rigtigt nok, men ikke med hensyn til det gudsfrø, hun bar i sig.

dette kan den ikke gives. Forudsigelsen til Abraham viser, at Abraham eller Sara eller Abraham og Sara havde i sig arvet noget, som 1) gudslivet tog vare på, 2) gjorde forudsigelsen mulig, og 3) bevidner sandheden i Jesu ord: "Før Abraham blev, var jeg." Denne deres åndelige slægtsarv kunne gennem menneskeliv på den ene side og ved det frigjorte gudslivs styre over slægten på den anden side udvikle frugten Jesus til modenhed og følge menneskelivets tilpasse udvikling for hans komme.

Dette, at Sara skulle føde i en høj alder uden at have født før, viser, at hun til fordel for Jesus har været i besiddelse af en åndelig værdi, der måtte udnyttes.

At hun fik besked om at føde i sin høje alder, og at de udsendte gudspersoner holdt måltid med Abraham, er kun en meget ringe ting, når man først kender det skabende livs (fludiernes) betjeningsevne for gudssønnen i sig og ser, at det med guddommelig fuldkommenhed kan betjene enhver tanke, der kan skabes. Det er kun menneskelig overlegenhed i uvidenhed om livet, der kan le af de ting.

Selvfølgelig spiser åndspersoner ikke, som menneskelegemet spiser, selv om bevægelserne, der foretages, for menneskeøjne at se er de samme. Det er fludierne, der danner de legemer, Abraham ser gudspersonerne have, i en renhedstilstand, han kan tåle at se; men maden, de spiser, er også fludieliv. Deraf følger, at maden opløses til det, den var, i adspredthedens og sammenholdets lov, før det blev til mad, i samme nu den tages i "mundten" af åndspersonerne. Den hele forskel på åndspersonernes fludier, der danner deres legemer, og madens er den, at åndspersonernes er frigjorte og rene i Gud, hvorimod madens er bundet til jordens stof. At det rene åndspersonsfludie skiller madens urene fra dens rene fludie, er kun dets medfødte, frigjorte livs natur.

Det, der skete hos Abraham og Sara, var det, at gudsstyret tog vare på de åndelige betingelser, som de sad inde med, og som havde muligheden Jesus til følge, og at det betjente disse to mennesker i forhold til deres udvikling, deres menneskelige synsmåder, deres tro og retvendthed i Gud.

Datidens folkeliv var, åndeligt set, umiddelbart i sin følelsesbevidsthed om Gud; derved kom Gud lettere til mennesket. Menneskets ansvar, åndeligt set, er begrænset af følelses- og tankebevidsthedens dybde og står i forbindelse med, at samvittigheden advarer og vejleder, almindeligvis gennem følelsesindtryk, der igen analyseres af gudsfrøet ved sin tanke. Da mennesket er suverænt i sin vilje, afgør det selv sine sager, så langt dets evner rækker, under eget ansvar (deraf personligheden). Følges samvittigheden i god tro, trang og længsel, svarer den selv til sin ledelse; derom vidner den i sikker og aldrig fejlet tryghedsfølelse, såvel i store som i små ting.

Menneskelivets senere udvikling i tankeliv hen imod den individuelle personlighed i egen tankebevidsthed har gennem konger, krigspersoner, adel, gejstlighed, opfindelser, industri, handel, lavsånd o. lign. formet sig ud fra de omstændigheder, hvorunder det skaffer sig føden. Alt dette har haft en selvsk stormægtighed i tankeliv til følge med titler og rang og al løgnens opblæsthed, der adskiller sig fra gudslivet som mørket fra lyset og ligesom i en hånende latter, set over menneskelivet, skyder alle åndslivets forklaringer fra sig i troen på egen storhed.

Den dag de dybe uselviske tanker når til tankebevidsthed om livet, og da griber ind og former livsvilkårene efter gudslivets arkitektur, vil også grundlaget for tankelivet være ændret. Det er handlingen og eksemplet, der taler til livet. Ordene, som vor tid elsker så højt, har i forhold dertil kun ringe betydning. Det anbefales præsteskrabet at tænke over dette.¹²⁷

Når denne udviklingsperiode når sin fallit (det tomme kar), står menneskelivet, de tænkende i dette, med gevinsten, nemlig med evnen til at kunne tænke selvstændigt, men føler i sin

---

¹²⁷ Det være ikke sagt for at håne, thi præsteskrabet har sin ret i sin tid; men det har for den store dels vedkommende på grund af det autoritetsmæssigt tillærte det tilfælles med løgneren, at det ikke viger med det gode for sandheden, og dertil kommer, at det organisationsmæssigt virker for at bevare højærværdigheden og eksistensen; men livet går en anden vej.

tanke intet at vide om livet, og da vil gudslivet blive taget til nåde igen. Dermed vandrer mennesket ind i tankebevidsthedens tid om livet, hvortil det er bestemt; så kommer umiddelbarheden igen, men denne gang gennem tankernes lys, og dermed gudsriget på jorden. Da kan bibelen læses ud fra forståelsen af de tidsperioder, som den er skrevet i, fordi man nu kender livets udviklingsproces med tankebevidstheden som mål.

Det menneske, der før Abrahams tid havde skabt den måltanke, der gav frugten Jesus, må vi tænke os, har sørget inderligt over sit folks adspredthed ved stridbarhed. Det har i sin tanke set, hvor mægtige ting der ville ske, hvis folket kunne bringes under én mands styre, under en konge, der kunne samle det og byde over det som et hele, og har set, at hans slægt kunne regere over hele verden, hvis dets tanker, der var skabt i trang, længsel og kærlighed, blev til virkelighed. Individet selv har følt sig afmægtig over for sin tankes storhed, og i sin følelsesbevidsthed har det set, at der kun er én vej frem, den: hvis Gud kan hjælpe. Så har det anråbt sin Gud, om der måtte fødes folket et menneske, der som konge for det kunne herske over og styre hele livet.

Her som før med kvinden, der spillede, betyder ordene i den forbindelse intet – de er kun et billedsprog, der menneskeligt udtrykker individets åndelige trang, hvorefter tingene skabes.

Sagen er, at det i trang værende liv med boplads i et menneske ud af den situation, hvori det lever, har skabt en tanke, som det ikke selv magter at omsætte i handling; derfor beder det sin Gud om hjælp.

Denne bøn falder sammen med det frigjorte gudslivs længsel efter og interesse i menneskelivet. Ved bønnen forener personen sit åndelige liv med sin Gud, og derved bliver tanken guddommeligt accepteret ved Helligånden, der ved sin følelsesstrøm nedlægger sit stempel i den. Derved bliver den i forvejen harmoniske tanke til en treenighedsmåltanke, omgivet af sit tilsvarende fludie. Denne måltanke tilbygges yderligere egen-

skaber fra slægt til slægt, og er livets højeste kraft for handling og befrugtning hen imod målet, indtil den gennem handling udløses ved i Jesus at nå sit mål.

Den forklaring er ofte givet af religionslærere, at Gud ville prøve Abrahams tro ved at forlange ham til at ofre sin søn Isak. Sådan lære er til stor skade, dels for dem, der fører den, og dels for den Gud, de angiver at tjene. Selv lægfolk ræsonnerer: Hvis Gud ikke, som det siges, er alvidende, ville det have klædt ham bedre, om han havde prøvet Abrahams tro, før sønnen Isak blev forudsagt og født, og hvis Gud er alvidende, hvorfor så den prøve?

Dette viser, at de præster og lærere, der giver den nævnte forklaring, ikke endnu kender livet. Forklaringen føles, som om den, der giver den, mangler agtelse for menneskers evne til at tænke over tingene – ja, mere end det.

Sagen er den, at det fludieliv, Isak arvede, var så stærkt i forhold til det gudsfrø, det bar i sig, at dette var for svagt til at styre det. Et åndeligt "krak", der bar selve livets hårdhed i sig, var da nødvendigt og hvorfor?

Fordi Gud selv er en frugt af livsnaturen (livslovene), som vi andre er det, må han i sin visdom arbejde med livet, som det er. Derfor måtte Gud tage Isak og Abraham, som de var, og det, der i dem havde interesse for gudslivet, måtte guddommen pleje, som en gartner passer sine blomster, eller som en smed passer sit jern; det var det, der skete ved "ofringen", og det var nødvendigt, hvis Isak ikke skulle blive selvisk og dermed åndeligt adspredt og befrugtningssudygtig for det samlede liv, han bar i sig.

Sagen forstås bedst set ud fra, hvad der går for sig ved kampen om Guds fred, og endnu bedre ud fra den uselviskes individuelle forberedelse til sit legems død.

Kampen om Guds fred sker ud fra en alle andre ting overvældende trang til fuld forening med sin Gud.

Trangen er da harmonisk mellem den del af fludielivet, der i personen tilhører sammenholdets lov, og gudsfrøet og er rettet imod dets urene del, der tilhører adspredthedens lov.

Når kampen er endt, er der sket en fortætning i de fludieliv, der tilhører sammenholdets lov, hvorved der gives fuldt herredømme over de urene fludier (adspredthedens lov) der bliver tilbage, hvis der overhovedet bliver noget tilbage; thi hovedparten dræbes eller udrenses ved det frigjorte gudslivs følelsesstrøm igennem legemet, i det øjeblik gudsfreden gives.

Samtidig sker der en tilsvarende renelse af det i individet til dette nu skabte tankeliv, og derefter underlægger det rensedede fludie- og tankeliv sig gudsfrøets vilje helt og fuldt ud, og i samme forhold underlægger gudsfrøet sig sin Guds vilje, ledet gennem samvittighedsfølelse. Dermed er den højeste kraft nået i forhold til individets eget indhold og anlæg, åndeligt set, gennem følelse, tanke og handling (befrugtning); men jeg føler at forstå, at den modenhed i åndsliv, der kræves til Guds fred, ikke fandtes på Abrahams tid.

De, der forstår Guds freds natur og den stille ro, den bærer i og om sig uden mange ord i en sag, vil se, at David, trods sin rige gudskærlighed, kun nåede til tro i følelsesbevidsthed på sin Gud; hans mange ord og den måde, de siges på, bærer vidnesbyrd derom. Gudsforståelse¹²⁸ i tankebevidsthed nåedes først af Jesus, og mulighederne er siden vokset med ham; derfor kan det, der sker åndeligt i kampen om Guds fred, kun være et billede.

Vi kommer sagen nærmere ved at iagttage den uselvskes individuelle forberedelse til sit legemes død. Vi iagttager de nu og da faldende udtalelser samt den forandring, der successivt sker i sjælsudtrykket hen imod større livsalvor; vi ser og føler gennem ord, lyde og udtryk, at der foregår en gradvis forandring i fludielivet, der forenkles, fortættes og renses mere og mere, efter som dødsstunden nærmer sig. Så lyder der et enkelt dybt, langtrukket "Ja," der i sig indeholder et afgørende tonefald, som siger os, at noget er sket, noget er endt, en sag

---

¹²⁸ Altså ikke tro; thi at tro er én ting, at vide er en anden.

afgjort, og derefter kan der komme et frimodigt: "Ja, så vil jeg sige jer farvel, alle sammen." Disse to ord "alle sammen" gælder, som de høres og føles, ikke slægt alene, men hele menneskelivet; vi hører, at alt og alle er tilgivet, og at gudskærligheden til alt liv har begyndt sin indgang i personen. Så følger det sidste dybe fredens suk, og dette larveliv er endt.

Det er denne åndelige fortættethed i Isaks følelsesliv, ofringen tilsigtede. Ved den fremkaldtes der i ham et større sammenhold imellem de fludiearter, jeg kalder sammenholdets lov. Dette gav ham som menneske større herredømme over sig selv og gjorde ham derved bedre egnede til den befrugtning, hvortil han forud var bestemt – derfor denne ordre til ofring. Samfølelsen med faderen, der elskede sin søn, og at sønnen kun var et barn, gør sagen meget alvorlig i sin kraft over barnets følende liv. Men livets bog viser meget ofte, hvorledes et krak i et menneskes liv tit forandrer hele dets følelses- og tankeliv; derved får gudsfrøet større herredømme over sit følelsesliv, hvad der uundgåeligt giver sig udtryk igennem eventuel befrugtning.

Samme synsmåde bør til dels også anlægges på Davids fejltrin, livslængsel og bekymringer samt på de personers væremåde, der i de 42 slægtled bar på den treenighedsmåltanke, der var frøkorntet til Jesus. Man hører David tale snart ud fra sit eget jeg, snart i samføling med Jesusfludiet; denne dobbelthed i fludietilværelse føles særligt udpræget hos ham. Selv om et menneske ikke er nået tankebevidsthedens stadium, ejer det dog altid et tankeliv. Davids tanke var ret klar, men hans følende liv (fludierne) var langt mægtigere – hvad det jo ofte er hos jøder.

Når tankebevidstheden om livet indtræder, tager gudsfrøet hele sit følelsesliv i sin tankes tjeneste. Men hos David havde det følende liv overhånd over gudsfrøet, dog til dels styret af trangen til det gode.¹²⁹ Vi hører derfor hans i følelsesbevidsthed overmægtige fludie svingende i sin villen efter tankens og

---

¹²⁹ Trangen i et individ er jo, som vi nu ved, altid retningslinjen for åndslivets virken.

trangens adresse, snart over i personen David selv, snart over i jesusfludiet, skiftevis talende ud fra begge personer. Vi ser, hvorledes hans lille gudsfrø i sin følte forholdsvis afmagt over for sine fludieliv stadig anråber Gud om hjælp i alle situationer og – som det altid sker for de stærkt følelsesbetonede – gennem mange ord. Havde han stået på tankebevidsthedens stadium, havde han som tankebevidst stille taget sin Gud i ”hånden”, været stærk og klar i handling og kort og fyndig i ord.

De mennesker, der bar på jesusfrugten og byggede på den fra slægt til slægt, kan bestemt ikke bedømmes, som mennesker bedømmer mennesker, men må bedømmes ud fra den frugt, de var bærere af og fludiebygmestre for. Deres løn for deres lidelser er forud givet.

lagttager man, så godt det er muligt, karakteren i de mange slægtled, der gav Jesus, og sammenholder den med jødeslægtens hele åndelige væsen, ser man, at Jesu fludie (følelsesliv) må have været af en mægtig natur, og da gudslivet er mest interesseret i Jesus på grund af dets interesse for menneskelivet, foranlediger det som følge af sit styre af og sin indsigt i livet, at gudsfrøet Jesus kom til at svare til sit følelsesliv. Jesu kamp om Guds fred må have været et mægtigt åndeligt gennembrud i forhold til andres.¹³⁰

Således, som Jesus blev til, skabes der ikke i det almindelige menneskeliv – selve livsnaturen forbyder det. Her tages der lige hensyn til alle livsmuligheder, ikke af nogen person, men det ligger som en hensigtsmæssighed i fludiernes (skaberlovens) natur og fremkalder derved personlighedernes forskelligartethed, der igen giver livsindhold for åndslivet i uendeligheden – dog således, at de stærkeste åndelige befrugtende kræfter går forud i befrugtningen, medens de svagere enten opløses og fornyes, eller de trænges i baggrunden, medens de modnes i kraft.

Hvorfor skjuler mennesket sit legeme i klæder?
Er det for varme? Nej!

---

¹³⁰ Jeg mener at kunne føle denne kamp, men tør ikke beskrive den.

Er det for kulden? Nej!

Hvorfor da?

Ja for det første er fødens art og mængde og klædernes art og mængde to ting, der stærkt griber ind i hinanden. Kunstig føde (død føde) kræver kunstig varme, medens modsat naturføde giver naturvarme.

For det andet forstår mennesket sit legeme hovedsagelig igennem følelsesbevidsthed, og da tankernes renhed står i forhold til følelsens renhed, bevirker dette, at gudsfrøet skammer sig i forhold dertil.

Den dag det forstår sit legeme gennem tankebevidsthed om livet, kan det lige så vel tåle at se sit eget legeme, som det kan tåle at se dyrenes; thi da hersker gudsfrøet over sine følelser, og renheden i følelse og tanke vil da svare dertil.

Er menneskelegemet dyrisk, må det selvfølgelig også befrugte dyrisk; men menneskets befrugtning gennem det åndelige er dets ophøjethed. Det vil engang blive følt og forstået som en lykke. Da vil agtelsen for livet træde i stedet for undselsen og skammen, glæden over skabningens naturlige harmoni vil træde i stedet for moderne, trangen til skabningens skønhed og sundhed vil blive ophøjet til tankebevidsthed derom, og tingene vil forme sig derefter på grund af den bevidste, modsat den hidtil ubevidste trang; thi trangen er, som så ofte sagt, den retningslinje, hvorefter fludierne virker i skabningen. Bevidstheden i trang kan ikke undgå at virke gennem befrugtningen, men kønnesens samfølelse vil også blive en hel anden.

Men så følgerne deraf? Ja, dem må læseren tænke sig til.

Jeg ved ikke, om der af kærlighed til livet befrugtes med agtelse og omtanke i vor tid, derimod ved og kender jeg, at det modsatte finder sted, og ved, at livet må lide smerteligt under følgerne deraf.

SLUTNING

I menneskelivets følelsesbevidsthedstid, altså i tiden før tankebevidstheden om livet indtræder, er det manden, der regerer over kvinden og barnet, og han, dvs. mange mænd, gør det så slet, endog støttet af sin egen lovgivning, at han ofte drikker alle de penge op, der skulle give liv til dem, der ifølge hans ja og løfter med rette støtter sig til ham; tillige lyver og stjæler han sig ind på den godtroende, uberørte, naturlige kvinde uden i mindste måde at agte hendes natur; så slet bærer dyrene sig ikke ad mod hverandre. Først drager manden kvinden bort fra hendes natur ned i dybet; derefter drager kvinden manden og slægten med sig ned i dette altopløsende dyb. Derfra rejser kvinden sig igen og bygger menneskelivet op på ny, thi hun er som moder tillige bygmester. Det er ikke det legeme, der går i dybet, der genopbygges, for det opløses, men fludiet (følelseslivet). Kvindens fludie bar fortvivlelsens skrig over mandens bedrag, førte derefter hendes legeme over i lasten og dermed ind i opløsningens dyb. Kvinden har ingen anden vej, hendes følelsesliv fritager hende; thi ham, hun først ærligt troede på, var en løgner; hun er derfor frikendt af livet.

Fra dette dyb vender fludiet tilbage til livet, men med en hånens og foragtens energi i sit væsen.¹³¹ Fludielivet går i dette tilfælde, ifølge opløsningen, spredt bort fra det døende legeme og tilbage til menneskelivet, hvor det på ny optages i liv på de steder, det kan få indpas. Ingen og intet (Individ mod individ, slægt mod slægt, styre mod styre, køn mod køn) kan foretage sig en eneste uretfærdig handling, uden at den registreres af følelseslivet og kommer tilbage med et bagslag, som endog er større end uretten, rammer den, der udøvede uretten, og tillige dem, som kunne have hindret dens udøvelse, men som undlod at gøre det, og dette sker lige fuldt, hvad enten legerne lever eller dør. Kun den er beskyttet, der står i sin sam-

---

¹³¹ Fludielivets bevægelighed og livskraft er til dels tegnet i billedet af kvinden, der fik kærlighed til musik.

vittigheds favn og anvender sin vilje med sin ja- og nejret efter sin samvittigheds stemme over for sit villende følelsesliv.

Kvinden står foreløbig ifølge sin natur tankemæssigt tilbage for manden i sin udvikling, men i følelse og følelsesbevidsthed er hun ham langt overlegen. Livets bog viser os, at jo større åndelige vidder (krav), der er lagt ind i et livs opgave (her køn- nets), des længere tid kræver dette liv til sin udvikling.¹³² Kvin- den er fra naturens side den mindst berørte af løgneren, men går hun med manden ind i løgneren, er hun ham langt overlegen i alt åndeligt i dette urene liv. Ja, men så ligger jo dette menneske- liv i et udviklingsforhold, der må føre til andet end det, det nu er – meget rigtigt! Hvad er så det?

Jo – mennesket er på grund af sit polære åndsliv den sidste (altså den yngste) af skabningerne på vor jord, som det ifølge naturens orden også har været det på andre kloder, der er forud for vor udvikling; mennesket har derfor endnu ikke, modsat det øvrige ensidige åndelige liv, nået til et punkt i sin udvikling, hvor det (lig de ældre livsarter) har taget fast organi- sationsmæssig form i livssamværet; altså har det ikke nået sit rette hvilepunkt i livets sammenspil.

I al skabningen uden for mennesket sker dette forholdsvis meget let; thi den har kun at følge sine ensidige åndelige følel- ser, følelsesindtryk og følelsesbevidstheder i situationen for nuet. Dette ligger i, at den er fritaget for gudsfrøets bevidst- hedsindgreb i sit åndelige liv, medens mennesket omvendt som følge af sit polære åndsliv er en gudbestemt bevidstheds- person, dets udvikling er derfor lang og trang. Det må vandre igennem dyrets liv fra følelsesindtryk til følelsesbevidsthed og derfra over i begyndende tankeliv uden i tankerne at forstå, hvad der sker med det, og i denne udviklingsperiode stadig svingende imellem følelsesbevidsthed og tankebevidsthed som grundlag for sine handlinger og sin væren, uden at det i tan- kens bevidsthed er i stand til at skelne imellem disse to åndeli- ge udviklingsstadier, for derefter til slut at træde ind i tankebe-

---

¹³² Men sådan ser lærerne ikke på de børn eller studerende, der er langsomme til at lære, skønt disse to forhold er hinanden lig.

vidstheden om det hele liv og dets natur samt om sin egen stilling og opgave deri.

Ved tankebevidstheden går det samtidig ind i sit guddommelige hvilepunkt, nemlig gudsriget på jorden. I gudsriget skifter alting form: Føden bliver en anden, hjemmet et andet, opdragelsen en anden osv. Med føden skifter også alle materielle forhold form; dermed bliver mandens stilling en anden, ligeså kvindens. Det ligger i den gode mands natur at lade den gode kvinde selv om det, hun vil; han svarer bare, når hun spørger; men kvinden vil altid mere end manden; dette bærer noget i sit skød, og dette noget vil udfolde sig i gudsriget.

I livets bog vil vi se, at det af de to køn, der elsker og plejer yngelen bedst – ja, endog med hele sit liv som indsats, opnår at få den højeste potens af livskraft og livsret og at få det vogtende gudslivs beskyttelse. I forståelsen af dette vil manden glæde sig over, at den gode naturlige kvinde elsker mere og tilgiver mere, end han selv gør.

Når mennesket gennem polariteten og dens følger lærer livet at kende i sin egen og rette natur (sandhed), vil tankebevidstheden derom gå fra teologi i sin nuværende form til biologi i udvidet form eller – med andre ord – fra løgngen (spekulationen) i følelsesbevidsthed til sandheden i tankebevidsthed. Guddommen (faderen) og for vor klodes vedkommende Jesus og den Helligånd vil overgå fra teori til kendsgerning og derved blive mere og større, end mennesket i almindelighed med sin nuværende tankeindstilling derom for tiden evner at fatte det.

Da vil mennesket med angst og opmærksomhed vende sig fra underfundigt beregnende, følelsesmæssigt ordgyderi til samvittighedsfølt tanke og handling til fordel for fælleslivet i tankebevidsthed om derved at vinde sit liv samt sit og fælleslivets materielle og åndelige velvære og lykke, såvel i legemets tid som efter dets død.

Når der præsteres en tankemæssig indsigt i denne bogs retning, for så vidt den er sandhedsfølt, kan en enkelt, der har ordet i sin magt, i samvittighedsfølt manddomskraft vende livet fra strid til fred ved at sætte skel mellem løgngen og sand-

heden, lig Gud i åndslivet. De frigjorte i tankeliv er mange, og de længes efter livets egen sandhed.

I det øjeblik de to poler, det frigjorte tankeliv og livets egen sandhed mødes (går op i hinanden) således, at samvittighederne kan bekræfte sandheden i individerne, er løgnens timeglas vendt for sidste gang, tidsmæssigt set, på denne jord.

Men for at dette kan ske, skal der være synlige beviser i mængde for, at livet i løgneren er en byrde, og at livet i sandheden er en lykke. Beviserne er til stede i overflod; men den, der vil behandle dem, skal kunne se dem. Mængden kan ikke se dem, før den får dem forklaret; men når dette sker, danner den magten bag den og dem, der kan se.

Ifølge livslovenes hele polære natur kræver livet på den ene side en gudstro i sandhed, frigjort fra løgnens spekulative begær, og på den anden side en boplads (føde, klæder, hus, hjem), ligeledes frigjort fra løgnens spekulative begær. Som fundament for dette kræves af de ledende, at de i tankebevidsthed forstår, at løgneren beskytter sig ved hjælp af list og magt uden hensyn til livet, og at sandheden, der hidtil kun har været ledet til at bede, tro og elske uden handling under løgnens tilfredshed, morskab og latter, skal gøre som sin læremester, løgneren, ved at indrette sig i samfundshjem,¹³³ så den kan beskytte sig ved hjælp af magten, men – modsat løgneren – af kærlighed til livet; da vil der fremstå en kamp, som vil skabe personligheder, menneskene endnu ikke har kendt. Billedligt talt og åndeligt set vil denne kamp blive ført med knitrende lyn over kloden.

I denne kamp skal mennesket kun have valget imellem to ting: sandheden med livet ifølge eller løgneren med døden ifølge.

Det menneske, der først træder frem i dette tankeliv, skal (som livet selv) på den ene side være hårdt som den hårdeste flint og på den anden side blød som det fineste lin; thi det skal på den ene side være aktor mod løgneren og på den anden side defensor for sin egen og livets Gud. Dets liv skal uden beregnet tanke derom være indsatsen i kærlighed til livet, da vil det

---

¹³³ Se *Følelse og Tanke* herom.

vogtende omvandrende gudsliv favne det i sit liv, og der skal hverken mangle tilslutning, midler eller magt. Dette menneske vil påføre det fremadstræbende liv sin åndsnuance;¹³⁴ thi med Guds fred i sin tankes klarhed skal dét, dette menneske vil, ske, og derved skal livets gåde løses.

Menneskelivet er i vor tid som en mægtig rose i knop. Moderplanten, løgngen, er mærket til døden af sin egen natur; men knoppen, tankelivets udvikling, der medfører trang til sandhed, kan ikke udfolde sig, før det forløsende ord lyder i lysets (livets) egen renhed; når dette ord lyder, folder rosen sig ud, og mættet af løgngen vender livet til fred.

Overskuende denne bogs indhold i tankebevidsthedens lys slutter jeg med at gentage Jesu ord: "Fader! Jeg takker dig, at du har skjult dette for de "vise" og "forstandige" og åbenbaret det for de umyndige."

---

134 Se afsnittet "Åndsnuancer" i *Følelse og Tanke*.